

254

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o budżecie na r. 1907.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy przedłożył tegoroczny preliminarz budżetu w zmienionej formie i układzie, przeprowadzając równocześnie zasadę brutto-budżetowania, skutkiem której wzrosła znacznie nominalna suma wydatków. Przeszłoroczny budżet ułożony podług dawnych zasad wykazywał łączną cyfrę wydatków 30,077.788 K., przerobiony na budżet brutto daje 38,356.054 K., nominalna przeto wyższa wydatków przez zmianę budżetowania czyni 8,278.266 K. Reforma ta budżetu odpowiada dawnym życzeniom Wys. Sejmu i komisji budżetowej, powiększa przejrzystość i ułatwia jasną ocenę budżetu, to też reforma ta spotkała się z żywym uznaniem Komisji budżetowej.

Preliminarz Wydziału krajowego wstawiał:			
Wydatki w sumie	.	—	40,584.249 K
Dochody własne	.	20,683.215 K	
" z dodatków do podatków przy do-	.		
tyczasowej stopie	.	16,294.069 "	36,977.284 "
			<hr/>
Niedobór	.		3,606.965 K

Niedobór ten proponuje Wydział krajowy pokryć, podobnie jak w r. 1906. pożyczką oprocentowaną po 4%, zwrotną 1. stycznia 1911 r.; na półroczne oprocentowanie tej pożyczki potrzeba podług obliczeń Wydziału krajowego kwoty 72.139 K, którą ma się uzyskać również drogą pożyczki, przez co powyższy niedobór podwyższał się do kwoty 3,679.104 K.

Uchwałami Wysokiego Sejmu i Komisji budżetowej, oraz nowemi przedłożeniami Wydziału krajowego doznał ten preliminarz znacznych zmian, niedobór budżetu podwyższył się znacznie.

A mianowicie zaszły zmiany:

	W wydatkach:	więcej	mniej
W rubryce II. „Zarząd“ podwyższono o		19.500 K	— K
a to:			
Dla dozorców melioracyjnych o	5.000 K		
" dyetaryuszy o	14.000 "		
" stróży o	500 "		
	<hr/>		
Razem j. w.	19.500 K		
		<hr/>	
Do przeniesienia		19.500 K	— K

		<i>więcej</i>	<i>mniej</i>
	Z przeniesienia	19.500 K	— K
W rubryce III. „Sprawy zdrowotne“ podwyższono o		52.522 „	— „
mianowicie:			
Szpital powszechny we Lwowie	10.975 K		
„ św. Łazarza w Krakowie	30.347 „		
Stypendya na podróże naukowe lekarzy	6.000 „		
Szpitala Sióstr Miłosierdzia o	100 „		
OO. Bonifratrom w Krakowie o	1.500 „		
Szpital izraelicki we Lwowie o	2.000 „		
Lecznica powszechna we Lwowie o	500 „		
Wydawn. „Przeglądu higienicznego“	200 „		
Szpital dla matołków w Iwoniczu o	2.000 „		
Towarz. lekarskie w Krakowie	300 „		
Komitet Zjazdu lekarzy i przyrodników we Lwowie na wystawę lekarską	400 „		
Rada wyznaniowa izrael. w Krakowie, na utrzymanie chorych	2.000 „		
Kurat. szpitala izrael. w Samborze	600 „		
Zarząd szpitala i przytuliska izrael. w Tar- nopolu	600 „		
	<hr/>		
Razem podwyższono o	57.522 K		
Natomiast opuszczono:			
Na amortyzację pożyczki zaciągnięć się mającej,			
Na budowę zakładu dla obłąkanych w za- chodniej części kraju	5.000 „		
	<hr/>		
Pozostaje podwyżka o	52.522 K		
W rubryce IV. „Dobroczynność“ podwyższono o		7.350 „	— „
mianowicie dodano:			
Zgromadz. Sióstr Służebnic Serca Jezu- sowego we Lwowie	500 K		
Towarz. diaków archidiec. lwowskiej	200 „		
„ „ „ „ dyec. stanisław.	200 „		
SS. „ Służebn. Najświętszej Rodziny Maryi w Starej wsi	2.000 „		
Zakładowi p. Żurowskiej opieki nad dzie- ćmi w Krakowie	400 „		
Przytulisko św. Józefa we Lwowie	400 „		
Dom sierot Niepokalanego Poczęcia N. P. Maryi	200 „		
Komitet kolonij wakacyj. we Lwowie	200 „		
Dla ubogich uczniów seminar. naucz. we Lwowie na ciepły posiłek	200 „		
Przytulisko polskie we Wiedniu	200 „		
Związek centr. Towarz. katol. na amor- tyzację pożyczki na budowę domu	3.150 „		
	<hr/>		
Razem j. w.	7.350 K		
W rubryce V. „Oświata“ zniżono o		—	218.900 „
mianowicie:			
Fundusz szkolny krajowy o	199.100 K		
Ratę na amortyzację pożyczki na bu- dowę szkół ludowych o	100.000 „		
Na wydawnictwo książek szkolnych o	5.000 „		
	<hr/>		
Razem zniżono o	304.100 K		
	<hr/>		
Do przeniesienia	304.100 K	79.372 K	218.900 K

		<i>więcej</i>	<i>mniej</i>
Z przeniesienia . . .	304.100 K	79.372 K	218.900 K
Natomiast <i> dodano</i> :			
Na szkołę polską w Białej	5.000 K		
Na subwencye dla żeńskich seminaryów, liceów i gimnazyów . . .	3.000 „		
Ruski instytut dziewcząt w Przemysłu . . .	2.000 „		
Ryczałt na zasiłki dla burs	5.000 „		
Zakład głuchoniemych we Lwowie . . .	4.600 „		
Szkoła głuchoniemych Izaa- ka Bardacha we Lwo- wie o . . .	200 „		
Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ . . .	1.000 „		
Stowarzyszenie chrześcijań- skich robotników „Oj- czyzna . . .	200 „		
Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo „Ma- py Polski“ . . .	2.000 „		
Towarzystwo nauczycieli lu- dowych we Lwowie . . .	2.000 „		
Towarzystwo nauczycieli re- ligii mojżeszowej w Sta- nisławowie . . .	100 „		
Wydawnictwo czasopisma „Lud“ o . . .	100 „		
Wydawnictwo „Mały świa- tek“ o . . .	100 „		
Ruskie Towarzystwo kobiet „Żyźń“ na wydawni- ctwa . . .	100 „		
Towarzystwo im. Michała Kaczkowskiego . . .	6.000 „		
Bezpłatna „Uczelnia“ im. B. Goldmana . . .	200 „		
Koła szkoły ludowej im. B. Goldmana . . .	2.000 „		
Dyrektorowi teatru w Kra- kowie . . .	4.000 „		
Dyrektorowi teatru we Lwo- wie . . .	8.000 „		
Towarzystwo „Ruska Besi- da“ na skompletowanie orkiestry . . .	4 000 „		
Gmina miasta Krakowa, I. rata na zakupno „Wer- nyhory“ Matejki dla Muzeum narodowego . . .	3.000 „		
Ryczałt dla Towarzystw mu- zycznych i śpiewackich o . . .	500 „		
Ryczałt dla stowarzyszeń akademickich o . . .	500 „		
Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie, rata na budowę domu . . .	1.000 „		
Do przeniesienia . . .	54.600 K	304.100 K	79.372 K 218.900 K

			<i>wtecej</i>	<i>mniej</i>
Z przeniesienia	54.600 K	304.100 K	79.372 K	218.900 K
Ryczałt na zasiłki dla szkół zakładanych i utrzy- mywanych przez To- warzystwa	30.000 „			
Towarzystwo „Eleuterya“	400 „			
Towarzystwo ochrony zwie- rząt	200 „	85 200 K		
		218.900 K		
Pozostaje zniżenie		218.900 K		
W rubryce VI. „Pomniki historyczne“ podwyższono o			9.000 „	— „
mianowicie:				
Na wydawnictwo „Teki konserwatorów“	1.000 K			
Na restaurację kościoła św. Floryana w Krakowie	4.000 „			
Na restaurację kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie	4.000 „			
		9.000 K		
Razem j. w.		9.000 K		
W rubryce IX. „Budowy wodne i melioracje“ podwyższono o			440.000 „	— „
a to dodano:				
Na regulację Wisłoka i Pielnicy (brutto)	80.000 K			
Na drenowanie gruntów włościańskich (brutto) o	360.000 „			
Na regulację Białej, datek kraju pod- wyższono o	858 „			
		440.858 K		
Razem		440.858 K		
Natomiast zniżono datek państwa na regulację Białej o	858 „			
		858 „		
Pozostaje j. w.		440.000 K		
W rubryce X. „Rolnictwo“ podwyższono o			95.900 „	— „
mianowicie dodano:				
Towarzystwu „Proświta“	10.000 K			
Szkołom gospodyń	2.000 „			
Kółkom rolniczym:				
na instruktorów powiatowych	6.000 „			
na tworzenie nowych zarządów po- wiatowych	3.000 „			
na specjalne kursa i utrzymanie instruktora organizacyjnego	5.000 „			
Na ogólne cele hodowlane	30.000 „			
Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na chów kóz	1.000 „			
Na podniesienie chowu świń	15.000 „			
Towarzystwu ogrodn. w Krakowie na za- kład sadowniczy „Glinka“	2.000 „			
Komisyje agrarne	21.900 „			
		95.900 K		
Razem j. w.		95.900 K		
W rubryce XII. „Przemysł i rękodzieła“ podwyższono o			71.000 „	— „
a mianowicie:				
Zasiłki na cele przemysłowe o	16.000 K			
Dotację fund. przemysłowego o	50.000 „			
Liga pomocy przemysł. na „Skorowidz“	5.000 „			
		71.000 K		
Razem j. w.		71.000 K		
Do przeniesienia			695,272 K	218.900 K

	<i>więcej</i>	<i>mniej</i>
Z przeniesienia	695.272 K	218.900 K
W rubryce XIV. „Pensje emerytalne, zaopatrzenia, dary z ła-		
ski“ podwyższono o	9.837 „	— „
mianowicie dodano następujące pozycje:		
Baranowska Augusta	100 K	
Niewiadomska Sabina	180 „	
Baczyński Ferdynand	100 „	
Van-Roy Aniela	200 „	
Gering Julia	200 „	
Langnerowa Marya	500 „	
Piotrowska Rozalia	500 „	
Sapałaczyńska Leotylna	300 „	
Kratochwilowa Franciszka	200 „	
Barycka Marya	300 „	
Sternalowa Emilia	300 „	
Dziubińska Wanda	400 „	
Zakrzewska Marcyanna	200 „	
Wojtynowa Anna	200 „	
Sternalowa Apolonia	200 „	
Strandowa Kornelia	200 „	
Bubesowa Marya	100 „	
Rzeczycka Teofila	200 „	
Babińska Helena	300 „	
Matecka Seweryna	100 „	
Markowska Józefa	150 „	
Horoszkiewiczówna Zofia	500 „	
Tarnawski Stanisław	500 „	
Polińska Matylda	400 „	
Siemińska Ludwika	200 „	
Zielińska Zofia	300 „	
Stipalowa Magdalena	300 „	
Kozubowa Małgorzata	100 „	
Kalita Karol	507 „	
Brzozowska Eulalia	200 „	
Romanowa Michalina	200 „	
Baczyński Emil	400 „	
Starzewska Regina	700 „	
Chmielowska Marya	600 „	
Razem j. w.	9.837 K	
W rubryce XVI. „Rozmaite“ podwyższono o	2.000 „	— „
a to:		
„Dom Polski“ w Morawskiej Ostrawie	500 K	
Na koszt przyjęcia wycieczek młodzieży		
i włościan w Krakowie	1.500 „	
Razem j. w.	2.000 K	
Razem	707.109 K	218.900 K
Wogóle podwyższono wydatki o	488.209 K	K
W dochodach:		
W rubryce III. „Sprawy zdrowotne“ podwyższono o	28.700 K	— K
mianowicie:		
Szpital powszechny we Lwowie o	7.000 K	
Szpital św. Łazarza w Krakowie	21.700 „	
Razem j. w.	28.700 K	
Do przeniesienia	28.700 K	K

	<i>więcej</i>	<i>mniej</i>
Z przeniesienia	28.700 K	— K
W rubryce VII. „Bezpieczeństwo publiczne“ zniżono o	— „	7.256 „
a to dochód z odsetek od efektów funduszu policji krajowej, z powodu zapłacenia ceny kupna dóbr Przedzielnica.		
W rubryce XI. „Budowy wodne i melioracje“ podwyższono o	279.142 „	— „
mianowicie podwyższono:		
Na drenowanie gruntów włościańskich:		
od państwa	120.000 K	
od stron konkurencyjnych	120.000 „	
Na regulację Wisłoka i Pielnicy (od państwa	40.000 „	
Razem podwyższono o	<u>280.000 K</u>	
Natomiast zniżono datek państwa na regulację Białej o	858 „	
Pozostaje j. w.	<u>279.142 K</u>	
Razem	<u>307.842 K</u>	<u>7.256 K</u>
Wogóle podwyższono dochody o	300.586 K	— K

A/. Po uwzględnieniu więc powyższych zmian, Komisya budżetowa — na podstawie dołączonego pod A/. sumaryusza, bez wliczenia jednak wydatku na podwyższenie płac nauczycieli ludowych, proponowanego przez Komisję szkolną — przyjmuje:

Wydatki w sumie	41,072.458 K
Dochody w sumie	<u>20,983.801 „</u>

Niepokryte . . . . . 20,088.657 K

Zgodnie z Wydziałem krajowym, przyjmuje także Komisya obliczenie dodatków do podatków wedle dotychczasowej stopy procentowej; (przy wydatności 1 grosza na 248.000 K, czyli o 3.000 K więcej niż na rok 1906 uchwalono) w sumie . . . . . 16,294.069 „

pozostaje zatem do pokrycia niedobór . . . . . 3,794.588 K

w razie pokrycia go krótkoterminową pożyczką przybędą 4% odsetki za pół roku, wynoszące . . . . . 75.892 „

Ogółem więc pożyczka wynosiłaby . . . . . 3,870.480 K

Suma ta zapotrzebowania zwiększy się jednak o cyfrę kosztu podwyższenia płac nauczycielskich i inne wydatki przez Sejm uchwalne już po zamknięciu budżetu przez Komisję budżetową.

Wśród zmian, z którymi liczyć się należy przy ocenie pokrycia, najważniejsze miejsce tak co do wielkości sumy, jak co do społecznego znaczenia, zajmie regulacja i podwyżka płac nauczycielskich. Ze regulacja ta uznana była za potrzebną i pożądaną już od kilku lat, stwierdzają to liczne głosy w Sejmie, a jedynie trudne finansowe położenie kraju obecne a równocześnie nadzieja, że rok 1911 rozpocznie pomyślniejszą erę w finansowym położeniu kraju, skłaniały większość sejmową, do odraczania tej podwyżki do r. 1911. Odroczenie to jednak nie dało się dłuższej utrzymać i to z licznych powodów. Z jednej strony bowiem nadzieje co do radykalnej zmiany na korzyść położenia finansowego w r. 1911 okazały się zwodniczymi skutkiem rzeczywistego wzrostu potrzeb i wydatków budżetu krajowego, z drugiej zaś strony ogólna drożyzna pogorszyła położenie wszystkich warstw o ściśle oznaczonym i absolutnie niewielkim dochodzie pieniężnym, a więc w ich rzędzie i nauczycieli. Realną potrzebą uzasadnione pragnienie poprawy bytu ze strony nauczycieli ludowych doznało podniecającego bodźca, pomijając nawet pewne objawy agitacji, chcącej zaznaczyć się i wypłynąć na cudzej niedoli, przez

działanie rządu, mianowicie przez przeprowadzoną przez rząd poprawę rządowych poborów służbowych. Fakt ten stwierdzał, że rząd uznał konieczność podwyżki poborów, zaostrza pragnienie tej podwyżki u krajowych nauczycieli, groził wywołaniem szkodliwego wrażenia, że kraj mniej dba o zatrudnionych w jego służbie niż rząd, a utwierdzenie się tego mniemania mogłoby pogorszyć i funkcyonowanie krajowych instytucyj i dopływ nowych sił do służby krajowej, przedstawiającej mniej korzystne warunki bytu, co by znów trwałem pogorszeniem stosunków krajowych groziło. Niewątpliwie było obowiązkiem rządu, podejmując regulacyę poborów służbowych, o tych konsekwencyach dla krajów koronnych pamiętać, stawić sobie pytanie, skąd mają kraje, finansowo ograniczone przeważnie do okrucich dodatków do podatków, i to nie do wszystkich, tylko do pewnych podatków, znaleźć środki na przeprowadzenie zaostrojonej w nagłości przez działanie rządu regulacyi płac. Rząd stał się w ten sposób współpowodem wzrostu wydatków krajowych, winien się przeto poczuć i do obowiązku bycia znów i współczynnik regulacyi i wzrostu dochodów krajowych.

Komisyja budżetowa, godząc się z komisyją szkolną, w uznaniu konieczności i nagłości regulacyi trwałej płac nauczycielskich, równocześnie uznała, że najwyższą dopuszczalną ze względu na rzeczywisty stan finansów kraju podstawą dla tej regulacyi, jest przedłożenie odnośnie Wydziału krajowego. A godząc się na tę podstawę i drobne jedynie przekroczenie jej granicy, podnoszono z kilku stron w komisyji budżetowej, że zgodzić się na tą podstawę i granicę można jedynie w oczekiwaniu zdobycia dla kraju nowych źródeł trwałego i wzrastającego dochodu. Regulacya płac bowiem powiększa zwyczajne wydatki, i to w tej ich grupie, które z natury swej są i trwałe i wzrastające, nie dają się ex post obniżyć, mogą więc jedynie być pokrywane trwale dochodami zwyczajnymi, z trwałego płynącymi źródła. Różne optymistyczne obliczenia, jakie tak licznie się pojawiały, wykazujące bądź to mniejszą sumę łącznego obciążenia, pomimo wyższej płacy indywidualnej, bądź też jakies rzekomo wolne zasoby, umożliwiać mające regulacyę płac bez podwyżki zwyczajnych dochodów, okazały się przy dokładnej ocenie jako błędne i złudne. A w obec niedostateczności zwyczajnych obecnych dochodów skarbu krajowego na pokrycie wydatków budżetu, okazuje się konieczność podwyższenia zwyczajnych dochodów. Ograniczeni do dotychczasowych źródeł podatkowych, mogąc jedynie podnosić dodatki do podatków, musielibyśmy skutkiem samej regulacyi płac nauczycielskich podnieść dodatki do podatków w rozmiarze zupełnie dostatecznym, t. j. do wysokości wyższej o 14%. Świadomi konieczności zapewnienia zwyczajnego dochodu na pokrycie tego zwyczajnego wydatku, świadomi jednak równocześnie niekorzyści i niebezpieczeństw tak znacznego wzrostu ciężarów podatkowych w naszym tak niezamożnym kraju, domagać się winniśmy jak najbardziej stanowczo zapewnienia krajom ze strony państwa nowych źródeł dochodu. Bo poza tem są i inne nagłe, wzrastające potrzeby.

Inne zmiany wydatków preliminarza budżetu są cyfrowo bez porównania mniejszego znaczenia; łączna suma zwyczajnych wydatków (pomijając regulacyę płac) wynosi brutto 707.109 kor., a z tych przeważna część t. j. 659.422 koron mają charakter ściśle inwestycyjny, zdążają wprost do ubezpieczenia i podniesienia wytwórczości kraju, owego ostatecznego źródła wszelkich dochodów kraju.

Dawne zaniedbania i brak troski o rozwój naszej produkcji, wzrost ciężarów publicznych i potrzeb budżetu krajowego, gwałtowny postęp produkcyjny innych krajów i państw, zmuszają nas, jeżeli nie chcemy coraz bardziej ubożać relatywnie i absolutnie i pozostawać w tyle, jeżeli nie chcemy utracić możliwości spełnienia zadań i pokrycia potrzeb kraju, do coraz intenzywniejszej i świadomszej a nie jednostronnej tylko inwestycyjnej polityki. Pomimo i skutkiem ubóstwa kraju, musimy dostatecznie wielkimi zasobami prowadzić inwestycyjną politykę. Dlatego też nie wciela Sejm czystych nadwyżek dochodów banku krajowego do swego budżetu (prócz 80.000 K w r. b.), ale przeznaczają je na wytworzenie krajowego funduszu inwestycyjnego, dlatego też Komisyja budżetowa uznała się spowodowaną powiększyć wydatki na rolnictwo, melioracye, regulacye rzek i przemysł, oraz na cele zdrowotne. Polepszenie i powiększenie produkcji kraju z równoczesną poprawą stosunków sanitarnych, powiększających zdolność do pracy i regularność pracy społeczeństwa, to jedynie pewna droga dla wytworzenia dobrobytu społecznego i dostateczności zasobów skarbu krajowego, to też w tej dziedzinie czekają kraj jeszcze bardzo poważne zadania, poruszane w szczegółowych sprawozdaniach budżetu.

Dalsze zwyczajki budżetu opierały się po części na osobnych przedłożeniach Wydziału krajowego i uchwałach Sejmu, po części na dawniej już przyznawanych subwencyach, czy darach z łaski, które nawet Wydział krajowy już pomieścił w preliminarzu a jedynie nie wstawił ich cyfry. Wynoszą one wszystkie razem względnie nieznaczną kwotę 47.687 K.

Kwota ta obejmuje już i załatwienie wszystkich petycyj. Stanowią one coraz większą trudność dla Komisji budżetowej, grożą stanieniem się wielkim ciężarem dla budżetu krajowego. Komisja budżetowa pomimo wielkiego naporu zewnętrznego, świadoma była obowiązku stania na straży interesów i zdolności spełnienia zobowiązań skarbu krajowego, świadoma była obowiązku wykorzenia rozpanoszonej się coraz więcej idei, uważającej niemal budżet przede wszystkim za instytucję dobroczynną. Ilość petycji była nadmierna, treść ich żądań nieraz wprost zdumiewającą. Indywidualny petent proszący o kwotę kilkuset, czy kilku tysięcy koron, uwzględnia tylko swoje żądanie, i stąd zdaje mu się, że tę drobną w porównaniu do całości budżetu kwotę, przyznać można i należy; zsumowawszy ogół petycji widzi się, jak ta rozbieżność prywatnej inicjatywy i rozliczności celów i żądań podniosłaby od razu budżet o krocie tysięcy rocznie, po prostu po nad możność kraju i poza granice racjonalnej gospodarki i interwencji kraju. Stąd też poruszono myśl i po części ją urzeczywistniono, zryczałtowania kwot możliwych na takie cele humanitarne i dobroczynne i odstąpienia rozdziału tych kwot Wydziałowi krajowemu.

Sprawozdania poszczególnych rubryk budżetu dają wyjaśnienia dokładne co do wszystkich zmian, zarówno co do zwyczajki wydatków, jak ich zniżki, oraz zmian dochodów. Tu podnosimy tylko, że niektóre zniżki wydatków są tylko rachunkowe, jak mianowicie 200.000 K oszczędzone w zapomogach dla nauczycieli, zamiast których wchodzi w życie od 1. lipca podwyżka płac nauczycielskich, oraz 100.000 K. przy budynkach szkolnych, na który to cel zaciąga się pożyczkę 10 milionową.

A to tylko jedna z licznych pożyczek krajowych, obok której są i będą nowe kolejowe, regulacyjne, sanitarne, prócz corocznych obecnie krótkoterminowych pożyczek. Pomnąc, że poza tem istnieje wielka potrzeba kredytu komunalnego w kraju, występuje jako ważne zagadnienie gospodarczo-finansowe najbliższej przyszłości, zapewnienie dostatku kapitału na potrzeby kredytowe kraju. Doniosłości tej kwestyi nie ma sprawozdawca zamiaru wyczerpująco tu przedstawić, stwierdza tylko — zgodnie z tem, co było powiedzianem w Komisji — istnienie tego zagadnienia, i zwraca uwagę na myśl, że może słusznem byłoby przez zmianę przepisów o lokacjach kas oszczędności w kraju, na podobieństwo przepisów o rządowych kasach oszczędności w licznych innych krajach, zapewnić znaczny krajowy popyt na krajowe emisye, pokierować lokacją oszczędności.

Zmiany preliminarza, dokonane uchwałami Wysokiego Sejmu i Komisji budżetowej, podniosły niedobór z kwoty 3,679.104 K na kwotę 3,870.480 K wraz z procentami. Dodając jednak do niedoboru bez procentów (75.892 K), uchwalony przez Komisję szkolną wzrost wydatku na płace nauczycieli, czyniący w półrocznej wysokości 1,744.975 K, otrzymamy łączny niedobór 5,539.563 K oprócz odsetek, któreby czyniły 75.892 K plus półroczny procent od 1,744.975 K t. j. 34.900 K.

Sam ten fakt wzrostu wydatków budżetu o 187.623 K netto oraz 1,744.975 K, wzrostu, przeto niedoboru o 1,932.598 K i to wzrostu wydatków trwałych, nie dających się z małymi wyjątkami w przyszłości obniżyć, uniemożliwił trzymanie się nadal planu finansowego, przyjętego przed dwoma laty przez Wydział krajowy, Sejm i Komisję budżetową.

Przewodnią myślą tego planu było niepodnoszenie dodatków do podatków, ograniczenie wzrostu corocznych wydatków i niedoborów aż do r. 1910, włącznie do sumy, oznaczonej przez przypuszczalny stan wolnych zasobów funduszu propinacyjnego w dniu 1. stycznia 1911 r. Pożyczki na rachunek tego funduszu miały być wyłącznym źródłem pokrycia niedoborów.

Plan ten finansowy i jego myśl podstawowa wynikały z uznania, że wogóle, a przede wszystkim w kraju ekonomicznie słabym, nie jest uzasadnionem podnoszenie podatków z jednej, przy równoczesnej kapitalizacji dochodów skarbowych z drugiej strony; wynikały dalej z uznania, że już dotychczasowa stopa dodatków jest bardzo wielkim obciążeniem podatników, a dalsza ich podwyżka znaczna, mogłaby do przeciążenia podatkowego prowadzić. Słabą bowiem stroną

dotatków podatkowych jest, że działają nierównomiernie, bo nie mają możności różniczkowania się podług siły ekonomicznej; jest to ekonomicznie i etycznie niepożądanem, prowadzi do przeciążenia jednych podatników przy niedostatecznym obciążeniu drugich, osłabia zdolność produkcyjną, niszczy możność kapitalizacji u przeciążonych, może wprost niweczyć ich samodzielny byt. Nierównomierność działania dodatków do podatków i wynikające z niej niebezpieczeństwa, wzrastają progresywnie w miarę, im wyższe stają się dodatki i stąd wszechstronnie uzasadnioną jest myśl utrzymania prostych procentowych dodatków do podatków w możliwie niskich granicach. Ta myśl słuszna była też jednym z decydujących motywów przy przyjęciu powyższego planu finansowego kraju na lata do roku 1910 włącznie.

Tegoroczne podwyżki budżetowe, mianowicie regulacja i ogólna podwyżka płac nauczycielskich, uchyliły możność utrzymania w całości powyższego planu, uchyliły możność niepodnoszenia dodatków do podatków w okresie 1907—1910.

W tem położeniu stanęły do rozwiązania przez Komisję budżetową dwa zasadnicze pytania i to: 1) jak pokryć niedobór budżetu na rok 1907, 2) jaki przyjąć plan finansowy na lata 1908—1910.

Pytania te trzeba łącznie rozważać i na nie odpowiedzieć; czyniły to dotąd i preliminarze Wydziału krajowego i sprawozdania Komisji budżetowej. Patrząc tylko na rok 1907 mogłoby wydać się słusznem, ograniczyć użycie kredytu — tak, jak to Wydział krajowy proponował — do granic deficytu, zawartego już w pierwotnym preliminarzu budżetu, a cały wzrost dalszy deficytu pokryć dodatkami do podatków. Nie brakło też głosów upatrujących w tem cel pedagogiczny niejako, aby odczuto, że większe wydatki odrazu zawsze kosztują podatników. Ale żądanie to przeocza przede wszystkim, że inne koła społeczne żądały wzrostu wydatków, a inne przeważnie płacić będą, żądanie to zawiera dalej w sobie bardzo niebezpieczną teorię podatkową. Jedynym celem i zadaniem podatków jest i być może tylko pokrycie potrzeb publicznych; podsuwanie im innych celów, zaprowadzania z innych powodów prowadzi na niebezpieczne bezdroża w teorii i praktyce. Patrzanie w kwestyi pokrycia tylko na rok bieżący i dające rozwiązanie tylko na ten jeden rok, byłoby błędnem krótkowidztwem. Główny tegoroczny wzrost wydatków obciąża bowiem budżet krajowy tylko wysokością swej półrocznej kwoty; na rok 1908 trzeba wstawić całą kwotę. Tegoroczne przeto podniesienie dodatków do podatków byłoby już na rok przyszły niedostatecznem, wymagałoby nowej dalszej podwyżki, a coroczna zmiana stopy dodatków do podatków, podnosząca corocznie obciążenie warstw niezamożnych, alterująca corocznie ich budżet, jest wysoce niepożądaną. Argument o stopniowem przyzwyczajaniu ludności do wzrastających ciężarów, przeocza, że nie uzdalniamy materialnie nikogo do ponoszenia wyższych ciężarów w r. 1908 tem, że mu już i w r. 1907 wyższy podatek nałożymy. Słuszniejszem niewątpliwie jest twierdzenie, że kwota dopożyczona w roku bieżącym ponad pierwotny program Wydziału krajowego, zmniejsza o swą sumę plus trzy i półroczne procenta, źródło, które służyć miało na pokrycie całych — a służyć już teraz będzie tylko na pokrywanie części — niedoborów budżetów lat 1908—1910. Wobec tego stwierdzić należy przede wszystkim, że kwota ta uszczupli fundusz pokrywania niedoboru w okresie trzech lat, na każdy przeto rok przypadnie jedynie trzecia część tegorocznego zapotrzebowania, jako uszczerbek pomocy pożyczkowej, a więc tylko nieco wyżej niż 2% dodatków. Dalej i to podnieść trzeba, jako okoliczność obniżającą jeszcze tę sumę, że w Komisji nie postawiono wniosku o pokrycie całego wzrostu wydatków tegorocznych ponad pierwotny preliminarz Wydziału krajowego dodatkami podatkowymi, ale ograniczano podwyżkę dodatków na 6%, co nie wystarczy na pokrycie całego wzrostu niedoboru, domagałoby się i w tym już roku wyższej pożyczki, wyższego uszczuplenia spodziewanych nadwyżek funduszu propinacyjnego, niż to proponował Wydział krajowy.

Podnoszenie podatków jest zawsze silnem wtargnięciem w stosunki domowego i zarobkowego gospodarstwa podatników, i tem ostrożniej trzeba doń przystępować, gdy ta podwyżka dotyka krajów i warstw niezamożnych, mianowicie gdy odnosi się do dodatków do podatków, których wadliwość i nierównomierność już powyżej zaznaczono. Obowiązkiem słusznej polityki finansowej jest, podnosić dodatki do podatków kiedy potrzeba i kiedy wiedzieć się będzie na pewno, o ile podnieść potrzeba. Podniesienie za późne i za małe jest błędem, ale większym błędem jeszcze jest podniesienie przedwczesne i za wysokie. Pewności zaś ścisłej, ile

rzeczywiście będziemy musieli przez podwyżkę dodatków do podatków uzyskać, obecnie jeszcze nie mamy. Zależy to od faktu, czy i kiedy przystąpi rząd do reformy finansowej, celem zapewnienia krajom wyższych podatkowych dochodów i jaka to będzie reforma.

Żądanie tej reformy organicznej skarbowości publicznej w Austrii, nie jest bynajmniej ani przedczesnem, ani nieuzasadnionem. Podniesiono słusznie, że niema politycznej autonomii bez autonomii finansowej; bez niej staje się anemiczną cała autonomia. Dalej względy praktyczne. Krajom przypadły liczne zadania, jak szkolnictwo ludowe, sprawy zdrowotne, drogi, kultura krajowa, których wydatki i potrzeby wzrastają i wzrastać będą w sposób bardzo szybki, szybszy, niż niejedna dziedzina zadań ściśle państwowych, a przyznając te zadania, nie przyznało równocześnie państwo krajom dostatecznych dochodów. Samo państwo wybrnęło z deficytu, ma poważne nadwyżki dochodów, a krajom nie tylko grozi deficyt, lecz popadły w deficyt. Stan to politycznie i finansowo nie dający się utrzymać, bo niezdolność krajów do spełnienia dobrze powierzonych im zadań jest ogólną szkodą. Reforma jest konieczną i nagłą, bo wzrastają wydatki, a dochodom krajów brakuje należytej i wysokości i elastyczności. To też reforma powinna zapewnić krajom źródło wydatne, elastyczne, o automatycznym wzroście wydatności. W tem przekonaniu uchwaliła też Komisya wniesioną przez posła dra Leo, a zamieszczoną na końcu rezolucyę.

Rząd sam uznał już kilkakrotnie konieczność tej reformy; obowiązany jest w myśl Art. XII. ust. z 25. października 1896 najpóźniej w roku 1909 uregulować na nowo udział krajów w dochodach państwa, wobec czego też z łona sejmowej komisji budżetowej postawiono żądanie, aby imieniem rządu złożono deklaracyę co do terminu i kierunku zamierzonej reformy finansów państwowych i krajowych. Sprawa tej reformy jest tak doniosłą, że spodziewać się trzeba i pragnąć należy, aby wszyscy posłowie z kraju, bez względu na różnice obozów, stawili ją w rzędzie najpilniejszych zadań przyszłej rady państwa. Inaczej grozi nam przedewszystkiem przeciążenie podatkowe. To też przedczesne rezygnowanie z tej koniecznej i słusznej reformy finansowej, rezygnowanie ze zdobycia nowych dochodów przez faktyczne stwierdzenie możności podwyżki dodatków, nie zdaje się być ani finansowo, ani politycznie uzasadnionem. W każdym zaś razie natychmiastowa obecna podwyżka dodatków do podatków, bez wyczerpania sposobów zyskania nowych, wydatnych źródeł dochodów, mogłaby robić fałszywe wrażenie, że niesłusznie i niepotrzebnie odraczano i opóźniano regulacyę płac.

W tem położeniu, nie wiedząc jasno, o ile podnieść dodatki będzie trzeba, a wiedząc, że pełna podwyżka dochodzi do granicy przeciążenia podatkowego, jest zapewne słuszniejszem i odpowiedniejszem zatrzymanie na rok obecny planu przyjętego przez preliminarz Wydziału kraj., a mianowicie pokrycia tegorocznego niedoboru nie podwyżką dodatków do podatków, lecz krótkoterminową pożyczką. Nie jest to odstępianie od słusznej zasady: zwyczajne wydatki kryć należy zwyczajnymi dochodami, lecz tylko jednoroczne odroczenie jej zastosowania, uzasadnione i spowodowane tak różną wysokością tegoroczną i przyszłoroczną potrzeby, jak niejasnością, kiedy rząd i do jakiej przystąpi reformy finansowej. Pamiętać dalej trzeba, że zasada: zwyczajne dochody na zwyczajne wydatki jest jedną, ale nie jedyną zasadą polityki skarbowej. Zasady: nieprzeciążania podatkami, unikania chwiejności obciążenia, jedności budżetu, również winny być uwzględnione.

Co do planu finansowego na przyszłość, to bez względu na tegoroczne pokrycie — pożyczką, czy pożyczką i dodatkami — jest konieczną zmianą planu dotychczasowego. Nie zdołamy obyć się bez podwyżki dodatków do r. 1911 i dla tego też utrzymując zasadę antycypowania kapitału propinacyjnego na pokrywanie niedoborów lat 1908—1910, ograniczyć trzeba tę antycypacyę do rozmiarów prawdopodobną wysokością owego funduszu uzasadnionych, a więc — mianowicie jeżeli niedobór na rok bieżący pokryty będzie w całości pożyczką — w wymiarze mniejszym, niż to w r. z. i jeszcze w preliminarzu Wydziału kraj. przypuszczano. Resztę niedoboru trzeba będzie pokrywać zwyczajnymi dochodami, t. j. nowymi źródłami dochodu — o ile te uzyskamy — i dodatkami do podatków.

A nie chcąc dopuścić do pogorszenia finansowego położenia kraju przez brnięcie w długi bieżące na pokrywanie zwyczajnych wydatków, można nieunikną skutkiem szybkiego wzrostu budżetu, mianowicie skutkiem tak znacznej jak na zasoby naszego kraju podwyżki płac nauczycielskich, podwyżkę dodatków do podatków od-

roczycie jedynie do chwili, w której wyjaśni się, czy i w jakim rozmiarze w najbliższej przyszłości na nowe, zwyczajne dochody, liczyć będziemy mogli. Sama nie-
stwierdzona nadzieja jednak nowych dochodów, czy wzrostu wolnych zasobów funduszu
propinacyjnego ponad spodziewaną wysokość — nie może starczyć za powód opóźnienia
podwyżki dodatków w najbliższej przyszłości. O wyjaśnienie to co do terminu i za-
kresu organicznej reformy finansów należy się też najrychlej postarać. Obowią-
zkiem rządu jest nie zwlekać z tą reformą i nie zwlekać z odpowiedzią, aby Wy-
dział krajowy już przy układzie przyszłorocznego budżetu wiedział, jaką stopę pod-
wyżki dodatków do podatków trzeba będzie zażądać dla pokrycia równomiernego
budżetu przyszłorocznego i lat następnych, mających łącznie resztę spodziewanych
nadwyżek funduszu propinacyjnego na częściowe pokrycie swych niedoborów.

Zmiana położenia finansowego kraju następuje nie przez tegoroczny sposób
pokrycia, lecz przez znaczny wzrost wydatków, mianowicie zaś przez uchwalenie
regulacji płac nauczycielskich. To uchyliło możność utrzymania dotychczasowego
planu finansowego. Podwyżka dodatków do podatków staje się konieczną, a zdania
różnić się mogą tylko co do tego, od kiedy i w jakim rozmiarze przystąpić do tej
podwyżki. Pokrywając cały tegoroczny niedobór pożyczką, odracza się tylko o rok
podwyżką dodatków, zużywa się w tym roku wyższą część przeznaczzonego na anty-
cypację funduszu, przy równoczesnej redukcji tej antycypacji na przyszłe lata, zmiany
zasadniczej nie robi się żadnej, nie powiększa się długu, tylko go się o rok czy dwa
rychlej zaciąga. Ale za tą drogą przemawia okoliczność, że tymczasem możemy albo
zyskać nowe dochody, albo przynajmniej mieć wyjaśnionem, o ile dodatki rzeczy-
wiście podnieść będziemy zmuszeni.

Komisya budżetowa większością głosów oświadczyła się za zdaniem spra-
wozdawcy, że w r. b. cały niedobór pokryć należy krótkoterminową pożyczką, sple-
calną w roku 1911, uznając równocześnie konieczność korzystania na przyszłość
z kredytu krótkoterminowego jedynie w granicach, prawdopodobną wysokością
wolnych zasobów funduszu propinacyjnego wskazanych, a pokrywania reszty defi-
cytu z zwyczajnych źródeł dochodu, a więc z dodatków do podatków i ewentualnych
nowych źródeł zwyczajnych dochodów.

*Petycje Rad powiatowych o uzyskanie udziału w podatku osobisto-dochodo-
wym z powodu zrzeczenia się nakładania doń dodatków powiatowych Ls. 88, 461,
525, 576, 607, 752, 755, 757, 877, 1.079, 1.116, 1.142, 1.279, 1.280, 1.531, 1.820
i 1.825, — dalej*

*petycje Rad powiatowych o przyznanie im z przyszłych opłat szynkarskich
bonifikacyi Ls. 84, 85, 86, 87, 142, 460, 567, 608, 753, 754, 756, 1.115, 1.143, 1.275,
1.276, 1.296, 1.297, 1.522, 1.590, 1.601, 1.819, 1.823 i 1.826, — wreszcie*

*petycje gminy m. Rohatyna o bonifikacye z opłat szynkarskich Ls. 828,
1.268 i 1.269, —*

odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu.

*Nad petycją Ls. 1.410/1.156 Towarzystwa właścicieli realności we Lwowie,
w sprawie niepodwyższania dodatków do podatku domowo czynszowego, —*

Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Na podstawie powyższego Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1907 ustanawia się wydatki funduszu krajowego
w kwocie . . . . . 41,072.458 K
a dochody własne tegoż funduszu w kwocie . . . . . 20,983.801 „

II. 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1907 pobierany
będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku
domowo-czynszowego, domowo-klasowego i pięcio-procentowego podatku od domów
wolnych po . . . . . 65 h.
od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków asobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego w wysokości . . . . . 71 h.
od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach Krakowskim i Chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 *ad a)* wymienionych, w wysokości . . . . . 57 h.
zaś do podatków w tymże ustępie *ad b)* wymienionych, po . . . . . 63 h.
od każdej korony całej należności tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1907 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami *a, d, e, f*, pozycyi 18;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 6 i 7, tudzież między pozycjami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X. między pozycjami 27 *c)* i 29, dalej 32, 39 i 40, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów;

e) w rubryce XI. między pozycjami: 1, 2 i 6;

f) w rubryce XII. między pozycjami 57 i 100; 98 i 153 *a)*; 142 i 144, wreszcie między pozycjami grupy I. dział A, tudzież grupy I. dział B, *a, b, c*, w granicach każdego z tych działów, t. j. A i B z osobna, i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej na pokrycie reszty niedoboru w kwocie . . . . . 3,794.588 K
i przypadających od tej kwoty odsetek *za pół roku* w kwocie . . . . . 75.892 „
a zatem w ogólnej kwocie . . . . . 3,870.480 K

z tem jednakże zastrzeżeniem, że pożyczka ta ma być oprocentowaną najwyżej po 4% od sta, a zwróconą najpóźniej 1. stycznia 1911.

Na wypadek uchwalenia regulacyi płac nauczycielskich według wniosków Komisji szkolnej od 1. lipca 1907, wnosi Komisya budżetowa:

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy również do pokrycia tego wydatku przez zaciągnięcie krótkoterminowej pożyczki w kwocie 1,744.975 K i przypadających od tej kwoty 4% odsetek *za pół roku* w kwocie 34.900 K.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, by bez dalszej zwłoki przeprowadził w drodze ustawodawczej organiczną reformę skarbowości publicznej, a to przez przekazanie krajom koronnym takich źródeł dochodu podatkowego, któreby swoją wydajnością i elastycznością odpowiadały wzrastającym potrzebom skarbu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

SUMARYUSZ
budżetu funduszu krajowego

na rok

1907.

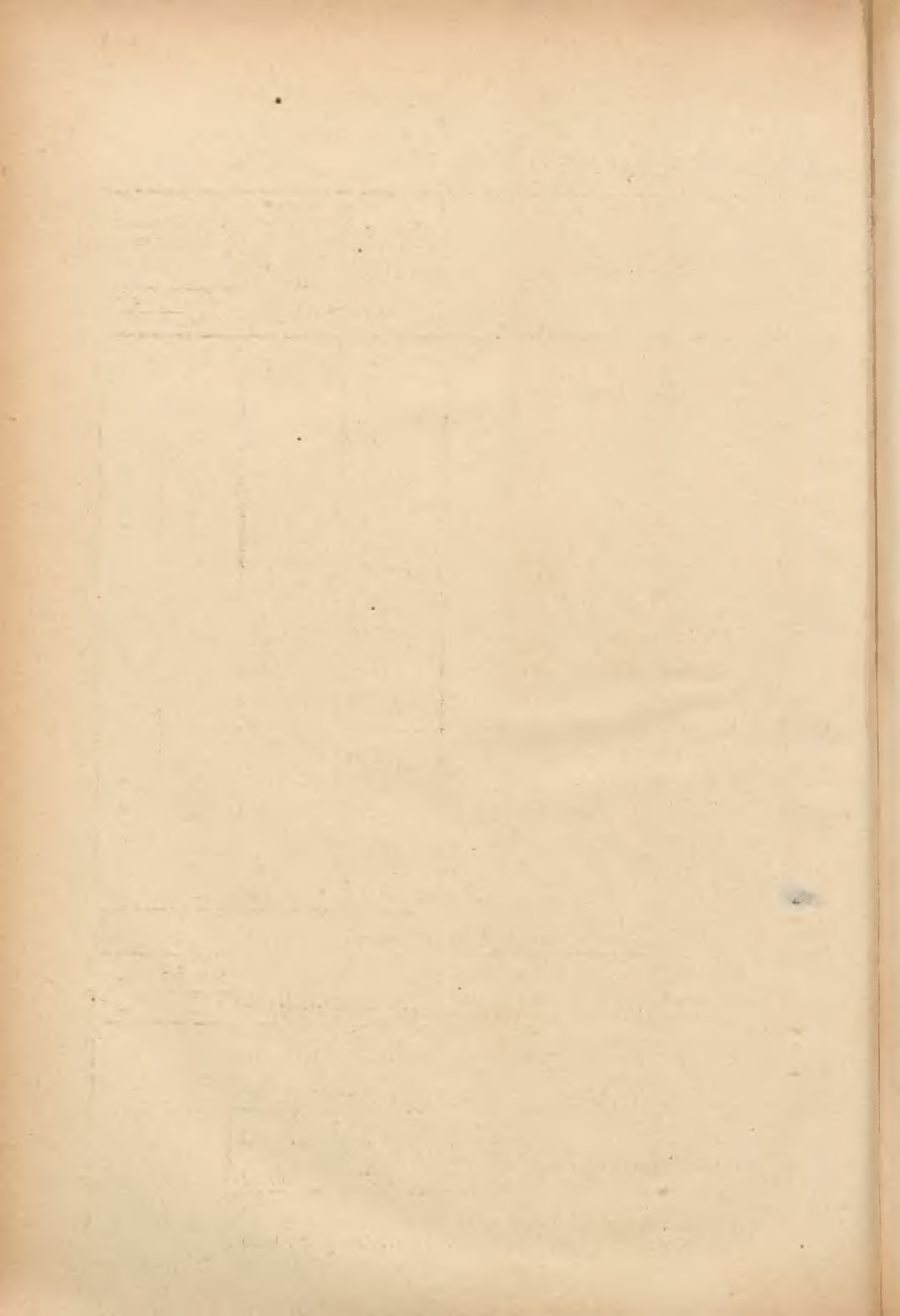
Alegat A. do sprawozdania o budżecie krajowym na rok 1907.

Sumaryusz budżetu funduszu

Rubryka	Poszczególnienie	Według preliminarza Wydziału krajowego	Według wniosków Komisyi budżetowej, względnie uchwały Sejmu	Z porównania Komisyi wnosi :	
				więcej	mniej
K o r o n y					
WYDATKI:					
I.	Reprezentacja kraju	156.672	156.672	—	—
II.	Zarząd	1,619.477	1,638.977	19.500	—
III.	Sprawy zdrowotne	5,610.757	5,663.279	52.522	—
IV.	Dobroczynność	88.503	95.853	7.350	—
V.	Oświata i sztuka	16,177.429	15,958.529	—	218.900
VI.	Pomniki historyczne	309.872	318.872	9.000	—
VII.	Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe	995.450	995.450	—	—
VIII.	Komunikacye	3,767.886	3,767.886	—	—
IX.	Budowy wodne i melioracye	4,836.339	5,276.339	440.000	—
X.	Rolnictwo	2,140.481	2,236.381	95.900	—
XI.	Górnictwo	34.860	34.860	—	—
XII.	Przemysł i rękodzieła	1,145.032	1,216.032	71.000	—
XIII.	Długi krajowe	3,028.204	3,028.204	—	—
XIV.	Pensye emerytalne, zaopatrzenia itd.	258.837	268.674	9.837	—
XV.	Oplaty konsumcyjne	13.500	13.500	—	—
XVI.	Rozmaite	400.950	402.950	2 000	—
	Suma wydatków .	40,584.249	41,072.458	707.109	218.900
				488.209	

krajowego na rok 1907.

Rubryka	Poszczególne	Według preliminarza Wydziału krajowego	Według wniosków Komisyi budżetowej, względnie uchwały Sejmu	Z porównania Komisyi wnosi:	
				więcej	mniej
K o r o n y					
DOCHODY:					
I.	Reprezentacja kraju	200	200	—	—
II.	Zarząd	179.320	179.320	—	—
III.	Sprawy zdrowotne	2,176.408	2,205.108	28.700	—
IV.	Dobroczynność	—	—	—	—
V.	Oświata i sztuka	3,859.039	3,859.039	—	—
VI.	Pomniki historyczne	100.450	100.450	—	—
VII.	Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe	425.959	418.703	—	7.256
VIII.	Komunikacye	603.942	603.942	—	—
IX.	Budowy wodne i melioracye	3,177.553	3,456.695	279.142	—
X.	Rolnictwo	675.679	675.679	—	—
XI.	Górnictwo	9.000	9.000	—	—
XII.	Przemysł i rękodzieła	407.812	407.812	—	—
XIII.	Długi krajowe	29.294	29.294	—	—
XIV.	Pensye emerytalne, zaopatrzenia itd.	32.000	32 000	—	—
XV.	Oplaty konsumcyjne	7,290.000	7,290.000	—	—
XVI.	Rozmaite	1,716.559	1,716.559	—	—
	Suma dochodów własnych	20,683.215	20,983.801	307.842	7.256
	Dodatki do podatków, przy dotych- czasowej 'stopie procentowej	16,294.069	16,294.069	300.586	—
	Ogółem	36,977.284	37,277.870		
	W porównaniu z wydatkami	40,584.249	41,072 458		
	Niedobór	3,606.965	3,794.588		
	do tego 4% od pożyczki na pokry- cie niedoboru za 1/2 roku	72.139	75.892		
	Ogólny niedobór do pokrycia po- życzką	3,679.104	3,870.480		

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka I.

Reprezentacja kraju.

Sprawozdawca poseł Skalkowski.

W tej rubryce w dziale wydatków Wydział krajowy prelininuje w dwóch pozycjach podwyższenie mianowicie :

w poz. 3	koszta druków	51.000 K.
	zamiast uchwalonej w r. 1906. kwoty	46.500 „
	zatem więcej o	4.500 K.
	z powodu podwyższonego cennika robót drukarskich.	
w poz. 4	spisywanie sprawozdań	12.000 K.
	w porównaniu z uchwaloną na rok bieżący kwotą	8.000 „
	więcej o	4.000 K.

a to na podstawie przeciętnej wynikłości z ostatniego trzylecia.

Komisyja budżetowa uznaje te podwyższenia jako usprawiedliwione a gdy reszta pozycyj zgadza się z przeszłorocznym budżetem, przeto komisyja wnosi zgodnie z prelininarem Wydziału:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

następujące pozycje **wydatków** w rubr. I. budżetu na rok 1907 :

poz.	1. Koszta podróży pp. posłów	8.972 K.
„	2. Dyety pp. posłów	72.000 „
„	3. Koszta druków	51.000 „
„	4. Spisywanie sprawozdań	12.000 „
„	5. Pisarze dzienni	1.200 „
„	6. Remuneracye urzędników	2.400 „
„	7. Służba	2.400 „
„	8. Opał	3.000 „
„	9. Zapuszczanie i mycie podłóg	200 „
„	10. Potrzeby kancelaryjne	2.000 „
„	11. Na bibliotekę	400 „
„	12. Rozmaite drobne wydatki	1.000 „
	Razem	156.672 K.

W dziale **dochodów** ustanawia komisya zgodnie z preliminarzem Wydziału
poz. 1. dochód ze sprzedaży druków sejmowych . 200 K.

Odnosnie do poz. 4. „koszta spisywania sprawozdań“ zauważa komisya, że stenogramy obrad sejmowych pozostawiają wiele do życzenia, tak iż należałoby wziąć pod rozwagę potrzebę zaprowadzenia stałej kontroli na dokładność tych sprawozdań, które, szczególnie co do przemówień posłów, są często wadliwe i niezupełne.

W związku z tą niedokładnością i spóźnionem wydawaniem stenogramów jest brak należytej informacji o ólu w drodze dziennikarskiej o działalności Sejmu.

Komisya budżetowa przeto zaleca rozwazde Wydziału krajowego kwestyę, czy nie należałoby wydawać dla użytku publicystyki codziennych komunikatów, zawierających treściwe sprawozdania o posiedzeniach sejmu, tudzież o wyniku obrad komisji sejmowych.

Odnosnie do poz. 11 komisya zwraca uwagę W działu krajowego na wielce niedogodne pomieszczenie biblioteki sejmowej, tudzież na całkiem wadliwe i nieodpowiednie biblioteki Wydziału krajowego. W obu tych bibliotekach posłowie niemogą częstokroć znaleźć nawet zwykłych podręczników, niemówiąc już o dziełach ważniejszych.

Komisya budżetowa przedkłada zatem następującą rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przedłożyć na najbliższej sesyi sejmowej odpowiednie wnioski względem umieszczenia swojej biblioteki, tudzież podręcznej biblioteki sejmowej w taki sposób, aby korzystanie z tych bibliotek było umożliwione posłom bez tych niedogodności i przeszkód, jakie obecnie istnieją.

Lwów, dnia 27. lutego 1907.

Zast. przewodniczącego :

Badeni.

Sprawozdawca :

Skatkowski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubr. II.

Z A R Z Ą D

Sprawozdawca poseł Skalkowski.

W tej rubryce, według nowego układu budżetu, preliminowane są w dziale wydatków wszystkie płace, dodatki i emolumenta całego personalu administracyjnego w Wydziale krajowym, zaliczki na płace, koszta podróży, potrzeby kancelaryjne, u rzymanie gmachu itp. — zaś w dziale dochodów subwencye, zwroty zaliczek oraz płac urzędników zajętych przy melioracyach i kolejach, i inne wpływy.

Płace, dodatki aktywalne, dodatki pięcioletnie, czteroletnie i trzechletnie, dodatki osobiste i funkcyjne, są preliminowane według etatu, a niewielkie podwyższenia kilku pozycji są należycie uzasadnione.

Do tej rubryki należą także płace krajowych dozorców melioracyjnych, względem których jest przedłożenie osobne Wydziału, przez Komisję osobnem sprawozdaniem załatwione.

Petycye dyurnistów, tudzież stróżów i sług, załatwia Komisya wnioskami poniżej przedłożonymi, zaś petycye emerytów, wdów i sierót po funkcyonaryuszach Wydziału o podwyższenie emerytalnych poborów, o dary z łaski itd. są załatwione przy rubryce XIV.

Komisya przedkłada zatem następujące wnioski do uchwalenia:

Rubr. II. budżetu na r. 1907.

Wydatki.

A. Kierownictwo:

poz. 1. płaca Marszałka krajowego	12.000 K.	
dolatek na reprezentacyę	<u>8.000 „</u>	
		20.000 K.
poz. 2. płace sześciu członków Wydziału krajowego po	<u>12.000 K.</u>	
		72.000 K.
poz. 3. wynagrodzenie zastępców	<u>4.000 „</u>	
Do przeniesienia		96.000 K.

Z przeniesienia . . . 96.000 K.

*B. Biura Wydziału krajowego :**Płace urzędników z dodatkami :*

<i>poz. 4.</i>	w oddziale conceptowym	167.742	"
<i>poz. 5.</i>	w oddziale melioracyjnym	298.840	"
	i na podwyższenie poborów konduktorów i dozorców melioracyjnych (<i>w myśl uchwały sejmowej z 8 marca 1907</i>) .	5.000	"
<i>poz. 6.</i>	w oddziale techniczno-drogowym	255.405	"
<i>poz. 7.</i>	w oddziale kolejowym	102.234	"
<i>poz. 8.</i>	w oddziale rolniczym	11.480	"
<i>poz. 9.</i>	w oddziale sanitarnym	11.680	"
<i>poz. 10.</i>	referent górniczy	3.328	"
<i>poz. 11.</i>	architekt	6.160	"
<i>poz. 12.</i>	w oddziale rachunkowym	189.758	"
<i>poz. 13.</i>	w oddziale kasowym	47.420	"
<i>poz. 14.</i>	w oddziale manipulacyjnym	63.797	"
<i>poz. 15.</i>	w oddziale statystycznym	10.160	"
<i>poz. 16.</i>	w oddziale poboru opłat konsumcyjnych od piwa	28.000	"
<i>poz. 17.</i>	w biurze pośrednictwa pracy	8.170	"
<i>w poz. 18. a)–f)</i>	dyurna preliminarzu Wydziału krajowego kwotę	89.854	"
	którą Komisya przyjmuje, lecz oprócz tej kwoty, odnośnie do petycyi L. S. 80. wstawia Komisya		
<i>pod poz. 18g)</i>	kwotę	14.000	"
	jako wydatek nadzwyczajny na polepszenie wynagrodzenia dyurnistów, zajętych w biurach Wydziału krajowego, zaś co do stałego uregulowania tej sprawy przedkłada następującą rezolucję:		

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyę L. S. 80. dyetaryusz Wydziału krajowego, przekazuje Sejm do załatwienia Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby przedłożył odpowiednie wnioski w sprawie uregulowania wynagrodzenia dyurnistów od 1-go stycznia 1908, z uwzględnieniem obecnych stosunków drożyznianych.

<i>w poz. 19.</i>	zasługi zgodnie z preliminarzem Komisya wstawia pod lit. a	12.610 K.
	jako wydatek zwyczajny, zaś proponowaną pod lit. b kwotę 1.500 K. jako nadzwyczajny wydatek na polepszenie poborów sług niestałych, podwyższa na a petycyę L. S. 524 stróżów gmachu sejmowego o unormowanie płacy, z uwzględnieniem obecnej drożyzny, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem przedłożenia wniosków względem polepszenia wynagrodzenia petentów od 1-go stycznia 1908.	2.000 K

Do przeniesienia . . . . . 1,423.638 K.

	Z przeniesienia	1,423.638 K.
<i>w poz. 20.</i>	emolumenta wstawia Komisya zgodnie z prel minarzem tej pozycyi lit. a, b, c, d, e	2.008 "
	lit. f. dodatki osobiste i funkcyjne	12.902 "
	lit. g. utrzymanie ekspozytur biura melioracyjnego i biur inżynierskich	4.600 "
<i>poz. 21.</i>	remuneracye	31.100 "
<i>poz. 22.</i>	koszta podróży i diety	20.000 "
<i>poz. 23.</i>	zaliczki na płace dla urzędników i służby, wstawia Komisya zgodnie z Wydziałem krajowym w wydatkach zwyczajnych	40.500 "
	tudzież w załatwieniu petycyi Mieczysława Wronowskiego l. s. 162. popartej przez Wydział krajowy, tytułem zaliczki spłacalnej w 120 ratach jako wydatek <i>nadzwyczajny</i>	1.775 "
<i>poz. 24.</i>	wstawia Komisya na należności stemplowe od dekretów nominacyjnych	4.500 "
<i>poz. 25</i>	a)—h) na potrzeby kancelaryjne i opał	47.300 "
<i>poz. 26.</i>	a)—o) koszta utrzymania gmachu sejmowego, z oświetleniem elektrycznym i opłatą za wodę z miejskiego wodociągu, tudzież z ratą amortyzacyjną pożyczki bankowej i kosztem donajęcia lokalu na pomieszczenie biur	50.654 "
	Suma wydatków zwyczajnych	1,621.202 K.
	do tego wydatki <i>nadzwyczajne</i>	17.775 "
	Suma wydatków rubryki II.	1,638.977 K.
	od preliminarza Wydziału krajowego <i>więcej o kwotę 19.500 K.</i>	

Odnośnie do *poz. 15.* „biuro statystyczne“ Komisya budżetowa zauważa, że obsadzenie posady wicesekretarza w tem biurze jest konieczne, a to głównie w tym celu, aby „Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych“ obejmowały stale opracowania statystyczne wszystkich ważniejszych działów życia społecznego naszego kraju.

Dochody

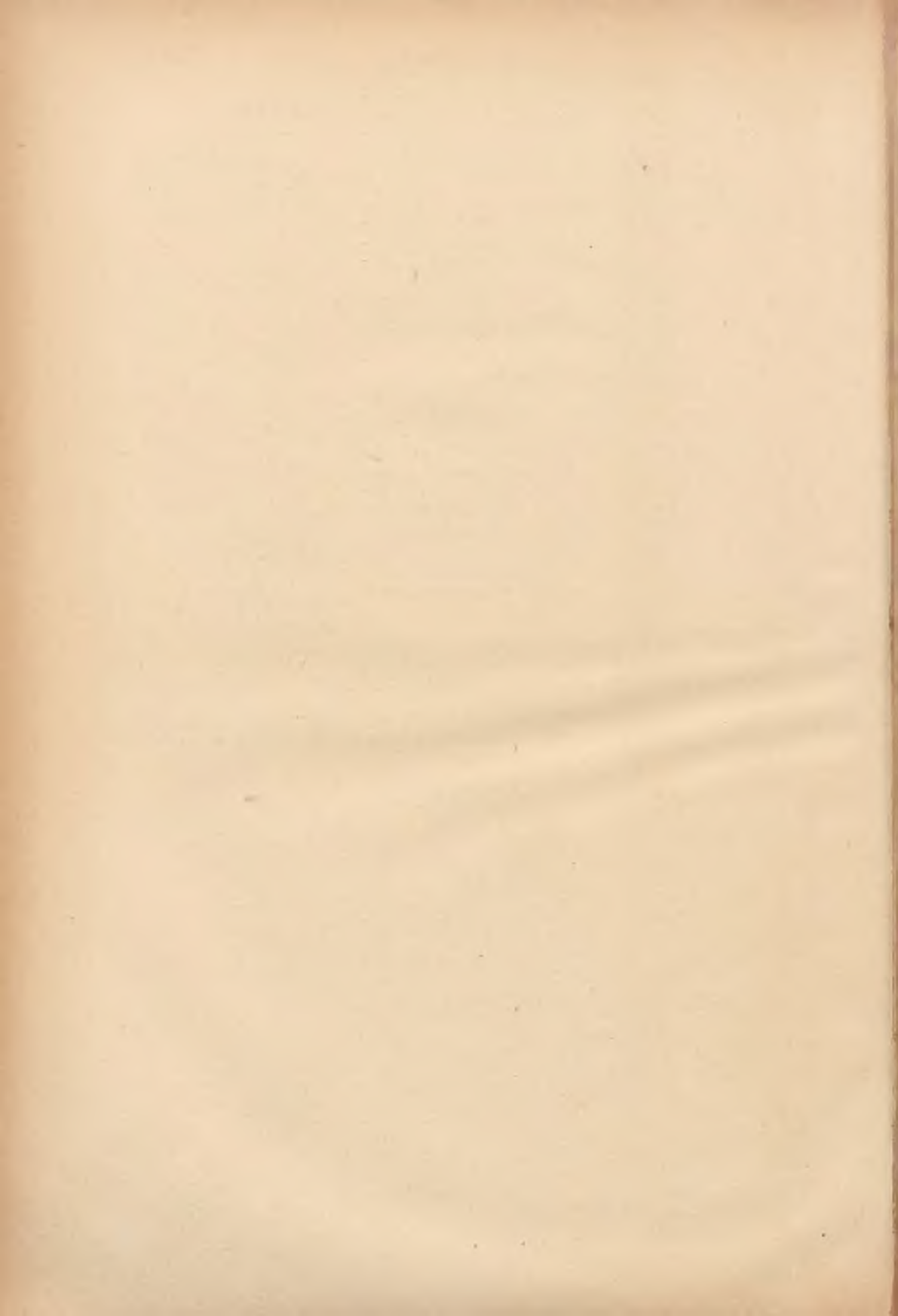
przedstawia Komisya do uchwalenia zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, mianowicie:

<i>poz. 1.</i>	subwencya ze skarbu państwa:	
	a) dla biura melioracyjnego	16.000 K.
	b) na technika dla kultury torfowisk	2.000 "
<i>poz. 2.</i>	zwroty poborów inżynierów melioracyjnych od spółek wodnych	91.040 "
<i>poz. 3.</i>	zwroty poborów urzędników krajowego biura kolejowego od interesowanych	16.000 "
<i>poz. 4.</i>	zwroty zaliczek udzielonych urzędnikom	46.600 "
<i>poz. 5.</i>	zwroty dyurnów od funduszów propinacyjnych miast	4.180 "
<i>poz. 6.</i>	dochód stacyi elektrycznej	3.000 "
<i>poz. 7.</i>	sprzedaż druków	300 "
<i>poz. 8.</i>	przygodne	200 "
	Suma dochodów rubr. II.	179.320 K.

Lwów, dnia 27. lutego 1907.

Przewodniczący:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Skatkowski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka III.

Sprawy zdrowotne.

Sprawozdawca poseł Jabłoński.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W y d a t k i.

Dział I. Koszta leczenia ubogich chorych i wydatki na szpitale.

Poz. 1.	Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincjonalnych i zagranicznych	2,970.000 K.
„ 2.	Zapomogi na koszta leczenia w sanatoriach dla tuberkulicznie chorych	10.000 „
„ 3.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie (<i>wedle osobnego sprawozdania</i>)	909.532 „
„ 4.	Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie (<i>wedle osobnego sprawozdania</i>)	716.955 „
	Do przeniesienia	4,606.487 K.

	Z przeniesienia	4,606.487 K.
<i>Poz. 5</i>	Krajowy szpital powszechny św. Łazarza w Krakowie (<i>wedle osobnego sprawozdania</i>)	661.394 „
„ 6.	Koszta utrzymania różnych osób w szpitalach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin (<i>ryczałtowo</i>)	25.000 „
	Suma działu I.	<u>5,292.881 K.</u>

Dział II. Koszta utrzymania podrzutek.

<i>Poz. 7.</i>	Fundusz podrzutek w Krakowie	— K.
„ 8.	Koszta utrzymania podrzutek (wraz z utrzymaniem podrzutek we Lwowie) a więc w całym kraju i zagranicą	61.000 „
	Suma działu II.	<u>61.000 K.</u>

Dział III. Publiczna służba zdrowia.

<i>Poz. 9.</i>	Na koszta podróży dla lekarzy okręgowych, oraz subwencye dla powiatów na pokrycie przewyżki wydatków na płace ponad 1% podatków bezpośrednich, przypisanych do poboru w całym powiecie (<i>w myśl uchwały Sejmu z 5. marca 1907</i>)	110.000 K.
„ 10	1/3 część kosztów lekarstw dla epidemicznie chorych	12.200 „
„ 11.	Utrzymanie i odświeżanie krowianki	24.000 „
„ 12.	Koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczypania ospy ochronnej	126.500 „
„ 12. a)	Na stypendya dla lekarzy, celem podróży naukowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego	6.000 „
	Suma działu III.	<u>278.700 K.</u>

Dział IV. Zasiłki dla zakładów sanitarnych.

<i>Poz. 13.</i>	Szpitala Sióstr Miłos. w Czerwonogrodzie, Rozdole, Bursztynie, Przeworsku i Nowosiólkach	3.600 K.
	Do przeniesienia	3 600 K

	Z przeniesienia	3.600 K.
Poz. 14.	Dla szpitalu św. Zofii we Lwowie subwencya na utrzymanie kolonii leczniczej w Iwoniczu	1.600 „
„ 15.	Szpital komisji klimatycznej w Zakopanem	600 „
„ 16	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie na amortyzację pożyczki 60.000 K na dokończenie budowy szpitala w Krakowie VI. rata z 33 -lecia w myśl uchwały Sejmu z 10. lipca 1902.	3.598 „
„ 17.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych	2.500 „
„ 18.	Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	2.000 „
„ 19.	Szpital izrael. we Lwowie, celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych	4.000 „
„ 20.	Lecznica powszechna we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	2.500 „
„ 21.	„Narodna lecznica“ we Lwowie, subwencya	1.000 „
„ 22.	Kolonia lecznicza w Rymanowie	1.000 „
„ 23.	Kolonia lecznicza w Rabce na utrzymanie dzieci w lecznicy	600 „
„ 24.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe we Lwowie	600 „
„ 25.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe w Krakowie	600 „
„ 26.	Towarzystwo higieniczne we Lwowie, celem ułatwienia szerzenia zasad higieny i dopomożenia w wydawaniu „Przeglądu higienicznego“	600 „
„ 27.	Szpital dla matolek w Iwoniczu	2.000 „
„ 28.	Towarzystwu lekarskiemu w Krakowie	300 „
„ 29.	Komitet zjazdu lekarzy i przyrodników na Wystawę lekarską (subwencya)	400 „
	Do przeniesienia	27.498 K.

	Z przeniesienia	27.493 K.
Poz. 30.	Radzie wyznaniowej gminy izr. celem ulżenia w utrzymaniu chorych	2.000 „
„ 31.	Kuratorii szpit. izr. w Samborze celem ulżenia w utrzymaniu chorych	600 „
„ 32.	Zarząd szpitalu i przytuliska izr. w Tarnopolu celem ulżenia w utrzymaniu chorych	600 „
	<u>Suma działu IV. . . . .</u>	<u>30.698 K.</u>
	<u>Ogółem suma wydatków rubr. III. . . . .</u>	<u>5,663.279 K.</u>

czyli o 52.522 K. więcej od preliminarza Wydziału krajowego.

D o c h o d y.

Poz. 1.	Dochody krajowego szpitalu powszechnego we Lwowie (wedle osobnego sprawozdania)	800.665 K.
„ 2.	Dochody krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie (wedle osobnego sprawozdania)	671.201 „
„ 3.	Dochody krajowego szpitalu św. Łazarza w Krakowie (wedle osobnego sprawozdania)	575.122 „
„ 4.	Zwroty zaliczek od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	57.000 „
„ 5.	Zwroty od gmin za dawniejsze koszta leczenia	100 „
„ 6.	Zwroty od szpitali powszechnych za sprawdzanie rachunków aptekarskich	1.020 „
„ 7.	Zwrot od c. k. Rządu nadwyżki kosztów utrzymania chorych w klinikach za lata ubiegłe	100.000 „
	<u>Suma dochodów . . . . .</u>	<u>2,205.108 K.</u>

Uchwałami temi zostały załatwione petycje do L. s. 1766/1432, 1457/1202, 925/741, 710/543, 1061/868, 1239/1025, 471/355, 453/337, 845/674, 832/661, 219/139, 937/751, 1178/964, 981/795, 1111/915, 855/684, 103/24, 115/36, 623/489, 14920/1223.

Petycję L. 1696 1380 Rady powiatowej i gmin powiatu Tarnobrzeskiego o subwencyę na zaopatrzenie szpitala w Tarnobrzegu w dostateczną ilość wody,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycję L. 150/71 Przełożństwa gminy wyznaniowej izr. we Lwowie o subwencyę na rok 1907 dla Stowarzyszenia, dla stołowania izr. chorych w powszechnym szpitalu i klinice.

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Petycję L. 821 650 Wydziału powiatowego w Ropczycach o zwrot za lata ubiegłe od r. 1899 naddatków nad 1°/₁₀ dochodu na utrzymanie lekarzy okręgowych,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycję L. 1327/1091 Tow. „Domu zdrowia“ w Zakopanem o subwencyę,
odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Petycję L. 819 648 „Schroniska nauczycieli i nauczycielek w Zakopanem“,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i właściwego załatwienia.

Nad petycjami: L. 129 50 SS. Miłosierdzia o restauracyę studni zakładowej, jakoteż L. 1588 1309 Wasyla Balata o zwolnienie z zapłacenia kosztów leczenia za syna,

przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Dalej Komisya budżetowa wnosi:

Petycję gminy Besturna L. 1729 1412 o pokrycie kosztów utrzymania kaleki w domu miejskim w Krakowie w sumie 609 koron 70 hal.;

Petycję gminy Alwerni L. 1691/1376 o przyjęcie na fundusz krajowy 174 kor. 20 hal. należnych Krakowowi jako zwrot kosztów utrzymania kaleki Edwarda Wysockiego;

Petycję gminy Kuryłówki o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania w Krakowie Reginy i Józefa Sycz w kwocie 1.190 kor. 20 hal.;

Petycję gminy Hoshowczyk L. 1141/927 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Anastazyi Iwanyk w kwocie 232 koron;

Petycję gminy miasta Rozwadów L. 1145/931 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Karola Szypuły w kwocie 2933 kor. 60 hal.;

Petycję gminy Sadzawa L. 909 725 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Weroniki Nadrawa w kwocie 547 kor. 68 hal.;

Petycję gminy Żabno L. 238/158 o pokrycie z funduszków krajowych kosztów utrzymania we Wiedniu Jana Krycińskiego w kwocie 1769 kor. 54 hal.;

Petycję gminy Wronowice L. 1487/1232 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Marjanny Sromyk w kwocie 504 kor. 80 hal.;

Petycję gminy Bereźnicy wyżnej L. 910/726 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Joanny z Różyckich Tymoczko w kwocie 111 kor. 20 hal.;

Petycję gminy Szebnie L. 898 714 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania sieroty Józefy Warzołek w kwocie 542 kor. 40 hal.;

Petycję gminy Lubienie L. 309/211 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania za Pawła Dumę w kwocie 414 kor. 20 hal.;

przesyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia, ewentualnie sprawozdania.

Petycję L. 1329/1093 Tomasza Fryza o zapłacenie i przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 345 kor. 60 hal. jako kosztów utrzymania i leczenia syna w Kulparkowie,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do właściwego załatwienia.

Zastępca Przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Dr. Jabłoński.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka III.

poz. 3. wydatków i poz. 1 dochodów funduszu krajowego.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

(Sprawozdawca poseł Dr. Loewenstein.)

Wydział krajowy preliniuje wydatki w kwocie	898.557 K.
Dochody	<u>793.665 „</u>

Niedobór wynosi przeto wedle preliminarza Wydziału kraj. 104.892 K.

Komisya budżetowa preliniuje :

<i>Wydatki</i> w kwocie	909.532 K.
<i>Dochody</i> w kwocie	<u>800.665 „</u>

Niedobór zatem wynosić będzie . . . . . 108.867 K.

Wydatki.

Rubr. I. poz. I—22. „ <i>Place i emolumenta etatowe</i> “ preliniuje komisya budżetowa w sumie	119.828 K.
więcej od wynikłości za rok 1905. o 30.476 K., a więcej od preliminarza Wydziału krajowego o 10.775 K. Różnica spowodowana została przez zmianę etatu posad i płac personalu lekarskiego i niektórych funkcyjnaruszów administracyjnych szpitala, uzasadnioną <i>w osobnem sprawozdaniu komisji budżetowej.</i> (poz. 8a. na uzupełnienie adjutów praktykantów lekarskich po 200 K. rocznie, po upływie każdego roku służby przyznać się mające, aż do wysokości 1400 K. rocznie, — względnie aż do chwili awansu na posadę sekundaryusza II. klasy 1.400 K. rocznie).	
Rubr. II. i III. preliniuje komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego a to :	
Rubryka II. poz. 23—31. „ <i>Koszta utrzymania osób nieetatowych</i> “ w kwocie	107.580 „
Rubr. III. poz. 32—52. „ <i>Pensye i emerytury</i> “ w kwocie	29.462 „
Rubr. IV. poz. 53—58b. „ <i>Zaopatrzenia i dary z łaski</i> “ preliniuje komisya budżetowa na	1.208 „
t. j. o 200 K. wyżej od preliminarza Wydziału krajowego, gdyż wnosi :	

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

- I. „*Maryi Nydza, byłej posługaczce szpitala, w załatwieniu jej petycyi do l. s. 585 udziela się jednorazowy dar z łaski w kwocie*“ . . . . . 100 K.
- II. „*Eugeni Dekaniskiej, wdowie po dyetaryuszu szpitala w załatwieniu jej petycyi do l. s. 835 udziela się jednorazowy dar z łaski w kwocie*“ . . . . . 100 K.

Rubr. V. —XVIII. proponuje zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego a to :	
Rubr. V. „ <i>Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych</i> “ poz. 59. w kwocie	200 „
Rubr. VI. „ <i>Remuneracye i zapomogi</i> “ poz. 60—62 w kwocie	6.200 „

Rubr. VII.	„Koszta gospodarcze“ poz. 63—74 1) zwyczajne	337,099 K.
	2) nadzwyczajne	20.954 „
Rubr. VIII.	„Koszta sanitarne“ poz. 75—84 1) zwyczajne	100.212 „
	2) nadzwyczajne	800 „
Rubr. IX.	poz. 85. „Koszta kancelaryjne“	4.800 „
Rubr. X.	poz. 86. „Koszta kapliczne“	600 „
Rubr. XI.	„Utrzymanie budynków“ poz. 87—91 1) zwyczajne	36.000 „
	2) nadzwyczajne	63.599 „
Rubr. XII.	„Odsetki od kapitałów dłużnych“ poz. 92 — 93	3.520 „
Rubr. XIII.	„Podatki i daniny“ poz. 94	400 „
Rubr. XIV.	„Rozmaite“ poz. 95 — 97	3.150 „
Rubr. XV.	„Zapomogi dla pobożnic“ poz. 98	14.000 „
Rubr. XVI.	„Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale pobożnic“ poz. 99	100 „
Rubr. XVII.	„Ryczałt za utrzymanie dzieci w szpitalu św. Zofii“ poz. 100	37.500 „
Rubr. XVIII.	„Spłata pożyczek“ poz. 101 — 103	23.320 „

Dochody

preliminuje Komisya budżetowa w kwocie . . . . . 800.665 K.
a więc o 7.000 K. wyżej preliminarza Wydziału krajowego,
gdyż rubrykę I. 2. dochodów (obejmującą dochody od kasy
miejskiej tytułem $\frac{1}{5}$ części w pływów z myt) preliminarzu
Komisya budżetowa ze względu na wynikłość z r. 1906 na
kwotę 65.000 K zamiast kwoty 58.000 K. przez Wydział
krajowy preliminarzowanej.

Z powyższego sprawozdania okazuje się następujące

Zestawienie sumaryczne :

Wydatki:

Rubr. :	Pozycya :	Kor.
I	1 — 22	119.828
II	23 — 31	107.580

Do przeniesienia 227.408 K.

Rubr.	Pozycja	Z przeniesienia	Kor.
III	32 — 52	.	227.408
IV	53 — 58 b)	.	29.462
V	59	.	1.208
VI	60 — 62	.	200
VII	63 — 74	.	6.200
VIII	75 — 84	.	358.053
IX	85	.	101.012
X	86	.	4.800
XI	87 — 91	.	600
XII	92 — 93	.	99.599
XIII	94	.	3.520
XIV	95 — 97	.	400
XV	98	.	3.150
XVI	99	.	14.000
XVII	100	.	100
XVIII	101 — 103	.	37.500
			22.320
		Suma wydatków	909.532 K

Dochody:

I	1 — 2	.	69.430
II	3	.	21.000
III	4 — 6	.	430.500
IV	7 — 8	.	2.500
V	9 — 10	.	3.200
VI	11	.	190.162
VII	12	.	83.873
		Suma dochodów	800.665 K
		W porównaniu z wydatkami	909.532 „
		Okazuje się <i>niedobór</i>	108.867 K

Komisya budżetowa wnosi:

- 1) *Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1907.*
- 2) **Petycyę:** *Maryi Strzeleckiej l. s. 176 w drodze łaski dożywotniej pensyi i Maryi Jurkiewicz wdowy po portyerze szpitala powszechnego we Lwowie l. s. 928 o udzielenie jednorazowej zapomogi, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.*
- 3) **Petycyę:** *Janiny Zajączkowskiej, wdowy po sekundaryuszu szpitala powszechnego we Lwowie do l. s. 148 o przyznanie zaopatrzenia wdowiego i sierociego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, sprawozdania i ewentualnego przedstawienia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.*

Zastępca przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Dr. Loewenstein.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubr. III. poz. 4 wydatków i poz. 2 dochodów funduszu krajowego.

Krajowy Zakład dla obłąkanych w Kulparkowie.

(Sprawozdawca poseł K. Łaskowski).

Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego prelinuje	
wydatki na rok 1907 w sumie	716.955 K.
więcej niż uchwalono na rok 1906 o 56.528 K.	
Dochody wstawiła Komisya zgodnie z wnioski-m Wydziału krajowego w sumie	671.201 „
więcej niż uchwalono na rok 1906 o 72.466 K.	
Zatem <i>niedobór</i> wynosi sumę	45.754 K.
mniej o 15.938 K. niż w r. 1906.	

Szczegółowo prelinuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego jak następuje:

Liczba rubryki		Korony
WYDATKI.		
I.	Płace i emolumenta etatowe	64.868
II.	Koszta utrzymania osób nieetatow- wych { 1. zwyczajne . . . . . 124.475 2. nadzwyczajne . . . . . —	
III.	Pensye i emerytury	13.982
IV.	Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski	664
V.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	80
VI.	Remuneracye i zapomogi	3.020
VII.	Koszta gospodarcze zakładu: { 1. zwyczajne . . . . . 315.258 2. nadzwyczajne 20.190	
VIII.	" " folwarku	40.226
IX.	" sanitarne . . . . . { 1. zwyczajne . . . . . 15.800 2. nadzwyczajne 2.000	
X.	" kancelaryjne	1.700
XI.	" kapliczne . . . . . { 1. zwyczajne . . . . . 500 2. nadzwyczajne . . . . . —	
XII.	" utrzymania budynków, dróg dojazdowych i urzędzeń { 1. zwyczajne . . . . . 23.480 2. nadzwyczajne . . . . . —	
XIII.	Podatki z ekwiwalentem i daniny	80
XIV.	Różne	6.260
XV.	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	120
XVI.	Spłata pożyczek	84.252
	Razem { 1. zwyczajne . . . . . 694.765 2. nadzwyczajne 22.190	
	<u>Suma wydatków</u>	<u>716.955</u>
DOCHODY.		
I.	Odsetki od kapitałów i efektów	196
II.	Dodatki	1.500
III.	Dochody z dóbr	49.265
IV.	Zwroty kosztów leczenia	613.500
V.	Różne	6.740
	<u>Suma dochodów</u>	<u>671.201</u>
	W porównaniu z wydatkami	<u>716.955</u>
	<u>Okazuje się niedobór</u>	<u>45.754</u>

Na tej podstawie Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz Zakładu dla obłąkanych w Kulpar-
kowie na rok 1907“.

Dalej komisya budżetowa wnosi :

I. Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego przedstawionym w sprawozdaniu z dnia 26. czerwca 1906. L. 57198 (L. S. 543).

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm wyznacza Franciszce Kub akiewicz dożywotnie zaopatrzenie z łaski w rocznej kwocie 400 koron.

2. Sejm wyznacza Onufremu Kuźmisze, b. dozorczy Zakładu kulparkowskiego dożywotni dar z łaski w rocznej kwocie 72 koron.

3. Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycjami Rozalii Mroczo i Jana Kamińskiego.

II. Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego przedstawionym w sprawozdaniu z dnia 28. grudnia 1906 L. 130181 (L. S. 67).

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby od wypadku do wypadku według własnego uznania, pokrywał koszta utrzymania przynależnych do Galicyi ubogich umysłowo chorych, narosłe w prywatnym Zakładzie Hospital de la Paix w Chichli, obok Konstantynopola.

III. 1. Petycyę L. $\frac{605}{471} \frac{830}{659}$ lekarzy krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o podwyższenie poborów służbowych,

2. Petycyę L. $\frac{458}{342} \frac{637}{502} \frac{797}{626} \frac{1033}{240}$ dozorców i dozorczyń krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o polepszenie bytu i podwyższenie emerytury,

3. Petycyę L. $\frac{295}{X}$ Maryi Semkowej, wdowy po szewcu i magazynierze Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o dożywotnie zaopatrzenie w drodze łaski,

4. Petycyę L. $\frac{694}{527}$ Dmytra Borystawskiego byłego dozorczy chorych w krajowym Zakładzie dla obl. w Kulparkowie o podwyższenie emerytury,

5. Petycyę L. $\frac{793}{622}$ Stanisława i Zofii Czudrów z Suchodolu o odpisanie kosztów leczenia w Zakł. dla obłąkanych w Kulparkowie Zofii Czudru 70 K 40 h.

6. Petycyę L. $\frac{926}{782}$ dyetaryuszów kraj. Zakł. dla obłąkanych o podwyższenie wynagrodzenia i ustanowienie posad aplikantów,

7. Petycyę L. $\frac{727}{743}$ urzędników kraj. Zakł. dla obłąkanych o podwyższenie płac, wliczenie do emerytury dodatków osobistych i relutum za wikt oraz o niżenie lat służby z 40 na 35, przesyła się Wydziałowi Krajowemu do sprawozdania.

We Lwowie dnia 22. lutego 1907

Zast. Przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

K. Laskowski.

Folwark Zakładu kulparkowskiego.

Opierając się na szczegółowym preliminarzu Wydziału krajowego Komisya budżetowa preliminarzuje wydatki i dochody folwarku zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, mianowicie:

Liczba rubryki	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907
		Korony
Wydatki.		
I.	Na gospodarstwo rolne	36.286
II.	Na ogród warzywny	3.400
III.	Podatek gru towy z ekwiwalentem	370
IV.	Asekuracja od ognia i nieprzewidziane	170
	<u>Suma wydatków</u>	<u>40.226</u>
Dochody.		
I.	Z gospodarstwa rolnego etc.	44.765
II.	Z ogrodów warzywnych	4.500
	<u>Suma dochodów</u>	<u>49.265</u>
Zestawienie.		
	Dochody	49.265
	W porównaniu z wydatkami	40.226
	<u>Preliminarzuje się czysty dochód</u>	<u>9.039</u>

mniej o 800 K. od uchwalonego na rok 1906.

Na tej podstawie wstawiła Komisya budżetowa do preliminarza krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie:

w Rubr. VIII poz. 51—54 wydatków sumę 40.226 K.
w Rubr. III poz. 4—5 dochodów sumę 49.265 K.

We Lwowie, dnia 22. lutego 1907.

Zast. przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

K. Laskowski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubr. III. poz. 5 wydatków i poz. 3 dochodów fund. kraj.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

(Sprawozdawca poseł Dr. Antoni Mars).

Wydział krajowy prelinuje <i>wydatki</i> w kwocie	631.047 K	
" <i>dochody</i> " "	553.422 "	
niedobór zatem wynosiłby kwotę	77.625 K	
Komisya budżetowa prelinuje <i>wydatki</i> w kwocie		661.394 K.
" <i>dochody</i> " "		575.122 "
Niedobór zatem wynosić będzie		86.272 K.
i będzie wyższym od niedoboru prelinowanego przez Wydział krajowy o kwotę		8.647 K.

Y D A D K I.

Rubr. I, poz. 1—22.

Płace i emolumenta etatowe

preliminuje Komisya budżetowa w kwocie	103.344 K
wyższej od preliminowanej przez Wydział kraj. o 7.000 K, a od uchwalonej na r. 1906 o 17.276 K a to z następujących powodów.	
W załatwieniu petycyi funkcyonaryuszy kraj. szpitala św. Łazarza, proponuje Komisya budżetowa następujące podwyższenia poborów:	
<i>w poz. 1. „Dyrektor“</i> : podwyższa się dodatki 5-cio letnie z kwoty 600 na 800 K rocznie—zatem na rok 1907 preliminuje się z tytułu dwóch dodatków 5-cio letnich po 800 K kwotę 1.600 K t. j. więcej o	400 K
<i>w poz. 2. „5 prymaryuszów“</i> : preliminuje się na płace po 3000 K w miejsce dotychczasowych po 2.400 K a to zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. — nadto podwyższa się dodatki 5-cio letnie z kwoty 400 K na 600 K rocznie, wskutek czego preliminuje się na 9 dodatków po 200 K więcej o kwotę	1.800 K
<i>w poz. 5. „7 sekundaryuszów I kl.“</i> : podwyższa się płace z 1.400 K na 1 600 K rocznie wskutek czego preliminuje się na ten cel więcej o kwotę	1.400 K
nadto podwyższa się proponowane przez Wydział kraj. relutum za mieszkanie z 300 K na 400 K rocznie i preliminuje z tego tytułu wydatek wyższy o kwotę	700 K
<i>w poz. 6. „7 sekundaryuszów II. kl.“</i> : podwyższa się płace z 1.200 K na 1.400 K rocznie — i preliminuje na ten cel więcej o kwotę	1.400 K
nadto podwyższa się relutum za mieszkanie analogicznie jak przy poz. 5. ogółem o kwotę	700 K
<i>w poz. 7. „10 praktykantów lekarskich“</i> : preliminuje się na uzupełnienie adjutów po 200 K rocznie — przyznawać się mających praktykantom po upływie każdego roku służby, aż do wysokości rocznej 1.400 K, względnie do chwili awansu na posadę sekundaryusza II. kl. z płacą 1.400 K rocznie; na rok 1907 preliminuje się na cel kwotę	600 K
Ogółem preliminuje się w rubr. I. wydatki większe o j. w.	7.000 K
<i>w poz. 9. „aptekarz“</i> : preliminuje się zgodnie z Wydziałem kraj. na płacę 2 200 K zamiast dotychczasowych 1.600 K.	
<i>w poz. 17. „2 aplikantów“</i> preliminuje się zgodnie z Wydziałem kraj. na płace i dodatki kwotę 2.296 K zastosowując normę uchwaloną przez Wys. Sejm dla aplikantów Wydziału kraj.	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W uchwalonym przez Sejm krajowy 10. października 1878 w etacie posad i płac szpitala św. Łazarza w Krakowie ma być:

w etacie płac:

- 1) jako pozycja I „Dyrektor“:
  - a) płacy 5.800 K.
  - b) relutum za mieszkanie 1200 K.
  - c) dodatku pięcioletniego po 800 K.
2. jako pozycja II. „5 prymaryuszów“:
  - a) płacy po 3.000 K.

- b) dodatku pięcioletniego po 6.00 K.
3. jako pozycja IV. „kierownik oddziału chorób zakaźnych:“
- a) płacy 3.000 K.
b) dodatku pięcioletniego po 300 K.
c) pomieszkanie w szpitalu z opatem i światłem.
4. jako pozycja V. „7 sekundaryuszów I. kl.:“
- a) płacy po 1.600 K.
b) pomieszkanie w szpitalu z opatem i światłem, względnie relutum po 400 K.
5. jako pozycja VI. „7 sekundaryuszów II. kl.“
- a) płacy po 1.400 K.
b) pomieszkanie w szpitalu z opatem i światłem, względnie relutum po 400 K.
6. jako pozycja VII. „10 praktykantów lekarskich:“
- a) adjutum po 600 K.
b) dodatku rocznego po 200 K. po upływie każdego roku służby — aż do wysokości łącznych poborów 1 400 K.
7. jako pozycja IX. „Aptekarz:“
- a) płacy 2.200 K.
b) dodatku na pomieszkanie 4.00 K.
c) dodatku pięcioletniego 200 K.
8. jako pozycja XVII. 2 aplikantów:“
- a) płacy po 1000 K.
po 3 latach służby 1.200 K.
po 5 latach służby 1.500 K.

Rubr II. poz. 23—30.

Koszta utrzymania osób nieetatowych.

Preliminuje Komisya budżetowa . . . . . 83.713 K.
wyższej od prelininowanej przez Wydział kraj. o 1.012 K., a od uchwalonej na rok 1906 o 3.353 K.

Ze względów administracyjnych i w celu osiągnięcia oszczędności wydał Wydział krajowy polecenie zaprowadzenia w szpitalu sw. Łazarza centralnego magazynu dla różnych potrzeb szpitalnych na wzór podobnego magazynu urządzonego w szpitalu krajowym we Lwowie, co się okazało dobrem i praktycznym.

Do czynności w tym magazynie koniecznem jest przyjęcie j dnej Siostry Miłosierdzia więcej.

Z tego powodu prelininuje się w *poz. 23.* zamiast 19 Sióstr Miłosierdzia — 20 — przez co w pozycyi tej wydatek zwiększa się o 612 K. rocznie, a nadto prelininuje się, jako jednorazowy wydatek *nadzwyczajny kwotę 400 K.* na wyprawę dla tejże Siostry Miłosierdzia.

Rubr. III. 31-45.

Pensye i emerytury.

Preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 19 266 K.
ti. więcej jak na rok 1906 o 3.021 K.

Rubr. IV. poz. 46-60.

Zaopatrzenia, odstawnne i dary z łaski.

Preliminuje się w kwocie . . . . . 3.813 K.
 wyższej od preliminowanej przez Wydział krajowy o 175 K., a od uchwalonej na rok 1906 o 575 K.

Petycyą L. S. 174. zwróciła się p. Marya Cybulska, wdowa po maszyniście w szpitalu św. Łazarza do Wysokiego Sejmu z prośbą o polecenie wypłacania jej córce 18-letniej Jadwidze Maryi w dalszym ciągu, aż do 24-go roku jej życia dodatku na wychowanie, którego pobór ustał z dniem 31. lipca 1906 r.

Również petycyą L. S. 571. Józef Solarz, były piekarz szpitala św. Łazarza, jako starzec 70-letni prosi o roczny zasiłek.

W załatwieniu powyższych petycyi, Komisya budżetowa wstawia:
w pozycyi 60a) dla Jadwigi Maryi Cybulskiej, jako dar z łaski kwotę 75 K.

w pozycyi 60b) dla Józefa Solarza, jako z łaski kwotę 100 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„I. Jadwidze Maryi Cybulskiej, sierocie po maszyniście szpitala św. Łazarza, udziela się jednorazowy dar z łaski w kwocie 75 K.“;

„II. Józefowi Solarzowi, b. piekarzowi szpitala św. Łazarza, udziela się jednorazowy dar z łaski w kwocie 100 K.“;

Rubr. V. poz. 61.

Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych,

Zgodnie z Wydziałem kraj. w kwocie . . . . . 100 K.

Rubr. VI. poz. 62-63.

Remuneraeje i zapomogi.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 4.600 K.

Rubr. VII. poz. 64-75.

Koszta gospodareze.

Preliminuje Kom'sya budżetowa w kwocie . . . . . 240.020 K.
 zatem więcej aniżeli Wydział krajowy o kwotę 20.000 K.

Uchwałą z dnia 21. listopada 1905. Wysoki Sejm polecił Wydziałowi krajowemu zaprowadzenie światła elektrycznego w szpitalu św. Łazarza.

W tym celu przeprowadził Wydział krajowy rokowania z gminą miasta Krakowa, która się podjęła dostarczania elektryczności dla szpitala św. Łazarza. Równocześnie przystąpiono do opracowania zestawień i planów, prace te atoli nie mogły być przed otwarciem obecnej sesji sejmowej dokonane, przeto Wydział krajowy nie wstawił do budżetu potrzebnej kwoty ani nie przedłożył szczegółowego sprawozdania, tylko

w sprawozdaniu o czynnościach Departamentu V-go uczynił wzmiankę o stanie rzeczy

W dniu otwarcia sejmowej sesji zostały ukończone wszelkie prace i rzecz jest gotowa. Instalacja i urządzenia będą kosztować 18.000 K. a roczny wydatek na oświetlenie podniesie się przez to o 2.000 K.

Komisya budżetowa proponuje pokrycie kwoty 18.000 K. pożyczką 4°-tą dziesięcioletnią z majątku zarodowego szpitala św. Łazarza.

W poz. 67. podwyższa Komisya budżetowa kredyt na oświetlenie z kwoty 10.000 K. na 12.000 K. zatem . . . . . 2.000 K. nadto wstawia w tej pozycji nadzwyczajny kredyt w kwocie 18.000 K. na koszta potrzebnych urządzeń dla oświetlenia elektrycznego.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) *Poleca się Wydziałowi krajowemu zaprowadzenie światła elektrycznego w kraj. szpitalu św. Łazarza w Krakowie.*

2) *Na pokrycie kosztów urządzeń dla światła elektrycznego wyznacza się Wydziałowi krajowemu kredyt w kwocie 18.000 K.*

3) *Upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia z majątku zarodowego kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie pożyczki w kwocie 18.000 K.*

splacalnej przez majątek obrotowy tegoż szpitala z 4% odsetkami w ciągu lat dziesięciu, począwszy od roku 1907.

Rubr. VIII. poz. 76—83.

Koszta sanitarne.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 55.118 K.

Rubr. IX. poz. 84

Koszta kancelaryjne.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 2.400 K.

Rubr. X. poz. 85.

Koszta kapliczne.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 904 K.

Rubr. XI. poz. 86—90

Utrzymanie budynków.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 36.900 K.

Rubr. XII. poz. 91.

Podatki i daniny,

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 2.292 K.

Rubr. XIII. poz. 92—94.

Różne.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 2.590 K.

Rubr. XIV. poz. 95

Zapomogi dla położnic.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 6.000 K.

Rubr. XV. poz. 96.

Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na oddziale położnic.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 1.300 K.

Rubr. XVI. poz. 97—98.

Koszta utrzymania matek i dzieci w szpitalu św. Ludwika.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 46.000 K.

Rubr. XVII. poz. 99—101.

Zapisy.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 214 K.

Rubr. XVIII. poz. 102.

Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 100 K.

Rubr. XIX. poz. 103.

Dyety, koszta podróży i różne inne.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . 200 K.

Rubr. XX. poz. 104—107.

Spłata pożyczek.

Preliminuje Komisya budżetowa w kwocie . . . . . 52.500 K.
zatem wyższej od Wydziału krajowego o kwotę . . . . . 2.160 K.
a to wskutek wstawienia w poz. 107 b) na umorzenie po-

życzki w kwocie 18.000 K. zaciągnąć się mającej z majątku zarodowego szpitala św. Łazarza na koszty urządzeń dla światła elektrycznego w tymże szpitalu:

I-ej raty w kapitale	1.800 K.
4%-wych odsetek za czas od 1. lipca do 31. grud 1907.	360 K.

Komisya budżetowa zauważyła, że wydatki pre iminowane na spłatę pożyczek w r. 1907 wyższe są od uchwalonych na r. 1906 o kwotę 42.040 K. a to głównie z powodu wstawienia do budżetu szpitala św. Łazarza wydatku na umorzenie pożyczki w kwocie 693 592 K. 68 gr. zaciągniętej przed kilkunastu latami na budowę szpitala, którą to pożyczkę spłacał dotychczas fundusz krajowy.

DOCHODY.

Rubr. I. poz. 1—3.

Odsetki od efektów kapitałów i fundacyj.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie	39.563 K.
ze zmianą tylko szczegółów a mianowicie:	
<i>w poz. 1.</i> umniejsza się dochody od efektów o kwotę	360 K.
wskutek potrzeby zrealizowania efektów na kwotę 18.000 K. służyć mających na pożyczkę do pokrycia kosztów urządzeń dla światła elektrycznego — natomiast <i>w poz. 2 b) c)</i> wstawia się dochód w kwocie j. w.	360 K.
z tytułu odsetek za czas od 1. lipca do 31. listopada 1907 od powyższej pożyczki.	

Rubr. II poz 4—12.

Dochody z dóbr i realności.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie	24.113 K.
---	-----------

Rubr. III. poz. 13—15.

Zwroty kosztów leczenia.

Zgodnie z Wydziałem krajowym o kwocie	465.000 K.
---	------------

Rubr. IV. poz. 16—17.

Dochody rozmaite.

Preliminuje Komisya budżetowa w kwocie	20.800 K.
--	-----------

zatem wyższej od Wydziału krajowego o kwotę 18.000 K. a mianowicie *w poz. 16 a.* wstawia się kwotę 18.000 K. jako dochód nadzwyczajny z pożyczki zaciągnąć się mającej z majątku zarodowego na koszty urządzeń dla oświetlenia elektrycznego w szpitalu.

Rubr. V. poz. 18—23.

Zwroty od c. k. Skarbu Państwa.

Preliminuje Komisya budżetowa w kwocie . . . . . 25.646 K.
 zatem wyższej od Wydziału krajowego o kwotę 3.700 K a mianowicie
 wskutek wstawienia *w poz. 23 a* tytułem zwrotu od c. k. Rządu kosztów
 urządzeń dla oświetlenia elektrycznego na oddziałach klinicznych kwoty 3.000 K.
w poz. 23 b. tytułem zwrotu od c. k. Rządu za zwiększone wydatki
 na oświetlenie elektryczne w oddziałach klinicznych kwoty . . . . . 700 K.

Zestawienie sumaryczne.

W y d a t k i.

Rubryka	Pozycja	Kor.
I.	1—22	103.344
II.	23—30	83.713
III.	31—45	19.266
IV.	46—60	3.813
V.	61	100
VI.	62—63	4.600
VII.	64—75	240.020
VIII.	76—83	55.118
IX.	84	2.400
X.	85	904
XI.	86—90	36.900
XII.	91	2.292
XIII.	92—94	2.590
XIV.	95	6.000
XV.	96	1.300
XVI.	97—98	46.000
XVII.	99—101	214
XVIII.	102	100
XIX.	103	200
XX.	104—107	52.520
Suma wydatków		661.394

D o c h o d y.

Rubryka	Pozycja	Kor.
I.	1—3	39.563
II.	4—12a	24.113
III.	13—15	465.000
IV.	16—17	20.800
V.	18—23	25.646
Suma dochodów		575.122
W porównaniu z wydatkami		661.394
okazuje się niedobór		86.272

Komisya budżetowa wnosi :

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie na rok 1907.

II Wysoki Sejm raczy odstąpić petycyę :

L. 538 Skibskiej Maryi, wdowy po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza o udzielenie jednorazowej zapomogi,

L. 791 Flasińskiej Felicji, wdowy po pisarzu szpitala św. Łazarza o udzielenie jednorazowej zapomogi.

Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

A. Mars.

[Faint, illegible text, possibly a title or introductory paragraph]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text, possibly a signature or name]

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka IV.

Dobroczynność.

Sprawozdawca poseł Niezabitowski.

Wydatki.

	zwyczajne	nadzwycz.
Poz. 1 Dom ubogich i sierót w Krakowie	10.848	K.
„ 2 Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000	„
„ 3 Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrz- ność“ we Lwowie	2.400	„
„ 4 Zakład dla osieroconych dziewcząt imienia ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyślu	1.000	„
„ 5 Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie	400	„
Do przeniesienia	16.648	K.

		zwyczajne	nadwycz.
	Z przeniesienia	16.648 K.	—
Poz. 6	Towarzystwo j. w., rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K., udzielonej fundacyi domu podrzutków we Lwowie, na budowę zakładu opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie, V. i VI. półroczna rata z 35-lecia, do 1. października 1938 włącznie		3.575 K.
„ 7	Ryczałt na zasiłki dla ochronek, do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . . <i>Do tej pozycji przekazuje się petycje o zapomogi dla ochronek Wydziałowi krajowemu do rozdziału wedle uznania. Mianowicie petycje l s. 96, 182, 229, 239, 351, 451, 474, 521, 636, 777, 787, 848, 1062, 1161, 1164, 1211, 1222, 1468, 1472, 1544, 1545, 1575, 1579.</i>	10 000 „	
„ 8	Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie	200 „	
„ 9	Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na lwowską kolonię wakacyjną <i>zasilek stały</i>	400 „	
„ 10	Towarzystwo imienia św Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200 „	
„ 11	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego w Krakowie	300 „	
„ 11a.	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego we Lwowie — na przytulisko dla sług	200 „	
„ 12	Towarzystwo opieki nad sługami im. św. Jadwigi we Lwowie	400 „	
„ 13	Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu, im. hr. Sołtykowej	200 „	
„ 14	Komitek „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	1 000 „	
„ 15	Zakład św. Jadwigi w Krakowie (<i>stała subwencja</i>)	1.200 „	
„ 16	Przytulisko Brata Alberta we Lwowie i w Krakowie	10.000 „	
	Do przeniesienia	40.648 K.	3.575 K.

zwyczajne nadzwycz.

	z przeniesienia	40.648 K.	3.575 K.
Poz. 17	Ks. Siemaszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców“ w Krakowie	1.600 „	
„ 18	Na opłatę procentów (4%) od pożyczki 40.000 K. zaciągniętej przez Towarzystwo budowy taniach mieszkań dla robotników katolickich w Krakowie (VII. rata z 30-lecia w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902)		1.600 „
„ 19	Na zasiłki dla weteranów z r. 1831 i dla uczestników powstania z r. 1863, do dyspozycji Wydziału krajowego	4.500 „	
„ 20	Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót	2.000 „	
„ 21	I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie	200 „	
„ 22	Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie	200 „	
„ 22 a.	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. archidiecezyi lwowskiej		200 „
„ 22 b.	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. dyecezyi stanisławowskiej		200 „
„ 22 c.	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. dyecezyi przemyskiej	— „	— „
„ 23	Kongregacya ruska Sióstr Służebniczek w Krystonopolu (do rozporządzalności Wydziału krajowego, w porozumieniu z gr.-kat. Ordynaryatami)	1.000 „	
„ 23 a.	Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najśw. Rodziny Maryi w Starej Wsi	2.000 „	
„ 24	Gminie Kolbuszowa. na opłatę odsetek od pożyczki zaciągniętej dla pogorzalców (VIII. rata z 10-lecia, w myśl uchwały sejmowej z 10. kwietnia 1900 r.)		3.000 „
	Do przeniesienia	52.148 K.	8.575 K.

		zwyczajne	nadzwyczajne
	Z przeniesienia	52.148 K.	8.575 K.
Poz. 25	Gminie m. Nowego Sącza, na opłatę odsetek (4 ¹ / ₀) od pożyczki 400.000 K., zaciągniętej na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje (XIII. rata z 20-lecia)	16.000	„
„ 26	Gminie m. Mikuliniec, IV. rata na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K. na lat 10 zaciągnąć się mającej, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje	850	„
„ 27	Dla pogorzalców ryczałt do rozporządzalności Wydziału kraj. . . . . <i>Do tej pozycji przekazuje się następujące petycje : l. s. 147, 288, 511, 640, 697, 706, 763, 944, 1114, 1530, 1660.</i>	10.000	„
„ 27 a.	Zakład opieki nad opuszczonymi dziećmi w Krakowie (zakład p. Żurowskiej)	400	„
„ 27 b.	Przytulisko dla drobnych sierót, pod opieką św. Józefa we Lwowie, <i>jednorazowo</i>	400	„
„ 27 c.	Dom sierót Niepokalanego Poczęcia Najśw. Panny Maryi we Lwowie	200	„
„ 27 d.	Komitet kolonij wakacyjnych we Lwowie	200	„
„ 28	Zgromadzenie X. X. Redemptorystów w Podgórzu, na budowę kościoła i klasztoru (z przyznanych 10.000 K. II. rata z 5-lecia)	2.000	„
„ 28 a.	Przytulisko polskie we Wiedniu	200	„
„ 29	Stowarzyszenie kobiet ku wychowaniu sierót izraelskich w Krakowie, <i>zasilek jednorazowy</i>	200	„
„ 30	Zakład dla sierót im. Modesty Zagórskiej w Śniatynie	100	„
„ 31	Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia im. św. Wincentego ą Paulo we Lwowie IV. i V. rata umorzenia reszty pożyczki 20.000 K. zaciągniętej w galicyjskiej Kasie oszczędności	1 230	„
	Do przeniesienia	65.878 K.	26.625 K.

zwyczajne nadzwycz.

Z przeniesienia . . . 65.878 K. 26.625 K.

Poz. 32 Dyrekcya i grono nauczycielskie Seminarjum nauczycielskiego we Lwowie, na ciepły posiłek dla ubogich uczennic *jednorazowo* . . . 200 K.

33 Zarząd centralny Związku katolickich Towarzystw i Zakładów dobroczynnych, rata amortyzacyjna pożyczki 120.000 K. zaciągnąć się mającej na budowę domu dla wszystkich stowarzyszeń robotniczych katolickich we Lwowie, 1-sza rata półroczna z 39-lecia od 1. lipca 1907. *Wydatek nadzwyczajny* . . . 3.150 K.

Suma wydatków rubr. IV. . . 66.078 K. 29.775 K.

Ogółem . . . 95.853 K.

Dochody.

Rubryka ta niema dochodów.

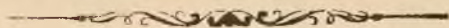
Powyższymi wnioskami załatwia się petycje:
 L. s. 1.030, 476, 1.325, 297, 108, 1.316, 489,
 672, 570, 846, 1.207, 1.112, 873, 120, 911, 1.537,
 1.478, 1.568, 1.569, 1.631.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. *Przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania petycje:* l. s. 482 ruskiego Komitetu kolonii wakacyjnych, l. s. 621 Zakładu Sierót SS. Miłosierdzia w Krakowie, l. s. 622 Kolegium XX. Pijarów w Krakowie o subwencyę na restauracyę kościoła i domu, l. s. 818 Towarzystwa św. Apostoła Pawła o zapomogę l. s. 843 Przytuliska Brata Alberta w Przemyślu, l. s. 849 Wydziału Czytelnicy polskiej w Śniatynie o zasilek na budowę domu, l. s. 874 Kierownika Zakładu wychowawczego w Pawlikowicach o pożyczkę, l. s. 903 Wydziału Kółka fabrycznego w Sanoku o subwencyę na budowę domu, l. s. 938 Przełożonej generalnej Sióstr Najśw. Rodziny z Nazaretu w Krakowie, l. s. 1046 Towarzystwa wzaj. pomocy Kapłanów obrz. rz. kat. we Lwowie, l. s. 1056 Centralnego instytutu ubogich chrześcian we Lwowie, l. s. 1189 Asylverein der Wiener Universität, l. s. 1218 Rektoratu kościoła św. Józefa na Kahlenbergu, l. s. 1310 Towarzystwa robotników „Praca“ w Bochni, l. s. 771 Zwierzchności gminnej w Leżajsku o subwencyę na odbudowanie rzeźni.

2. *Przechodzi się do porządku dziennego nad petycjami :*

l. s. 167 Komitetu paraf. rz. kat. w Turco, l. s. 113 Stowarzyszenia Sług św. Zyty w Krakowie, l. s. 228 Filii Towarzystwa św. Apostoła Piotra, l. s. 232 Gminy Belejów o zapomogę z powodu wylewu rzeki, l. s. 457 Komitetu parafialnego w Tarnowie, l. s. 466 Komitetu budowy kościoła w Knihyninie, l. s. 475 Stowarzyszenia Sług św. Zyty w Tarnopolu, l. s. 486 Towarzystwa dobroczynności Pań w Lisku, l. s. 495 Stowarzyszenia dwucentowych wkładek w Przemyślu, l. s. 539 Zwierzchności gminnej Rozdziele o zapomogę na utrzymanie własnego parocha, l. s. 566 Męskiego Koła Towarzystwa św. Wincentego a Paulo, l. s. 572 Bractwa cerkiewnego św. Michała Archaniola, l. s. 589 Członków Komitetu budowy kościoła w Janowicach, l. s. 635 Aleksego Gila o wsparcie l. s. 716 Komitetu budowy kościoła w Hłuckiem, l. s. 718 Ochotniczej straży w Rabce, l. s. 853 Towarzystwa zapomóg dla ubogich cerkwi, l. s. 955 Komitetu budowy cerkwi w Milowcach, l. s. 965 Komitetu herbaciarni centowej we Lwowie, l. s. 1024 parafii Jaślany na budowę kościoła, l. s. 1163 Stowarzyszenia Przyjaźni w Tarnopolu, l. s. 1185 Komitetu budowy kościoła w Przemyślu, l. s. 1205 3S. Miłosierdzia w Bursztynie, l. s. 1220 Kongregacyi maryjańskiej kolejowej w Nowym Sączu, l. s. 1270 Towarzystwa św. Wincentego a Paulo w Podgórzu, l. s. 1355 Komitetu paraf. rzym. kat. w Wierzbowcu, l. s. 1419 Jakóba Hrubego dyaka w Rokitnie, l. s. 1212 Domu narodnego w Kałuszu, l. s. 1213 Tow. Kaczkowskiego w Dobromilu, l. s. 1465 Tow. turystycznego „Beskid“ w Nowym Sączu, l. s. 1469 Przyjaźni w Rzeszowie, l. s. 1470 Tow. Pań św. Wincentego a Paulo w Rzeszowie, l. s. 1471 Tow. opieki nad sługami św. Zyty w Rzeszowie, l. s. 1482 Tow. Pań ekonomek w Tarnopolu, l. s. 1514 Komitetu budowy kościoła w Lutowiskach, l. s. 1517 Antoniego Zyglę w Oświęcimie o wsparcie, l. s. 1532 Komitetu budowy cerkwi w Bogucach, l. s. 1754 gm. Łekawica na budowę kościoła.

Na posiedzeniu w dniu 21. listopada r. 1905 uchwalili wysoki Sejm udzielić gminie m. Brzeska „dla pogorzalców“ zapomogę w kwocie 10.000 K.

Reprezentacya gminna m. Brzeska wniosła petycję do l. s. 751, w której uprasza, aby wys. Sejm zezwolił użyć wyżej wymienionej zapomogi na odbudowanie spalonych zabudowań gminnych. W uwzględnieniu motywów zawartych w tej petycji *Komisya budżetowa wnosi :*

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Upoważnia się Wydział krajowy do wypłacenia kwoty 10.000 K. udzielonej uchwałą Sejmu z dnia 21. listopada 1905 jako zapomogę dla pogorzalców m. Brzeska, Reprezentacyi gminnej m. Brzeska na częściowe odbudowanie spalonych budynków gminnych.

Lwów, dnia 5. Marca 1907.

Przewodniczący :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Niezabitowski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka V.

Poz. 1—7 wydatków i poz. 1—2 dochodów.

Oświata i sztuka.

Dział I. Akademia Umiejętności i Rada Szkolna krajowa.

„ **II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.**

Sprawozdawca poseł Włodzimierz Kozłowski.

Dział I. Akademia umiejętności i Rada Szkolna krajowa

zwyczajne   nadzwycz.

Poz. 1. Akademia umiejętności w Krakowie:

a) zasiłek stały . . . . . 7.000 K.

b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej pod kierownictwem profesorów Abrahama i Zakrzewskiego w Archiwum Watykańskim (na trzechlecie 1907/8—1910/11 . . . . . 4.000 „

c) na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem (do rozporządzenia Wydziału krajowego) . . . . . 5.000 „   79.000 K.

Do przeniesienia 79.000 K.

czyli tyle, ile preliminowano na rok 1906.
i w roku 1905 rzeczywiście wydano.

Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm
petycją Akademii Umiejętności 1209 495.

Poz. 2. Szesnastu członków Rady szkolnej krajowej (sta-
łe pobory) . . . . . 32.000 K.

i na kosztą podróży zamiejscowych
członków Rady szkolnej krajowej (do jej rozporządzenia) 3.500 „ 35,500 K.

Suma wydatków działu I. . . . . 114.500 K.

W rozprawie nad poborami Rady Szkolnej krajowej poczyniono następujące uwagi:

Przy obradach nad wnioskiem Komisji edukacyjnej o wniosku Wydziału krajowego względem ustanowienia krajowej Rady szkolnej poseł Kabat wyraźnie zaznaczył, że Rada Szkolna jest władzą nietylko nadzorującą, ale także i wykonawczą, a art. 2. Statutu organizacyjnego z dnia 6. lipca 1867. orzekł, że Rada Szkolna krajowa jest „w sprawach szkół ludowych i średnich najwyższą władzą nadzorczą i wykonawczą w kraju“. W latach 1870--906. punkt ciężkości tak pod względem pedagogicznym jak i pod względem administracyjnym leżał w plenum Rady.

Ustawa z dnia 15. lutego 1905, nie zmienia wcale tego charakteru Rady Szkolnej krajowej, ale przyznaje sekcjom samoistny zakres działania. Przyznając sekcjom tenże zakres zastrzega jednak wyraźnie, dla plenum Rady Szkolnej krajowej sprawy ogólnej natury.

Rozdział czynności pomiędzy posiedzenia pełne i sekcyjne zastrzeżono dla regulaminu, którego projekt Rada Szkolna wypracowała; projekt rzeczony jednak prawnymocnym jeszcze nie jest.

Projekt regulaminu przez Radę Szkolną krajową wypracowany komentuje dowolnie postanowienie o zastrzeżeniu dla Rady Szkolnej krajowej decyzji w sprawach ogólnej natury i przydziela sprawy niewątpliwie ogólnej natury, jak n. p. zatwierdzenie książek szkolnych, raporta inspektorów i t. d., do zakresu działania sekcji, a przeto osłabia wpływ plenum Rady Szkolnej krajowej, w którym członkowie Rady delegowani przez autonomiczne ciała mają prawo obradować w komplecie. Pozbawienie ich wpływu w takich sprawach ogólnej natury, nie może działać w kierunku wytworzenia pewnej communis opinio pomiędzy członkami delegowanymi przez autonomiczne ciała, a wpływ ich w sekcjach, gdzie liczba ich wskutek rozdziału nie jest tak wielką, może wskutek tego stać się mniej wielkim aniżeli w plenum Rady.

Regulamin czynności zastrzega dla plenum Rady Szkolnej w §. 13.:

1) Projekty wszelkich ustaw szkolnych, regulaminów i przepisów ogólnych tudzież nowych planów naukowych i zmian zasadniczych w planach dotychczas obowiązujących.

2) Uchwalanie preliminarza wydatków nadzoru szkolnego, preliminarza dotowanych z funduszy państwowych szkół średnich i seminarjów nauczycielskich, szkół handlowych i przemysłowych, tudzież szkół ludowych w myśl odnośnych ustaw i przepisów.

3) Sprawozdanie coroczne o stanie wychowania publicznego.

4) Ogólne zarządzenia w sprawie konferencyi krajowych nauczycieli szkół ludowych i sprawozdanie o wyniku ich obrad.

5) Zakładanie nowych szkół średnich i seminarjów nauczycielskich tudzież szkół handlowych i przemysłowych.

6) Sprawy dotyczące kompetencyi Krajowej Rady szkolnej i okręgowych Rad szkolnych tak w stosunku wzajemnym do siebie jak niemniej w stosunkach z innymi władzami.

7) Wszelkie sprawy, zwłaszcza ogólnej lub zasadniczej natury, które Przewodniczący przeznacza na pełną Radę.

Przedmiotem obrad i uchwał Sekcyi w myśl §. 14. są następujące sprawy:

1) Instrukcje, odnoszące się do regulaminu szkolnego, o ile nie są zestrzeżone pełnej Radzie.

2) Okólniki celem wykonania przepisów i ustaw szkolnych z tem samem zastrzeżeniem.

3) Sprawozdania c. k. inspektorów szkolnych krajowych z wizytacyi szkół wszelkiej kategorii, ich nadzorowi powierzonych, sprawozdania innych członków Rady z wizytacyi szkół, tudzież sprawozdania z przebiegu i skutku egzaminów dojrzałości w seminarjach nauczycielskich i szkołach średnich.

4) Zakładanie, przeistaczanie pod względem planu i ilości klas i związanie szkół ludowych (wydziałowych i pospolitych) w miarę obowiązujących przepisów.

5) Sprawy tworzenia klas nadetatowych względnie równorzędnych we wszystkich kategoriach szkół w granicach obowiązujących przepisów.

- 6) Przyzwolenia na otwieranie szkół prywatnych wszelkich kategorii i zamknięcie tychże, tudzież propozycje w sprawie przyznania im charakteru szkół publicznych.
- 7) Wnioski w sprawie nostryfikacji zagranicznych patentów nauczycielskich i w sprawie uwalniania kandydatów i kandydatek stanu nauczycielskiego od przepisanych egzaminów nauczycielskich lub zastrzeżonej w ustawach praktyki szkolnej.
- 8) Wszelkie sprawy osobiste personalu nauczycielskiego szkół wszystkich kategorii tudzież inspektorów szkolnych okręgowych w miarę obowiązujących przepisów, (nominacje, przeniesienia, urlopy, uboczne zajęcia, posunięcie do wyższej klasy płac, przeniesienia w stan spoczynku etc.)
- 9) Sprawy dyscyplinarne wymienionych osób z wyjątkiem c. k. inspektorów szkolnych okręgowych w miarę przepisów ustawowych i służbowych.
- 10) Sprawy odznaczenia osób należących do personalu nauczycielskiego szkół wszelkich kategorii, tudzież inspektorów szkolnych okręgowych, względnie wyrażanie im uznania i pochwały, jak niemniej sprawy tego rodzaju dotyczące się osób prywatnych, które położyły wybitne zasługi dla szkolnictwa.
- 11) Mianowanie, regulowanie pborów, przenoszenie w stan spoczynku i inne sprawy personalne służby szkół państwowych oraz sprawy dyscyplinarne osób należących do tej kategorii.
- 12) Sprawy dyscyplinarne uczniów seminariów nauczycielskich, szkół średnich handlowych i przemysłowych.
- 13) Sprawy dotyczące sprzedaży, zamiany lub zastawu budynków szkolnych i gruntów, które są własnością funduszu szkolnego miejscowego.
- 14) Sprawy odpisywania zaległości ciążących na gminach z powodu nieuiszczonych datków na płace nauczycielskie.
- 15) Udzielanie zasiłków gminom i innym stronom obowiązanych do utrzymania szkół na budynki i urządzenia szkolne, tudzież udzielanie pożyczek bezprocentowych i przypisywanie warunków ich spłaty.
- 16) Zezwalanie na użycie budynków i izb szkolnych na cele nieszkolne.
- 17) Sprawy dotyczące się budynków szkolnych, w których się mieszczą seminaria nauczycielskie, tudzież szkoły średnie, handlowe i przemysłowe.
- 18) Wyznaczanie cz. su i przewodniczących do egzaminów dojrzałości w seminariach nauczycielskich i szkołach średnich, tudzież do poprawczych egzaminów dojrzałości.
- 19) Zatwierdzanie książek szkolnych przeznaczonych dla szkół ludowych, aprobowanie książek dla szkół średnich, wnioski co do książek dla seminariów nauczycielskich, polecenie dzieł i pism peryodycznych bibliotekom szkolnym, tudzież polecenie środków i przyborów naukowych.
- 20) Sprawy wydawnictw książek szkolnych.

21) Sprawy funduszu emerytalnego nauczycieli ludowych szkół publicznych,

22) Rekursy i przedstawienia przeciw zarządzeniom krajowej Rady szkolnej jeżeli ma nastąpić zmiana dotyczącego zarządzenia.

23) Zatwierdzanie przedkładanych peryodycznie specjalnych planów naukowych, jeżeli odstępują w pewnych względach od przepisanych planów normalnych.

24) Załatwianie rocznych sprawozdań dyrekcji seminariów nauczycielskich o stanie tych zakładów, tudzież sprawozdań z konferencji okręgowych i sprawozdań wizytacyjnych inspektorów okręgowych jeżeli na podstawie tych relacji mają być wydane zarządzenia donioślejszego znaczenia.

Dalej należą do zakresu urzędowania sekcji, o ile przy załatwieniu następczą się jakie wątpliwości, wszelkie inne sprawy, zwłaszcza :

25) Uwalnianie uczniów i učenje od opłat szkolnych.

26) Sprawy przyznawania zapomóg, zmiennych remuneracji i darów z łaski, osobom stanu nauczycielskiego, jakoteż pozostałym po nich wdowom i sierotom.

27) Udzielanie stypendyów kandydatom i kandydatkom seminariów nauczycielskich z funduszu wyznaczonego na ten cel ze skarbu państwa.

Wreszcie są przedmiotem obrad sekcji wszystkie sprawy, w których Sekcye winny po myśli §. 8. przedstawić wnioski na pełnej Radzie.

Brzmienie powyższego projektu regulaminu dowodzi, że jak to wyżej oznaczono, do zakresu działania sekcji przydzielono sprawy takie, co do których natury ogólnej najmniejsza nie może zachodzić wątpliwość, jak n. p. zatwierdzanie książek szkolnych, sprawozdania inspektorów z wizytacji szkół, oraz z przebiegu i skutku egzaminu dojrzałości w seminariach nauczycielskich, sprawy dyscyplinarne, załatwianie rocznych sprawozdań seminariów nauczycielskich i zakładanie, przeistaczanie pod względem planu i ilości klas szkół ludowych i t. d.

§. 16 nie przepisuje, jak często ma się zbierać Rada Szkolna krajowa, a posiedzenia plenarne zbierają się rzadziej, aniżeli dawniej. W komisji podniesiono z naciskiem potrzebę częstszych posiedzeń a zarazem życzenie, ażeby plenum Rady nie stało się ciałem deliberującym ani też ekademiesznem, ale pozostało jak dawniej władzą nadzorczą i wykonawczą.

Wedle §. 19. każdy referent wykłada sprawę na posiedzeniu Rady szkolnej ustnie. Przepisy rzucone ani w §. 19. dotyczącym pełnej Rady ani w §. 32 dotyczącym sekcji nie przepisują pisemnego doręczenia referatów i wniosków członkom Rady, a względnie sekcji, któreby umożliwiło członkom Rady delegowanym przez autonomiczne instytucje przygotowanie się do dyskusji. Stąd też ośmiu inspektorów w plenum a czterech w sekcjach mających głos stanowczy a oprócz nich dowolna liczba urzędników z głosem doradczym, znając z góry treść wniosków a często także i referatów, może przygotować się do dyskusji, podczas gdy członkowie delegowani przez instytucje autonomiczne idąc na posiedzenie nie wiedzą jakie wnioski będą postawione. §. 9. mówi, że sekcya I. II. i III. składa się oprócz z referenta i dla administracyjnych i ekonomicznych spraw z inspektorów itd. także „z odpowiedniej liczby innych członków Rady szkolnej krajowej“. Jestto postanowienie wielce elastyczne, i niedokładnie określone.

Jeżeli w Komisji przywiązano szczególne znaczenie do utrzymania łączności członków Rady szkolnej delegowanych przez autonomiczne instytucje nie wyrażono przeto jak najmniejszej nieufności do patryotycznego charakteru i sumiennej pracy inspektorów, referentów i innych urzędników w Radzie szkolnej krajowej pracujących, których gorliwe starania o dobro kraju społeczeństwo nasze wysoko ceni. Uczyniono jedynie tylko na podstawie doświadczeń administracji szkolnych i innych krajów i państw o wiele więcej niż naszego kraju, uwagę, że tam, gdzie ciało urzędnicze rozstrzyga o sprawach szkolnych bez dostatecznej przeciwwagi ze strony przedstawicieli ciał autonomicznych bliskiem jest niebezpieczeństwo doktryny i li tylko teoretycznego rzeczy pojęcia.

Z powodu wystawy paryskiej wydało francuskie ministerium oświaty szereg prac „L'inspection de l'enseignement primaire“, „Rapport de l'enseignement primaire“, „L'inspection académique“, które dowodzą, jak bardzo we Francji nad tem ubolewają, iż doktryna zrodziła w wielu szkołach francuskich czczy mechanizm, a po rozwieleniu się tego mechanizmu pomimo uznania błędu i pomimo usilnych starań nie zdołał rząd francuski tego chwastu wypławić.

Doświadczenia te powinny być dla kierowników naszego szkolnictwa ludowego przestroga.

Podniesiono również w Komisji, że przed zatwierdzeniem książek szkolnych nie przedkłada ją wszystkim członkom sekcji projektów rzeczonych książek do przestudyowania w domu, ale jedynie tylko informuje się większa ich część na posiedzeniu, na podstawie ustnego wywodu referenta. Stąd członkowie sekcji obradują o książkach których nie znają. Tęgo rodzaju sposób postępowania jest tembardziej niewłaściwym, ile że nieodpowiadająca celowi książka szkolna jest tak pod względem pedagogicznym balastem, jak i pod względem materyalnym zmiana jej staje się powodem znacznego dla ludności ciężaru. Stąd też decyzję w kierunku zatwierdzenia poprzedzić powinno dokładne zbadanie rzeczy ze stanowiska wiejskiego życia i psychologii wiejskich dzieci.

W dalszych obradach Komisji wyrażono życzenie, aby członkowie Rady szkolnej krajowej a mianowicie tak urzędnicy, jak i delegowani przez ciała autonomiczne mieli nietylko jak w §. 44 b. prawo, ale także i obowiązek zwiedzania szkół, od ciągłego bowiem zetknięcia z żywym organizmem zależy skuteczność ich działania.

W końcu zapytano Reprezentanta Rady szkolnej krajowej:

1) Czyli regulamin czynności c. k. Rady szkolnej jest już prawomocnym ?

2) Czyli możliwe jest przeprowadzenie w nim odpowiadających poprzednim wymogom zmian ?

Reprezentant Rady szkolnej krajowej, Radca dworu Dembowski, odpowiadając na uwagi p. Sprawozdawcy w sprawie nowego regulaminu Rady szkolnej krajowej zaznacza, że regulamin ten po uchwaleniu został przedłożony do zatwierdzenia Ministerstwu oświaty, które go zwróciło do przerobienia w kilku szczegółach mniejszej wagi. Po powzięciu plenarnej uchwały w żądanych kierunkach regulamin przedkłada się ponownie Ministerstwu. Zarzutom uczynionym temu regulaminowi, jakoby z jednej strony ścieśniał zakres działania pełnej Rady, z drugiej zaś ograniczał wpływ członków autonomicznych skazując ich niejako na stałe zmajoryzowanie przez urzędników Rady szkolnej krajowej t. j. referentów administracyjnych i inspektorów, niepodobna przyznać słuszności. Jest on bowiem i być musiał oparty na przepisach ustawy z 15. lutego 1905, L. 39. Zarzuty wspomniane wypadało zatem chyba zwrócić przeciw projektowi samej ustawy, kiedy był przedmiotem obrad w Komisji i Sejmie. W art. VI. usta-

wy określono bowiem stanowczo rozdział kompetencji pełnej Rady od kompetencji Sekcji, postanawiając zasadniczo, że do zakresu urzędowania pełnej Rady należą sprawy ogólnej natury, że zaś Sekcja w swoim zakresie (obejmującym wszystkie inne sprawy) stanowi samoistnie. Wprowadzanie spraw już samoistnie zdecydowanych na pełną Radę miałyby zatem chyba znaczenie informacji ex post dla członków Rady, którzy niebrali udziału w posiedzeniach sekcyjnych. z natury rzeczy zaś a mianowicie ze względu na wielką liczbę członków pełnej Rady, mieszkających po części daleko od Lwowa oraz na konieczność wczesnego rozesłania zaproszeń i porządku dziennego wraz z projektami ważniejszych referatów posiedzenia pełnej Rady wobec wspomnianego zakresu działania obejmującego sprawy ważne ale nie pilne, nie mogą odbywać się często. Natomiast w Sekcjach zasypanych mnóstwem spraw, wymagających przeważnie rychłego załatwienia, pracuje się ciągle a gorliwie na posiedzeniach tygodniowych w stale oznaczonych dniach i godzinach, (pod tym względem stanowi wyjątek Sekcja III, która nie wymaga tak częstych sesji).“

„Oprócz spraw ogólnej natury może jednak każda inna stać się przedmiotem pełnej Rady, gdyż według regulaminu może przeznaczyć do tego każdą sprawę Przewodniczący, bądź z własnej inicjatywy bądź na żądanie któregośkolwiek członka Rady.“

„O tem, aby autonomiczni członkowie musieli stale pozostawać w mniejszości nie może być mowy, na pełnej Radzie głosuje bowiem tylko ośmiu urzędników a sześćnastu członków autonomicznych, na posiedzeniach sekcyjnych zaś ma głos rozstrzygający tylko czterech członków rządowych a po sześciu członków „autonomicznych“ do nich należących.“

„Do Sekcji III. zaś należy tylko trzech członków „rządowych“ a czterech „autonomicznych“.“

„Numeryczna większość przy głosowaniach jest zatem stale zapewniona w każdym z tych ciał obradujących członkom „autonomicznym“ o ile biorą udział w posiedzeniach.“

„Nadto należy jednak stwierdzić, że także członkom autonomicznym, nie należącym do danej Sekcji wolno brać w niej udział z głosem doradczym. Jest to zaś prawo bynajmniej nie obojętne lecz owszem bardzo doniosłe, jeśli się zważy, że formalne głosowanie jest przy obradach Rady szkolnej krajowej niezmiernie rzadkim wyjątkiem; z reguły zaś dochodzi się do porozumienia, prowadzącego do uchwały po wszechstronnem uwzględnieniu wszystkich argumentów, bez różnicy, czy pochodzą od członków Sekcji, czy od innych uczestniczących w dyskusji członków Rady. Z tego prawa korzysta też wielu członków w szerokiej mierze, a wymienić można takich, którzy nie opuszczają prawie żadnego z posiedzeń Sekcji I. i II, chociaż w myśl ustawy tylko do jednej z nich należą.“

„Sprawa zwiedzania szkół jest wszystkim członkom zastrzeżona, a dobrą sposobność wejścia w tok nauki i przekonania się o jej wynikach następuje poruczanie członkom autonomicznym przewodnictwo przy egzaminach dojrzałości w szkołach średnich i seminariach nauczycielskich.“

Po uwagach Reprezentanta Rady szkolnej stwierdzono w Komisji, że rozgraniczenie pomiędzy plenum Rady, a sekcjami przeprowadzono nie w art. VI. ustawy ale komentując dowolnie, w regulaminie, co należy a względnie nie należy do spraw ogólnej natury, a wskutek tego ściśniono zakres działania plenum Rady. Wielką część postanowień dotyczących rozdziału czynności zamieszczono w regulaminie nietylko praeter legem, ale jak n. p. w sprawie książek szkolnych nawet contra legem. Jest to bowiem niewątpliwie sprawa natury ogólnej.

zwyczajne   nadzwyczaj

Dział II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

Poz. 3	Wydatki funduszu szkolnego krajowego (wedle osobnego sprawozdania)	13,555.692 K.	261.176 K.
„ 4	Wydatki funduszu szkolnego emerytalnego (wedle osobnego sprawozdania)	1,343 100 „	— „
„ 5	Na oprocentowanie i amortyzację pożyczki 10,000 000 K, zaciągnąć się mającej na budowę nowych szkół ludowych w drugim półroczu r. 1907.	— „	100.000 „
„ 6	Na subwencye dla istniejących już internatów	22.000 „	— „
„ 7	Na budowę domów dla internatów	— „	50 000 „
Suma wydatków Działu II.		14.920.792 K.	411.176 K.

Komisya uznała pożyteczność wychowania w internatach i wyraziła nadzieję, że Wydział krajowy w porozumieniu z Radą szkolną krajową uwzględni w rozdziale subwencji te internaty, których wpływ wychowawczy jest dodatnim, a po rozgatkowaniu petycyi wstawi w razie potrzeby na subwencye i na budowę internatów wyższą kwotę w preliminarzu budżetu na rok 1908.

Dochody.

Poz. 1	Dochody funduszu szkolnego krajowego (wedle osobnego sprawozdania)	3,554.541 K.
„ 2	Dochody funduszu szkolnego emerytalnego (wedle osobnego sprawozdania)	296.498 „

(Poz. 3. Sprawozdawca poseł Głabiński)

Suma   3,851 039 K.

Na powyższych podstawach:

I. zaleca Komisya Wysokiemu Sejmowi odesłanie petycji :

- L. s. 1409/1165 Wydziału Towarzystwa opieki obywatelskiej nad Internatem c. k. Seminarjum nauczycielskiego żeńskiego we Lwowie.
- „ 494/378 Konwentu Panien Benedyktynek w Przemyślu.
- „ 1378/1136 Towarzystwa Opieki nad Internatem dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego w Sokalu.
- „ 7963/1369 Anieli Budowskiej,
- „ 1583/1304 Franciszka Włodygi, kierownika Internatu św. Stanisława w Tarnowie
- „ 939/753 Przełożonej Sióstr Nazaretanek.
- „ 120/186, 513/180 Zarządu Internatu św. Jana Kantego, Sióstr Felicyanek we Lwowie.
- „ 1238/1024 Klasztoru Urszulanek o subwencyę na utworzenie internatu dla kobiet kształcących się w Krakowie.
- „ 179/100, 180/101 Stowarzyszenia Internatu dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego męskiego w Krakowie.
- „ 6224/1094 Komitetu Towarzystwa Opieki nad Internatem w Tarnopolu.
- „ 1353/1111 Komitetu Internatu dla uczniów Seminarjum nauczycielskiego w Zaleszczykach.
- „ 356/258 Siostry Franciszki Felicyanki, Przełożonej Internatu Seminarzystek w Przemyślu.
- „ 1072/879 Heleny Zawadzkiej, kierowniczkii internatu dla Seminarzystek we Lwowie.
- „ 217/137 Sióstr Bazylianek we Lwowie o zapomogę na internat dziewcząt.
- „ 677/514 Internat im. M. Reja we Lwowie.
- „ 245/145 Sióstr Bazylianek w Przemyślu o zasiłki na utrzymanie internatów.

oraz Petycye :

- „ 224/144 Panien Bazylianek w Przemyślu o zapomogę na kupno domu i petycye Wydziału Towarzystwa Opieki obywatelskiej nad Internatem dla kandydatek c. k. Seminarjum nauczycielskiego we Lwowie.

- „ 614/418 Internatu Sióstr Bazylianek w Przemyślu.
- „ 355/257 Konwentu Sióstr Felicyanek w Sokalu.
- „ 1352/1110 Komitetu Internatu dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego w Zaleszczykach.
- Siostry Maryi Franciszki Felicyanki, przełożonej Internatu Panien Seminarzystek w Przemyślu.
- „ 1977 1443 Komitetu zarządzającego internatem im św. Józafata dla uczniów seminarjum we Lwowie.
- „ 1166/952 Konwentu Sióstr Felicyanek w Sokalu.
- „ 1238/1034 Klasztoru Urszulanek o subwencyę na utworzenie internatu dla kobiet kształcących się w Krakowie.
- „ 1377 1135 Towarzystwa Opieki nad internatem dla uczniów Seminarjum nauczycielskiego w Sokalu.
- „ 535 411 Towarzystwa Bursy dla synów nauczycieli szkół ludowych w Krakowie o zasiłki na budowy domów dla internatów,

do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia w granicach ryczałtu.

II. Sejm upoważnia Wydział Krajowy do ewentualnego podwyższenia w miarę potrzeby zasiłku na subwencyę i na budowę domów dla internatów w preliminarzu na rok 1908.

We Lwowie, 12. marca 1907.

Zast. Przewodniczącego

K. Badeni.

Sprawozdawca

Kozłowski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Do rubr. V. poz. 3. wydatków i poz. 1. dochodów
funduszu krajowego.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej z preliminarza krajowego funduszu szkolnego na r. 1907.

Sprawozdawca p. **Włodzimierz Kozłowski.**

Wysoki Sejmie!

Wydatki funduszu szkolnego wynosiły	w r. 1896	.	.	6,704.358 K
	w r. 1897	.	.	7,128.746 „
	w r. 1898	.	.	7,592.728 „
	w r. 1899	.	.	8,016.033 „
	w r. 1900	.	.	8,923.719 „
	w r. 1901	.	.	9,423.939 „
	w r. 1902	.	.	10,140.160 „
	w r. 1903	.	.	11,346.478 „
	w r. 1904	.	.	11,977.872 „
	w r. 1905	.	.	13,221.538 „
	Na rok 1906 Sejm uchwalił	.	.	13,505.514 „
Wydział krajowy oblicza wydatki		.	.	14,015.968 „
Wydatki proponowane przez Komisję wynosić będą		.	.	13,816.868 „
czyli o	199.100 K	mniej	od preliminarza Wydziału krajowego,	
a o	595.330 „	więcej	od wynikłości z r. 1905.	
Wydatki nadzwyczajne na rok 1907 wynosić będą według				
wniosków Komisji				261.176 K
czyli o				199.100 „
mniej od wniosków Wydziału krajowego.				
Dochody wynosiły	w r. 1896	.	.	2,847.000 K
	w r. 1897	.	.	3,184.036 „
	w r. 1898	.	.	2,989.216 „
	w r. 1899	.	.	3,052.042 „
	w r. 1900	.	.	3,252.084 „
	w r. 1901	.	.	3,236.679 „
	w r. 1902	.	.	3,142.891 „
	w r. 1903	.	.	3,515.237 „
	w r. 1904	.	.	3,528.466 „
	w r. 1905	.	.	3,708.024 „
	Na rok 1906 preliminował Sejm	.	.	3,545.515 „
Dochody Komisya wnosi na r. 1907, zgodnie				
z Wydziałem krajowym				3,554.541 „
czyli o	9.026 K	więcej	aniżeli przyjęto na r. 1906,	
a o	153.483 „	mniej,	aniżeli pobrano z tego źródła w roku 1905.	
Niedobór wynosił	w r. 1896	.	.	3,857.358 K
	w r. 1897	.	.	3,944.710 „
	r. 1898	.	.	4,603.512 „

Niedobór wynosił w r. 1899	4,964.091 „
w r. 1900	5,671.635 „
w r. 1901	6,187.260 „
w r. 1902	6,727.269 „
w r. 1903	7,831.241 „
w r. 1904	8,449.406 „
w r. 1905	9,513.514 „

Na rok 1906 preliminował Sejm . . . . . 9,959.999 „

Niedobór przyjęty według wniosków komisji budżetowej . . . . . 10,262.327 K
jest o . . . . . 199.100 K niższy

od niedoboru przyjętego przez Wydział krajowy, o 302.328 „

wyższy od niedoboru przyjętego na r. 1906, a o 748.813 „

wyższy od rzeczywistego niedoboru z r. 1905.

Suma wszystkich wydatków (t. j. wydatków funduszu szkolnego krajowego, funduszu okręgu miasta Lwowa, funduszu szkolnego emerytalnego i funduszy szkolnych miejscowych na szkoły ludowe) wynosiła:

w roku 1896 . . . . . 9,829.050 K

w roku 1897 . . . . . 10,170.714 „

w roku 1898 . . . . . 11,873.306 „

w roku 1899 . . . . . 11,524.169 „

w roku 1900 . . . . . 11,953.964 „

w roku 1901 nie była dokładnie przytoczoną oznaczona kwota tychże wydatków, ponieważ Rady szkolne okręgowe w Brzozowie, Chrzanowie, Krakowie, Krośnie i Limanowej nie przedłożyły przed podaniem do druku sprawozdania Rady szkolnej rachunków.

w roku 1902 . . . . . 14,069.888 K

w roku 1903 . . . . . 15,722.664 „

w roku 1904 . . . . . 16,786.114 „ – 13,868.179 K

w roku 1905 . . . . . 16,499.628 „

Komisja budżetowa przeprowadziła nad sposobem użycia kwot na utrzymanie szkół przeznaczonych długą i szczegółową dyskusję. Jakkolwiek sprawozdaniem Rady szkolnej krajowej zajmuje się przedewszystkiem Komisja szkolna, badała także i Komisja budżetowa wyniki działalności na polu szkolnictwa, uważając za swój obowiązek wnikać w nie przed uchwaleniem ciągle rosnących wydatków.

Oceniając rezultat usiłowań Rady szkolnej w świetle cyfr przez Radę szkolną przedłożonych oprócz nauki religii, która wymaga uregulowania i nauki dopełniającej, na którą wzrost frekwencji jest mniejszym, aniżeli w latach poprzednich, należy przyznać ciągly i stały postęp.

Jak wykazują poniżej podane porównawcze cyfry, liczba dzieci pobierających naukę codzienną szkolną i domową się zwiększyła w ostatnim roku o wiele więcej, aniżeli w latach ubiegłych. Wzrost procentowy liczby dzieci uczęszczających na naukę codzienną do szkół publicznych wprawdzie mniejszy, aniżeli w latach 1898/9, 1901/2 i 1902/3, ale znacznie większy, aniżeli w latach 1899/900—1900/1, 1903/4, 1904/5, liczba uczniów zaś i uczenic, o którą frekwencya wzrosła w roku 1905/6 wyższa od wszystkich lat, od r. 1891/2 począwszy z wyjątkiem r. 1902/3. Wzrost liczby klas czynnych 2—4 razy wyższy, aniżeli w latach 1899/900, mało co niższy, aniżeli w r. 1903/4, a prawie równy wzrostowi w latach 1901/2, 1902/3 i 1904/5. Procent uczniów nieuczęszczających do szkoły niższy, aniżeli w latach 1903/4 i 1904/5, wyższy natomiast, aniżeli w roku 1902/3. Liczba klas nadetatowych w r. 1905/6 wzrosła o wiele więcej, aniżeli w latach 1895/6—1904/5, z wyjątkiem jedynie tylko r. 1903/4 i r. 1902/3, w którym była równą wzrostowi z r. 1905/6.

Procent liczby dzieci nie pobierających nauki szkolnej w gminach należących do zakresów szkolnych od r. 1898/9 z wyjątkiem jedyne go r. 1899/900 stale się zmniejsza. Procent dzieci nie pobierających żadnej nauki wogóle od r. 1901/2 również w porównaniu do szeregu lat z wyjątkiem r. 1902/3 niższy, liczbę dzieci pozbawionych nauki 221.999 czyli 19.6% liczby ogólnej wynoszącą, zawsze jednak poczytać należy za bardzo wysoką.

Liczba gmin nie posiadających szkoły ciągle się zmniejsza. Idąc za życzeniem Komisji budżetowej i szkolnej Rada szkolna krajowa przedłożyła dokładny wykaz tychże gmin i wykazała, że w większej części tychże gmin nie ma dostatecznej ilości dzieci do utworzenia szkoły, wskutek czego w Komisji

poruszono potrzebę ustanowienia szkół przenośnych, czyli wędrownych na wzór Szwecyi.

Komisya wyraża nadzieję, że Rada szkolna krajowa w myśl, w latach poprzednich wyrażonego przez Komisję życzenia, zbada odległości mieszkania dzieci osiadłych poza miejscowością, w której znajduje się szkoła, a zarazem i kwestyę komunikacyi, a mianowicie podwód, o ile są dla przewozu dzieci niezbędne, promów itd.

Liczba szkół czynnych według cyfr porównawczych od r. 1901/2 ciągle się wzmacza, a liczba szkół nieczynnych od r. 1896/7 stale się zmniejsza. Komisya wyraziła nadzieję, że tak zaciągnięcie pożyczki na budowę szkół, jak i przeznaczenie 200.000 K wyłącznie na odnowienie szkół istniejących, jaki wzrost nauczycieli przyczyni się nietylko do utworzenia nowych szkół, ale do ustalenia nauki w szkołach dotychczas nieczynnych.

Pod względem liczby nauczycieli z formalną kwalifikacyą od r. 1892/3 znaczny a ciągly wzrost w r. 1905/6 jest o wiele większym, aniżeli w latach poprzednich, pod względem liczby nauczycieli bez formalnej kwalifikacyi, pomimo powiększenia liczby szkół w r. 1905/6, zmniejszenie.

Cyfry dotyczące wykonania przymusu szkolnego wykazują, że wykonanie jego w czasach ostatnich stało się o wiele surowszem.

Wielka różnica pomiędzy liczbą orzeczeń wydanych i wykonanych i grzywn ściągniętych i nieściągniętych wykazuje jednak, że powtarzające się w kilku poprzednich sprawozdaniach Komisji żądanie szybkiego ściągnięcia kar w wypadkach, w których ich postanowienie odpowiada sprawiedliwości, pozostały bezskutecznymi. Jeśli kara ma być środkiem pedagogicznym, który ma przyzwyczaiać rodziców do regularnego poselania dzieci do szkoły, należy ją ściągnąć natychmiast i osobno, a nie razem z podatkami i nie dopiero wówczas, kiedy dzieci przez dłuższy przeciąg czasu szkołę zaniedbały.

Cyfry poniżej podane dotyczące analfabetyzmu dowodzą, że jakkolwiek liczba analfabetów się zmniejsza, zawsze jednak w porównaniu do innych krajów austriackich, po Dalmacyi i Bukowinie, liczba analfabetów w Galicyi jest największą. Jestto wynik wiekowego poniewolnego zaniedbania oświaty w naszym kraju, które kraj uzyskawszy pewien zakres autonomii szkolnej w przyspieszonym tempo naprawić usiłuje.

Na 100 osób powyżej 6 lat wieku nie umiało w Galicyi ani czytać, ani pisać:

	w roku	mężczyzn	kobiet	
	1880	74·24	79·92	
	1890	64·87	71·60	
	1900	52·27	60·71	
Nazwa kraju	Ludność wyżej 6 lat wieku	z tego analfabeci w cyfrach absolutn.	procentowo	
1. Galicya	6,075.761	3,437.844	56·58	
2. Bukowina	602.672	386.141	64·07	
3. Dalmacya	498.069	361.760	72·63	
4. Austria dolna	2,706.315	137.945	5·09	
5. „ górna	701.303	31.744	4·52	
6. Solnogród	167.411	10.992	6·56	
7. Styrya	1,176.336	168.291	14·30	
8. Karyntya	316.511	65.143	20·58	
9. Kraina	427.060	92.701	21·71	
10. Tryest	156.502	22.375	14·30	
11. Gorycyja i Gradyska	196.968	50.113	25·44	
12. Istryja	290.757	156.001	53·65	
13. Tyrol	739.386	37.496	5·07	
14. Przedarulania	112.347	2.719	2·42	
15. Czechy	5,380.333	222.294	4·13	
16. Morawy	2,060.816	105.311	5·11	
17. Śląsk	567.694	40.617	7·15	
Razem	22,176.241	5,329.487		

Wielką liczbę analfabetów spotkać można także i w krajach bogatszych od naszego. I tak n. p. we Francji w departamencie du Morbihau liczba rekrutów nie umiejących czytać i pisać wynosiła nie tak dawno jeszcze 48%, a liczba małżeństw, przy których zawarciu małżonkowie nie umieli podpisać swego nazwiska 65%.

Stan taki jest smutnym. Jakkolwiek bowiem znajomość czytania i pisania nie jest wyłącznym miernikiem wartości szkół, jest jednak zawsze głównym środkiem, bez którego nabycie i spożytkowanie wiedzy jest niemożliwym.

Jak już powyżej zaznaczono, jeśli się postęp szkolnictwa ocenia na podstawie cyfr statystycznych w porównaniu do lat poprzednich, pomimo wielkiej liczby analfabetów, gmin pozbawionych szkoły i dzieci nie pobierających żadnej nauki, która jest pożałowania godną, należy przecież przyznać, że szkolnictwo stopień po stopniu postępuje.

Statystyka nie jest jednak jedyną miarą pożytku szkół, a wydany d. 20. sierpnia 1857 w czasie reorganizacji szkół francuskich okólnik słusznie podnosi, że „stawiać szkoły, to tylko mała część zadania, skoro się oświatę uczyniło przystępną, należy ją także uczynić korzystną dla ogółu. Zależy przeto wiele na tem, ażeby ludność mogła dotknąć się palcem pożytku nauczania. A byłoby złudzeniem, gdybyśmy przed sobą ukrywali, że nieokreślony, abstrakcyjny czysto teoretyczny sposób udzielania nauki jest często powodem opustoszenia szkół. Tak nauczyciele przeto, jak i inspektorowie powinni w interesie nauki zrozumieć, że rodziny uczniów mają prawo skonstatowania pożytku nauki“.

Pożytku tego też szukać trzeba tak w dziedzinie etycznej, jak w dydaktycznej.

Pod tym względem ocenienie rezultatów na polu szkolnictwa osiągniętych należy do Komisji szkolnej.

Nie zaprzeczając wcale ani postępu w powyższych kierunkach, ani też sumiennej pracy nauczycielstwa i Rady szkolnej krajowej jak w zeszłych latach, tak i w bieżącym zwróciła Komisya budżetowa uwagę na statystykę:

Ocenienie nauki i obyczajania w szkołach ludowych.

Rok	Bardzo dobry i dobry stan	Więcej aniżeli w roku poprzednim	Dostateczny stan	Więcej aniżeli w roku poprzednim	Mniej aniżeli w roku poprzednim	Niedostateczny stan	Więcej aniżeli w roku poprzednim	Mniej aniżeli w roku poprzednim
1901/2	2638	+163	1359	—	—37	93	—	—24
1902/3	2664	+ 26	1455	+76	—	95	+2	—
1903/4	2842	+178	1384	—	—51	84	—	—11
1905/6	2998	+ 92	1467	+39	—	70	—	—14

Do Komisji szkolnej należy odpowiedź na pytanie, czyli ocenienie powyższe nie jest zbyt optymistycznym, czyli nie działa tutaj mimowolnie na nauczycieli i inspektorów chęć wystawienia rezultatów własnej działalności w korzystniejszym świetle i czyli inspektorowie krajowi powyższe ocenienie szkół dokładnie i na miejscu skontrolować są w stanie?

A nie czyniąc wcale ogółowi nauczycielstwa, jako takiemu, zarzutów i nie uogólniając wcale poszczególnych oderwanych objawów, podniesiono w Komisji budżetowej wątpliwość co do zawartej w sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej uwagi (str. 55) „Zachowanie się nauczycieli było z nielicznymi wyjątkami poprawne“. Zgadając się też na korzystne ocenienie ogółu nauczycieli, zapytano Radę szkolną krajową, czyli te wyjątki, o których mówi, są w samej rzeczy tak nieliczne?

Niezaprzeczenie czas obecny nie jest normalnym, żywiły po za szkołą stojące bowiem usiłują, korzystając z materialnego bytu stanu nauczycielskiego, wnieść pewien ferment w koła nauczycielskie, trzeba też będzie ręki bardzo delikatnej, ale i bardzo stanowczej do zapobieżenia złym skutkom rzeczonyj akcyi.

Sejm zaradzi w roku bieżącym w miarę możliwości słusznym żądaniom pod względem materialnym. Obok zalecenia godnego polepszenia bytu jednak nader ważnym jest pielęgnowanie idealnego pierwiastku w wychowaniu i nietylko urzędowy ale i obywatelski wpływ inspektorów na nauczycieli.

Komisya już w dawniejszych sprawozdaniach uczyniła uwagę, że aparat szkolny rośnie i rozgałęzia się, że zaś nadzór szkolny nie rośnie równomiernie z aparatem samym. Ubolewać należy nad tem tembardziej, ile że do lustracyi większej liczby szkół przez inspektorów krajowych wielką Komisya przywiązuje wagę. Rezolucya w celu wzmocnienia nadzoru na wniossek Komisji budżetowej przez Sejm uchwalona odniosła jedynie tylko częściowy i potrzebom szkół nieodpowiadający skutek, a inspektorowie, nie mając dostatecznej pomocy w sprawach administracyjnych nie mogą się wyłącznie poświęcić pedagogicznym zadaniom.

Komisya przypomina, że w sprawozdaniu Rady szkolnej z r. 1874/5 wymieniono liczbę szkół lustrowanych przez inspektorów krajowych i okręgowych w poszczególnych okręgach i spodziewa się znaleźć tę liczbę w przyszłych sprawozdaniach Rady szkolnej krajowej.

Niektórzy członkowie Komisji w zetknięciu z młodzieżą wiejską w poszczególnych okolicach uczynili spostrzeżenie, że owoc nauki szkolnej zbyt szybko się ulatnia, podnieśli też z naciskiem potrzebę szybkiej a skutecznej reorganizacyi nauki dopełniającej, która zawsze wiele pozostawia do życzenia, a która owoc nauki szkolnej utrwalić, uporządkować i powiązać powinna.

Komisya budżetowa pozostawia ocenienu Komisji szkolnej, czyli ze względu na zwłokę ze zmianą książek szkolnych dotyczących nauki religii, nie byłoby pożądanem zaproszenie wspólnej konferencyi złożonej z przedstawicieli Najprzewielebniejszych Ordynaryatów Biskupich i przedstawicieli Rady szkolnej krajowej w celu przyspieszenia tej ważnej i naglącej sprawy.

Przedstawiono Komisji budżetowej szereg katechizmów z dyecezyi francuskich i belgijskich o wiele jaśniejszych, aniżeli u nas przepisane, a obok tego opatrzonych ilustracyami i wzbogaconych przykładami, z których płyną etyczne nauki.

Cyfry poniżej podane dowodzące znacznego zmniejszenia się liczby księży nauczających z tytułu duszpasterskiego wywołały w Komisji żywe zaniepokojenie. Komisya przyjęła z wdzięcznością do wiadomości, że Rada szkolna krajowa uwzględniła jej uwagę w sprawie podwód, i wyraziła nadzieję, że wnioski dotyczące polepszenia materialnego bytu nauczycieli religii i rozszerzenia zakresu remuneracyi a względnie ustanowienia katechetów okręgowych w myśl uchwały przedostatniego Zjazdu katechetów znajdują w Sejmie szybkie załatwienie.

Przypomniano wreszcie w Komisji zeszłoroczną rezolucyę, aby przekształcanie szkół na więcejklasowe i dodawanie klas nadetatowych czyniła zawisłem głównie od frekwencyi na wyższych latach nauki i od stwierdzonych rezultatów nauki i aby termin przekształcenia szkół na więcejklasowe oznaczała stale na następny rok budżetowy.

Komisya zaleca Wysokiemu Sejmowi następujące rezolucye do uchwały :

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Sejm wzywa c. k. Rząd :

1. ażeby powiększył liczbę inspektorów krajowych i okręgowych, oraz ażeby utworzył posadę krajowego inspektora kursów i szkół rolniczych.

2. ażeby dał Radzie szkolnej do rozporządzenia dostateczną liczbę sił konceptowych, pomocniczych i kancelaryjnych i ażeby powiększył liczbę sił pomocniczych dla Rad szkolnych okręgowych.

3. ażeby wydatki na powyższe cele wstawił do preliminarza budżetu państwowego na r. 1908.

Komisya przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujące na podstawie poszczególnych sprawozdań Rady szkolnej krajowej zestawione daty porównawcze dotyczące rozwoju szkół :

Naukę codzienną szkolną i domową pobierało :

1895/6	605.080
1896/7	601.982
1897/8	626.762
1898/9	660.633
1899/900	690.777
1900/1	718.427
1901/2	748.054

Naukę codzienną szkolną i domową pobierało:

1902/3	800.113
1903/4	811.954
1904/5	842.456
1905/6	880.555

Frekwencya w publicznych szkołach ludowych w r. 1905 – 6 wynosiła 831.429.

Frekwencya w publicznych szkołach ludowych:

W roku w porównaniu z rokiem poprzednim	Wzrosła o	Zmniejszyła się o
1891/2	25.347	
1892/3	20.213	
1893/4	12.474	
1894/5	17.734	
1895/6	7.031	
1896/7		3.623
1897/8	21.915	
1898/9	32.533	
1899/900	30.633	
1900/1	24.593	
1901/2	28.048	
1902/3	43.290	
1903/4	16.040	
1904/5	27.785	
1905/6	38.261	

W ostatniem ośmioleciu wzrastała liczba dzieci uczęszczających na naukę codzienną do szkół ludowych publicznych w następujący sposób:

w roku szkolnym	1898/9	5·5 $\frac{1}{2}$	
"	"	1899/900	4·8 "
"	"	1900/1	3·8 "
"	"	1901/2	4·18 "
"	"	1902/3	6·18 "
"	"	1903/4	3·24 "
"	"	1904/5	3·64 "
"	"	1905/6	4·6 "

Z pomiędzy zapisanych nie uczęszczało do szkoły:

w r.	1902/3	2·6 $\frac{0}{10}$
"	1903/4	5·4 "
"	1904/5	5·5 "
"	1905/6	4·9 "

Liczba klas czynnych w r. 1905/6 wynosiła 11.020:

Liczba klas czyn- nych w roku	W porównaniu z ro- kiem poprzednim wzro- sła o
1899/900	298
1900/1	140
1901/2	550
1902/3	555
1903/4	620
1904/5	558
1905/6	555

Liczba dzieci uczęszczających na naukę dopełniającą w szkołach publicznych wynosiła w r. 1905/6 150.891.

Wzrost liczby dzieci uczęszczających na naukę dopełniającą w szkołach publicznych wynosił:

w r.	1900/1	5·96 $\frac{0}{100}$
"	1901/2	5·32 "
"	1902/3	6·24 "
"	1903/4	1·17 "
"	1904/5	2·52 "
"	1905/6	2·71 "

Z liczby dzieci zapisanych na naukę dopełniającą nie uczęszczało :

w r. 1903/4	9.74%
„ 1904/5	9.26 „
„ 1905/6	7.7 „

Liczba klas nadetatowych wynosiła w szkołach pospolitych i wydziałowych w r. 1905/6 3.152.

Liczba klas nadetatowych w r.	Wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o
1895/6	158
1896/7	116
1897/8	154
1898/9	80
1899/900	75
1900/1	146
1901/2	239
1902/3	335
1903/4	429
1904/5	146
1905/6	335

Liczba dzieci w wieku od 6—12 lat nie pobierających żadnej nauki szkolnej a należących do zakresów szkolnych wynosiła 143.956

Liczba dzieci nie pobierających żadnej nauki wynosiła w roku		Procent w stosunku z liczbą obowiązanych
1899/9	204.791	22.1
1899/900	207.511	23.1
1900/1	204.791	22.1
1901/2	194.775	20.6
1902/3	159.007	15.9
1903/4		
1904/5	149.182	14.6
1905/6	143.956	13.6

Liczba dzieci od 6—12 lat normalnie rozwiniętych nie pobierających żadnej wogóle nauki ani szkolnej ani domowej wynosiła :

1901/1	278.946	27.1%
1902/3	243.663	22.8 „
1903/4	247.000	24 „
1904/5	231.582	22.1 „
1905/6	221.999	19.6 „

Liczba gmin nie posiadających szkoły wynosiła :

1901/2	1.062
1902/3	981
1903/4	933
1904/5	827
1905/6	788

Ogólna liczba szkół czynnych wynosiła w r. ;

1900/1	3.965
1901/2	4.069
1902/3	4.179
1903/4	4.561
1904/5	4.654
1905/6	4.747

Liczba szkół nieczynnych wynosiła w r. :

1891/2	278
1892/3	321
1893/4	421
1894/5	453
1895/6	479

Liczba szkół nieczynnych wynosiła w r.:

1896/7	505
1897/8	480
1898/9	372
1899/900	341
1900/1	319
1901/2	292
1902/3	258
1903/4	239
1904/5	220
1905/6	196

Liczba szkół nieczynnych:

w roku	zwiększyła się o	zmniejszyła się o
1892/3	43	
1893/4	91	
1894/5	41	
1895/6	26	
1896/7	26	
1897/8		25
1898/9		108
1899/900		31
1900/1		22
1901/2		27
1902/3		34
1903/4		19
1904/5		19
1905/6		24

Liczba szkół nieczynnych dla braku budynku i nauczyciela:

W roku	zwiększyła się o	zmniejszyła się o
1895/6	35	
1896/7		24
1897/8	31	
1898/9		37
1899/900		7
1900/1	3	
1901/2		2
1902/3		7
1903/4		17
1904/5		13
1905/6		25

W roku	Liczba nauczycieli z formalną kwalifikacją	Liczba nauczycieli bez formalnej kwalifikacji
1892/3	5.012	863
1893/4	5.141	941
1894/5	4.263	1.024
1895/6	5.482	1.141
1896/7	5.749	1.098
1897/8	6.071	1.163
1898/9	6.441	1.259
1899/900	6.773	1.179
1900/1	7.210	1.113
1901/2	7.759	1.028
1902/3	8.401	1.013
1903/4	9.051	1.031
1904/5	9.600	1.061
1905/6	10.298	1.005

Orzeczeń skazujących na karę aresztu

W roku	Wydano	Więcej aniżeli w r. poprzednim	Mniej aniżeli w r. poprzednim	Wykonano	Więcej aniżeli w r. poprzednim	Mniej aniżeli w r. poprzednim
1899/900	9.621		1.381	8.761		734
1900/1	11.998	2.377		11.567	2.866	
1901/2	9.253		2.745	9.036		2.531
1902/3	11.317	2.164		10.818	1.782	
1903/4	13.012	1.705		12.370	1.552	
1904/5	24.550	11.538		24.550	12.180	
1905/6	14.845		9.705	12.008		12.542

Orzeczeń skazujących na kary pieniężne:

1898/9	64.741	9.024		36.119	8.682	
1899/900	60.632		4.089	39.498	3.379	
1900/1	65.263	4.571		40.235	737	
1901/2	59.940		5.323	34.252		5.983
1902/3	55.163		4.777	38.813	1.439	
1903/4	56.417	1.254		38.441		372
1904/5	79.463	23.054		47.838	9.397	
1905/6	73.620		5.843	48.999	1.161	

Kwota ogólna kar pieniężnych za nieposyłanie dzieci do szkoły:

W roku	Ściągniętych	Więcej aniżeli w r. poprzednim	Mniej aniżeli w r. poprzednim	Pozostają- cych do ściągnięcia	Więcej aniżeli w r. poprzednim	Mniej aniżeli w r. poprzednim
1898/9	54.640	12.550		57.640	17.622	
1899/900	50.945		3.695	30.682		26.958
1900/1	52.241	1.296		40.185	9.503	
1901/2	46.307		5.934	49.468	9.283	
1902/3	49.230	2.923		38.352		11.116
1903/4	56.417	7.187		38.441		
1904/5	79.463	23.046		47.838	9.397	
1905/6	69.273		10.190	36.941		897

Nad preliminarzem Rady szkolnej wywiązała się dłuższa dyskusya, w której wzięli udział posłowie Leo, JE. hr. Piniński, Jabłoński, poseł Stanisław Jędrzejowicz, Oleśnicki, ks. Pastor i reprezentant Rady szkolnej, Radca Dworu Dembowski.

P. Leo zwraca uwagę, że ruch organizacyjny wśród nauczycielstwa ludowego, który niestety przybiera nieraz formy zbyt radykalne, przypisać należy głównie tej okoliczności, że regulacya plac nauczycielskich nie została przeprowadzoną w naszym kraju jednocześnie z regulacyą plac niższych urzędników państwowych, pomocników kancelaryjnych i służby, oraz z regulacyą plac nauczycielskich w przeważnej części krajów koronnych. Sytuację zaostrzyła drożyzna gwałtowna mieszkań, oraz środków żywności w ubiegłym i bieżącym roku. Pragnąc oddziałać uspokajająco na liczną rzeszę nauczycielstwa ludowego, mowca przemawia za jak najrychlejszem załatwieniem sprawy regulacyi plac, a więc za przyznaniem wyższych plac już od 1. kwietnia b. r. Byłoby dalej rzeczą bardzo pożądaną, ażeby Rada szkolna krajowa wydała kategoryczne zarządzenia, by wypłata pensyi nauczycielskiej nie doznawała zwłoki w wypadkach przenoszenia nauczycieli na dane posady lub obsadzania nowych posad.

Budowa szkół ludowych, zwłaszcza wiejskich i małomiasteczkowych wywołuje niejednokrotnie uzasadnioną krytykę z powodu niedostatecznego nadzoru technicznego zarówno pod względem jakości użytych materiałów budowlanych, jak pod względem cen jednostkowych, wreszcie pod względem wysokości rzeczywistych kosztów budowy w stosunku do cen kosztorysowych. Rada szkolna powinna więc postarać się w jak najkrótszym czasie o odpowiednie siły techniczne należycie ukwalifikowane do wykonywania takiej kontroli. Nie wydaje się rzeczą odpowiednią używanie do tego c. k. inżynierów państwowych, nie posiadających dostatecznego doświadczenia w zakresie budowy nadziemnych (Hochbau).

Nadzór szkolny wymaga niezbędnie znacznego pomnożenia posad inspektorów okręgowych i krajowych. Utworzenie n. p. drugiej posady inspektora w mieście Krakowie jest ze względu na obecną ilość szkół (klas!) rzeczą nietylko pożądaną, ale wprost konieczną. Ilość inspektorów krajowych w Galicyi jest zupełnie niewystarczającą, jest n. p. znacznie stosunkowo niższą, niż na Bukowinie! W Galicyi powinno być dziesięć razy tyle inspektorów krajowych, co na Bukowinie.

Z przykrością powziął mowca wiadomość, iż nauka uzupełniająca nie rozwija się tak, jakby tego wymagał postulat utrzymania u dorastającej młodzieży tego minimum wiedzy, jaką wynoszą dzieci, kończące ostatni rok nauki w szkole ludowej. Obok nauki dopełniającej popierałby mowca wynagradzanie nauczycieli za wzorowe prowadzenie bibliotek i czytelni, utrzymywanych w budynkach szkolnych przez Towarzystwa oświatowe.

Następnie przemówił hr. Leon Piniński:

„Wydatki na szkolnictwo ponosi kraj nasz tylko z wielkiem wysileniem, pomimo tego wszakże podniesienie ich obecne na poprawę bytu nauczycieli jest konieczne, bo płace obecne wskutek większej drożyzny absolutnie na utrzymanie nie wystarczają. Lecz sposób postępowania wielu polityków z nauczycielstwem zasługuje na nagane. Aż nazbyt często bałamucono nauczycieli, że są fundusze dostateczne na bardzo znaczne podwyższenie plac bez podniesienia równoczesnego ciężarów t. j. dodatków do podatków. Urządzano nieraz licytację o uzyskanie względów nauczycielstwa obietnicami, o których z góry można było wiedzieć, że nie mogą być zrealizowane dla braku funduszy. Należy wprawdzie podnieść płace ale zarazem jasno i uczciwie zapewnić ludność, że będzie musiała ponieść zwiększone ciężary. Pomimo jednak, że w trudnych stosunkach naszych wydatki na oświatę muszą być w stosunku do naszych skromnych bardzo zasobów ekonomicznych, stopień kultury niskim być nie potrzebuje. Rozwój wyższej kultury nie jest bezwzględnie zawisłym od bogactwa materialnego. Są kraje ubogie, stojące na wyżynach kultury (n. p. ludy Skandynawskie a obecnie Japonia) podczas gdy bogatsze stoją nieraz znacznie niżej. To samo odnosi się do etyki społecznej. Świetnej materialnej sytuacji nie możemy zapewnić nauczycielstwu, — ciężary musimy podnieść, lecz ponad pewną miarę tego uczynić nie możemy, ale powinniśmy moralnie popierać zarazem cały stan, ażeby mu umożliwić wysokie jego zadanie jako pionierów kultury, oświaty i etyki. Oby zdolali zadanie to jak najpiękniej wypełnić“.

Posel Jabłoński poczynił następujące uwagi:

„Ostatni mowca Ekscelencya Piniński powiedział, że najwyżej opodatkowanym państwem w świecie, jest Austria a w Austrii Galicya, ja pozwalam sobie twierdzić stanowczo, że w Galicyi miasta, a szczególnie te, które się rządzą ustawą z 89 roku. Pomijam, że wszystkie, w prawie połowie kosztów, a niektóre jak Stanisławów w $\frac{3}{4}$ utrzymują rady powiatowe, budżeta tych miast od lat 10 przy niezmienionej prawie rubryce dochodów wzrosły w ten sposób, że dodatki do podatków gminnych stały się, dla siły podatkowej ludności wprost nie do zniesienia, i jeżeli życzymy sobie wszyscy sanacyi budżetu krajowego, sanacyi rad powiatowych, to i sanacya miast 30 stanie się wprost koniecznością, jeżeli przy dzisiejszych ustawach na zupełny upadek miast w kraju, zezwolić nie będziemy chcieli. Głównym powodem zwiększenia się wydatków budż. miast jest oświata i gdy n. p. w mieście, które przedstawiam przed laty 10 były dwie szkoły, dzisiaj jest ich jedenaście a budżet na oświatę wzrósł w ciągu lat 10, z $\frac{1}{8}$ całości wszelkich wydatków na $\frac{1}{3}$ część tychże. Mimo to potrzebie zadosyć nie uczyniono, analfabetów jest w mieście więcej jak na wsi, o przymusie szkolnym mowy nawet niema i nie wykonuje się tegoż, boby przymuszonych nie było gdzie pomieścić. U mnie w mieście, by prawdziwie przymus szkolny wprowadzić, potrzebaby było 17 szkół 4 klasowych, w ostatnich latach powstało 9, czy może miasto naraz wszystkie wystawić? Któż więc właściwie do szkoły nie chodzi. Oto cała znaczna część ludności, nie chodzą żydzi. W Rzeszowie więcej $\frac{1}{3}$ część całej ludności tworzą żydzi, a do szkół ludowych chodzi ledwie $\frac{1}{8}$ część chłopców żydowskich“.

„Nie dziwny się wrogim narodowi prądom sionistycznym. Chłopiec do szkoły chodzący, który nauczył się po polsku i od 6 tego roku życia w szkole polskiej żył z kolegami polskimi, sionistą nie będzie, ale będzie ten, który wyssał w chajderach nienawiść religijną i społeczną. Wprowadzenie przymusu szkolnego leży nietylko w interesie pozbawionych prawa oświaty niewłasnowolnych, ale jest obowiązkiem naro-

dowym, zapobiedz powstaniu całych rzeszy wrogich narodowi mas syonistycznych. Ustawa dzisiejsza szkolna wkłada na miasta obowiązek dostarczenia lokalów i znacznych poniesienia kosztów utrzymania nauczycieli i szkół. W pierwszym więc rzędzie mają prawo do tych szkół uczęszczać dzieci tych, co szkołę utrzymują. Rada szkolna rozporządzeniem z czerwca 1905 r. jeżeli nie wymierzyła pełnej sprawiedliwości, to bodaj się zbliżyła do niej, dając w miastowych przez miasta utrzymywanych szkołach, pierwsze prawo korzystania ze szkół i zapisu do nich, dzieciom tych, którzy szkoły utrzymują i za to w imieniu miast 30 dziękuję radzie szkolnej, która wymienionem rozporządzeniem wyraźnej krzywdzie miast 30 częściowo zapobiegła, a mam prawo podziękować, należąc do wydziału 30 miast. Myli się więc poseł Oleśnicki widząc w tem ograniczenie praw wsi, a tem więcej praw narodowych Rusinów. To prosty akt sprawiedliwości. Jeżeli Pan Oleśnicki chce, żeby dzieci wsiowe równe prawa zapisywania się do szkół miejskich miały, jak dzieci szkoły utrzymujących, niech się stara zmienić ustawę w ten sposób, że szkoły nie miasta budować i utrzymywać w miastach będą obowiązane, tylko powiaty wezmą ten ciężar na siebie, wtedy pierwszym będę, co za jego pójde wnioskiem i z pewnością narodowość moja nie stanie mi na przeszkodzie. bo nigdy w wykonaniu słuszności, narodowość moja nikomu nie czyni przeszkod. Wszak zdrowy mówi rozum, że kto szkoły utrzymuje, ma pierwszeństwo z nich korzystania. Gdy jestem przy głosie, pozwolę się zapytać Pana Radcę dworu, czy Rada szkolna krajowa przyznając rację zdaniu referenta naszego, że R. szk. kraj. nie ma sił dostatecznych, do spełnienia swego obowiązku nadzoru szkół, sama nie utrudnia swego zadania, ścieśniając kompetencję rad szkolnych okręgowych. A mam tu na myśli znowu P. rad. dw. wypadek w Rzeszowie, gdzie skutkiem ścieśniania zakresu działania, trzech posłów z Rady szkolnej okręgowej wystąpić chciało. A ci posłowie to nie agitatorzy, to ogólnie znani i uznani spokojni ludzie“.

Poseł Stanisław Jędrzejowicz poczynił następujące uwagi:

„Pomnożenie urzędników technicznych dla spraw budowlanych przy Radzie szkolnej krajowej jest bardzo wskazane“.

„Znam szereg wypadków, gdzie trzeba przedłożone projekta i kosztorysy zbadać na miejscu“.

„Rada szkolna w braku swoich sił technicznych przez prezydium Namiestnictwa poleca Starostwom, aby biuro techniczne miejscowe te czynności dla Rady szkolnej przeprowadziło“.

„Strona interesowana wyczekuje, kiedy ze Starostwa ta techniczna komisja na miejsce zjedzie i kiedy zatwierdzenie planów i kosztorysów z Rady szkolnej otrzyma i dopiero po paru miesiącach dowiaduje się, że sprawa zalega, bo odnośne Starostwo odpowiedziało, że powiatowe biuro techniczne jest tak zajęte, że nie może podejmować czynności w zastępstwie Rady szkolnej i że nawet do tego nie jest obowiązane. Zdarza się również, że siły techniczne przy Starostwach są fachowe dla budowy dróg lub spraw wodnych, ale praktyki budowy domów nie mają“.

Dr. Oleśnicki użala się na rozporządzenie Rady szkolnej kraj. z 27 czerwca 1906 l. 24998 stanowiące, by ze względu na przepełnienie szkół ludowych w miastach — przyjmowane były do szkół tych, dzieci obce o tyle tylko, o ile w istniejących już klasach tych szkół znajdzie się dla nich pomieszczenie i o ile wskutek przyjęcia tych dzieci nie zajdzie potrzeba utworzenia nowych klas, względnie nałożenia na odnośne miasta nowych ciężarów na utrzymanie tych klas.

Rozporządzenie to — zdaniem mowcy — krzywdzi w wysokim stopniu włościan, którzy nie mają — zwłaszcza w wschodniej Galicyi nigdzie szkół wyższego typu i tym sposobem nie mogą przechodzić do szkół wyższych, względnie zawodowych.

Sprzeciwia się to rozporządzenie również §. 2. ustawy szkolnej z 14 maja 1869 gwarantującemu ogólną dostępność szkoły ludowej i zapewniającem również powiększenie klas w wypadkach wyższej frekwencji — jak niemniej i ustawom zasadniczym, które nikogo nie wyłączają od szkół i oświaty.

Finansowe interesa miast mogą stać z interesem oświaty i wykształcenia ludności włościańskiej w sprzeczności — sprzeczność ta da się usunąć wyższem dotationiem szkół w miastach przez kraj lub tworzeniem szkół wyższego typu po wsiach — nigdy jednak usprawiedliwić się nie da rozporządzenie, zamykające dla interesu miast włościańskiej działy drzwi do szkół wyższego typu.

Mowca wyraża życzenie, by w mowie będące rozporządzenie Rady szkolnej krajowej było uchylonem.

Reprezentant Rady szkolnej krajowej Radca dworu Dembowski odpowiadając na uwagi p. Referenta zaznaczył przede wszystkim, że zarzut jakoby Rada szkolna krajowa zbyt pośpiesznie przyzwalała na otwarcie klas nadetatowych a w dalszym ciągu przekształcała szkoły na więcejklasowe w przypadkach, w których często nie uzasadnia tego ilość dziatwy, pobierającej naukę, lecz domagając się tych zarządzeń ma na celu tylko dogodzenie różnym interesom prywatnym, spotyka c. k. Radę szkolną krajową niezasłużenie. W każdym powyższym przypadku bowiem bada się najskrupulatniej, czy zachodzą warunki przepisane w ustawie z 23. maja 1895, Nr. 57, Dz. u. kr. interpretacja odnośnych postanowień jest jak najściślejsza, klasy nadetatowej się nie przyzwala ani szkoły nie przekształca, jeżeli odpowiedni lokal nie jest zabezpieczony a frekwencya ponad minimum ustawowe przez szereg lat ustalona tak, że przeciwnie często podnoszą się ze strony czynników miejscowych skargi na zbyt rygorystyczne i pedantyczne postępowanie Rady szkolnej krajowej w tej mierze. Jeżeli się może kiedykolwiek zdarzyło, że czynniki miejscowe wyprosiły klasę nadetatową, nie konieczną z powodu ilości uczęszczających dzieci, lecz raczej pożądaną dla jakiejś siły pragnącej umieszczenia, — a stać się to mogło tylko wskutek przedstawienia frekwencyi jako liczniejszej niż była w rzeczywistości, — to fakt taki należy chyba do bardzo rzadkich wyjątków, których uogólniać nie można.

Co się tyczy czuwania nad frekwencyą przez należyte wykonywanie przymusu szkolnego, Rada szkolna krajowa zupełnie zgodnie ze zapatrywaniem p. Referenta stoi na stanowisku, że nakładane na opornych rodziców kary nie mają na celu dokuczenia, lecz przynaglanie do posyłania dzieci do szkoły, że zatem winny nie być uciążliwe, natomiast należy je wykonywać jak najspieszniej, aby osiągnąć zamierzony skutek a nie wywołać u dotkniętych uczucia niezrozumiałej krzywdy, gdyby kara przychodziła w chwili, kiedy już o winie zapomniano. W tym duchu udziela się też przy każdej sposobności pouczeń Radom szkolnym okręgowym. Z wielkim naciskiem również przypomina się zawsze tym Radom sprawę nauki dopełniającej, której stan, jak słusznie p. Referent podnosi, z wielu względów jeszcze nie zadowala. Znaczną tu rolę odgrywa niechęć rodziców, którzy z dorastających dzieci pragną mieć wysługę lub zarobek, w wielu przypadkach także nieufność do skutku nauki, tam zwłaszcza, gdzie jej udziela młoda tymczasowa siła żeńska, bez doświadczenia i należytej powagi wobec dorastających już chłopców.

Zmniejszająca się stale ilość gmin pozbawionych nauki szkolnej maleć będzie coraz więcej, zwłaszcza wobec zapowiadającego się znacznego przyspieszenia akcji budowy szkół przy pomocy obfitszych zasiłków z funduszu krajowego. Podnieść tu jednak wypada wielkie trudności, na które nadzór techniczny nad temi budowami napotka, ze względu na brak sił technicznych przy władzach politycznych, które też bardzo często nie mogą dostarczyć odpowiednich organów. Zarządzenie temu niedostatkowi w odpowiedni sposób jest więc rzeczą bardzo ważną i aktualną.

Niedostateczna ilość personalu urzędniczego jest też w ogóle niemałą zaporą w prawidłowym spełnianiu zadań władz szkolnych. Z tego powodu niepodobna odmówić słuszności zarzutowi p. referenta, że wykonywanie nadzoru nad szkołami nie zupełnie może zadowolić. Dotychczasowa ilość inspektorów krajowych już oddawna nie wystarczała wobec wciąż rosnącej liczby obiektów inspekcyjnych a i inspektorowie szkolni okręgowi w wielu okręgach nie mogą sprostać swemu zadaniu nierównie trudniejszemu i uciążliwzszemu niż funkcyje inspektorów w innych krajach koronnych, którzy pracują wśród uregulowanych stosunków administracyjnych, oddani wyłącznie inspekcji pod względem dydaktycznym i pedagogicznym.

Nasi inspektorowie tymczasem obarczeni są wielkim ciężarem pracy administracyjnej około organizacyi i budowy szkół, rozprawami konkurencyjnymi i t. d. w okręgach przeważnie nader rozległych a o pomocy ze strony urzędników Starostw nie może być mowy z powodu, że personal władz politycznych jest w ogóle nie wystarczający dla ich własnych zadań służbowych.

Ulgę dla inspektorów stanowią poniekąd pomocnicy kancelaryjni brani z pośród nauczycieli, celem wyręczenia ich w różnych więcej mechanicznych robotach biurowych a pracujący za wynagrodzeniem, pokrywanem z konieczności w braku innego źródła z rubryki „Remuneracye i zapomogi dla nauczycieli“.

Co się tyczy pomnożenia personalu inspekcyjnego wypada przypomnieć, że szósta posada inspektora krajowa dla szkół ludowych jest już przyzwolona i wejdzie w życie od 1. lipca 1907, a przybyły 3 nowe posady inspektorów okręgowych.

W okręgach, w których ilość szkół i klas do zwiedzania, najwięcej za tem przemawia, nie omieszka Rada szkolna krajowa zaradzić potrzebie czyniąc zabiegi celem utworzenia posady drugiego inspektora. Rada szkolna krajowa dąży bowiem do tego, aby wszystkie szkoły były jak najczęściej wizytowane, a w szczególności, aby i inspektorowie krajowi w swych objazdach docierali i do najodleglejszych szkół, gdyż intensywniejszy i wszechstronniejszy nadzór musi zapewnić pomyślny wynik pod względem skutecznej pracy i poprawnego zachowania się nauczycieli szkół ludowych.

Ponieważ jednak jednym z najważniejszych czynników w tej mierze jest także odpowiednie przysposobienie kandydatów do zawodu nauczycielskiego pod względem wychowawczym, a czas nauce poświęcony w obrębie seminaryum na to nie wystarcza, przeto jest rzeczą niezmiernie doniosłą, aby należyte wychowanie domowe zastąpiły internaty dla uczniów seminaryalnych. Rada szkolna krajowa dokłada też wszelkiego starania, aby te zbawienne instytucje należyście się rozwinęły, a spodziewać się należy, że i Wysoki Sejm uznając ich wielki pożytek wyznaczy na ich subwencjonowanie hojniejszą niż dotąd dotację.

Jeżeli co do stanu nauki w szkołach uczyniono uwagę, że oceniono go w sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej zbyt pochlebnie, charakteryzując go jako niedostateczny tylko w 70 szkołach w kraju, to ocena ta polega oczywiście na materiale dostarczonym przez Rady szkolne okręgowe, które może gdzieś zbytnie łagodną w tym względzie przykładały miarę.

Natomiast zdanie p. referenta, że zachowywanie się nauczycieli zostało zbyt pochlebnie ocenione, tłumaczy się zapewne słusznym poniekąd zaniepokojeniem wobec pewnych zbyt głośniejszych a niewłaściwych zająć w ostatnich czasach przy sposobności gwałtownej akcji o podwyższenie płac nauczycielskich. Sprawa ta słuszną a piekącą dała niestety powód do różnych niepożądanych epizodów, świadczących o rozamiętnieniu umysłów wskutek jątżenia przez żywioły skrajne, szerzące rozgoryczenie i zniechęcenie. Jest to jednak stan gorączkowego podniecenia, który jakby paroksyzm choroby po pewnym czasie minie z ustaniem przyczyny a spodziewać się godzi, że po zadawalającym załatwieniu sprawy regulacji poborów nauczycielstwo wróci do równowagi i odda się pracy z należytem skupieniem i zapałem dla idealnej strony swego powołania.

Jako środek podniesienia frekwencji zalecono Radom szkolnym okręgowym, aby w myśl uwag, uczynionych w komisji budżetowej z ostatniej sesji, wpływały na gminy, by w okolicach, w których zachodzi tego potrzeba uregulowały dostarczenie podwód celem dowożenia dzieci z odległych punktów.

Trudności pozyskania nauczycieli na posady w odleglejszych okręgach tłumaczy oprócz niekorzystnego ich położenia przeważnie także zły stan budynków szkolnych w tych okolicach. Poprawę tych stosunków przyniesie w części wspomniana akcja budowlana, w części zaś działa tu jako pewien czynnik regulujący krytykowane niekiedy postanowienie ustawy, według którego posunięcie do wyższych stopni poborów nauczycieli IV. klasy płac odbywa się na podstawie odrębnego etatu w każdym okręgu. Wskutek tego bowiem w okręgu mniej korzystnie położonym są lepsze widoki awansu do wyższej płacy ze względu na okoliczność, że jest w nim więcej posad opróżnionych.

W sprawie poruszonej przez posła Dra Lea względem ewentualnego późniejszego rozpoczynania nauki szkolnej niż z 6 tym rokiem życia, wydano okólnik (z 8. stycznia 1906, L. 7/pr.), przypominający, że dzieci niedostatecznie rozwinięte mogą w razie zgłoszenia się o to rodziców rozpocząć uczęszczanie do szkoły dopiero po 7-ym roku życia.

Wskutek dalszej uwagi posła Dra Lea, że Rada szkolna krajowa winna przyczyniać się do zwalczania analfabetyzmu u starszych przez zakładanie czytelni, wyjaśniono, że nie mając ku temu kompetencji i funduszków Rada szkolna krajowa popiera tę akcję moralnie a materialnie o tyle, że zezwala Towarzystwom na umieszczenie księgozbiorów w szkołach, nauczycielom zaś na pośredniczenie w wypożyczaniu książek i t. d.

Na zapytanie posła Oleśnickiego w sprawie wydania rzekomego okólnika, zakazującego przyjmowania dzieci ze wsi do szkół miejskich wyjaśniono, że w rze-

czywistości Rada szkolna krajowa tylko na zażalenia wnoszone ze strony miast (przeważnie z zachodniej części kraju) oznajmiła, że do szkół utrzymywanych przez miasto w pierwszym rzędzie mają przystęp dzieci rodziców w tych gminach zamieszkałych a przyjmowanie dzieci obcych jest możliwe tylko o tyle, o ile po uwzględnieniu tamtych miejsc na to pozwoli.

W sprawie znacznego wzrostu ilości urlopów nauczycieli wyjaśniono, że Rada szkolna krajowa przy udzielaniu ich postępuje z wszelką ścisłością, uwzględniając jedynie niezbędną potrzebą stwierdzoną świadectwem lekarza urzędowego. Rosnącą mimo to liczbę urlopów tłumaczy głównie okoliczność, że coraz większą liczbę posad zajmują kobiety, których ustrój węższy mniej odpornie znosi uciążliwości pracy w warunkach często pod względem higienicznym bardzo niekorzystnych i staje się powodem częstszych słabości i absencji.

Co się tyczy podniesionych przez p. referenta z taką słusznością braków w nauce religii w szkołach ludowych zgodzić się trzeba przede wszystkim z uwagami jego co do podręczników a mianowicie katechizmów. W tym względzie oczekiwać należy rychłej poprawy stosunków ze strony Najprzewielebniejszych Ordynaryatów, a myśl p. referenta, aby w tym celu mogła przyjść do skutku wspólna konferencya reprezentantów ordynaryatów i przedstawicieli Rady szkolnej krajowej, którzyby mogli ze swego doświadczenia udzielać uwag dydaktycznych i pedagogicznych, jest niewątpliwie szczęśliwa.

Nader dodatni czynnik reformy pod względem nauczania religii stanowić będzie niewątpliwie polepszenie bytu nauczycieli tego ważnego przedmiotu Rada szkolna krajowa na żądanie Wydziału krajowego w myśl dawniejszej rezolucyi sejmowej wygotowała też — lubo ze zwłoką, nie z jej winy zasła — opinię w sprawie wydatnej reformy w tym kierunku, opartej na wypracowanym projekcie regulacyi plac nauczycielskich łącząc z tą kwestją także sprawę słusznego wynagrodzenia katechetów tymczasowych i uczących za remuneraçyą oraz nauczycieli świeckich, wykonujących misyę do nauczania religii, jakoteż sprawę podwód dla duszpasterzy, dojeżdżających do szkół na katechizacyę.

W razie przychylnego załatwienia przedstawionych w tym względzie wniosków, należy spodziewać się stanowczo pomyślnego zwrotu w kwestyi tak doniosłej dla nauki i wychowania.

Rubryka 1. poz. 1.

Na płace i dodatki na mieszkanie nauczycieli etatowych		8,060.000 K
czyli o	411.500 K	
więcej od kwoty na r. 1906 uchwalonej, a o	147.870 K	
więcej od kwoty rzeczywiście wydanej w r. 1905.		

Rada szkolna krajowa przyjęła interkalaryę w wysokości 5% Wydział krajowy 6%, a więc od 2% mniej, aniżeli przyjęto z tego tytułu na r. 1907.

Rada szkolna żąda	8,145.700 K
Wydział krajowy	8,000 000 K
czyli mniej o	85.700 K

Komisya przyjęła wnioski Wydziału krajowego.

Rubryka 1. poz. 2.

Na wynagrodzenia nauczycieli nadetatowych		2,352 600 K
czyli o	198.600 K	
więcej aniżeli uchwalono na r. 1906, a o	285.722 K	
więcej od wydatku w r. 1905.		

Rada szkolna w tej pozycyi potrąciła interkalaryę w wysokości 5%, Wydział krajowy 8%, czyli o 2% mniej, aniżeli w budżecie na r. 1906.

Rada Szkolna żąda	2,429.300 K
Wydział krajowy	2,352.260 K
Różnica	87.040 K

Komisya przyjęła wnioski Wydziału krajowego.

Rubryka 1. poz. 3.

Na płace i dodatki na mieszkanie etatowych		
nauczycieli religii		540.500 K
czyli o	34.200 K	
więcej, niż uchwalono na r. 1906, a to z powodu syste-		
mizowania nowych posad nauczycieli religii,		
a o	32.791 „	
więcej od rzeczywiście wydanej kwoty w r. 1905.		

Rada szkolna krajowa potrąciła we wnioskach swoich tytułem interkalaryów 10%.

Ilość nauczycieli i zastępców nauczycieli religii.

Rok	Ilość naucz. religii zajmujących syste- mizowane posady	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	Obrządku rz. kat.	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	Obrządku grec-kat.	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	Liczba zast. obrz. rzymsko-kat.	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	Liczba zastępców obrzędku grecko- katolickiego	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim
1894/5	119			83			36	37		25			12		
1895/6	126	+7		89	+6		37	48	+11	33	+8		15	+3	
1896/7	139	+13		95	+6		44	55	+7	35	+2		20	+5	
1897/8	138		-1	95	bez zmiany		43	62	+7	41	+6		21	+1	
1898/9	148	+10		103	+8		45	82	+20	54	+13		26	+5	
1899/900	151	+3		103	bez zmiany		48	76	+3	52		-6	24		-2
1900/1	144		-7	103	bez zmiany		41	99	+23	67	+15		32	+8	
1901/2	144			101	bez zmiany		43	107	+8	75	+8		32	bez zmiany	
1902/3	133		-11	98		-2	35	133	+26	90	+15		43	+11	
1903/4	144	+11		98	bez zmiany		46	156	+23	107	+17		49	+6	
1904/5	142		-2	105	+7		37	169	+13	117	+10		52	+3	
1905/6	146	+2		107	+2		39	179	+10	124	+7		55	+3	

Rubryka I. pozycja 4.

140.000 K

Na remuneracye za udzielenie nauki religii .
czyli tyle ile przyjęto na r. 1906. . . . . 4.999 K
a o . . . . .
więcej od wydatku na ten cel w r. 1905.

Ilość nauczycieli religii pobierających remuneracye.

Rok	Ilość naucz. rel. pobierających remuneracye	Więcej niż w r. poprzedn.	Obrządku rz. katol.	Więcej niż w r. poprze- dnim	Obrządku gr. katol.	Więcej niż w r. poprze- dnim	Mniej niż w r. po- przednim
1894/5	103	—	73	—	30	—	
1895/6	117	14	76	3	41	11	
1896/7	166	49	106	30	54	13	
1897/8	191	25	127	19	64	10	
1898/9	203	12	130	3	73	9	
1899/900	206	3	135	5	71	—	2
1900/1	216	10	159	4	77	6	
1901/2	246	30	159	20	87	10	
1902/3	270	24	172	13	98	11	
1903/4	291	21	179	7	112	14	
1904/5	317	26	192	13	125	13	
1905/6	326	9	197	5	129	4	

Ilość nauczycieli religii nauczających z obowiązku duszpasterskiego.

Rok	Liczba szkół jedno, dwu i trzyklasowych	Ilość nauczycieli religii pełniących obowiązki z tytułu duszpasterskiego	Więcej niż w r. poprzednim	Mniej niż w r. poprzednim	Ilość nauczycieli religii pełniących obowiązki z tytułu duszpasterskiego obrz. rzym.-kat.	Więcej niż w r. poprzednim	Mniej niż w r. poprzednim	Ilość nauczycieli religii pełniących obowiązki z tytułu duszpasterskiego obrz. grecko-kat.	Więcej niż w r. poprzednim	Mniej niż w r. poprzednim
18945	3367	3280			1506			1774		
18956	3360	3133	-147		1480	-26		1633	-141	
18967	3333	3014	-119		1394	-86		1620	-13	
18978	3364	3138		+124	1456	+62		1682	+62	
18989	3447	3137	-1		1455	-1		1682	bez zmiany	
1899900	3532	3333		+196	1568	+13		1765	+83	
19001	3593	3289	-44		1544	-24		1745	+36	-15
19012	3667	3435		+146	1654	+110		1781		
19023	3737	2839	-596		1279	-375		1560		-221
19034	3822	2847		+8	1213	-66		1634	+74	
19045	3907	2844	-3		1203	-10		1641	+7	
19056	4013	2794	-50		1152	-51		1642	+1	

Ilość szkół, w której nauce religii udzielali nauczyciele świeccy:

Rok	Ilość szkół, w których nauczyciele świeccy udzielili religii częściowo	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	Rzym.-kat. obrządku	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	Grecko-katolickiego obrządku	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	Rzym.-kat. obrządku	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	Ilość szkół, w których nauczyciele świeccy udzielili religii całkowicie	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	Grecko-katolickiego obrządku	Więcej niż w roku poprzednim	Mniej niż w roku poprzednim	
1894/5	480			295			185	292		136			292			156			
1895/6	387	-93	-54	241		-39	146	306	+14	204	+68	-54	306	+14	-19	102	+68	-11	-54
1896/7	315	-72	-25	216		-47	99	287		193		-19	287		-7	94		-8	-8
1897/8	306	-9	-22	194	+13		112	280	+53	210	+17	-7	280	+17		70	+17	-24	-24
1898/9	290	-16	-6	188		-10	102	333		249	+39	-60	333	+39		84	+14		
1899/1900	307	+17		202	+3	-2	105	273	+3	225		-28	273	+3		48		-24	-36
1900/1	312	+5	+7	209	+7	-12	103	276	+3	222		-28	276	+3		54	+6	-3	6
1901/2	303	-9	+3	212	+3	-12	91	248	+12	180		-28	248	+12		68	+14	-42	14
1902/3	284	-19	-7	205		-12	79	260	+12	192	+12		260	+12		69	bez zmiany		
1903/4	253	-31	-14	191		-17	62	273	+13	203	+11		273	+13		70	+2	-26	2
1904/5	289	+36	+29	220	+7		69	247	+19	177	+13	-29	247	+19		67			3
1905/6	300	+11	+11	231	bez zmiany		69	266	+19	190	+13		266	+19		73	+6		6

*

Rubryka I. pozycja 5.

Na dodatki pięcioletnie dla nauczycieli		863.600 K
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1906		
a o	32.472 K	
więcej od wydatku na ten cel w r. 1905.		

Rubryka I. poz. 6.

Na wynagrodzenie nauczycieli za godziny nad- obowiązkowe		260.000 "
czyli o	20.000 "	
więcej od kwoty przyjętej na ten cel w r. 1906,		
a o	11.887 "	
więcej od wydatku z r. 1905.		

Rubryka I. poz. 7.

Na zastępstwo nauczycieli urlopowanych		110.000 "
czyli o	20.000 "	
więcej od kwoty przyjętej na r. 1906,		
a o	1.060 "	
więcej od kwoty rzeczywiście wydanej w r. 1905.		
Suma Wydatków rubryki I wynosić będzie		12,326.700 "
czyli o	684.300 "	
więcej od wydatków przyjętych na ten cel na r. 1906,		
a o	816.801 "	
więcej od rzeczywistych wydatków w tej rubryce w r. 1905.		

Rubryka II. Remuneracje i zasiłki.

Rubryka II. poz. 8.

A) Remuneracje i zapomogi dla nauczycieli		60.000 "
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1906,		
a o	10.000 K	
więcej aniżeli w r. 1905 wydano.		

W kwocie rzeczzonej mieszczą się:

a) remuneracje za prowadzenie ogrodów szkol- nych obliczone na	7.200 "
---	---------

b) nadzwyczajne remuneracje w celu pozyskania nauczycieli dla szkół nieczynnych, w których jest budynek, a nauka nie odbywa się z powodu braku nauczyciela w tych powiatach, w których są szczególne trudności obsadzenia szkół nauczycielami.

B) Nadzwyczajne zapomogi dla nauczycieli do 1. lipca 1907	200.000 "
--	-----------

Komisya obniżyła powyższą kwotę o 200.000 K z uwagi na okoliczność, że od 1. lipca 1907 ma obowiązywać ustawa o podwyższeniu poborów nauczycieli.

Rubryka II. poz. 9.

Na zasiłki dla nauczycieli przeznaczonych na kursa :

1. Na 5 kursów wakacyjnych dla niekwalifiko- wanych sił nauczycielskich po 2.700 K	13.500 "
---	----------

2. Na kursa rolnicze i sadownicze dla nauczycieli szkół wiejskich:

a) całoroczny kurs rolniczy	6.000 K	
b) 4 kursa sadownicze i 2 pszczelnicze	10.000 "	
c) kurs uprawy tytoniu	1 000 "	
Razem	17.000 K	30 500 K
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1906,		
a o	6.839 "	
więcej od wydatku na ten cel w r. 1905.		

Rubryka II. poz. 10.

Na kursa wakacyjne nauki zręczności dla nauczycieli, a to:

a) 2 kursa ślójdu drzewnego	5.000 K	
b) 1 kurs koszykarstwa	2.500 "	
c) 1 kurs kartoniarstwa	1.600 "	9.100 "
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1906,		
a o	300 K	
więcej aniżeli wydano w r. 1905		

Rubryka II. poz. 11.

Remuneracye za naukę robót ręcznych		41.000 "
czyli tyle, ile przyjęto w r. 1906,		
a o	2.594 "	
więcej aniżeli wydano w r. 1905.		

Rubryka II. poz. 11 a.

Na zasiłki dla kursów dla analfabetów do rozporządzalności c. k. Rady szkolnej krajowej		2.000 "
Komisya zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłanie do Rady szkolnej krajowej w celu zbadania i uwzględnienia w granicach ryczałtu		
Petycyj:		
1525/1252 Zarządu Koła Tow. Szkoły ludowej w Tarnowie.		
638 504 Zarządu głównego Towarzystwa Szkoły ludowej.		
915 731 Zarządu bezpłatnych kursów dla dorosłych analfabetów im. B. Goldmanna.		
Wydatki rubryki II. na remuneracye i zasiłki wynosić będą wedle wniosków Komisji		342.600 "
czyli o	198.000 "	
mniej, aniżeli preliminowano na r. 1906, a o	224.133 "	
więcej, aniżeli rzeczywiście wydano w r. 1905.		

Rubryka III. pozycya 12.

Na koszta podróży i diety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych		47.966 "
czyli tyle, ile uchwalono na rok 1906, a o	23.981 "	
więcej, aniżeli w r. 1905 rzeczywiście wydano.		

Rubryka IV. Dodatki i dary z łaski.

Rubryka IV. pozycja 13.

Dodatek stały do funduszu szkolnego emerytalnego . . . . . 25.600 K.

czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i w r. 1905 rzeczywiście wydano.

Rubryka IV. pozycja 14.

Interkalarya, przypadające z funduszu szkolnego krajowego na rzecz krajowego funduszu szkolnego emerytalnego za pierwszy kwartał w razie opróżnienia posad nauczycielskich . . . . . 18.218 „
czyli o . . . . . 15 246 K.
mniej od kwoty uchwalonej na ten cel na r. 1906, a o . . . . . 13.718 „
mniej od kwoty wydanej na ten cel w r. 1905.

Podstawą obliczenia jest faktyczna kwota przypadająca z powodu opróżnienia posad nauczycielskich.

Rubryka IV. pozycja 15.

Na emerytury nauczycieli, którzy tracą posady wskutek reorganizacji szkół wydatek *nadzwyczajny* . . . . . 5.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1906, a o . . . . . 2.282 „
więcej od kwoty wydanej na ten cel w r. 1905.

Rubryka IV. pozycja 16

Dary z łaski dla wdów po nauczycielach i byłych nauczycieli:

a) stałe . . . . . 11.660 „
b) jednorazowe . . . . . 5.400 „ 18.060 „
czyli o . . . . . 1.850 „
mniej, aniżeli uchwalono na r. 1906, a o . . . . . 1.581 „
więcej, aniżeli wydano na ten cel w r. 1905.

Komisya zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłać do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach ryczałtu następujące petycje:

A) L 1481/1226 Ks. Wojciecha Balasa, katechety z Limanowej o zapomogę celem kuracji;

B) Nauczycieli:

1002/809 Jana Sarmatiuka.
740/572 Kornela Serdziewicza.
1259/1043 Jana Krupy.
1261/1045 Dymytra Kulczyckiego.
1249/1035 Władysława Łopuszańskiego.
1243/1029 Cypryana Janowskiego.
1245/1031 Walentego Dziejca.
1728/1411 Marcina Szajowskiego.
1632/1332 Michała Zająca.
1560/1284 Jakóba Topolnickiego.
1725/1408 Walentego Łatochy.
1775/1441 Bazylego Czeremszyńskiego.
13402/62104 Michała Kuncewicza.
103187/15312 Józefa Krzyżanowskiego.
1511/1238 Seweryna Gudzia.
364/266 Macieja Wójcika.
861/690 Bazylego Rakowskiego.

1018/815 Hipolita Dolińskiego.
 1014/821 Stefana Jaklińskiego.
 615/481 Michała Martynowicza.
 1416/468 Jana Magera.
 386/288 Feliksa Żurawieckiego.
 753/565 Antoniego Ślusarczyka.
 1005/812 Ambrożego Dmochowskiego.

C) Wdów po nauczycielach :

1247/1037 Maksymilii Chominowej.
 1110/914 Cezaryny Amborskiej.
 1258/1042 Katarzyny Stefanii Kleidienst.
 1260/1044 Waleryi Mikulińskiej.
 1255/1039 Apolonii Michalskiej.
 1559/1283 Eleonory Popielowej.
 1587/1308 Amalii Reissowej.
 1581/1302 Zofii Pornastkowej.
 1561/1281 Rozalii Sokolińskiej.
 1776/1442 Pauliny Markowskiej.
 1771/1437 Maryi Zabierzowskiej.
 273/145 Matyldy Kisielewskiej.
 1523/1250 Waleryi Opiotowej.
 1534/1261 Karoliny Liptakowej.
 1519/1246 Wandy Zawadzkiej.
 105/17515604 Rozalii Potaszewskiej.
 113288/16820 Magdaleny Willimkowej.
 559/425 Bronisławy Szeremetkowej.
 281/183 Maryi Gada.
 264/166 Teofili Monicowej.
 105/174/1560 Anny Daciowej.
 410/294 Melanii Zarembiny.
 387/289. Sydonii Lewickiej.
 385/287. Julii Dembickiej.
 347/249. Waleryi Gabryelskiej.
 346/248. Stanisławy Zielińskiej.
 1006/813. Karoliny Łuszczyńskiej.
 1007/814. Bronisławy Sajewiczowej.
 1015/822. Klementyny Picykowej.
 1021/828. Eleonory Stiasnowej.
 1659/1348. Maryi Oleńskiej.
 983/797. Leontyny Odlewanej.
 746/578. Amalii Kunańcowej.
 737/569. Katarzyny Rarogiewiczowej.
 724/557. Emilii Balickiej.
 728/561. Waleryi Mielechowej.
 729/562. Władysławy Medweckiej.
 1406/1162. Anysyi Olexińskiej.
 1402/1158. Józefy Czuczyłowej.
 1397/1153. Ludwiki Bieleckiej.
 277/179. Agaty Szaraniewiczowej.
 1394/1150. Karoliny Dydzińskiej.
 1423/1175. Florentyny Swoszowskiej.
 1425/1177. Karoliny Wiederbart.
 734/566. Maryi Barączkowej.

D) 1418/1170. Henryka Dworkowskiego, sieroty po nauczycielu.

Według powyżej wymienionych uchwał Komisji wynosić będą wydatki rubryki IV. na dodatki i dary z Łaski zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego . . . . .

66.878 K

a mianowicie zwyczajne . . . . .
 nadzwyczajne . . . . .

61.878 K

5.000 „

czyli o	17.096 K
mniej od kwoty przyjętej na r. 1906, a o	9.855 „
mniej od zamknięcia rachunków z r. 1905.	

Rubryka V. pozycya 17.

Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na budowę szkół wydatek zwyczajny . . . . . 200.000 K

Kwotę rzeczoną Sejm przyznał wyłącznie na odnowienie a względnie rozszerzenie szkół istniejących.

Komisyja zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłanie do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach przyzwolonych w tym celu funduszków petycye o zasiłki na budowę a względnie odnowienie szkół:

- 16622|62503. Gminy Bukowy.
- 1147|923. Gminy Makrzany Małe.
- 1146|932. Gmin Dęblin i Nowopole.
- 1119|923. Zwierzchności gminnej w Babicach.
- 1237|1023. Gminy Zakrzów.
- 591|457. Gminy Woli Lubeckiej.
- 671|508. Gminy Słotwiny.
- 343|245. Zwierzchności w Przytkowicach

Rubryka VI. pozycya 18.

Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół . . . . . 190.000 „
 czyli o . . . . . 35.000 K
 więcej, aniżeli przyjęto na r. 1906, a o . . . . . 12.635 „
 więcej aniżeli na ten cel w r. 1905 wydano.

Wzrost tego wydatku jest wynikiem orzeczeń przyznających te zasiłki na mocy ustawy.

Rubryka VI. do pozycyi 19.

Na utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie:

a) wydatek zwyczajny	560 K	
b) nadzwyczajny	640 „	
	<hr/>	
Razem		1.200 „

czyli tyle ile uchwalono na rok 1906.

Rubryka VI. pozycya 20.

Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe . . . . . 168.788 „
 czyli o . . . . . 6.050 K
 więcej od kwoty uchwalonej na rok 1906, o . . . . . 15.812 „
 więcej od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków za rok 1905 z powodu przeistoczenia szkół na więcej klasowe i nowego zorganizowania szkół ludowych.

Rubryka VI. pozycya 21.

Na koszta nadzoru funduszków szkolnych miejscowych . . . . . 30.000 „
 czyli tyle, ile przyjęto na rok 1906, a o . . . . . 15.087 K
 więcej od kwoty w zamknięciu rachunków z roku 1905 wykazanej.

W myśl powyższych wniosków wynosić będą wydatki rubryki VI. na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół zwyczajne . . . . . 389.348 K
nadzwyczajne . . . . . 640 „

Razem . . . . . 389.988 K

czyli o . . . . . 41.050 K
więcej od kwoty uchwalonej na r. 1906, a o . . . . . 44.737 „
więcej od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków z r. 1905.

Rubryka VII. pozycya 22.

Na przybory naukowe:

a) ogólnej natury . . . . . 36.000 K
b) dla nauk praktycznych:
1. na zakupno przyborów i narzędzi
dla kursów rolniczych . . . . . 3.500 K
2. na narzędzia dla ogrodów szkolnych 1.000 „
3. na warsztaty i narzędzia do słoju 7.300 „
4. na urządzenie pracowni koszykarskich 1.000 „
5. na przybory do robót kartoniarskich 600 „
6. na urządzenie gospodarstwa kobie-
cego . . . . . 600 „
7. na wydawnictwo „Obrazy do nauki
poglądu“ . . . . . 1.000 „

Razem . . . . . 51.000 K

czyli tyle, ile przyjęto na r. 1906, a o . . . . . 1.772 K
więcej od kwoty wydanej na ten cel w r. 1905.

Rubryka VIII. pozycya 23.

Na biblioteki okręgowe . . . . . 10.000 K
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1906, a o . . . . . 355 K
więcej, aniżeli wydano na ten cel w r. 1905.

Rubryka IX. pozycya 24.

Na konferencye okręgowe . . . . . 101.600 K
czyli o . . . . . 3.600 K więcej
od kwoty przyjętej w budżecie na r. 1906, a o 40.660 „ mniej
od kwoty wydanej na ten cel w r. 1905.
Z konferencyi ma korzystać 11.287 nauczycieli
a koszta połączone z odbyciem konferencyi obliczono
po 9 K na 1 nauczyciela.

Rubryka X. pozycya 25.

Na stypendya dla uczniów i uczenie Seminarjów
nauczycielskich . . . . . 200.000 K
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1906 i wydano w r. 1905.
Komisyja budżetowa musi ponownie zwrócić
uwagę na rażący brak proporcji pomiędzy wydatkiem
kraju 200.000 K, a zasiłkiem rządowym na ten ważny
cel, który wynosi jedynie tylko około 65.000 K, a po-
mimo kilkakrotnych uchwał podwyższonym nie został.
Komisyja wnosi:
*Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do podwyższenia subwencyi na stypendya
dla kandydatów szkół ludowych.*

Rubryka XI. pozycja 26.

Na rozmaite wydatki:

a) na potrzeby szkół ogólnej natury	3.000 K
b) na drobne wydatki Rad szkolnych okręgowych	3.600 "
c) na wydawnictwo Dziennika urzędowego Rady szkolnej krajowej	6.000 "
d) na koszt zarządu z powodu przelania funduszków szkolnych okręgowych do funduszu szkolnego krajowego	12.000 "

Razem . . . . . 24.600 K

czyli tyle, ile przyjęto na r. 1906, a o 705 K więcej, aniżeli wydano na ten cel w r. 1905.

Rubryka XII pozycja 27.

Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje.

Wydatki nadzwyczajne:

a) dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynek obrz. orm. we Lwowie czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i wydano w roku 1905	6.000 K
b) dla szkoły klasztornej PP. Klarysek w Starym Sączu czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906, a o 1.000 K więcej, aniżeli wydano na ten cel w r. 1905.	4.000 "
c) dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynek obrz. łać. w Przemyśle czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906, a o 528 K więcej, aniżeli wydano na ten cel w r. 1905.	6.336 "
d) dla szkoły żeńskiej PP. Bazylianek w Jaworowie . . . . . czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i wydano w r. 1905.	1.600 "
e) dla szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki w Krakowie . czyli tyle, ile uchwalono dla tej szkoły na rok 1906 i w roku 1905 rzeczywiście wydano, ...	5.000 "
f) dla szkoły wydziałowej żeńskiej im. św. Jadwigi we Lwowie . czyli tyle, ile uchwalono na ten cel w r. 1906 i w r. 1905 rzeczywiście wydano, ...	2.000 "
g) dla szkoły żeńskiej św. Tomasza w Krakowie . . . . . czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i rzeczywiście wydano w roku 1905.	1.500 "
h) dla szkoły żeńskiej PP. Augustyanek w Krakowie . . . . . czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i rzeczywiście wydano w r. 1905.	2.000 "
i) dla szkoły żeńskiej w Stryju utrzymywanej przez Towarzystwo pedagogiczne . . . . . czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i wydano w roku 1905, ...	1.000 "
k) dla szkoły izraelskiej w Brodach . . . . . czyli tyle, ile uchwalono na rok 1906 i wydano w roku 1905.	12.000 "
l) dla internatu Panien Bazylianek we Lwowie . . . . . czyli tyle, ile uchwalono w r. 1906 i wydano w r. 1905, ...	1.000 "
m) dla szkoły zręczności Oddziału Towarzystwa pedagogicznego w Krakowie czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906, a o 500 K więcej, aniżeli na ten cel w r. 1905 wydano, ...	1.100 "
n) dla szkoły Sióstr Miłosierdzia w Rozdole . . . . . czyli w kwocie równej preliminowanej na r. 1906 i wydanej w r. 1905, ...	1.800 "
o) dla szkoły sióstr Felicyanek w Besku . . . . . czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i wydano w r. 1905, ...	400 "
p) dla szkoły izraelskiej w Tarnopolu . . . . . czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i wydano w r. 1905, ...	3.000 "
r) dla szkoły sióstr Felicyanek w Uhnowie . . . . . czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i wydano w r. 1905, ...	600 "

s) dla Zakładu im. św. Heleny we Lwowie na utrzymanie 4-klasowej szkoły utrzymywanej przez SS. Felicjanki	500 K
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i w r. 1905 rzeczywiście wydano,	
t) dla szkoły w Bełzie utrzymywanej przez SS. Felicjanki	600 „
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906 i w r. 1905 wydano,	
u) dla utrzymywanego przez Zbór izraelicki we Lwowie zakładu dla kształcenia kandydatów na nauczycieli religii mojżeszowej w szkołach ludowych	2.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1906 i w r. 1905 wydano,	
w) dla zakładu wychowawczego św. Rodziny z Nazaretu we Lwowie	800 „
czyli tyle, ile prelimitowano w budżecie na r. 1906 i w r. 1905 wydano,	
y) na rozszerzenie budynku szkoły żeńskiej w Rawie, utrzymywanej przez Zgromadzenie SS. Dominikanek (jako 3 ratę z rozłożonej na 10 lat subwencji 8.000 K)	800 „
(nowo wstawiony wydatek w budżecie na r. 1905).	
z) dla szkoły panien Dominikanek w Bielinach	600 „
Komisja uchwaliła na podstawie dodatkowego żądania Wydziału krajowego przeniesione w budżecie na r. 1906 z Rubr. V. poz. 121. i 122. funduszu krajowego,	
ż) Zgromadzenie Sióstr Urszulanek w Kołomyi, na amortyzację części pożyczki na rozszerzenie budynku szkolnego (V. rata z 20-lecia)	500 „
aa) Na rozszerzenie budynku szkoły wydziałowej żeńskiej SS. Bazylianek w Jarosławiu III. rata z 15-lecia z przyznanych 6.000 K	400 „
W myśl powyższych uchwał wynosić będą wydatki Rubryki XII. na zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje	55.536 „
czyli o 900 K więcej od pierwotnych wniosków Wydziału krajowego, mniej o	2.500 K
od kwoty na ten cel na r. 1906 uchwalonej, a o	5.528 „
więcej od kwoty w r. 1905 rzeczywiście wydanej.	

Uchwałami powziętymi przy rubr. XII. poz. 27. załatwił Wysoki Sejm petycyę:

454/338. Ksieni klasztoru Panien Klarysek w Starym Sączu.

Komisja zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłać petycyę:

964/778. Przełożonej Zakładu Panien Bazylianek w Jaworowie o udzielenie jednorazowej subwencji w kwocie 5.000 K na utrzymanie szkoły zakładowej i spłacenie długu,

114/39. Zgromadzenia Sióstr Augustyanek w Krakowie o udzielenie zapomogi na pokrycie kosztów budowy nowego budynku szkolnego,

612/478. Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia na Kleparzu o stałą zapomogę na utrzymanie istniejącej w Krakowie szkoły żeńskiej,

294/196. Przełożonej konwentu Sióstr Felicjanek w Uhnowie o subwencyę na restauracyę dachu i budynku szkolnego,

115.536/17.492. Siostry Maryi Kolumby Trzeciejskiej, Prowincjonalnej Przełożonej Zgromadzenia Sióstr Felicjanek o zasiłek w celu utrzymania nowicyatu dla dostarczenia krajowi nauczycielek zdolnych do pracy w szkołach, ochronkach, zakładach sierót itd.

104/25. Siostry Maryi Kunegundy, Przełożonej Zgromadzenia Zakładu Sióstr Felicjanek w Iwoniczu o zasiłek dla rzeczonoego zakładu.

1709/13902. Konwentu Panien Dominikanek w Olpinach o zasiłek na dokończenie budowy szkoły żeńskiej.

113586/16367. Magdaleny Humeniukowej, Przełożonej Instytutu pod zarządem Panien Bazylianek w Stanisławowie,

do Wydziału krajowego w celu zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu budżetu na r. 1908.

Dochody.

Rubryka I. poz. 1. Odsetki od kapitałów.

Odsetki od kapitału wypożyczonego na uposażenie funduszu pożyczkowego na budowę szkół . . . . . 25.776 K
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1906 i pobrano z tego źródła w r. 1905.

Rubryka I. poz. 2.

Od 4% listów zast. galic. Banku krajowego nominalnej wartości 17.100 i od 4% obligów kolejowych galic. Banku krajowego nom. wart. 24.300 K, będących własnością majątku zarodowego . . . . . 1.656 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1906 i pobrano z tego źródła w r. 1906.

Rubryka I. poz. 3.

Odsetki od kapitałów, przeznaczonych na płacę nauczycieli . . . . . 42.539 „

Rubryka I. poz. 4.

5% od kapitałów hipotekowanych na poszczególne realnościach w walucie wiedeńskiej . . . . . 32 „

Rubryka I. poz. 5.

5% od kapitałów hipotekowanych w walucie polskiej na dobrach Branice . . . . . 125 „

Rubryka I. poz. 6.

5% od kapitałów hipotekowanych na realnościach w Krakowie w walucie polskiej . . . . . 24 „

Rubryka I. poz. 7.

5% od kapitałów hipotekowanych na rzecz poszczególnych szkół . . . . . 483 „

W myśl powyższych uchwał wynosić będą dochody Rubryki I. . . . . 70.635 „
czyli o . . . . . 20 K
więcej aniżeli przyjęto na r. 1906,
a o . . . . . 126 „
mniej, aniżeli pobrano z tego źródła w roku 1905.

Rubryka II. Dochody z dóbr, realności i innych praw.

Poz. 8. Czynnosc z ogrodu w Dunajowie . . . . . 2 K
Poz. 9. Czynnosc z ogrodu w Krukienicach . . . . . 4 „
Poz. 10. Czynnosc z dzierżawy gruntów w Zagórzcu . . . . . 10 „
Poz. 11. Czynnosc z dzierżawy gruntów w Pilźnie . . . . . 710 „
Poz. 12. Czynnosc z wydzierżawionych gruntów w Skawinie . . . . . 446 „
Poz. 13. Od gminy miasta Tarnowa za wynajęcie budynku, będącego w części własnością funduszu szkolnego krajowego . . . . . 324 „

<i>Poz. 14.</i> Czysty dochód z gruntów i realności poszczególnych szkół	10.000 K
<i>Poz. 15.</i> Wartość naturaliów od gmin, obszarów dworskich i innych stron	32.000 „
W moc powyższych uchwał Komisji powziętych zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, wynosić będą dochody z dóbr, realności i innych praw (Rubryka II.)	43.496 K
czyli o	6 K
więcej aniżeli przyjęto na rok 1906.	
a o	875 „
więcej, aniżeli pobrano z tego źródła w r. 1905	

Rubryka III. Dodatki.

<i>Poz. 16.</i> Od gminy Zaleszczyki dodatek na wydatki kancelaryjne szkoły głównej	28 K
<i>Poz. 17.</i> Od tarnowskiej gminy żydowskiej dodatek na utrzymanie IV. klasy przy szkole głównej	52 „
<i>Poz. 18.</i> Od gminy Cewków część odsetek od majątku gminnego	210 „
<i>Poz. 19.</i> Od każdoczesnego proboszcza obrz. łac. w Limanowej zahipotekowana renta na części dóbr Lipowa	84 „
<i>Poz. 20.</i> Od legatu Ferdynanda Sroczyńskiego w kwocie 500 złr. m. k. od właściciela obszaru dworskiego w Bolesławiu	52 „
<i>Poz. 21.</i> Od gminy Laskowce odsetki od renty państwowej Nr. 26.618 na 2.350 złr., czyli 4.700	198 „
<i>Poz. 22.</i> Od gminy Bortiatyn odsetki od renty państwowej Nr. 38.006 na 950 złr. czyli 1900	80 „
<i>Poz. 23.</i> Dobrowolne zobowiązania gmin obszarów dworskich i innych stron, tudzież z przewyżki dochodów z majątków zarodowych miast i miasteczek, nareszcie od m. Białej na płace nauczycieli	740.000 „
czyli tyle ile przyjęto na r. 1905,	
a o	69.434 K
mniej, aniżeli pobrano z tego źródła w r. 1905.	
<i>Poz. 24.</i> Zaległe z końcem r. 1894. prestacye szkolne odebrane od byłych funduszów szkolnych okręgowych	4.000 „
<i>Poz. 25.</i> Dodatek do podatków od gmin i obszarów dworskich	1,700.000 „
Trzechletnie przecięcie 1903—905 wynosiło	1,572.672 K
ze względu na to jednak, że wynikłość z roku 1905 była z powodu klęsk elementarnych wyjątkowo małą, dalej, ze względu na zmianę prestacyi w gotówce na dodatki do podatków w niektórych gminach, przyjął Wydział krajowy przypuszczalny dochód z tego źródła na	1,700.000 K

Sejm odsyła petycje o zwolnienie od prestacyi szkolnych, a względnie o rozwiązanie zaległych prestacyi na raty:

- 630/496 Gminy miasta Krakowa.
- 1528/1255 Gminy miasta Pilzna.
- 894/710 Gminy miasta Żółkwi.
- 1153/939 Gminy miasta Ropezyce.
- 1483/1131 Gminy miasta Krosna.
- 1276/1059 Wydziału powiatowego w Lisku.
- 163/84, 595/461, 759/59 Gminy miasta Wojnicza.
- 514/398. Gminy Bratkowice.

770/602 Gminy miasta Leżajska.
 1241/1027 Zwierzchności gminnej w Koniuszkach Ziemiańskich.
 979/793 Zwierzchności gminnej w Studzianie.
 135/56 Zwierzchności gminnej w Głuchowie.
 825/654 Gminy Kossowej.
 826/655 Gminy Łóweży.
 784/613 Zwierzchności gminnej w Rzeszotarach.
 1337/1101. Gminy Łosyniec.
 674/511 Gminy Pletenice.

do Wydziału krajowego do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesji sejmowej.

Poz. 26. 3-pr. dodatek okręgowy	700.000 K
Według powyższych uchwał Komisji wynosić będzie suma	
Rubr. III. Dodatki	3,144.704 K
czyli o	1.000 K
mniej, aniżeli przyjęto na rok 1906, a o	54.449 K
więcej, aniżeli pobrano z tego źródła w r. 1905.	

Rubryka IV.

Zysk ze sprzedaży książek szkolnych . . . . . 5.670 K

Rubryka V.

Zapisy i darowizny — Wydział krajowy nie prelininuje.

Rubryka VI.

Taksy od spadków	180.000 K
czyli o	10.000 K
więcej od kwoty uchwalonej na r. 1906, a o	9.258 K
mniej od kwoty pobranej z tego źródła w r. 1905.	

Rubryka VII.

Rozmaite wpływy. Przy tej rubryce Wydział krajowy wskutek życzenia Komisji budżetowej nie prelininuje żadnego dochodu.

Rubryka VIII.

Stały dodatek z c. k. Skarbu Państwa . . . . . 109.886 K

Rubryka IX.

Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych . . . . . 150 K

I. Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wydatki funduszu szkolnego.

Liczba rubr. poz.	Wnioszek na rok 1907.			
		Zwyczajne	Nadzwycz. Razem	
		Korony		
I. 1—7	Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	12,326.700	—	12,326.700
	Do przeniesienia	12,326.700	—	12,326.700

Liczba rubr. poz.	Wniosek na rok 1907.			
	Zwyczajne	Nadzwycz. Korony	Razem	
	Z przeniesienia . . .	12,326.700	—	12,326.700
II. 8—11	Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzenie kursów wakacyjnych rolniczych i specjalnych, oraz remuneracye na roboty ręczne . . .	142.600	200.000	342.600
III. 12	Koszta podróży i diety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych . . .	47.966	—	47.966
IV. 13—16	Dodatek do funduszu emerytalnego, interkalarya, emerytury, dla tracących posady i dary z łaski . . .	61.878	5.000	66.878
V. 17	Zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na budowę szkół . . .	200.000	—	200.000
VI. 18—21	Na zasiłki do funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe oraz koszta nadzoru funduszków szkolnych miejscowych . . .	389.348	640	389.988
VII. 22	Na przybory naukowe ogólnej natury i dla nauk praktycznych . . .	51.000	—	51.000
VIII. 23	Na biblioteki okręgowe . . .	10.000	—	10.000
IX. 24	Na konferencye okręgowe . . .	101.600	—	101.600
X. 25	Na stypendya dla uczniów i uczenie Seminarjów nauczycielskich . . .	200.000	—	200.000
XI. 26	Na rozmaite wydatki . . .	24.600	—	24.600
XII. 27	Na zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye . . .	—	55.536	55.536
	Suma wydatków . . .	13,555.692	261.176	13,816.868

II. Dochody funduszu szkolnego.

Liczba rubr. poz.	Wniosek na rok 1907.			
	Zwyczajne	Nadzwycz. Korony	Razem	
I. 1—7	Odsetki od kapitałów . . .	70.635	—	70.635
II. 8—15	Dochody z dóbr, realności i innych praw . . .	43.496	—	43.496
III. 16—26	Dodatki . . .	3,144.704	—	3,144.704
IV. 27	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych . . .	5.670	—	5.670
V. 28	Zapisy i darowizny . . .	—	—	—
VI. 29	Taksy od spadków . . .	180.000	—	180.000
VII. 30	Rozmaite wpływy . . .	—	—	—
VIII. 31	Dodatek z c. k. Skarbu Państwa . . .	109.886	—	109.886
IX. 32	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych . . .	150	—	150
	Suma dochodów własnych . . .	3,554.541	—	3,554.541
	z porównania ze sumą wydatków . . .	13,555.692	261.176	13,816.868
	okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego . . .	10,001.151	261.176	10,262.327

II. Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki funduszu szkolnego w kwocie 13,816.868 K wstawić przy Rubryce V. poz. 3. wydatków funduszu krajowego, a dochody w kwocie 3,554.541 K przy Rubryce V. poz. 1. dochodów funduszu krajowego.

We Lwowie 11. marca 1907.

Za przewodniczącego

K. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Kozłowski w. r.

Budżet krajowy na rok 1907.

Do rubryki V. poz. 4 wydatków i poz. 2. dochodów
funduszu krajowego.

Sprawozdawca poseł Włodzimierz Kozłowski.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o krajowym szkolnym funduszu emerytalnym na rok 1907.

Artykuł 60. ustawy z dnia 11. czerwca 1905. Dz. u. kr. Nr. 73. nakłada na Wysoki Sejm obowiązek badania zamknięcia rachunków utworzonego w moc art. 52. ust. kraj z dnia 2. maja 1873 L. 251 Dz. u. kr. funduszu emerytalnego i udzielania odnośnych absolutoryów, a z tytułu przepisanego art. 60. lit. g. pokrycia niedoboru rzeczzonego funduszu w miarę, o ile inne źródła w ustawie wskazane, a poniżej wyszczególnione na to nie wystarczają, który to fakt od r. 1891 corocznie się powtarza, posiada Sejm prawa wglądania w preliminarz funduszu emerytalnego.

Wedle wniosków Wydziału krajowego przyjętych przez Komisję budżetową, wydatki krajowego szkolnego funduszu emerytalnego wynoszą . . . . . 1,343.100 K.
czyli o . . . . . 95.000 K.
więcej od kwoty uchwalonej na r. 1906 a o . . . . . 192.232 „ *więcej*
od wynikłości z r. 1905.
Dochody szkolnego funduszu emerytalnego . . . . . 296.498 „
czyli o . . . . . 23.677 „ *mniej*
od wynikłości z roku 1905 a o . . . . . 39.754 „
więcej od kwoty na rok 1906 uchwalonej.

Niedobór będzie wynosił	1,046.602 K.
czyli o	215.909 K.
więcej od wynikłości z roku 1905. a o	55.246 „
więcej od kwoty na rok 1906. uchwalonej.	

Obliczenie wydatków Rubryki I., II., III, i IV. na mocy art. 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48 i 52 ust. z 11. czerwca 1905. Dz. ust. kr. Nr. 76., przez fundusz emerytalny pokrywanych opierają się na szczegółowych wykazach czasowych emerytur z uwzględnieniem trzechletniego przecięcia wydatków i naturalnego przyrostu. Wydatki rubryki V. i VI. proponowane na mocy art. 40, 44, 47, 55 i 59 ustawy z dnia 11. czerwca 1905. polegają na trzechletnim przecięciu wydatków z lat 1903—1906. Wydatki rubryki VII. na koszt zarządu stanowią zwrot kosztów Etatowi skarbowemu za druki przez c. k. główną Kasę krajową we Lwowie i c. k. Urzędy podatkowe na cele krajowego funduszu szkolnego emerytalnego corocznie spotrzebowane.

R o z c h o d y

Komisya wnosi zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego:

Rubr. I. Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	120.000 K.
czyli o	5.000 K.
więcej od kwoty na rok 1906 uchwalonej. a o	31.558 „
więcej od wynikłości z roku 1905.	
„ II. Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek	770.000 „
czyli o	50.000 „
więcej aniżeli na rok 1906 uchwalono, a o	108.688 „
więcej od wynikłości roku 1905.	
„ III. Pensye dla wdów po nauczycielach	320.000 „
czyli o	30.000 „
więcej od kwoty na rok 1906 uchwalonej, a o	49.260 „
więcej od wynikłości z roku 1905.	
„ IV. Dodatki na wychowanie sierót po nauczycielach	80.000 „
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1906, a o	21.804 „
więcej od wynikłości z roku 1905.	
„ V. Odprawy i kwartały pozgonne	50.000 „
czyli o	10.000 „
więcej aniżeli uchwalono na rok 1906, a o	6.123 „
mniej od wynikłości z roku 1905.	
„ VI. Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	3.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na ten cel w budżecie na rok 1906, a o	676 „
więcej od kwoty wydanej na ten cel w r. 1905.	
„ VII. Koszta zarządu	100 „
czyli tyle, ile w budżecie na rok 1906 uchwalono, a o	50 „
więcej od wynikłości z roku 1905.	

Rubr. VII. Rozmaitych wydatków Komisya nie prelininuje, wydatki rzeczone bowiem są tylko przebieżne i znajdują pokrycie w przebieżnych dochodach.

Docho dy.

Komisya wnosi zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

- Rubr. I. Odsetki od kapitałów . . . . . 2.680 K.
czyli tyle, ile prelininowano na rok 1906
a o . . . . . 13 K. *więcej*
od wynikłości z r. 1905.
Efekta wartościowe majątku zakładowego krajowego fundu-
szu szkolnego emerytalnego wynoszą 67.000 K. w listach za-
stawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego i książeczki
wkładkowe Kasy oszczędności nom. wartości 106 K. 94 gr. razem
67.106 K. 94 gr. Stan majątku od r. 1906 się nie zmienił.
Szczegółowe obliczenie odsetek zawiera wykaz A) do sprawozda-
nia Wydziału krajowego.
- „ II. Datki stałe z krajowego funduszu szkolnego . . . . . 25.600 „
czyli tyle, ile pobrano z tego źródła w r. 1905 i przyjęto na
rok 1906. Datki rzeczone pobiera fundusz emerytalny od fun-
duszu szkolnego krajowego na podstawie § 58. ustępu b) ustawy
11. czerwca 1905
- „ III. Zapisy i darowizny — Komisya nie prelininuje.
- „ IV. Interkalarya od opróżnionych pasad nauczycielskich . . . . . 18.218 K.
czyli o . . . . . 14.918 K.
mniej od wynikłości z r. 1905 a o . . . . . 15.246 K.
mniej od kwoty na rok 1906 uchwalonej. Kwotę tę wyszcze-
gólnioną w dziale wydatków funduszu szkolnego krajowego na
rok 1907 opłaca tenże fundusz na podstawie art. 58 ustawy
z 11. czerwca 1905 na rzecz funduszu szkolnego emerytalnego;
obejmuje ona interkalarya od opróżnionych pasad, o ile nie przy-
padną spadkobiercom zmarłego dyrektora, lub nauczyciela albo
też nie zostaną użyte na wynagrodzenie dla zastępcy nauczyciela
jednak nie dłużej, jak przez 3 miesiące od dnia opróżnienia po-
sady nauczyciela. Kwota ta przechodzi z funduszu szkolnego do
funduszu emerytalnego.
- „ V. Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek . . . . . 220.000 K.
czyli o . . . . . 41 K.
mniej od wynikłości z r. 1905 a o . . . . . 50.000 „
więcej od kwoty na ten cel przyjętej w budżecie na rok 1906.

Kwo ę powyższą pobieraną na podstawie art. 58. ustępu f)
ust. z d. 11. czerwca 1905 obliczył Wydział krajowy wedle
trzechletniego przecięcia z lat 1903—1905. Kwota ta obejmuje
wkładki nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu
wynoszą 10% pobieranej przez nich płacy, a przy każdym
podwyższeniu tejże 10% od nadwyżki, oprócz tego 2% od ro-
cznej płacy.

Rubr. VI. Wkładki 2-procentowe za czas służby przedetatowej 30.000 K.
czyli o . . . . . 5.000 K. *więcej*
aniżeli przyjęto w r. 1906 a o . . . . . 761 „ *więcej*
od wynikłości z roku 1905.

Wkładki powyżej wymienione pobierane na podstawie art. 56 ust. z dnia 11. czerwca 1905 obliczył Wydział krajowy na podstawie trzechletniego przecięcia. Płacą je nauczyciele, którzy po przeistoczeniu szkół dawniejszych na etatowe przeszli lub przechodzą na nowy etat, a którzy uważani są pod względem prawa emerytury i zaopatrzenia ich wdów i sierót z funduszu emerytalnego tak zupełnie, jak gdyby byli od razu na tym etacie służbę swoją rozpoczęli. W moc ustępu 2. powyżej wymienionego § ustawy z 11 czerwca 1905 płacić mają nauczyciele tej kategorii funduszowi emerytalnemu kwotę równającą się dwóm procentom od każdorazowej płacy przez wszystkie te lata poprzedniej służby nauczycielskiej które do emerytury policzone zostały.

Na powyższych podstawach komisya wnosi :

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

1). Wydatki funduszu szkolnego emerytalnego.

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907	
rubryki	pozywyi		zwy-	nadzwyczajne
			czajne	czajne
		Korony		
I.		Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	120.000	—
II.		Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek	770.000	—
III.		Pensye dla wdów po nauczycielach	320.000	—
IV.		Dodatek na wychowanie sierót po nauczycielach	80.000	—
V.		Odprawy i kwartały pozgonne	50.000	—
VI.		Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	3.000	—
VII.		Koszta zarządu	100	—
VIII.		Rozmaite wydatki	—	—
		Suma wydatków	1,343.100	—

11). Dochody funduszu szkolnego emerytalnego.

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907	
rubryki	pozyeyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
I.		Odsetki od kapitałów	2.680	—
II.		Datki stałe z krajowego funduszu szkol- nego	25.600	—
III.		Zapisy i darowizny	—	—
IV.		Interkalarya od opróżnionych posad nau- czycielskich	18.218	—
V.		Stale wkładki nauczycieli i nauczycielek .	220.000	—
VI.		Wkładki dwuprocentowe za czas służby przedetatowej	30.000	—
VII.		Rozmaite dochody	—	—
VIII.		Zwroty z emerytur czasowych	—	—
IX.		„ „ dożywotnich	—	—
X.		„ z pensyi wdów	—	—
XI.		„ z dodatków na wychow. dzieci	—	—
XII		„ z odpraw i kwartałów pozgonnych	—	—
Suma dochodów			296.498	—
W porównaniu ze sumą wydatków			1,343.100	—
okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego			1,046.602	—

III. Wysoki Sejm raczy wstawić do rubryki V. poz. 4. bu-
dżetu na rok 1907 wydatki funduszu emerytalnego do pokrycia
z funduszu krajowego . . . . . 1,343.100 K.
a dochody funduszu emerytalnego . . . . . 296.498 K.
do poz. 2. Rubryki V. funduszu krajowego.

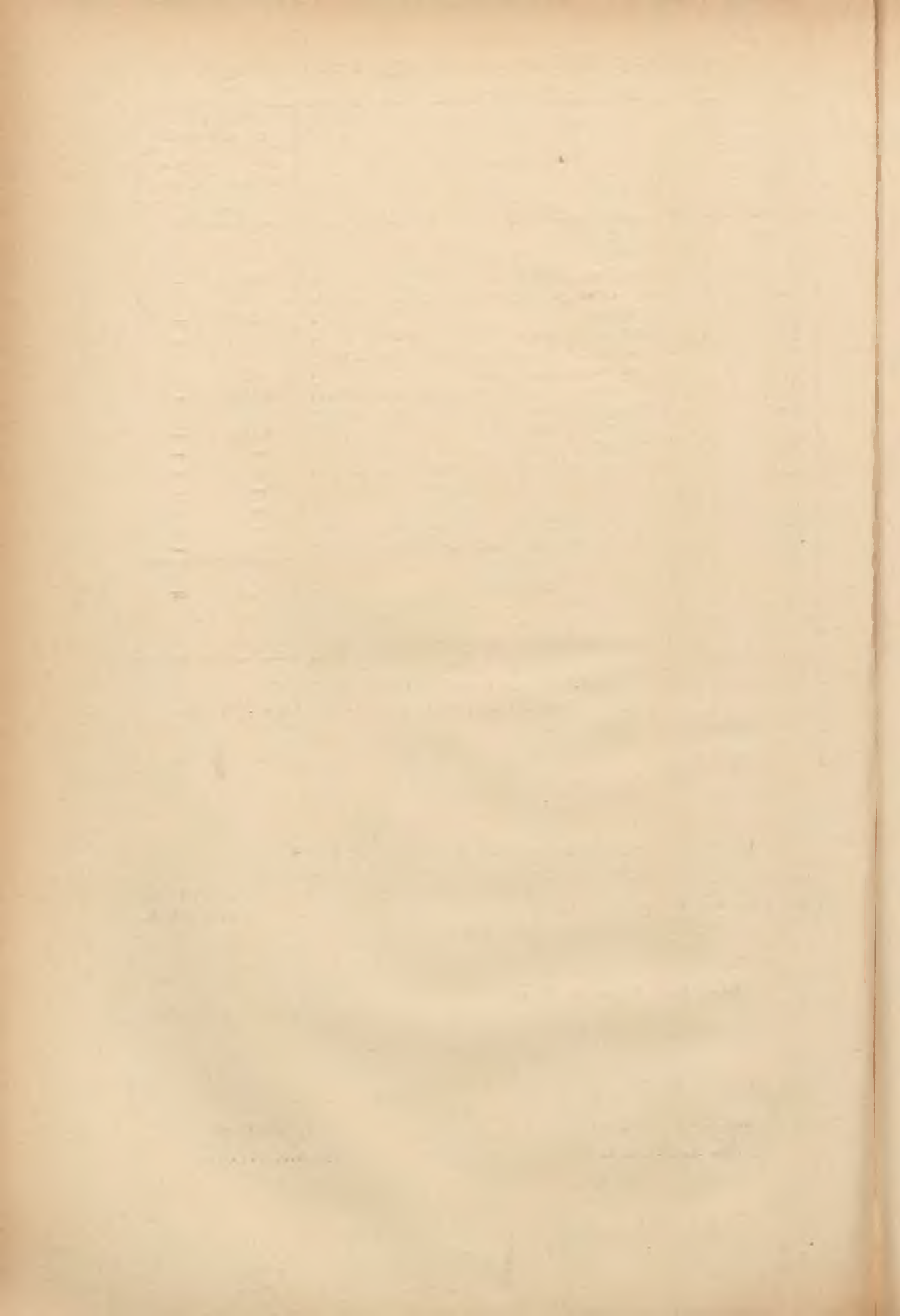
Lwów, dnia 4. marca 1907.

Zast. przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Kozłowski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka V.

Oświata i sztuka.

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Poz. 8 — 29. wydatków.

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. — Wydawnictwa.

Poz. 30 — 65. wyd. i 3 dochody.

Dział VI. Rozmaite.

Poz. 92 — 97. wydatków.

Sprawozdawca poseł Głabiński.

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

	zwyczajne	nadzwycz.
<i>Poz. 8.</i> Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej i w Leszczynach, stała subwencya w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902. i wskutek petycyi dol. 594	40.000 K.	— K.
Do przeniesienia	40.000 K.	— K.

	Z przeniesienia	zwyczajne nadzwycz. 40.000 K. — K.
Poz. 9.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie, wskutek petycyi do l. 1454	2.000 „
„ 10.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie wskutek petycyi do l. 735	2.000 „
„ 11.	Dla kursów wyższych dla kobiet im. Adryana Baranickiego wskutek petycyi do l. 537.	2.000 „
„ 12.	Ruskie prywatne seminaryum żeńskie, utrzymywane przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową wskutek petycyi do l. 202.	1.000 „
„ 13.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie w Brodach wskutek petycyi do l. 859.	1.500 „
„ 14.	Prywatna szkoła średnia żeńska we Lwowie, utrzymywana przez Towarzystwo „Gimnazyum żeńskie“ wskutek petycyi do l. 307.	1.000 „
„ 15.	Prywatna szkoła średnia żeńska w Krakowie pod zarządem pp. Browicza, Czubka i Tretiaka, <i>zasilek stały</i>	1.000 „
„ 15a.	Na subwencye dla innych żeńskich seminaryów i gimnazyów i liceów, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego w załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego i petycyi do l. 216, 447, 562, 610, 866, 1.010, 1.314, 1.356 i 1.388.	3.000 „
„ 16.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902.	800 „
„ 17.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie w załatwieniu petycyi do l. 197.	8.000 „
„ 18.	Zakład sierót im. św. Helony we Lwowie w załatwieniu petycyi do l. 490.	200 „
	Do przeniesienia	50.000 K. 12.500 K.

	Z przeniesienia	zwyczajne	nadzwyczaj.
		50.000 K.	12.500 K.
Poz. 19.	Ruski instytut dla dzieciąt w Przemysłu		
	a) stała subwencya	400	„
	b) <i>jednorazowy</i> zasiłek na spłatę długów, w załatwieniu petycyi do l. 240.		3.000 „
„ 20.	Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej w załatwieniu petycyi do l. 106.	1.000	„
„ 21.	Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą Szkolną krajową . . . . . W załatwieniu petycyj do l. 100, 105, 198, 210, 211, 212, 213, 215, 220, 221, 226, 446, 464, 479, 481, 528, 529, 565, 676, 685, 711, 713, 714, 720, 776, 834, 850, 851, 905, 922, 940, 941, 954, 958, 959, 960, 961, 967, 1.026, 1.027, 1.162, 1.167, 1.172, 1.176, 1.201, 1.213, 1.234, 1.235, 1.265, 1.340, 1.379, 1.380, 1.526, 1.543, 1.640, 1.671 i 1.703.	25.000	„
„ 22.	Zakład dla głuchoniemych we Lwowie:		
	a) na stypendya dla 100 wychowanków po 250 K.	25.000 K.	
	b) na utrzymanie Zakładu	5.000 „	
	c) na amortyzacyę pożyczki 36.000 K. na budowę II. piętra VIII. rata amortyzacyjna (aż do I-go półrocza 1934 r.)	1.990 „	31.990 „
	W załatwieniu petycyi do l. 770.		
„ 23.	Szkoła dla głuchoniemych Izaka Bardacha we Lwowie	1.000	„
„ 24.	Zakład dla ciemnych we Lwowie		
	a) na utrzymanie zakładu	7.600 K.	
	b) na stypendya dla 10 wychowanków po 240 koron	2.400 K.	10.000 „
„ 25.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie w załatwieniu petycyi do l. 812.	3.000 K.	
„ 26.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie	2 000 „	
	Do przeniesienia	123.390 K.	14.500 K.

zwyczajne nadzwycz.

Z przeniesienia

123.390 K. 14.500 K.

Poz. 27.	Dla polskich i ruskich Towarzystw gimnastycznych „Sokół“ we Lwowie, na prowincyi ryczałt do rozporządzenia Wydziału Krajowego	8.000 „
	W załatwieniu petycyi do l. 130, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 186, 187, 188, 189, 190, 344, 455, 459, 473, 488, 492, 493, 496, 498, 532, 561, 564, 588, 592, 613, 675, 789, 790, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 813, 814, 815, 880, 933, 934, 935, 936, 971, 972, 973, 1023, 1063, 1064, 1065, 1066, 1214, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1334, 1335, 1336, 1347, 1348, 1349, 1350, 1386, 1417, 1424, 1456, 1475, 1512, 1564, 1570, 1574, 1650, 1698, 1707, 1710, 1711, 1745, 1767, 1815, 1847.	
„ 28.	Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie, na cele Towarzystwa i na wydawnictwa	1.000 „
„ 29.	Zgromadzenie Sióstr Felicjanek na utrzymanie domu głównego w Krakowie	2 000 K
	Suma działu III.	<u>132.390 K. 16.500 K</u>

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

Poz. 30.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich we Lwowie w załatwieniu petycyi do l. 795.	1.000 K.
„ 31.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich w Krakowie . . . . . (W załatwieniu petycyi do l. 1376).	1.000 „
„ 32.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ we Lwowie, do rozporządzenia Wydziału Krajowego w załatwieniu petycyi do l. 505.	3.500 „
„ 33.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Krakowie zgodnie z wnioskiem Wydziału Krajowego.	3.500 „
	Do przeniesienia	<u>9.000 K. — K.</u>

	Z przeniesienia	zwyczajne	nadzwycz.
		9.000 K.	— K.
„ 34.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Tarnowie zgodnie z wnioskiem Wydziału Krajowego.	200 „	
„ 35.	Polskie Stowarzyszenie „Strzecha“ we Wiedniu w załatwieniu petycyi do l. 1219.	200 „	
„ 36.	Polskie Stowarzyszenie „Przytulisko“ we Wiedniu zgodnie z wnioskiem Wydziału Krajowego.	200 „	
„ 36 a)	Polskie Stowarzyszenie chrześ. robotników „Ojczyzna“ we Wiedniu w załatwieniu petycyi do l. 1606.	200 „	
„ 37.	Biblioteka polska we Wiedniu zgodnie z wnioskiem Wydziału Krajowego.	400 „	
„ 38.	Stowarzyszeniom rzemieśniczym we Wiedniu i w kraju ryczałt do rozporządzenia Wydziału Krajowego. W załatwieniu petycyi do l. 99, 237, 478, 684, 924, 1157, 1168, 1206, 1236, 1315, 1455, 1476, 1693.	3.000 „	
„ 39.	Towarzystwo „Związek rodzicielski“ we Lwowie zgodnie z wnioskiem Wydziału Krajowego.		500 K.
„ 40.	Dla fundacyi „Macierz polska“ na wydawnictwo dzieł: peryodycznych pism ludowych zgodnie z wnioskiem Wydziału Krajowego	10.000 „	
„ 41	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie na wydawnictwa zgodnie z wnioskiem Wydziału Krajowego	2.300 „	
„ 41 a)	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie na wydawnictwo mapy Polski, <i>jednorazowo</i> w załatwieniu petycyi do l. 1651.		2.000 „
„ 42.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, II. rata na umorzenie części pożyczki hipotecznej na budowę własnego domu, (z ogólnej sumy przyznanej 10.000)	1.000 „	
„ 42 a)	Towarzystwo nauczycieli szkół ludowych we Lwowie <i>jednorazowo</i> w załatwieniu sprawozdania Wydziału Krajowego		2.000 „
„ 42 b)	Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej w Stanisławowie w załatwieniu petycyi do l. 285.	100 „	
	Do przeniesienia	26.600 K.	4.500 K

		Z przeniesienia	zwyczajne	nadzwycz.
			26.600 K.	4.500 K.
Poz, 43.	Zasilek dla czasopisma „Muzeum“ w załatwieniu petycyi do l. 1019.		2.000 „	
„ 44.	Na wydawnictwo czasopisma „Kosmos“ zgodnie z wnioskiem Wydziału Krajowego.		1.000 „	
„ 45.	Wydawnictwo dziełek ludowych zgodnie z wnioskiem Wydziału Krajowego		2.000 „	
„ 46.	Towarzystwo historyczne we Lwowie, na wydawnictwo w załatwieniu petycyi do l. 1266.		1.400 „	
„ 47.	Towarzystwo im. Adama Mickiewicza na wydawnictwo dzieł tegoż do rozporządzenia Wydziału krajowego w załatwieniu petycyi do l. 151.		800 „	
„ 48.	Towarzystwo ludoznawcze na wydawnictwo czasopisma „Lud“ w załatwieniu petycyi do l. 470.		500 „	
„ 49.	Towarzystwo miłośników historii i zabytków Krakowa na wydawnictwo zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.		800 „	
„ 50.	Redakcyja dwutygodnika katolickiego i duszpasterskiego w Tarnowie zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego		300 „	
„ 51.	Redakcyja pisma dla dzieci „Mały Swiatek“ we Lwowie		200 „	
„ 51a.	Towarzystwo ruskich kobiet „Żyźn“ we Lwowie na wydawnictwa w załatwieniu petycyi do l. 310.		100 „	
„ 52.	Na wydawnictwo :			
	a) polskich podręczników dla szkół średnich	2.000 K		
	b) ruskich książek szkolnych	8.000 „	10.000 „	
„ 53.	Wydawnictwo dwutygodnika „Rodzina i Szkoła“ z dodatkiem naukowym „Wiedza i praca“ we Lwowie w załatwieniu petycyi do l. 799.			300 „
„ 54.	Polskie „Muzeum szkolne“ we Lwowie W załatwieniu petycyi do l. 127.		500 „	
		Do przeniesienia	46.200 K.	4.800 K.

	Z przeniesienia	zwyczajne	nadzwyczaj.
		46.200 K.	4.800 K.
Poz. 55.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwa w załatwieniu petycji do l. 199, 208.	2.300 „	
„ 56.	Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego (z zastrzeżeniem wypłaty z dołu po przekonaniu się, że wszystkie wydawnictwa Towarzystwa są pożyteczne i nie zawierają szkodliwych tendencji, tudzież odpowiadają wnioskowi uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897). w załatwieniu petycji do l. 483.	6.000 „	
„ 57.	Towarzystwo im. Szewczenki na wydawnictwa w załatwieniu petycji do l. 484.	12.000 „	
„ 58.	Towarzystwo im. Michała Kaczkowskiego na wydawnictwo dzieł ludowych (z zastrzeżeniem jak wyżej poz. 56). w załatwieniu petycji do l. 223.	6 000 „	
„ 59.	Bezpłatna „Uczelnia“ w zarządzie Tow. Szkoły ludowej im. B. Goldmana we Lwowie w załatwieniu petycji do l. 918.	600 „	
„ 59a.	Koło Szkoły ludowej im. B. Goldmana, do rozporządzenia Wydziału krajowego w załatwieniu petycji do l. 616, 917 i 919.	2.000 „	
„ 60.	Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie w załatwieniu petycji do l. 923.	1.000 „	
„ 61.	Ks. Dziurzyński gr. kat. proboszcz w Łapszynie na wydawnictwa ruskie „Posłannik“ i książeczki misyjne do rozporządzenia Wydziału krajowego	800 „	
„ 62.	OO. Bazylianie na wydawnictwa pism religijno-moralnej treści	400 „	
„ 63.	Krakowskie Towarzystwo techniczne na wydawnictwo czasopisma „Architekt“ w załatwieniu petycji do l. 619.	400 „	
	Do przeniesienia	77.300 K.	5.200 K.

		zwyczajne	nadzwycz.
	Z przeniesienia	77.300 K.	5.200 K.
Poz. 64.	Towarzystwo numizmatyczne w Krakowie na wydawnictwo „Wiadomości numizmatyczne-archeologiczne”		400 „
„ 65.	Na wydawnictwo „Biblioteki politechnicznej“ III rata z subwencji 10.000 K. płatnej w 10 latach	1.000 „	
	Suma wydatków działu IV.	78.300 K.	5.600 K

Dochody.

Poz. 3.	Dochód ze sprzedaży ruskich książek szkolnych	<u>8.000 K.</u>
---------	---	-----------------

Dział VI. Rozmaite.

		zwyczajne	nadzwycz.
Poz. 92.	Dla Stowarzyszeń akademickich, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego W załatwieniu petycji do l. 116, 122, 128, 222, 299, 345, 468, 469, 477, 778, 794, 800, 930, 1194, 1195, 1202, 1461 i 786.	3.300 K.	
„ 93.	Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw dla wspierania ubogich uczniów ryczałt do rozporz. Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą Szkolną Krajową W załatwieniu petycji do l. 97, 102, 196, 209, 227, 349, 701, 831, 916, 1233, 1467 i 1565.	2.000 „	
„ 94.	Towarzystwo im. Sw. Stanisława Kostki, opieki nad terminatorami we Lwowie	200 „	
„ 95.	Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie	600 „	
„ 96.	Na cele budowy schroniska dla nauczycielek we Lwowie IV rata subwencji 40.000 koron płatnej w 20 ratach rocznych (w myśl uchwały Sejmowej z dnia 31. października 1904).	2.000 „	
	Do przeniesienia	8.100 K.	— K.

	zwyczajne	nadzwycz.
Z przeniesienia	8.100 K.	— K.
Poz. 96a. Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie, pierwsza rata subwencji 20.000 koron płatnej w 20 ratach rocznych na budowę domu dla nauczycielek	1.000 „	
„ 96b. Zasiłki dla szkół zakładanych i utrzymywanych przez Towarzystwa, do rozporządzenia Wydziału krajowego w załatwieniu petycji do l. 110, 111, 181, 1179 i 1338.		30 000 „
„ 97. Funduszowi szkolnemu krajowemu odsetki od efektów im. wartości 584.659 kor. 70 gr. wydanych z majątku zarodowego Radzie Szkolnej krajowej na fundusz pożyczkowy dla gmin na budowę szkół	26.775 „	
„ 98. Towarzystwo „Elenterya“ w załatwieniu petycji do l. 1188.	400 „	
„ 99. Galic. Towarzystwu ochrony zwierząt w załatwieniu petycji do l. 1048.	200 „	
Suma wydatków działu VI.	36.475 K.	30.000 K.

Komisja budżetowa wnosi:

*Poleca się Wydziałowi Krajowemu wstawić do budżetu począwszy od roku 1908 kwotę potrzebną na oprocentowanie i umorzenie pożyczki w kwocie 50.000 koron zaciągnąć się mającej na rzecz budowy polskiego domu Akademickiego im. Adama Mickiewicza we Lwowie.
(W załatwieniu petycji do l. 467 i 472).*

Petycje: Towarzystwa zabaw ruchowych we Lwowie do l. 1200, Towarzystwa wzaj. pomocy kapłanów obrz. łac. we Lwowie do l. 1473, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosków.

Petycje Szkoły gospodarstwa domowego we Lwowie do l. 856. przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia z rubr. X. poz. 36 budżetu.

Petycje: Towarzystwa historycznego we Lwowie do l. 1232, Zarządu Koła tc*. Szkoły ludowej w Tarnowie, do l. 1524 p. Stanisława Krukiewicza do l. 301, Krajowego Ogniska nauczycielskiego do l. 1539, Juliana Nasalskiego do l. 1074. Czytelni polskiej w Białej do l. 456.

przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania.

Nad petycjami: Wydziału Towarzystwa filologicznego we Lwowie do l. 308. i Artura Mosie do l. 1562.

przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Za Przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Głabiński.

Rubryka V.

Oświata i sztuka.

Dział V. Teatry i sztuki piękne.

Sprawozdawca poseł Pinłński.

		zwycz.	nadzwycz.
Poz. 66	Teatr polski w Krakowie (<i>subwencya stała</i>)	16.000 K.	
" 66 a)	Dyrektorowi teatru miejskiego w Krakowie p. Ludwikowi Solskiemu, zasiłek <i>nadzwyczajny</i> na rok 1907, do rozporządzalności Wydziału krajowego		4.000 K.
" 67	Budowa teatru w Krakowie XXIV. i XXV. półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K. zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półrocza 1945)	15. 000 "	
" 68	Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego		
	a) dramat i komedia	28.400 K.	
	b) opera polska	20.000 "	48.400 "
	Do przeniesienia	79.400 K.	4.000 K.

		zwyczajne	nadzwycz.
	Z przeniesienia	79.400 K.	4.000 K.
Poz. 68 a)	Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie, p. Ludwikowi Hellerowi zasilek <i>nadzwyczajny</i> na rok 1907 do rozporządzalności Wydziału krajowego		8.000 „
„ 69	Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie XVI. i XVII. raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K., zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. półrocza 1934)	33.696 „	
„ 70	Na nagrody konkursowe dla utworów scenicznych polskich		2.000 „
„ 71	Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Ruska Besida“ do rozporządzalności Wydziału krajowego	18.500 „	

Towarzystwo „Ruska Besida“ uprasza w petycyi (do l. 1028/835) o nadzwyczajną subwencyę niezbędną dla wielce pożądanego skompletowania orkiestry teatru ruskiego. W uznaniu tej potrzeby Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Towarzystwu „Ruska Besida“ przeznaczają się na cele skompletowania orkiestry teatru ruskiego kwotę 8.000 koron. płatną w dwóch ratach jako subwencyę nadzwyczajną.

„ 71 a)	Towarzystwu „Ruska Besida“ na cele skompletowania orkiestry. subwencya <i>nadzwyczajna</i> I. rata (z 8.000 K.)		4.000 „
„ 72	Na koszt inspekcji ruskiego teatru narodowego na prowincyi, do rozporządzalności Wydziału krajowego	500 „	

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyę Towarzystwa wzaj. pomocy członków teatru miejskiego, we Lwowie (l. 929,745)

Do przeniesienia . . . . . 132.096 K. 18.000 K.

	zwyczajne	nadzwycz.
Z przeniesienia . . .	132.096 K.	18.000 K.

i Czytelnia artystów teatru miejskiego w Krakowie (l. 624/490) odstępuje się Wydziałowi kraj. do zbadania.

Poz. 73	Towarzystwu teatru ludowego we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	2.000	„
„ 74	Dla teatru ludowego w Krakowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	2.000	„
„ 75	Na nagrody konkursowe dla utworów odpowiednich dla włościańskich teatrów . . .	500	„
„ 76	Akademia sztuk pięknych w Krakowie, XVIII. rata umorzenia pożyczki 200.000 K. na budowę gmachu (aż do r. 1911 włącznie) . . .	14.000	„
„ 77	Towarzystwu sztuk pięknych w Krakowie, na budowę własnego gmachu (na czas amortyzacji pożyczki IX rata z 33 lecia) . . .	1.000	„
„ 78	Towarzystwu przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie, na urządzenie nowego lokalu wystawy, III. rata rozdzielonej na 3 lata subwencji <i>nadzwyczajnej</i> . . .	2.000	„

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Tow. przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie. (do l. 1479 1224) o użyczenie dalszej subwencji, odstępuje się Wydziałowi kraj. do zbadania i uwzględnienia przy budżecie na rok 1908.

„ 79	Gminie miasta Krakowa, na zarząd domu imienia Jana Matejki w Krakowie . . .	1.000	„
------	---	-------	---

Tem samem załatwioną jest petycja do l. 628/494.

Wpłynęła do Wysokiego Sejmu petycja stoł. król. miasta Krakowa w imieniu zarządu

---

Do przeniesienia . . .	133.096 K.	39.500 K.
------------------------	------------	-----------

	zwyczajne	nadzwycz.
Z przeniesienia	133.096 K.	39.500 K.

Muzeum Narodowego o przyczynienie się do funduszków na zakupno obrazu „Wernyhora“ Jana Matejki do Muzeum narodowego. Z uwagi, że cena obrazu (18.000 K.) stosunkowo nie jest wygórowaną, dzieło zaś to należy do najlepszych i najbardziej charakterystycznych prac wielkiego mistrza a normalna subwencya pobierana przez Muzeum na ten cel nie wystarcza, w przypuszczeniu, wreszcie że i Rząd w odpowiedni sposób do zakupna tego się przyznaj, wnosi komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przeznacza się na zakupno „Wernyhory“ Matejki, dla Muzeum narodowego, kwotę 6.000 koron płatną w dwóch ratach, z których pierwszą wstawić się do budżetu na rok bieżący jako subwencyę nadzwyczajną.

Poz. 79 a)	Gminie miasta Krakowa na fundusz zakupna „Wernyhory“ Matejki dla Muzeum narodowego w Krakowie, I. rata (z 6.000 K.)	3.000
„ 80	Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000 „

Do tej pozycyi raczy Wysoki Sejm odeśłać liczne petycye osób prywatnych proszących o subwencyę na kształcenie się w sztukach pięknych. Z tych petycyi *odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu petycye rzeźbiarki Luni Drexlerówny (do l. 1383 1139), rzeźbiarza Dra Henryka Kunzeka (do l. 534 418), malarki Bronisławy Rychter Janowskiej (do l. 533 417), do uwzględnienia zwracając nadto uwagę na petycye malarzy Jerzego Merkła i Jacka Mierzejewskiego, oraz muzyków Jarosława Leszczyńskiego, Wasyla Barwińskiego i Bolesława Kopyńskiego.*

Z uwagi, że ryczałt 6000 koron na subwencyę dla kształcących się artystów jest bar-

	139.096 K.	42.500 K.
--	------------	-----------

	zwyczajne	nadzwycz.
Z przeniesienia	139.096 K.	42.500 K

dzo szczupły zwłaszcza, że stypendyów na te cele jest bardzo mało, wnosi Komisya :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu zastanowić się bliżej nad kwestyą, czy ryczałt na subwencye dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach nie należałoby nieco podwyższyć.

Poz. 81	Towarzystwu muzycznemu we Lwowie w myśl uchwały Sejmu z dnia 10. lipca 1902.	10.000	„
„ 82	Towarzystwu muzycznemu we Lwowie, na budowę własnego domu na pomieszczenie Konserwatorium wraz z salą koncertową, II. rata subwencji <i>nadzwyczajnej</i> 75.000 K. z 25-lecia		3.000 „
„ 83	Towarzystwu muzycznemu w Krakowie	1.600	„
„ 84	Konserwatorium Towarzystwa muzycznego w Krakowie	8.400	„
„ 85	Towarzystwu „Wyższy instytut muzyczny“ we Lwowie	2.500	„
„ 86	Towarzystwo muzyczne w Brodach		400 „
„ 87	Towarzystwo muzyczne w Samborze		200 „
„ 88	Towarzyst. muzyczne „Harmonia“ w Krakowie	600	„
„ 89	Towarzystwo przyjaciół muzyki w Tarnopolu	600	„
„ 90	Towarzystwo „Kapeli narodowej“ we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	400	„
„ 91	Wydziałowi krajowemu do rozporządzalności i przyznania zasiłków po zbadaniu istotnych potrzeb, działalności i pożyteczności pod wzglę-		

Do przeniesienia	163.196 K.	46.100 K.
------------------	------------	-----------

	zwyczajne	nadzwycz.
Z przeniesienia	163.196 K.	46.100 K.

dem nauki śpiewu i muzyki Towarzystwu muzycznemu „Lutnia”, „Bojan” i „Echo” we Lwowie, „Lutnia” w Krakowie, Towarzystwom im. Moniuszki w Kołomyi, Stanisławowie i Stryżu, „Harmonii” w Jasle, oraz ewentualnie Tow. muzycznemu w Tarnowie, ryczałt w kwocie 3.500 K.

Komisyja budżetowa zaleca tedy Wysokiemu Sejmowi podniesienie ryczałtu dla wymienionych Towarzystw w stosunku do lat ubiegłych o 500 k. z powodu postępu w rozwoju Towarzystw „Lutnia”, „Echo” i „Bojan” oraz powstaniu nowych Towarzystw muzycznych w ostatnich latach.

Tęsamem załatwione są odnośne petycje.

Suma wydatków	166.696 K.	46.100 K.
Ogółem	212.796 K.	

W załatwieniu poniżej podanych petycji

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje :

- a) „Towarzystwa miłośników przeszłości Lwowa (do l. 1190 976);
  - b) „Towarzystwa miłośników historii i zabytków Krakowa” (do l. 679 516)
- oraz
- c) Towarzystwa upiększenia miasta Krakowa i okolicy” (do l. 1547/1274)

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania, ewentualnie uwzględnienia przy przedłożeniu budżetu na rok 1908.

Petycję Michała Przybyłowicza, właściciela szkoły dramatycznej w Krakowie, o sub-

wencyę (do l. 584/450 *odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.*

Petycyę Ks. Porfirego Bazańskiego wydawcy ruskich narodowych pieśni o subwencyę na te wydawnictwa, *odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.*

Petycyę zarządu Kapeli mieszczańskiej w Przemyślanach o subwencyę (do l. 1034 841), *odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.*

Zast. Przewodniczącego.

K. Badeni.

Sprawozdawca.

Piniński.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka VI.

Poz. 1—22 wydatków, poz. 1—2 dochodów.

Pomniki historyczne.

Sprawozdawca poseł Leo.

Komisya budżetowa czyni wniosek,

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

a) Wydatki :

	zwyczajne	nadzwyczaj.
<i>w poz. 1.</i> Na utrzymanie kancelaryi konserwatorskich we Lwowie i Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych i urzędowych spisów pomników znajdujących się w naszym kraju	8.000 K.	—
Godząc się na proponowany przez Wydział krajowy wydatek, Komisya wyraża nadzieję, iż sporządzenie katastru pomników i zabytków		
Do przeniesienia	8.000 K.	— K.

zwyczajne nadzwycz.

Z przeniesienia

8.000 K. — K.

historycznych naszego kraju zostanie przyspieszone a zarazem, że podjęte zostaną przez Wydział krajowy starania, by wspólnie ze skarbem państwa, do którego to głównie należy, przeprowadzić systematyczną akcję finansową (n.p. za pomocą emisji specjalnej pożyczki loteryjnej) celem zapewnienia dostatecznego funduszu na dokonanie najpilniejszych robót konserwatorskich i restauracyjnych.

- w poz. 1. a) dla Grona c. k. konserwatorów Galicji zachodniej na wydawnictwo „Teki konserwatorów“ z przyznanych jednorazowo 2.000 K. I-sza rata, wydatek *nadzwyczajny* 1.000 „
 Grono konserwatorów Galicji Zachodniej wniosło do Wys. Sejmu petycję do L. 1.208.994 do pr. 24. lutego 1907 z prośbą o przyznanie jednorazowej subwencji na dalszy ciąg wydawnictwa „Teki konserwatorów“
 Najbliższy tom objąć ma inwentarz zabytków sztuki kilku powiatów górskich zachodniej Galicji, oraz katalog Archiwum krajowego aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie w opracowaniu Dra Kutrzeby. Uznając wielkie znaczenie projektowanej publikacji, Komisya uchwaliła wstawić do budżetu jednorazową subwencję 2.000 K. płatną w dwóch ratach po 1.000 K.
- „ 2. Na badania i ocalenie zabytków storczytnych piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narod im. Ossolińskich we Lwowie . . . . . 1.000 „
- „ 3. Dla Muzeum narodowego w Krakowie :
- a) stała subwencya wydatek zwyczajne . . . . . 10.000 „
- b) na reorganizację, adaptację i rozszerzenie Muzeum Narodowego V. rata z przeznaczonych 30 000 K. wydatek *nadzwyczajny* . . . . . 6.000 „
- „ 4. Krajowe Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . . . . . 24.772 „
 Do tej pozycji wpłynęła petycja (pod L. 306 208) adjunktów obu Archiwów krajowych o zrównanie ich poborów służbowych z poborami urzę-

Do przeniesienia

43.772 K. 7.000 K.

zwyczajne nadzwycz.

Z przeniesienia

43.772 K. 7.000 K.

dników konceptowych Wydziału krajowego. Komisya, uznając w zasadzie słusność wyrażonej w petycyi prośby, a to także odnośnie do personalu służbowego w Archiwach pracującego, wnosi:

Petycyę adjunktów obu Archiwów krajowych odstępuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania i przedstawienia wniosków na najbliższej sesyi sejmowej.

w poz. 4a)	Na restauracyę zabytków artystycznych w kościele św. Floryana w Krakowie z przyznanych 20.000 K. rata II-ga wydatek <i>nadzwyczajny</i> Z motywów przytoczonych w zeszłorocznem sprawozdaniu Komisji oraz na podstawie relacji i o dokonanych w ubiegłym roku znacznym kosztem robotach restauracyjnych uważa Komisya wypłatę II-ej raty za rzecz konieczną, by nie przerywać rozpoczętych robót. Tem samem załatwia się petycyę do L. 611/477.	4.000 „
„ 4 b)	Na restauracyę kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie, wydatek <i>nadzwyczajny</i> W petycyi komitetu parafialnego kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie wniesionej do L. 352/254 złożył komitet wyczerpujące sprawozdanie z dokonanych w 1906 r. robót restauracyjnych oraz przedłożył program dalszych robót na rok bieżący Uznając ważność i konieczność tych robót uchwaliła Komisya wstawić do budżetu dalszy zasiłek 4.000 K.	4.000 „
„ 5.	Na restauracyę kościoła paraf. w Drohobyczu z przyznanych 15.000 K. II. rata wydatek <i>nadzwyczajny</i>	3.000 „
„ 6.	Na konserwacyę zamku w Olesku wydatek zwyczajny	600 „
„ 7.	Na restauracyę starożytnej synagogi w Chodorowie, z przyznanych 200 K., II. rata wydatek <i>nadzwyczajny</i>	1.000 „
Do przeniesienia		44 372 K. 19.000 K.

	Z przeniesienia	zwyczajne	nadzwycz.
		44.372 K.	19.000 K.
w poz. 8.	Na restaurację kościoła OO Franciszkanów w Krośnie, z przyznanych 12.000 K. IV. rata wydatek <i>nadzwyczajny</i>		2.000 „
„ 9.	Na restaurację kościoła Bożego Ciała w Krakowie z przyznanych 12.000 K., IV. rata wydatek <i>nadzwyczajny</i>		3.000 „
„ 10.	Na restaurację kościoła św. Trójcy w Okopach, III rata (ostatnia), wydatek <i>nadzwyczajny</i>		2.000 „
„ 11.	Gronu konserwatorów Galicyi zachodniej na studia i wydawnictwo przygotowawcze do restauracji Zamku Wawelskiego, z przyznanych 14.000 K., III. rata, wydatek <i>nadzwyczajny</i>		4.000 „
„ 12.	Na restaurację Katedry ormiańskiej we Lwowie III. rata, z 5 rat wydatek <i>nadzwyczajny</i>		4.000 „
„ 13.	Na restaurację Wieży Maryackiej w Krakowie z przyznanych 70.000 K., III. rata, wydatek <i>nadzwyczajny</i>		7 000 „
„ 14.	Na restaurację kościoła pojezuickiego w Przemysłu z przyznanych 20.000 K., II. rata, wydatek <i>nadzwyczajny</i>		4.000 „
„ 15.	Na restaurację kościoła św. Katarzyny w Krakowie, z przyznanych 35.000 K. II. rata, wydatek <i>nadzwyczajny</i>		7.000 „
„ 16.	Na restaurację starożytnej cerkwi w Miechowicach, wydatek <i>nadzwyczajny</i>		500 „
„ 17.	Na restaurację kościoła w Starym Wiśniczu z przyznanych 10.000 K. I. rata, wydatek <i>nadzwyczajny</i>		4.000 „
„ 18.	Na restaurację rz.-kat. kościoła w Brzozdowcach, <i>jednorazowo</i>		3.000 „
	Do przeniesienia	44.372 K.	59.500 K.

zwyczajne nadzwycz.

Z przeniesienia

44.372 K. 59.500 K.

w poz. 19.	Na restaurację starożytnej cerkwi w Brodach <i>jednorazowo</i>	2.000 „
„ 20.	Na restaurację kościoła św. Anny w Krakowie, wydatek <i>nadzwyczajny</i>	10.000 „
„ 21.	Na kościół polski we Wiedniu XIII. i XIV. ra- ta półroczna, wydatek <i>nadzwyczajny</i>	3.000 „
„ 22.	Na koszt restauracji Zamku królewskiego na Wawelu, rata roczna 100.000 K. i dotacja Naj- wyższego Dworu 100.000 K. razem wydatek <i>nadzwyczajny</i>	<u>200.000 „</u>

W rubryce VI. proponuje zatem komisya tytu-
łem *wydatków zwyczajnych* kwotę . . . . . 44.372 K.

zaś tytułem *wydatków nadzwyczajnych* kwotę . . . . . 274.500 K

Ogółem . . . . . 318 872 K.

czyli więcej o 9.000 K. niż wniosek Wydziału
krajowego, a więcej o 13.712 K. niż na rok
1906 uchwalono.

Petycje wniesione: 1) do L. 218/138 grec-
ko katolickiego Komitetu parafialnego w Hali-
czu, 2) do L. 230/159 Komitetu parafialnego
w Drohobyczu, 3) urzędu parafialnego rzymsko
katol. w Brzozdowcach do L. 6 3/469, 4) Gro-
na konserwatorów Galicyi wschodniej do L.
604/470, 5) Komitetu budowy kościoła w Bisko-
wicach do L. 606/472, 6) Ks. Eugeniusza Ho-
szowskiego w Zboiskach do L. 689/523, 7) Gmi-
ny Brecz do L. 1441/1186.

*odstępuje się Wydziałowi krajowemu do
zbadania i sprawozdania.*

zwyczajne nadzwycz.

b) Dochody:

w poz. 1. Taksy krajowych Archiwów, dochód zwyczajny	450 K.
„ 2. Dotacja Najwyższego Dworu na restaurację zamku król. na Wawelu, dochód <i>nadzwyczajny</i>	100.000 K.

Suma dochodów zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie 100.450 K. t. j. w tej samej wysokości, co w budżecie na rok 1906.

Zastępca przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Leo.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka VII.

Bezpieczeństwo publiczne.

Sprawozdawca poseł Skołyśzewski.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy preliniuje w rubryce VII. (bezpieczeństwo publiczne i koszta kwatrowe) w wydatkach na żandarmeryę, fundusz koszar krajowych, szkołę kadetów we Lwowie, szupaśnictwo i fundusz policji krajowej,

a) zwyczajnych 979.450 K., b) nadzwyczajnych 16.000 K.

Ogółem 995.450 K.

W porównaniu z zamknięciem rachunkowem za rok 1905 więcej o 66.319 K.
a z budżetem na rok 1906 więcej o 73.156 K.

Różnica pochodzi przez :

- 1) Podwyższenie czynszu w 22 wypadkach ;
- 2) utworzenie 45 nowych posterunków ;
- 3) rosące wydatki na utrzymanie budynków c. k. Żandarmeryi we Lwowie i Czortkowie ;
- 4) utworzenie nowego ryczałtu za użytkowanie wody we Lwowie ;
- 5) zakupienie realności w Skałacie.

Komisyja budżetowa zauważa nieproporcjonalnie wysokie wydatki pod 3), zwłaszcza, że dotyczą one budynków zupełnie nowych.

Dochody prelininowane są na :

Żandarmeryę, fundusz koszar krajowych, szpaśnictwo i policję krajową na 425.959 K.

W porównaniu z zamknięciem rachunkowym za rok 1905 mniej o 70.921 K., a z budżetem na rok 1906 więcej 18.146 K.

Różnica w porównaniu z dochodami w r 1905 pochodzi z uzyskania w tym roku kwoty 87.542 K., pochodzącej z wygranego procesu i mającej jednorazowy charakter. Z powodu zakupu majątku Przedzielnica w pow. Przemyskim na osadę poprawczą dla nieletnich przystępców, za kwotę 177.855 K., do czego użyto 4% listów zast. banku krajowego, z których dochód wstawiony jest pod I 2 rubryki dochodu funduszu policji krajowej, rubryka ta zmniejszy się w kapitale do kwoty 83.400 K., a w dochodzie do kwoty 3.336 K.

Przez to ogólna suma dochodów rubryki VII wynosić będzie	418.703 K.
w porównaniu z wydatkami	995.450 ..
Pozostaje do pokrycia	576.747 K.

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907		
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzwy- czajne	razem
K o r o n y					
VII.		Wydatki.			
		I. Żandarmerya.			
	1	Ryczałty :			
		a) Czyszczenie koszar i innych miesz- szkań, zapalanie lamp i do- starczanie mioteł	25.652	K	
		b) Oświetlenie koszar	9.274	„	
		c) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	156	„	
		Do przeniesienia . . .	35.082	K	

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907		
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzw-	razem
			czajne	czajne	
		K o r o n y			
VII		Z przeniesienia . . . 35.082 K			
		d) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy . . . 8.118 „			
		e) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych . . . 3.187 „			
		f) Pranie bielizny pościelnej dla wachmistrzów rachunkowych, woźnych i służących 8.803 „			
		g) Naprawa bielizny pościelnej 790 „			
		h) Pranie koców zimowych i letnich sienników i poduszek słomianych i wło-siennych . . . . . 2.107 „			
		i) Świeże napełnianie i dopeł-nianie sienników i poduszek słomianych . . . . . 4.933 „			
		k) Uzupełnienie bielizny po-ścielnej, koców, sienników i poduszek . . . . . 19.680 „			
		l) Opał i oświetlenie kancela-ryi oddziałowych . . . . . 6.675 „			
		m) Opał i oświetlenie mieszkań oficerów, wachmistrzów i woźnych . . . . . 12.518 „			
		n) Rekwizyta kancelaryjne 802 „			
		o) Różne inne wydatki . . . 2.054 „	104.754	—	104.754
		<hr/> Najem mieszkań i koszar	506.370	—	506.370
		<hr/> Do przeniesienia . . .	611.124	—	611.124

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907		
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne	razem
K o r o n y					
VII.		Z przeniesienia	611.124	—	611.124
	3	Wartość czynszowa :			
		a) dawnego gmachu lwowskiego 25.872 K			
		b) dobudowanego skrzydła gma- chu lwowskiego . . . . . 11.486 „			
		c) realności w Czortkowie . <u>1.400 „</u>	38.758	—	38.758
	4	Na urządzenie nowych koszar dla utwo- rzyć się mających posterunków . . .	2.000	—	2.000
	5	Na podwyższenie czynszów najmu i po- mnożenie ilości posterunków	4.000	—	4.000
	6	Na koszt administracji i konserwacji gmachu c. k. żandarmeryi we Lwo- wie i budynku w Czortkowie	8.712	—	8.712
	7	Wynagrodzenie za wodę dostarczaną z wo- dociągów miejskich	8.000	—	8.000
	8	Umorzenie pożyczki 200.000 K. na dobu- dowanie domu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie XXI. i XXII. rata : w kapitale . . . . 3.174 K 03 gr w 4 ⁰ / ₁₀₀ odsetkach . 6 895 „ 02 „ 1 ¹ / ₈ ⁰ / ₁₀₀ na administrację 430 „ 95 „ stemple do kwitu . 40 „ -- „	10.540	—	10.540
		Do przeniesienia	683.134	—	683.134

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907		
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne	razem
VII.		Z przeniesienia	683.134	—	683.134
	9	Na zakupno na własność funduszu krajo- wego realności dla posterunku żan- darmeryi w Skałacie	—	16.000	16.000
		Suma działu I.	683.134	16.000	699.134
	10	II. Wydatki funduszu koszar krajowych . . .	236.306		236.306
	11	III. Na szkołę kadetów we Lwowie, X. rata z przyznanych gminie m. Lwowa przez lat 28, od roku 1898 począw- szy w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 5. lutego 1898 po	5.000	—	5.000
		IV. Szupaśnictwo.			
	12	Ryczałt na pokrycie wydatków szupaso- wych	45.000	—	45.000
	13	V. Wydatki funduszu policyi krajowej . . .	10.010	—	10.010
		<u>Ogółem suma wydatków</u>	979.450	16.000	995.450

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907		
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne	razem
			K o r o n y		
VII.		Dochody.			
		I. Żandarmerya.			
	1	Kwaterunkowe żandarmeryi	58.472	—	58.472
	2	Noclegowe żandarmeryi	98.813	—	98.813
	3	Udział administracyi politycznej za kwar- terunek żandarmeryi	26.515	—	26.515
	4	Dochód :			
		a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żan- darmeryi (dawnego) . . . 25.872 K			
		b) z gmachu lwowskiego dla c k. żandarmeryi (dobudo- wanego skrzydła) . . . . 11.486 „			
		c) z realności dla c. k. żandar- meryi w Czortkowie . . . 1.400 „	38.758	—	38.758
	5	Dochód ze sprzedaży zużytych sprzętów	1.400	—	1.400
	6	Odsetki od kapitału 100.000 K pozosta- łego z oszczędności z lat ubiegłych	2.880	—	2.880
	7	Dochód z czynszów za mieszkanie ponad kompetencyę	8.900	—	8.900
		Suma działu I.	235.738	—	235.738
	8	II. Dochody funduszu koszar krajowych . . .	167.686	—	167.686
	9	III. Zwrot wydatków szupasowych	11.500	—	11.500
	10	IV. Dochody funduszu policyi krajowej . . .	3.779	—	3.779
		Ogółem suma dochodów	418.703	—	418.703

Za przewodniczącego :
K. Badeni.

Sprawozdawca .
Skotyszewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka VIII,

Komunikacje.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o Rubr. VIII. preliminarza Wydziału krajowego na rok 1907.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz.

Wysoki Sejmie:

Powyższy preliminarz rozpada się na dwa działy, z których pierwszy obejmuje **drogi krajowe, drugi koleje żelazne.**

W tym samym porządku przystępuje i komisja budżetowa do odnośnego sprawozdania przedkładając Wysokiemu Sejmowi jako **dział I komunikacji:**

Wydatki na drogi.

Wydział krajowy preliminarzuje w wydatkach zwyczajnych	2,226.406 K.
w wydatkach nadzwyczajnych	697.000 „
Razem	<u>2,923.406 K.</u>

Z przeniesienia

2,923.406 K.

Dla jasności obrazu wydatków na drogi należy podnieść, że w rubryce II. wydatków budżetowych zamieszczono:

1) Płace inżynierów, konduktorów, rysowników wraz z dodatkami w łącznej sumie	263.805 K.
2) Zaliczki na płace w kwocie	6.000 "
3) Remuneracye w kwocie	7.000 "
4) zaś w rubryce XIV. „pensye i zaopatrzenia“	64.183 "
Razem	<u>340.988 "</u>
tak że łączny wydatek wynosi w tym dziale	3,264.394 K.
a w porównaniu do uchwalonej w r. 1906 kwoty	<u>3,047.612 K.</u>
okazuje się wydatek wyższy o kwotę	216.782 K.

Na to podwyższenie wydatków wpływają częściowo zmiany w poz. 2 „Ryczałty“, w poz. 4. „Koszta komisyjne“ w poz. 5. „Koszta kursu dla konduktorów“ w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 17 listopada 1905.

Zaś znaczniejsze podwyższenie przypada w wydatkach nadzwyczajnych przy nowych budowlach, gdzie jednorazowo wstawia się 190.000 K. na most pod Śniatynem na Prucie, gdzie drewnianą konstrukcyę przemienia się na żelazną.

Gdy wszystkie wydatki są zupełnie usprawiedliwione: Komisya wnosi zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

wydatki na drogi jak następuje:

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
VIII.		Wydatki.		
		I. Na drogi.		
		<i>A) Koszta zarządu.</i>		
	1	Drożnicy.		
		a) Zasługi drożników	103.000	—
		b) Ryczałt na wynagrodzenie dla drożników więcej zasłużonych i zamieszkałych w okolicach, gdzie panuje drożyzna	—	46.000
			103.000	46.000
	2	Ryczałty.		
		a) na obowiązkowe objazdy dróg krajowych :		
		1. dla 12 inżynierów okręgowych	18.600 K.	
		2. dla 42 konduktorów	22.682 „	41.282
		b) na pomieszczenie biura okręgowego :		
		1. dla inżyniera w Krakowie	240 K.	
		2. dla 9 inżynierów okręgowych po 120 K.	1.080 „	1.320
		c) na przybory kancelaryjne :		
		1. dla 10 inżynierów okręgowych po 96 K.	960 K.	
		2. dla 42 konduktorów po 32 K.	1.344 „	2.304
			44.906	—
		Do przeniesienia	147.906	46.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			k o r o n y	
VIII.		Z przeniesienia .	147.906	46 000
	3	Instrumenty, wzory naczyń i przybory rysunkowe. Naprawa, sprawienie i uzupełnienie	9.000	—
	4	Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów i komisyj nadzwyczajnych	25.000	—
	5	Koszta kursu praktycznego dla konduktorów drogowych	13.200	—
		<u>Suma kosztów zarządu .</u>	<u>195.106</u>	<u>46.000</u>
		<i>B) Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.</i>		
	6	a) Koszta rekonstrukcyi dróg krajowych i koszta budowy większych mostów .	—	170.000
		b) Na budowę mostu na Dniestrze w Haliczu III. rata	—	100.000
		c) Na budowę mostu na Dunajcu pod Zbyszycami II. rata	—	100.000
		d) Na ukończenie drogi krajowej Lwów-Stojanów II. rata	—	20.000
		e) Na rekonstrukcyę mostu na Prucie pod Sniatynem	—	190.000
			—	580.000
		<i>C) Utrzymanie dróg krajowych.</i>		
	7	Koszta utrzymania dróg krajowych długości 1.829 km.	900.000	—
		<i>D) Zasiłki.</i>		
	8	a) Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	920.000	—
		b) Na zasiłki dla powiatów, na utrzymanie i naprawę dróg powiatowych i gminnych w myśl §. 28. ustawy drogowej, <i>stały roczny zasilek</i> .	120.000	—
		Do przeniesienia .	{ 1,040.000	—
			{ 1,095.106	626.000

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1907	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
VIII.	8	Z przeniesienia	1,095.106	626.000
			1,040.000	—
		c) Subwencya c. k. Rządu na budowę drogi:		
		a) Dobrosin - Magierów - Niemirów - Hruszów II. rata.	—	25.000
		b) Przemysłany-Pomorzany	—	6.000
		c) Jaworów-Niemirów-Rawa	—	—
	9	Na utrzymanie i budowę dojazdów kolejowych	80.000	—
	10	Dotacya dla funduszu pożyczkowego drogowego na pożyczki bezprocentowe dla Wydziałów powiatowych na budowę dróg (przez lat 15) IX. rata	—	40.000
			1,120.000	71.000
		<i>E) Wydatki na myta:</i>		
	11	Koszta utrzymania i budowy domków mytniczych	7.000	—
	12	Koszta komisyjne, i ogłoszenia licytacji	2.700	—
	13	Podatki i ekwiwalenta od własności funduszu drogowego	1.300	—
	14	Przerwy z powodu wypadków elementarnych	300	—
			11.300	—
		<u>Suma wydatków na drogi</u>	<u>2,226.406</u>	<u>697.000</u>
			2,923.406	

Dział II. Na koleje żelazne.

Wydział krajowy preliminuje w wydatkach zwyczajnych . . .	808.480 K.	
w wydatkach nadzwyczajnych	36.000 „	
Razem	844.480 K.	

zaś w Rubr. II.:

1) Płace inżynierów	109.534 K.	
2) Zaliczki na płace	2.500 „	
3) Zaslugi stróżów	1.200 „	
4) Remuneracye	4.000 „	

zaś w Rubr. XIV:

Pensye i zaopatrzenia	7.240 K.	
Razem	124.474 K.	
rzeczywsty wydatek na koleje	968.954 K.	
a w porównaniu do uchwalonego w r. 1906.	963.929 „	
<i>więcej o</i>	5.025 K.	

która to podwyżka uzasadniona jest przy poz. 17. „na badania techniczne nowo zełożonych projektów“ i w poz. 20 „Koszta utrzymania personelu nieetatowego“. Komisya najzupełniej zgadza się z tym wnioskiem, a nawet była by skłonna pójść dalej — bo jest przekonana, że obecnymi biurowymi siłami nie będzie Wydział krajowy w możności podjąć w opracowaniu projektów, które już obecna sesya sejmowa zaleca.

Zgodnie więc z wnioskami Wydziału krajowego Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

wydatki na koleje żelazne jak następuje:

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1906	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzwy- czajne
K o r o n y				
VIII.	15	II Na koleje żelazne Instrumenta, przybory rysunkowe, wzory i sprzęty.		
		Naprawa, uzupełnienie i sprawieni	2.400	—
		Do przeniesienia	2.400	—

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1906	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	uadzwy- czajne
			koron	
VIII.		Z przeniesienia .	2.400	—
	16	Koszta komisyjne.		
		a) dla urzędników i funkcyjonaryuszów		
		α) w sprawach funduszu krajowego . . . . . 10.000 K.		
		β) zaliczkowo w prawach Towarzystw kolejow. <u>25.000 K.</u>	35.000	—
		b) dla członków krajowej Rady kolejowej	1.500	—
			36.500	—
	17	Na badania techniczne i komercyjne nowo zgłoszonych projektów kolejowych	—	8.000
	18	Koszta zakupna dzieł i czasopi- sm fachowych, oraz map i planów .	1.480	—
	19	Koszta kancelaryjne.		
		Druki, portorya, inseraty, przybory kancela- ryjne itp. wydatki	4.000	—
	20	Koszta utrzymania personelu nieetat- owego	—	28.000
	21	Wynagrodzenie za roboty akordowe, uskuteczniane przez obcych funkcyj- naryuszy	6.250	—
	22	Utrzymanie lokalu na biuro		
		a) Koszta najmu lokalu wraz z podat- kiem wodociagowym	6.250	—
		b) Opał i oświetlenie	1.600	—
			7.850	—
		Do przeniesienia .	58.480	36.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
VIII.		Z przeniesienia . . .	58.480	36.000
	23	Dotacya dla funduszu kolejowego na cele budowy kolei lokalnych, IX. rata po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. marca 1899 przez lat 71	750.000	—
	23a)	Subwencya dla c. k. Rządu na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza	—	—
		<u>Suma wydatków na koleje .</u>	808.480	36.000
		do tego: Suma wydatków na drogi . . .	<u>2,226.406</u>	<u>697.000</u>
		<u>Ogółem suma wydatków . . .</u>	<u>3,034.886</u>	<u>733.000</u>
			3,767.886	

Ogólna suma wydatków w rubr. VIII. przedstawia się w wydatkach zwyczajnych 3,034.886 K — nadzwyczajnych 733.000 K. Razem 3,767.886 K.

Dochody.

Dochody zaś zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego: zwyczajne 572.942 K. i nadzwyczajne 31.000 K., razem 603.942 K. zaleca Komisya Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia a mianowicie:

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzwy- czajne
			Korony	
VIII.	1	Czynsz z myt na drogach krajowych .	513.000	—
	2	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne .	2.600	—
	3	Grzywny za przestępstwa drogowe .	550	—
		Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę drogi krajowej Lwów-Stożanów	1.500	—
	4	Subwencye z c. k. Skarbu państwa na budowę drog:		
		a) Dobrosin-Magierów-Niemirów-Hruszów (powiat Rawa) . . . . . 25.000 K		
	5	b) Przemyślany - Pomorzany-Ne-siuki (powiat Złoczów) . . . . . 6 000 „	—	31.000
		Od stron rozmaitych ze spraw drogowych	4.500	—
	6			
Do przeniesienia			522.150	31.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1906	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
VIII.		Z przeniesienia	522.150	31.000
	7	Zwroty od Towarzystw kolejowych: a) ryczałt za sprawowanie zarządu w za- stępstwie Towarzystw kol. 15.950 K. b) koszta komisyjne personalu krajowego biura kolejowego w sprawach budowy i eks- ploatacyi . . . . . 25.000 " c) wydatki za roboty akor- dowe wykonywane w kra- jowym biurze kolejowym <u>6.250 "</u>	47.200	—
	8	Datki deklarowane przez Wydziały po- wiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową) a) Buczacz, rata roczna . . . . . 2.000 K b) Sanok, " " . . . . . 1.592 " c) Stanisławów, rata roczna . . . . . — "	3.592	—
		Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gor- lice-Końieczna, na ułożenie rurociągu	—	—
		<u>Ogółem suma dochodów</u>	<u>572.942</u>	<u>31.000</u>
	8a)		<u>603.942</u>	

Przewodniczący:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Stanisław Jędrzejowicz.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubr. IX.

Budowy wodne i melioracje.

(Sprawozdawca poseł Rutowski).

Na budowy wodne i melioracje preliminuje Komisya budżetowa na rok 1907 . . . . . 5,276.339 K

W porównaniu z preliminarzem Wydziału krajowego więcej o 440.000 „

W porównaniu z budżetem uchwalonym na rok 1906 więcej o 961.289 „

Wzrost w porównaniu z r. 1906 w wydatkach na:

A. Studya przygotowawcze . . . . . 22.833 „

B. Wykonanie budowli wodnych:

- 1) Annuitety, procenta i umarżanie pożyczek na budowę kanałów, regulację rzek kanałowych i systematyczną regulację rzek karpaccich . . . . . + 196.878 „
- 2) na systematyczną regulację rzek karpaccich . . . . . - 76.087 „
- 3) na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych . . . . . + 337.356 „
- 4) na konserwację publicznych robót melioracyjnych . . . . . + 11.500 „
- 5) na popieranie mniejszych robót melioracyjnych . . . . . + 460.809 „
- 6) na kulturę torfowisk . . . . . + 8.000 „

Komisya budżetowa przyjmuje pozycye wydatków preliminowane i umotywowane przez Wydział krajowy i komisję wodną i gospodarstwa krajowego.

W trzech jedynie pozycyach komisya budżetowa wprowadza zmiany a mianowicie:

Do trzech nowych przedsiębiorstw melioracyjnych proponowanych na rok 1907, przez Wydział krajowy, komisya proponuje czwarte:

I. Uzupelnienie regulacyi Wisłoka i Pielnicy.

Melioracya ta została postanowiona ustawą krajową z d. 3. listopada 1904. celem uzupelnienia regulacyi Wisłoka od Beska i Haczowa oraz potoka Pielnicy, a w budżecie państwowym wyjednano na r. 1905. dotacyę. Regulacya ta, niezmiernie potrzebna, w obec kolosalnych szkód corocznych, rozpoczęta na podstawie ustawy z d. 1. lipca 1886. ma być przeprowadzoną jako przedsiębiorstwo krajowe. Melioracya będzie mieć ogólniejsze znaczenie, gdyż teren konkurencyjny obejmuje przeszło 7000 morgów. Z powodu technicznych i finansowych dotąd, ze szkoda interesownych ustawa nie została przedłożoną do sankcyi.

Na skutek petycji interesowanych licznych gmin i obszarów dworskich (L. s. 1.427) komisya budżetowa zbadała sprawę i uznała jej nagłość. Gdy zaś uzyskanie sankcyi nie może podlegać wątpliwości a podjęcie robót z wiosną 1907. nagląco potrzebne, komisya budżetowa wstawia w budżet na r. 1907. to przedsiębiorstwo jako lit. t. poz. 11-ta w rozchodach oraz jako lit. s. poz. 6 w przychodach.

Uchwałą tą zatwierdza się petycję l. S. 1427.

II. Na drenowanie gruntów włościańskich

wstawił Wydział krajowy na r. 1907 tak samo jak w r. 1906 kwotę 80.000 K. zasiłku krajowego.

Zważywszy, że podjęta nieco raźniej akcyja na polu drenowań włościańskich wskutek zupełnego wyczerpania dotacyi po rok 1910, już od roku 1906. popadła w stagnacyę, Komisya budżetowa uznała szkodliwość takiego stanu. Komisya uznała, że budzące się poczucie korzyści drenowań pól włościańskich należy stanowczo podniecać, a kilkoletnie wstrzymanie pomocy kraju i od niej zależnej pomocy państwa byłoby wielkim gospodarczym i pedagogicznym błędem. Komisya nie wątpi, że uchwała Sejmu, podniesienia dotacyi kraju na ten cel znajdzie uznanie rządowe a fundusz na popieranie drenowań włościańskich, podniesiony o 240.000 K. rocznie, umożliwi zachęte włościanstwa na szerszych przestrzeniach kraju.

III. Poz. 10. lit. a, na uzupełnienie regulacyi Biały I. rata, musiał być podniesiony zasiłek kraju o 858 K., gdyż skarb państwa nie przyjął na siebie 10% kosztów wału nad Białą.

Komisya budżetowa wita z zadowoleniem postępy badania sił wodnych w kraju, wprowadzone z inicjatywy komisji budżetowej (na wniosek p. Rutowskiego) w r. 1903.

Dokonane dotąd badania Dunajca oraz Stryja i Opora, objęte dwoma publikacyami inż. Pomianowskiego przynoszą krajowi pewność posiadania niepospolitych sił wodnych, zdolnych przy użyciu zbiorników, dostarczyć ogromnych sił motorycznych dla celów komunikacyi, przemysłu, rolnictwa.

Siły efektywne Dunajca z Popradem, bez zbiorników obliczono na 77,423 koni parowych normalnie, na 38.893 HP. minimalnie. Przy użyciu zbiorników efekt daje się powiększyć wielokrotnie.

Siły Stryja i Opora, „mimo doszczętnego wytrzebień lasów prawie na całym obszarze“ bez zbiorników obliczono na 41.883 norm., minimum na 16.813 HP. zaś przy użyciu zbiorników na 82.055 HP. normalnie, zaś minimum na 73.088 HP.

Dalsze badania obejmują Sołę, Skawę, Dniestr, San i wszystkie podkarpackie rzeki.

Należy prowadzić pracę dalej jak najintensywniej obejmując wszystkie dorzecza, kładąc bardzo silny nacisk na możliwość budowy zbiorników w górach i ich korzyści, tak aby w jak najkrótszym czasie można było uzyskać projekt generalny wyzyskania sił wodnych i zabudowania zbiornikami wszystkich rzek karpackich.

Gdy już dotychczasowe prace są istnem odkryciem niepospolitych marniejących sił motorycznych w kraju ubogim w węgiel, którego największa część jest całkiem pozbawiona, należy kierować pracę na realne tory. Program rządowy obejmuje już budowę zbiorników w dorzeczu Soły, Skawy, Dunajca, Stryja i Oporu.

Komisya budżetowa uważa za konieczne, by Wydział krajowy, skonstatowawszy już poważne siły wodne i mając już dane o kosztach ich ujęcia i możliwości eksploatacyi, wziął inicjatywę celem umożliwienia wyzyskania elektromotorycznego sił wodnych dla celów komunikacyjnych i przemysłowych.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony preliminarz wydatków i dochodów na r. 1907.

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycje			
			Korony	
Wydatki.				
IX. A) Studya przygotowawcze.				
	1	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa przy- rządów geodetycznych, oraz zakupno wzorów i potrzeb rysunkowych	12.000	—
	2	Na utrzymanie kursu praktycznego dozor- ców drenarskich	11.000	—
	3	Zasiłek krajowy dla galic. oddziału pań- stwowego biura hydrograficznego	16.000	—
	4	Na zdjęcia i projekty: a) dla publicznych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 27. września 1882). . . . . 30.000 K. b) dla melioracyj prywatnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892). . . . . 45.000 „ c) dla wyzyskania sił wo- dnych . . . . . 5 000 „	80.000	—
	5	Koszta komisyjne: a) z powodu inspekcji robót przez c. k. Rząd prowadzo- nych (potoków górskich i kanałów) . . . . . 2.000 K. b) z powodu konserwacji pu- blicznych robót meliora- cyjnych . . . . . 4.500 „	6.500	—
		Suma działu A.	125.000	—
B) Wykonanie budowli wodnych.				
	6	12 ¹ / ₂ % datki kraju na oprocentowanie i umorzenie obligów, mających się emitować przez państwo na budowę kanałów spławnych (w myśl ustawy z dnia 2. marca 1904 r. Dz. u. kraj. Nr. 36)	7 362	—
	7	IV. rata annuitetowa na umorzenie pożyczki 7 000.000 K. zacągniętej na pokrycie 40 % datki kraju do kosztów regula- cji rzek kaskadowych (w myśl ustawy z dnia 22. stycznia 1904 Dz. u. kraj. N. 23)	123.659	—
		Do przeniesienia	131.021	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
IX.		Z przeniesienia . . .	131.021	—
	8	40% datek kraju do kosztów regulacji 12 rzek kanałowych w I. okresie budowy w myśl sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 9. września 1904 L.W. 89.093, IV rata (z 9-letcia) . . .	773.600	—
		III. rata anuitetowa na umorzenie pożyczki 6,150.000 K zaciągniętej na pokrycie datków kraju do kosztów system. regulacji rzek karpaccich (w myśl ustawy z d. 25. stycznia 1905 Dz. u. kraj. nr. 22) . . .	117.454	—
	10	Na systematyczną regulację rzek karpaccich (wydatek pod b), c), d), i e), pokryty pożyczką wstawia się do dochodów):		
		a) na uzupełnienie regulacji Biały I. rata (z 3-letcia): 1. datek kraju . 71.525 K 2. „ państw. 105.142 „ 176.667 K		
		b) na regulację Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem, XV. rata (ostatnia) 85.334 „		
		c) na regulację górnego Dniestru z dopływami, IX. rata (z 28-letcia): 1. datek kraju . 131.428 K. 2. „ państw. 197.142 „ 328.570 K		
		d) na regulację Soły VIII. rata (z 18-letcia) . . . 79.556 „		
		e) na regulację Łomnicy VIII. rata (z 24-letcia) . . . 79.616 „		
		f) na regulację Prutu od Sniatyna do granicy bukowińskiej III. rata z 12 ¹ / ₂ % zasiłku (z 6-letcia) . . . 14.050 „	763.793	—
	11	Na popieranie przedsięwzięć melioracyjnych (na zasadzie ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116):		
		a) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru. XII rata (z 15-letcia): 1. datek kraju . 40.400 K 2. „ państw. 40.400 „ 80.800 „		
		Do przeniesienia . 80.800 K	1,785 868	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
IX.	11	Z przeniesienia . 80.800 K	1,785.868	—
		b) na obwałowanie lewego brzegu Wisły między Krakowem a granicą państwa, VIII. (ostatnia) rata :		
		1. datek kraju . 43.548 K		
		2. „ pańs'w 32 661 „		
		3. datki konkurencyjne . . 32.661 „ 108.870 „		
		c) na regulację potoku Pustej (Radosławki), VI. rata z (10-letcia) :		
		1. datek kraju . 33.280 K		
		2. „ państw. 24.960 „		
		3. datki konkurencyjne . . 24.960 „ 83.200 „		
		d) na regulację potoku Sołotwy i Rokitny II rata . — „		
		e) na regulację rzeki Łęgu w powiatach : Nizańskim i Kolbuszowskim, VI. rata (z 8 letcia) :		
		1. datek kraju . 30.000 K		
		2. „ państwa 30.000 „ 60.000 „		
		f) n obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powieci- Dąbrowskim, V. rata (z 11-letcia):		
		1. datek kraju . 90.000 K		
		2. „ państwa 90 000 „		
		3. datki konkurencyjne . . 20.000 „ 200.000 „		
		g) na obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby, IV. rata (z 15-letcia):		
		1. datek kraju . 92.832 K		
		2. „ państwa 92 832 „		
		3. datki konkurencyjne . . 46.416 „ 232.080 „		
		Do przeniesienia , 764,950 K	1,785.868	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
IX.	11	z przeniesienia 764.950 K.	1,785.868	—
		<p><i>h)</i> na obwałowanie Wisły od ujścia Raby do W. lirogowskiej. IV. rata (z 20-lecia):</p> <p>1. datek kraju . 90.000 K</p> <p>2. „ państwa 90.000 „</p> <p>3. datki konkurencyjne . . 45.000 „ 225.000 „</p>		
		<p><i>i)</i> na umorzenie 4% pożyczki 150.000 K. zaciągniętej na pokrycie I. raty 50% zasiłku krajowego, na podwyższenie wałów nadwiślańskich od ujścia Białuchy do Podgórza do Niepołomic, tudzież na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacji kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy, IV. rata . . . . . 520 „</p>		
		<p><i>k)</i> na regulację potoku Błotni z dopływami, III. rata (z 14-lecia):</p> <p>1. datek kraju . 36.800 K</p> <p>2. „ państwa 27.600 „</p> <p>3. datki konkurencyjne . . 27.600 „ 92.000 „</p>		
		<p><i>l)</i> na kolmatację bagien nadduieistrzańskich III. rata (z 19-lecia):</p> <p>1. datek kraju . 80.000 K</p> <p>2. „ państwa 80.000 „</p> <p>3. datki konkurencyjne . . 40.000 „ 200.000 „</p>		
		<p><i>m)</i> na regulację rzeki Wereszycy z dopływami, II. rata (z 10-lecia) . . . . . — „</p>		
		<p><i>n)</i> na regulację górnej Trześniówki z dopływami, II. rata (z 10-lecia):</p> <p>1. datek kraju . 70.000 K</p> <p>2. „ państwa 70.000 „</p> <p>3. datki konkurencyjne . . 35.000 „ 175.000 „</p>		
		Do przeniesienia . 1,457.470 K.	1,785.868	—

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
IX.	11	Z przeniesienia . . 1,457.470 K	1,785.868	—
		o) na osuszenie bagien Rze- mieńskich, II. rata (z 4-lecia): 1. datek kraju . 25.333 K 2. „ państwa 25.333 „ 3. datki konku- rencyjne . . <u>25.333 „</u> 75.999 „		
		p) na uzupełnienie regulacji Bugu, I. rata (z 18-lecia): 1. datek kraju . 56.089 K 2. „ państwa <u>84.133 „</u> 140.222 „		
		r) na regulację Pełtwi z do- pływami, I. rata (z 18- lecia): 1. datek kraju . 128.222 K 2. „ państwa 160.277 „ 3. datki konku- rencyjne . . <u>32.056 „</u> 320.555 „		
		s) na zabudowanie potoku Krzemionki (powiat Stary Sambor), I. rata (z 4-lecia): 1. datek kraju . 30.000 K 2. „ państw. <u>30.000 „</u> 60.000 „		
		t) na uzupełnienie regulacji Wisłoka i Pielnicy, I. rata (z 8-lecia): 1. datek kraju . 40.000 K 2. „ państw. <u>40.000 „</u> 80.000 „	2,134.246	—
	12	Na konserwację publicznych robót meliora- cyjnych:		
		a) regulacji Trześniówki 1. datek kraju . 1.000 K 2. „ konku- rencyjny . . <u>1.000 „</u> 2.000 „		
		b) regulacji Łęgu: 1. datek kraju . 1.500 K 2. „ konku- rencyjny . . <u>1.500 „</u> 3.000 „		
		c) regulacji Przegnojówki: 1. datek kraju . 1.000 K 2. „ konku- rencyjny . . <u>1.000 „</u> 2.000 „		
		Do przeniesienia . . 7.000 K	3,920.114	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne		
rubryki	pozycyi				K o r o n y	
IX.	12	Z przeniesienia .	7.000 K	3,920.114	—	
		d) zabudowań potoków gór- skich w dorzeczu Skawy (do r. 1910):				
		1. datek kraju .	1.000 K			
		2. „ konku- rencyjny . .	<u>1.000 „</u>	2.000 „		
		e) regulacyi Krzemienicy :				
		1. datek kraju .	2.500 „			
		2. „ konku- rencyjny . .	<u>2.500 „</u>	5.000 „		
		f) regulacyi Gnilej Lipy (sek- cyi górnej) :				
		1. datek kraju .	500 K			
		2. „ konku- rencyjny . .	<u>500 „</u>	1.000 „		
		g) regulacyi Złotej Lipy :				
		1. datek kraju .	1.000 K			
		2. „ konku- rencyjny . .	<u>1.000 „</u>	2.000 „		
		h) regulacyi potoku Dumnego :				
		1. datek kraju .	750 K			
		2. „ konku- rencyjny . .	<u>750 „</u>	1.500 „		
		i) obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim:				
		1. datek kraju .	4.500 K			
		2. „ konku- rencyjny . .	<u>4.500 „</u>	9.000 „		
		k) obwałowania lewego brze- gu Dunajca oł ujścia Wię- ckowki do mostu kolejo- wego w Bogumiłowicach .				
		1. datek kraju .	500 K			
		2. „ konku- rencyjny . .	<u>500 „</u>	1.000 „		
		l) obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejo- wego w Bogumiłowicach do Biskupie radłowskich :				
		1. datek kraju .	500 K			
		2. „ konku- rencyjny . .	<u>500 „</u>	1.000 „		
		Do przeniesienia .	29.500 K	3,920.114	—	

Liczba		Poszczegółnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
IX.	12	Z przeniesienia 29.500 K.	3,920.114	—
		<i>m)</i> obwałowania Wisły i Wi- słoki w pow. Mie eckim :		
		1. datek kraju . 5.750 K		
		2. „ konku- rencyjny . . 5.750 „ 11.500 „	41.000	—
	13	Na popieranie mniejszych robót meliora- cyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 26. listopada 1889):		
		<i>a)</i> na konserwację osuszenia bagien Rudnickich (do r. 1908):		
		1. zasiłek kraj. . 2.800 K		
		1. „ państw. <u>2.800 „</u> 5.600 K		
		<i>b)</i> na konserwację osuszenia bagien Stojanowskich (do roku 1914):		
		1. zasiłek kraj. . 1.200 K		
		2. „ państw. <u>1.200 „</u> 2.400 „		
		<i>c)</i> na konserwację osuszenia bagien Oleskich (do roku 1925):		
		1. zasiłek kraj. . 1.000 K		
		2. „ państw. <u>670 „</u> 1.670 „		
		<i>d)</i> na drenowanie gruntów włosciańskich VII. rata (z 10-lecia):		
		1. zasiłek kraj 200.000 K		
		2. „ państw. 200.000 „		
		3. datki konku- rencyjne . . <u>200.000 „</u> 600.000 „		
		<i>e)</i> na zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki w pow. Myślenickim, III. rata (ostatnia) . . . . . — „		
		<i>f)</i> na zabudow. potoku Czer- wonego, w gminie Grybów, III. rata (ostatnia):		
		1. zasiłek kraj. . 10.800 K		
		2. „ państw. <u>10.800 „</u> 21.600 „		
		Do przeniesieni . 631.270 K	3,961.114	—

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-	
rubryki	pozycji		czajne	czajne	
			K o r o n y		
IX	13.	Z przeniesienia	631.270 K.	3,961.114	—
		g) na zabudowanie potoku Dąbrówka (pow. Nowy Sącz), II. rata (o tatnia):			
		1. zasiłek kraj.	7.729 K		
		2. „ państw.	7.729 „	15.458 „	
		h) na regulację potoku Mikoszki w Rzeszowie, II. rata (z 5-lecia)		6.432 „	
		i) na osuszenie gruntów w gminie Bojanice (pow. Żółkiew), II. rata (z 3-lecia):			
		1. zasiłek kraj.	12.000 K		
		2. „ państw.	12.000 „		
		3. datki konkurencyjne	12.000 „	36.000 „	
		k) na osuszenie gruntów w gminie Żydaczów II rata (z 3-lecia):			
		1. zasiłek kraj.	9.367 K		
		2. „ państw.	9.367 „		
		3. datki konkurencyjne	9.367 „	28.101 „	
		l) na zabudowanie potoku Piekiełko w gminie Maniowa (pow. Nowy Targ), II. rata (ostatnia):			
		1. zasiłek kraj.	11.125 K		
		2. „ państw.	11.125 „	22.250 „	
		m) na zabudowanie potoku Zborowskiego w gminie Sędziszowa (pow. Grybów) kredyt dodatkowy :			
		1. zasiłek kraj.	1.250 K		
		2. „ państw.	1.250 „	2.500 „	
		n) na regulację Złotego potoka w gminie Padew (pow. Mielec), II. rata (ostatnia):			
		1. zasiłek kraj.	13.333 K		
		2. „ państw.	13.333 „		
		3. datki gminny	13.333 „	39.999 „	
		o) na zabudow. potoku Stańkowskiego (pow. Nowy Sącz), I rata (z 2-lecia):			
		1. zasiłek kraj.	6.425 K		
		2. „ państw.	6.425 „	12.850 „	
		Do przeniesienia	794.860 K.	3,961.114	—

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-	
ruryki	pozycyi		czajne	czajne	
			K o r o n y		
IX	13	Z przeniesienia	794.860 K	3,961.114	—
		p) na lokalną regulację Prutu pod Kołomyja	11.250 „		
		r) na zabudowanie potok. Bieryczanki (pow. Nowy Sącz), I. rata z 2-letcia:			
		1. zasiłek kraj.	15.000 K		
		2. „ państw. <u>15.000 „</u>	30.000 „		
		s) na zabudowanie Dniestru w gminie Wólce:			
		1. zasiłek kraj.	18 350 K		
		2. „ państw. <u>18 350 „</u>	36.700 „		
		t) na osuszenie niwy Dunaj i Klasne w Jaślanach (pow. Mielec):			
		1. zasiłek kraj.	8.067 K		
		2. „ państw. 8.067 „			
		3. datek gminy. <u>8.067 „</u>	24.201 „		
		u) na zabudowanie potoku Zabawa (pow. Wieliczka):			
		1. zasiłek kraj.	14.000 K		
		2. „ państw. <u>14.000 „</u>	28.000 „		
		w) na zabudowanie potoku Dubień w gminie Spas (pow. Stary Sambor), I. rata (z 2-letcia):			
		1. zasiłek kraj.	12.500 K		
		2. „ państw. <u>12.500 „</u>	25.000 „		
		x) na osuszenie gruntów w gm. Łysaków (pow. Mielec):			
		1. zasiłek kraj.	7.833 K		
		2. „ państw. 7.833 „			
		3. datek konkurencyjny	7.833 „	23.499 „	
		y) na lokalną regulację Białego Dunajca w gm. Biały Dunajec (pow. Nowy Targ):			
		1. zasiłek kraj.	6 200 K		
		2. „ państw. <u>6.200 „</u>	12.400 „		
		Do przeniesienia	985.910 K	3,961.114	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzwyczajne
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
IX.	13	Z przeniesienia . 985.910 K.	3,961.114	—
		z) na obwałowanie Wisły w pow. Mieleckim (kredyt dodatkowy):		
		1. z fund. kraj. 24.166 K		
		2. " " państw. 24.166 "		
		3. " " pow. 12.083 " 60.415 "		
		aa) na osuszenie gruntów w gm. Mazurówce (pow. Żydaczów) w myśl uchw. Wydz. kraj. z 24. stycznia 1905 LW. 24.812/1904 i 68.309/1906:		
		1. zasiłek kraj. . 5.300 K		
		2. " państw. 5.300 "		
		3. datek konkurencyiny . . 5.300 " 15.900 "		
		bb) na zakupno pras drenarskich pędzonych parą w (w myśl uchw. Wydz. kr. z 12. czerw. 1906 do LW. 123.688/1905)		
		1. zasiłek kraj. . 17.500 K		
		2. " państw. 17.500 " 35.000 "		
		cc) na lokalną regulację potoku Strymby:		
		1. datek krajowy 6.375 K		
		2. " państw. 6.375 "		
		3. datek kraj. fund. duszu budowy dojazdu kolejowego w Nadwornie . 12.750 " 25.500 "		
		dd) do dyspozycji Wydziału krajowego . . . . . 50.000 "	1,172.725	—
	14	Na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:		
		1. w Jadachach:		
		a) zasiłek kraj. . . 500 K		
		b) " państw. 500 " 1.000 K		
		2. w Rzochowie:		
		a) zasiłek kraj. . 500 K		
		b) " państw. 500 " 1.000 "		
		3. w Ohładowie:		
		a) zasiłek kraj. . 500 K		
		b) " państw. 500 " 1.000 "		
		4. w Dmytrowie:		
		a) zasiłek kraj. . 500 K		
		b) " państw. 500 " 1.000 "		
		Do przeniesienia . 4.000 K	5,133.839	—

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzwy- czajne	
rubryki	pozycyi				
			Korony		
IX.	14	Z przeniesienia	4.000 K	5,133 839	—
		5. w Połoniczny:			
		a) zasiłek kraj.	500 K		
		b) " państw.	500 "	1.000 "	
		6. w Sielcu:			
		a) zasiłek kraj.	500 K		
		b) " państw.	500 "	1.000 "	
		7. w Kuliczkowie:			
		a) zasiłek kraj.	500 K		
		b) " państw.	500 "	1.000 "	
		8. w Peczeni:			
		a) zasiłek kraj.	500 K		
		b) " państw.	500 "	1.000 "	
		9. w Rzęśni Polskiej na grun- tach Dr. Tadeusza Marsa:			
		a) zasiłek kraj.	500 K		
		b) " państw.	500 "	1.000 "	
		10. na nawozy mineralne na grunt. torfowe włościańskie w perymetrze; bagien Ole- skich i Stojanowskich po 1.000 K, a w perymetrze bagien Rzemieńskich tu- dż eż regulacyi Pustej, Bło- tni i górnej Trześniówki po 500 K, czyli razem:			
		a) z fund. kraj.	4.000 K		
		b) " państw.	4.000 "	8.000 "	17.000
	15	Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, IV. rata z 10- lecia			
		Suma działu B.		5,150.839	—
		Suma działu A.		125.500	—
		Ogółem suma wydatków		5,276.339	—

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pożyczki		czajne	czajne
			K o r o n y	
Dochody.				
IX.	1	Zwrot kosztów zdjęć i opracowania projektu regulacji Pełtwi	31.932	—
	2	Subwencya c. k. Skarbu państwa na utrzymanie kursu dozorców drenarskich	4.000	—
	3	Dochód z pożyczki 7,000 00) K na regulację rzek kanałowych (poz: 8 wydatków)	773.600	—
	4	Dochód z pożyczki 6,150.000 K na regulację rzek karpaccich (poz: 10 lit. b) c) d) e) wydat.)	375.934	—
	5	Datki państwowe na regulację rzek karpaccich: a) Biały (poz. 10 a) wydat.) .105.142 K b) Dniestru górnego (poz. 10 c) wydatków) . . . . .197.142 „	302.284	—
	6	Datki państwowe i konkurencyjne na popieranie ustawowych przedsiębiorstw melioracyjnych (poz. 11 wydatków) a mianowicie: a) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru datek państwa . . . . .40.400 K b) na obwałowanie lewego brzegu Wisły między Krakowem a granicą państwa 1. datek państwa 32.661 K 2. datki konkurencyjne . . . . .32.661 „ 65.322 „ c) na regulację potoku Pustej (Radosławski) 1. datek państwa 24.960 K 2. datki konkurencyjne . . . . .24.960 „ 49.920 „ d) na regulację Sołotwy i Rokitny . . . . . — „ e) na regulację Łęgu w powiatach Niżańskim i Kolbuszowskim, datek państwa . . . . .30.000 „		
Do przeniesienia .185.642 K			1,487.750	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
IX.	6	Z przeniesienia . 185.642 K	1,487.750	—
		f) na obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniemw pow. Dąbrowskim: 1. datek państwa 90.000 K. 2. datki konkurencyjne . <u>20.000 „</u> 110.000 „		
		g) na obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby, 1. datek państwa 92.832 K 2. datki konkurencyjne . <u>46.416 „</u> 139.248 „		
		h) na obwałowanie Wisły od Ujścia Raby do Woli rogowskiej: 1. datek państwa 90.000 K 2. datki konkurencyjne . <u>45.000 „</u> 135.000 „		
		i) na regulację potoku Błotni z dopływami: 1. datek państwa 27.600 K 2. datki konkurencyjne . <u>27.600 „</u> 55.200 „		
		k) na kolmatację bagien nadniestrzańskich: 1. datek państwa 80.000 K 2. datki konkurencyjne . <u>40.000 „</u> 120.000 „		
		l) na regulację Wereszycy z dopływami . . . . . — „		
		m) na regulację górnej Trzeźniówki z dopływami: 1. datki państwa 70.000 K 2. datki konkurencyjne . <u>35.000 „</u> 105.000 „		
		n) na osuszenie bagien Rzemieńskich: 1. datek państwa 25.333 K 2. datki konkurencyjne . <u>25.333 „</u> 50.666 „		
		o) na uzupełnienie regulacji Bugu: datek państwa . . . . . <u>84.133 „</u>		
		Do przeniesienia . 984.889 K.	1,487 750	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki			czajne	czajne
			korony	
I	6	Z przeniesienia . 984.889 K.	1,487.750	—
		<i>p)</i> na regulację Pełtwi z dopływami : 1. datek państwa 160.277 K 2. datki konkurencyjne . . 32.056 „ 192.333 „		
		<i>r)</i> na zabudowanie potoku Krzemionki : datek państwa . . . . . 30.000 „		—
		<i>s)</i> na uzupełnienie regulacji Wisłoka i Pielnicy : datek państwa . . . . . 40.000 „	1,247.222	
	7	Datki konkurencyjne na konserwację publicznych robót melioracyjnych (poz. 12 wydatków) a mianowicie :		
		<i>a)</i> regulacji Trześniówki . . 1.000 K.		
		<i>b)</i> „ Łęgu . . . . . 1.500 „		
		<i>c)</i> „ Przegnojówki . . 1.000 „		
		<i>d)</i> zabudowań potoków górskich w dorzeczu Skawy . . 1.000 „		
		<i>e)</i> regulacji Krzemienicy . . 2.500 „		
		<i>f)</i> „ Gniłej Lipy (górnej sekcji) . . . . . 500 „		
		<i>g)</i> regulacji Złotej Lipy . . 1.000 „		
		<i>h)</i> „ potoku Dumnego . . . . . 750 „		
		<i>i)</i> obwałowania Wisły i Sanu w pow. tarnobrzeskim . . 4.500 „		
		<i>k)</i> obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia Więkówek do mostu kolejowego w Bogumiłowicach . . . 500 „		
		<i>l)</i> obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupie radłańskich . . 500 „		
		<i>m)</i> obwałowania Wisły i Wisłoka w powiecie Mieleckim . 5.750 „	20.500	—
	8	Zasiłki państwowe i datki konkurencyjne na popieranie mniejszych robót melioracyjnych (poz. 13 wydat.):		
		<i>a)</i> na konserwację osuszenia bagien Rudnickich, zasiłek państwowy . . . . . 2.800 K		
		<i>b)</i> na konserwację osuszenia bagien Stojanowskich, zasiłek państwowy . . . . . 1.200 „		
		<i>c)</i> na konserwację osuszenia bagien Oleskich, zasiłek państwowy . . . . . 670 „		
		Do przeniesienia : 4.670 K.	2,755.472	—

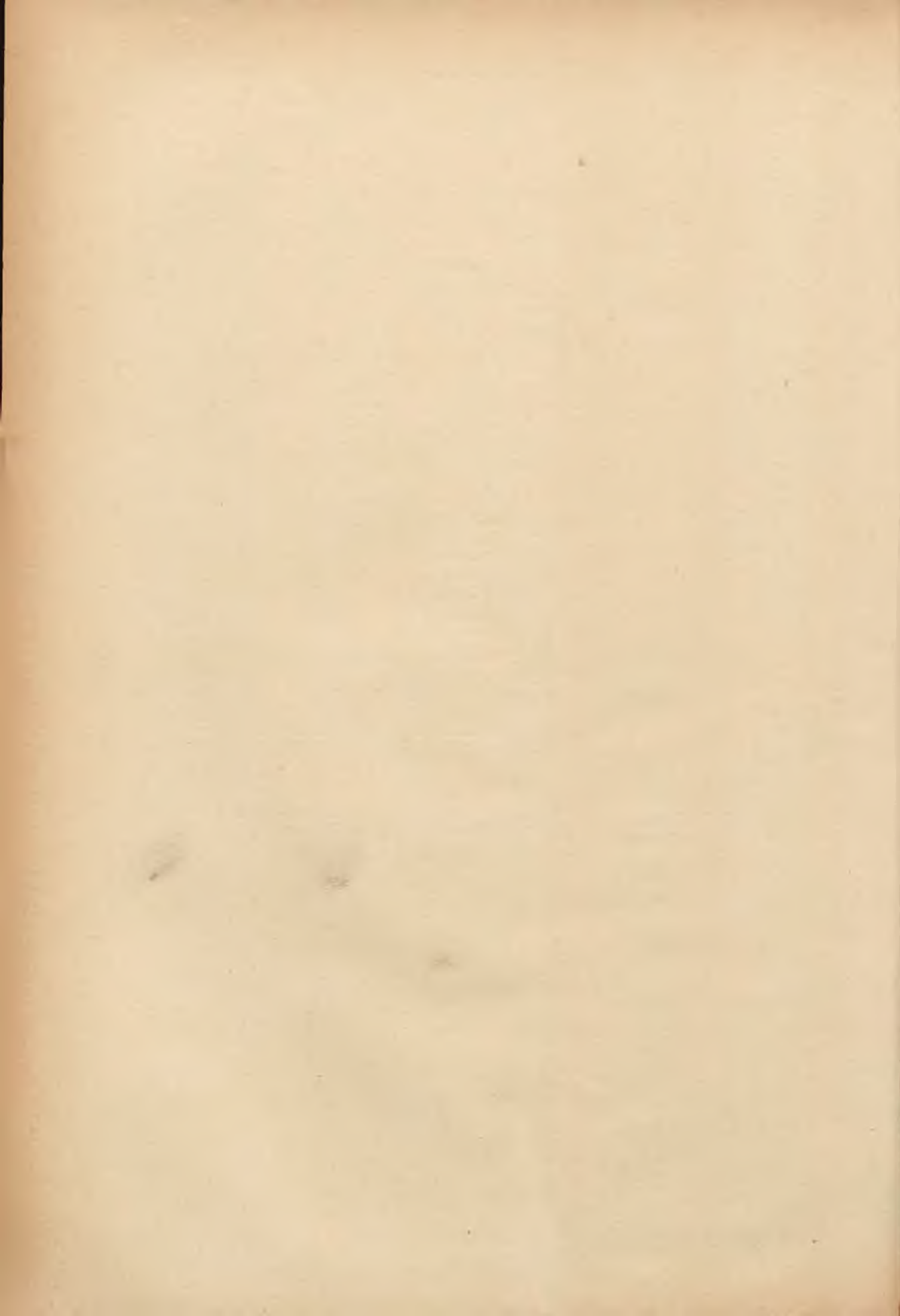
Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-	
rubryki	pozycyi		czajne	czajne	
			Korony		
IX.	8	Z przeniesienia	4.670 K	2,755.472	—
		d) na drenowanie gruntów włościańskich:			
		1. zasiłki państw.	200.000 K		
		2 datki konkurencyjne	200.000 „	400.000 „	
		e) na zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki	—	„	
		f) na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów, zasiłek państwowy	10.800	„	
		g) na zabudowanie potoku Dąbrówka, zasiłek państwowy	7.729	„	
		h) na regulację potoku Mikoszki w Rzeszowie	—	„	
		i) na osuszenie gruntów w gm. Bojaniec (pow. Żółkiew):			
		1. zasiłek państw.	12.000 K		
		2. datki konkurencyjne	12.000 „	24.000 „	
		k) na osuszenie gruntów w gm. Żydaczów:			
		1. zasiłek państw.	9.367 K		
		2. datki konkurencyjne	9.367 „	18.734 „	
		l) na zabudowanie potoku Piekiełko w gm. Maniowa, zasiłek państwowy	11.125	„	
		m) na zabudowanie potoku Zborowskiego w gm. Sędziszowa (pow. Grybów), zasiłek państwowy	1.250	„	
		n) na regulację Złotego potoku w gm. Padew:			
		1. zasiłek państw.	13.333 K		
		2. datek gminy	13.333 „	26.666 „	
		o) na zabudowanie potoku Stańkowskiego (pow. Nowy Sącz,) zasiłek państwowy	6.425	„	
		p) na lokalną regulację Prutu	—	„	
		r) na zabudowanie potoku Bieczanki (pow. Nowy Sącz) zasiłek państwowy	15.000	„	
		Do przeniesienia	526.399 K	2.755.472	—

Liczba		Poszczególności	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
IX.	8	Z przeniesienik . 526.399 K	2,755.472	—
		s) na zabudowanie Dniestru w gm. Wołcze, zasiłek państwowy . 18.350 "		
		t) na osuszenie niwy Dunaj i Klasne w Jaślanach (pow. Mielec):		
		1. zasiłek państw. 8.067 K		
		2. datek konkurenc. gminny . 8.067 "	16.134 "	
		u) na zabudowanie potoku Zabawa (pow. Wieliczka), zasiłek państwowy . . 14.000 "		
		w) na zabudowanie potoku Dubień w gm. Spas (pow. Stary Sambor), zasiłek państwowy . . 12.500 "		
		x) na osuszenie gruntów w gm. Łysaków (pow. Mielec):		
		1. zasiłek państw. 7.833 K		
		2. datki konkurencyjne . . 7.833 "	15.666 "	
		y) na lokalną regulację Białego Dunajca w gm. Biały Dunajec (pow. Nowy Targ), zasiłek państwowy . . 6.200 "		
		z) na obwałowanie Wisły w pow. Mieleckim:		
		1. zasiłek państw. 24.166 K		
		2. datek konkurencyjny pow. 12.083 "	36.249 "	
		aa) na osuszenie gruntów w gm. Mazurówce (pow. Żydaczów):		
		1. zasiłek państw. 5.300 K		
		2. datki konkurencyjne . . 5.300 "	10.600 "	
		bb) na zakupno pras drenarskich pędzonych parą, zasiłek państwowy . . 17.500 "		
		cc) na lokalną regulację potoku Strymby:		
		1. zasiłek państw. 6.375 K		
		2. datek kr. fund. budowy dojazdu kolejowego w Nadwórnie . 12.750 "	19.125 "	
			692.723	—
		Do przeniesienia . .	3,448.195	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			k o r o n y	
IX.		Z przeniesienia	3,448.195	—
	9	Zasilki państwowe na popieranie kultury torfowisk (poz. 14. wydatków):		
		1. w Jadachach	500 K.	
		2. „ Rzochowie	500 „	
		3. „ Ohladowie	500 „	
		4. „ Omytrowie	500 „	
		5. „ Połoniczny	500 „	
		6. „ Bielcu	500 „	
		7. „ Kuliczkwie	500 „	
		8. „ Peczeni	500 „	
		9. „ Rzęśni Polskiej na grun- tach Dr. Tadeusza Małta	500 „	
		10. na nawozy mineralne na grunta torfowe włóściańskie, w perymetrze bagien Oleskich i Stojanowskich po 1 000 K, a w perymetrze bagien Rzemieńskich, tudzież regulacyi Pustej, Błotni i górnej Trześniówki po 500 K = ...	4.000 „	8.500
		Ogółem suma dochodów	3,456.695	—

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Rutowski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka X.

Rolnictwo.

Dział A) Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

*poz. 1.—38. wydatków i poz. 1., do 21., 25. i 33. dochodów.
oraz z działu B. poz. 55. wyd. i poz. 20 doch. (skład publiczny w Krakowie).*

Sprawozdawca poseł Milewski.

W rządzie szkół rolniczych przybył nowy zakład, mianowicie niższa szkoła rolnicza w Miłocinie, która pierwszy raz jako zorganizowana już szkoła występuje w budżecie; *w poz. 18.* stoją jeszcze końcowe koszty założenia tej szkoły.

Zgodnie z dawniejszemi uchwałami Komisji budżetowej, podniósł Wydział krajowy opłaty szkolne w Doblanach i Czernichowie i słusznie zaprowadził wpisowe w niższych szkołach. Nie przynosi to jednak finansowego zysku, albowiem równocześnie wystąpiło w niektórych zakładach podrożenie kosztów utrzymania i wzrost wydatku na robociznę.

Z zadowoleniem przyjęto do wiadomości wprowadzenie specjalnych kursów w niższych szkołach rolniczych, oraz podjęcie żywszej akcji celem poparcia szkół gospodyń wiejskich i rozkrzewienia odnośnej nauki. Preliminowaną na ten cel kwotę 8.000 K. w *poz. 36* podniosła komisya na postawie petycyi Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego (L. 1.038/845) o 2.000 K. na 10.000 K. — Petycyja Zarządu Towarzystwa Zakładu błg. Kunegundy w Nowym Sączu (L. 678) załatwiona jest *poz. 37.* —

Rząd przyznał wyższe subwencye, na stacyę doświadczalną botaniczno-rolniczą o 1.500 K., na chemiczno-rolniczą o 3.500 K. Podwyżka ta dotacyi, zarówno jak dotacya uniwersyteckiej stacyi oświadczałnej rolniczej w Krakowie, okazują się jednak zupełnie niedostateczne. Postęp nauk przyrodniczych bowiem jest tak szybkim, wielkim, praktycznie dla rolnictwa doniosłym, że bez wszechstronnej, systematycznej akcji stacyj doświadczalnych, rolnicy sami nie są w stanie nadażyć postępowi nauki, przez co ich gospodarstwa, rolnicza produkcya kraju, pozostają w stanie naukowo zacofanym z wielką szkodą i stratą dla dobrobytu społecznego. Przerwać ten ekonomicznie i społecznie niepożądany zastój i zacofanie można tylko zapewniając wielkie środki stacyom doświadczalnym, zapewniając przez dobrą dotacyę personalną trwałą dostatek dobrych sił i wyrabianie się specjalistów. Doniosłość zadania stacyj doświadczalnych wzrasta w miarę, im więcej mała własność rolnicza zyskuje liczebną przewagę w kraju, bo pozostawiona sama sobie, bez konsekwentnej naukowej pomocy z góry, wykazuje ona z natury rzeczy zwykle powolny bardzo postęp, rutyna a nie nauka jest kierowniczką gospodarstwa. Jest to szkodą ludzi i kraju. Uchylenie tej szkody jest pierwszorzędnem zadaniem administracyi rolniczej, a środkiem potemu dobra organizacya i wydatne zaopatrzenie zakładów poświęconych postępowi wiedzy rolniczej i popularyzacyi jej zastosowania. Pod

niesiono też myśl tworzenia w licznych okolicach kraju parcel czy gospodarstw wzorowych kierowanych przez stacye doświadczałne. Komisya budżetowa nie chce przekraczać swego zakresu i wchodzić w szczegóły organizacyi, podnosi jednak donosłość uławnienia postępu rolnictwa jako środka dźwigania dobrobytu i zapewnienia trwałej możliwości podatkowej kraju; a pomna, że istniejący w państwie system finansowy zapewnił państwu główne źródła podatkowe pozostawiając krajowi tylko prawie dodatki, domagać się musi aby państwo zanim nie ustąpi części swych dochodów na rzecz kraju, w znacznie wyższym stopniu niż dotąd, popierało materialnie pracę nad gospodarczym podniesieniem kraju.

Jednomyślnie też uchwaliła komisya budżetowa poniższą rezolucyę:

Sejm używa c. k. rząd o przyznanie znacznie wyższej dotacyi na stacye rolniczo-doświadczałne w kraju.

Preliminarz wydatków i dochodów przyjęto bez zmiany, prócz poz. 36 podniesionej o 2.000 K. oraz na podstawie petycyi Towarzystwa „Proświta“ (L. 877) uchwalono podnieść poz. 25 z 5.000 K. na 13.000 K.

Wydatki.

A) Krajowe Zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

		zwyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 1.	Akademia rolnicza w Dublinach	226.956 K.	26.070 K.
" 2.	Szkoła niższa rolnicza w Dublinach	35.950 "	2.320 "
" 3.	Szkoła gorzelnicza	13.130 "	1.100 "
" 4.	Gorzelnia szkolna	12.380 "	— "
" 5.	Folwark	44.334 "	12.350 "
" 6.	Stacya doświadczałna chemiczno-rolnicza w Dublinach	45.258 "	1.320 "
" 7.	Inwestycye w krajowych Zakładach naukowych w Dublinach:		
	a) na budowę wodociągu ze źródeł w Małechowie do Zakładów w Dublinach I. rata (w myśl uchwały Sejmu z 5. marca 1907.)	—	40.000 "
	b) na wewnętrzne urządzenie stacyi doświadczałnej chemiczno-rolniczej i szkoły gorzelnicznej w nowym budynku, I. rata z 28.000 K.	—	18.000 "
" 8.	Stacya doświadczałna botaniczno-rolnicza we Lwowie	31.916 "	800 "
" 9.	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie	45.227 "	2.660 "
" 10.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	145.175 "	3.620 "
" 11.	Folwark w Czernichowie	16.108 "	7.800 "
" 12.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy	42.880 "	1.000 "
" 13.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence	30.783 "	3.200 "
" 14.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy	39.730 "	2.000 "
" 15.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach	39.590 "	1.650 "
" 16.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Suchodole	44.170 "	462 "
" 17.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Miłocinie	43.060 "	— "
	Do przeniesienia	856.647 K.	124.352 K.

	Z przeniesienia . .	zwyczajne : 856.647 K.	nadzwyczajne : 124.352 K.
Poz. 18.	Koszta założenia kraj. niższej szkoły rol- niczej w Miłocinie :		
	a) koszta urządzenia szkoły i gospodar- stwa (II. zarazem ostatnia rata)	—	9.620 „
	b) należność skarbowa od kontraktu ku- pna i sprzedaży Miłocina	—	8.000 „
	c) na budowę drogi do Miłocina	—	5.000 „
„ 19.	Szkoły zimowe rolnicze :		
	a) utrzymanie szkoły w Niewiarowie	2.122 „	— „
	b) utrzymanie szkoły w Lubczy	1.910 „	— „
	c) pobory dwóch nauczycieli wędrownych rolnictwa, pełniących zarazem obowiąz- ki kierowników szkół zimowych w Nie- wiarowie i w Lubczy po 4.000 K. (patrz poz. 23)	8.000 „	— „
„ 20.	Szkoła mleczarska w Rzeszowie, koszta utrzymania (wedle osobnego sprawoz- dania)	15.850 „	4.430 „
„ 20a)	Umorzenie ostatniej raty pożyczki zaciągnię- tej w funduszu pożyczkowym dla prze- mysłu rolniczego, na pokrycie kosztów założenia szkoły mleczarskiej w Rze- szowie	—	6.382 „
„ 21.	Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie (we- dle osobnego sprawozdania)	29.500 „	10.000 „
„ 22.	Krajowy zakład sadowniczy w Zaleszczykach (wedle osobnego sprawozdania)	22.320 „	11.100 „
„ 23.	Na utrzymanie dwóch nauczycieli wędrow- nych rolnictwa, pełniących obowiązki instruktorów ogrodnictwa i sadownic- twa po 4.000 K. (patrz poz. 19 c)	8.000 „	— „
„ 24.	Na środki demonstracyjne przy nauce wē- drownej rolnictwa . . . . . 1.600 K. i koszta kancelaryjne dla instruktora sadownictwa . . . . . 300 „	1.900 „	— „
„ 25.	Dla Towarzystwa „Proświta“ na cele rol- nictwa i sadownictwa, do rozporządze- nia Wydziału krajowego	15.000 „	— „
„ 26.	Galic. Towarzystwo gospodarskie, na szkołę ogrodniczą w Wulce kapitańskiej	2.000 „	— „
„ 27.	Akademia weterynaryi we Lwowie :		
	a) subwencya c. k. Rządowi . . . . . 4.000 K.		
	b) asekuracya budynku . . . . . 82 „		
	c) stała subwencya na utrzyma- nie internatu dla podku- waczy kształcących się w szkole kucia koni . . . . . 1.500 „	5.582 „	— „
„ 28.	Krajowy nauczyciel weterynaryi :		
	płaca . . . . . 3.000 K		
	podatek aktywalny . . . . . 600 „		
	ryczałt na koszta podróży . . . . . 1.000 „		
	2 dodatki pięcioletnie . . . . . 800 „	5.400 K	— „
„ 29.	Na stypendya dla uczniów Akademii wete- r. naryi we Lwowie	3.500 „	— „
„ 30.	Stypendya dla kandydatów na nauczycieli szkół rolniczych	8.000 „	— „
„ 31	Stypendya dla uczniów i abiturjentów kra-		

Do przeniesienia . . . . . 985.731 K. 178.884 K.

		zwyczajne:	nadzwyczajne:
	Z przeniesienia	985.731 K.	178.884 K.
	jowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	6.400 "	— "
Poz. 32.	Na wydawnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych	2.000 "	— "
" 33.	Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych	2.000 "	— "
" 34.	Na remuneracje i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych	2.000 "	— "
" 35.	Zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych	6.000 "	— "
" 36.	Zasiłki dla szkół gospodyń wiejskich i sty- pendya dla kandydatek kształcących się na nauczycielki w szkołach gospo- dyń wiejskich, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	10.000 "	— "
" 37.	Zakład błog. Kunegundy w Nowym Sączu dla kształcenia wzorowych gospodyń	600 "	— "
" 38.	Galiczyjskiemu Towarzystwu gospodarskiemu na szkołę chmielarską w Starem Siol	2.000 "	— "
	<u>Suma wydatków działu A</u>	<u>1,016.731 K.</u>	<u>178.884 K.</u>
	Razem	1,195.615 K.	
" 55.	(z działu B.) Na utrzymanie krajowego składu publicznego w Krakowie, (wedle osob- nego sprawozdania).	35.281 K.	
	<u>Suma</u>	<u>1,230.896 K.</u>	

Dochody.

		zwyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 1.	Akademia rolnicza w Dublanach	116.357 K.	— K.
" 2.	Szkoła niższa rolnicza w Dublanach	8.290 "	— "
" 3.	Szkoła gorzelnicza " "	5.500 "	— "
" 4.	Gorzelnia krajowa " "	9.800 "	— "
" 5.	Folwark " "	48.000 "	— "
" 6.	Stacya doświadczalna chemiczno rolnicza w Dublanach	19.700 "	— "
" 7.	Stacya doświadczalna botaniczno - rolnicza w Lwowie	6.000 "	— "
" 8.	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie	14.780 "	— "
" 9.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	63.700 "	6.000 "
" 10.	Folwark w Czernichowie	17.840 "	— "
" 11.	Szkoła niższa rolnicza w Bereźnicy	20.280 "	— "
" 12.	" " " " Horodence	8.800 "	— "
" 13.	" " " " Jagielnicy	17.760 "	— "
" 14.	" " " " Kobiernicach	18.610 "	— "
" 15.	" " " " Suchodole	19.052 "	— "
" 16.	" " " " Miłocinie	12.360 "	— "
" 17.	Szkoła mleczarska w Rzeszowie	6.400 "	— "
" 18.	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	11.020 "	— "
" 19.	Zakład sadowniczy w Zaleszczykach	15.700 "	— "
" 20.	Krajowy skład publiczny w Krakowie	35.350 "	— "
" 21.	Zwroty zaliczek na płace od nauczycieli szkół rolniczych	5.400 "	— "
	<u>Do przeniesienia</u>	<u>480.699 K.</u>	<u>6.000 K.</u>

	zwyczajne :	nadzwyczajne :
Z przeniesienia	480.699 K.	6.000 K.
(Poz. 22. Sprawozdawca poseł <i>A. Lubomirski</i>)		
(„ 23 i 24 „ „ <i>Pastor</i>)		
„ 25. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na utrzy- manie 4 nauczycieli wędrownych rol- nictwa dla włościan	8.000 „	— „
„ 26—32 <i>Sprawozdawca poseł Andrzej Lubomirski</i>)		
„ 33. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na założenie szkoły mleczarskiej w Rze- szowie	— „	10.000 „
Suma dochodów poz. 1—21, 25 i 33	<u>488.699 K.</u>	<u>16.000 K.</u>
Razem	<u>504.699 K.</u>	

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Akademia rolnicza w Dublanach.

Rubr. X. poz. 1 wydatków i poz. 1 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Program rozszerzenia inwestycji w Dublanach, powodujący podwyższenie pożyczki o 110.000 K. uchwalony został na podstawie sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne	
rubryki	pozycyi				
			Korony		
WYDATKI.					
I. Płace profesorów i docentów.					
		<i>zwyczaj.</i>	<i>nadzwyczaj.</i>		
1.	Dyrektor, płaca	4.800 K.	— K.		
	dodatek aktywalny	720 "	— "		
	" pięcioletni	600 "	— "		
	" osobisty	— "	6.000 "		
	" na utrzymanie koni	— "	1.200 "	6.120	7.200
2.	6 profesorów fachowych :				
	płace po 4.800 K.	28.800 K.			
	dodatki aktywne po 720 K.	4.320 "		33.720	
	dodatki pięcioletnie	600 "			
3.	4 profesorów fachowych :				
	płace po 3.400 K.	13.600 K.			
	dodatki aktywne po 480 K.	1.920 "		16 020	
	dodatki pięcioletnie	500 "			
4.	2 profesorów adjunktów :				
	płace po 2.800 K.	5.600 K.			
	dodatki aktywne po 400 K.	800 "		6.800	
	dodatki pięcioletnie	400 "			
5.	Asystent botaniki			1.200	
6.	" rolnictwa			1.200	
7.	" zoologii			1.200	
8.	Docent weterynaryi			960	
9.	" leśnictwa			480	
10.	" ogrodnictwa			400	
11.	" melioracyi			700	
12.	" historyi i literatury polskiej			1.200	
13.	" hodowli ryb			400	
14.	" higieny			200	
Suma rubryki I.				70.600	7.200
II. Płace urzędników administracyjnych.					
15.	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca	2.400 K.		3.000	
	dodatki pięcioletnie	600 "			
16.	Sekretarz dyrekcji, zarazem magazynier, płaca	2.000 K.		2.480	
	dodatki pięcioletnie	480 "			
Suma rubryki II.				5.480	
Do przeniesienia				76.080	7.200

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycji		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	76 080	7.200
III.		Płace funkcyjaryuszów nieetatowych.		
	17.	Kapelan, płaca . . . . . 600 K. dodatek osobisty . . . . . 200 „	800	—
	18.	Lekarz zakładowy, płaca	1.200	—
	19.	Dyetaryusz w kancelarii dyrekcyj	800	—
	20.	Ogrodnik, płaca	1.200	—
	21.	Pomoconik ogrodnika	480	—
	22.	Zawiadujący biblioteką	400	—
		<u>Suma rubryki III. . . . .</u>	4.880	—
IV.		Koszta utrzymania służby szkolnej.		
	23.	Służba wyższa: a) Tercyan szkoły, zarazem woźny, płaca . . . 720 K. na ubiór . . . . . 120 „ 840 K b) Laborant w pracowni botaniki . . . . . 600 „ c) „ mechaniki i fizyki . . . . . 600 „ d) Laboranci w pracowniach rolniczych, dwóch po 600 K. . . . . 1.200 „ e) Laborant w pracowni chemii . . . . . 600 „ f) „ „ „ zoologii i hodowli 600 „	4.440	—
	24.	Służba niższa: a) Dozorca domu i magazynu . . . . . 480 K. b) 2 stróżów domowych po 432 K. . . . . 864 „ c) stróż nocny . . . . . 600 „	1.944	—
	25.	Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekcyj)	250	—
		<u>Suma rubryki IV. . . . .</u>	6.634	—
V.		Koszta administracyjne.		
	26.	Zarząd: a) potrzeby kancelaryjne . . . . . 1.400 b) koszta podróży w interesach zakładu . . . . . 200 c) druk sprawozdań 250	3.400	200
	27.	Opał gmachu szkolnego	3.400	—
			5.250	200
		Do przeniesienia	87.594	7.200

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			korony	
			87.594	7.200
		Z przeniesienia	5.250	200
V.	28.	Oświetlenie: a) Zwrot funduszowi stacyi chem. roln. za produkcję gazu do oświetlania gmachu i do użytku w pracowniach Akademii . . . . . 3.000 K. b) za oświetlenie obejść . . . . . 300 "	3 300	4.470
	29.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń		
	30.	" dziedzińców i ścieżek	6 500	5.000
	31.	" parku		
	32.	Ubezpieczenie budynków		
	33.	Dowóz wody do zakładu		
	34.	Najem mieszkań:		
		a) dla asystenta botaniki . . . . . 192 K.	600	1.600
		b) " " rolnictwa . . . . . 192 "	400	—
		c) " " zoologii . . . . . 192 "	1.300	—
		d) " sekretarza dyrekcji . . . . . 480 "	2.000	—
		e) " dyetaryusza w kanc. dyr. 192 "		
		f) " laboranta przy katedrze chemii . . . . . 192 "		
		g) " laboranta przy katedrze mechaniki . . . . . 192 "		
		h) " laboranta przy katedrze rolnictwa . . . . . 192 "		
		i) " drugiego laboranta przy katedrze rolnictwa . . . . . 192 "		
		k) " laboranta przy katedrze hodowli . . . . . 192 "		
		l) " laboranta przy katedrze botaniki . . . . . 192 "		
		z) " dla jednego profesora — nadzwycz. 900 K.	2.400	900
	35.	Płaca kominiarza	420	—
	36.	Sprzęty i ruchomości	300	—
	37.	Koszta przewozu prelegentów	3.500	—
	38.	" lustracyi zakładu	300	—
	39.	" nabożeństwa	200	1.520
	40.	Apteka i inne koszta sanitarne	1.200	—
		Suma rubryki VI.	27.670	13.690
		Do przeniesienia	115.264	20.890

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			korony	
		Z przeniesienia	115.264	20.890
VI.		Potrzeby naukowe.		
41.		Dotacje na zbiory i laboratoria: <i>zwyczaj. nadzw.</i>		
		a) dla profesora fizyki . . . . . 300 K. — K.		
		α) stacya meteorologiczna . . . . . 180 „ 350 „		
		b) dla profesora chemii i technologii . . . . . 1.600 „ 2.000 „		
		c) dla profesora mineralogii i geologii . . . . . 120 „ — „		
		d) dla profesora botaniki . . . . . 900 „ 500 „		
		e) dla profesora zoologii . . . . . 300 „ — „		
		ε) laboratorium zoot miczne . . . . . 520 „ — „		
		f) dla profesora fizjologii i anatomii zwierząt . . . . . 390 „ — „		
		g) dla profesora chemii rolniczej . . . . . 1.320 „ — „		
		h) dla profesora rolnictwa . . . . . 1.200 „ 500 „		
		i) „ „ hodowli . . . . . 1.200 „ — „		
		k) „ docenta weterynaryi . . . . . 200 „ — „		
		l) „ prof. administracyi . . . . . 100 „ 180 „		
		m) „ „ mechaniki rolniczej i bu- downictwa . . . . . 750 „ — „		
		λ) na ćwiczenia w użyciu narzę- dzi rolniczych . . . . . 200 „ 900 „		
		n) dla docenta melioracyi . . . . . 100 „ — „		
		o) „ „ ogrodnictwa . . . . . 100 „ — „		
		p) „ „ leśnictwa . . . . . 100 „ — „	9.580	4.430
42.		Utrzymanie mleczarni:		
		a) laborant, płaca . . . . . 720 K.		
		dodatek na mieszkanie . . . . . 240 „ 960 K.		
		b) dokupno i naprawa przyrządów i na- czyn . . . . . 200 „		
		c) dowóz wody i lodu . . . . . 60 „		
		d) światło i opał . . . . . 450 „	1.670	—
43.		Biblioteka i czytelnia:		
		a) przykupno dzieł . . . . . 1.200 K.		
		b) oprawa książek . . . . . 200 „		
		c) czasopisma . . . . . 1.000 „	2.400	—
44.		Utrzymanie pól doświadczalnych	2.000	—
45.		Wycieczki naukowe uczniów	1.500	—
46.		Utrzymanie pasieki	120	—
47.		Ogród: <i>zwyczaj. nadzwyczaj.</i>		
		a) botaniczny . . . . . 1.500 K. 750 K.		
		b) owocowy . . . . . 200 „ — „		
		c) druk katalogu . . . . . 50 „ — „	1.750	750
48.		Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za zastoso- wanie do potrzeb akademii	2.000	—
		Suma rubryki VII.	21.020	5.180
		Do przeniesienia	136.284	26.070

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
		Z przeniesienia	136.284	26.070
VII.		Splata dlugow i podatki.		
	39.	Bankowi krajowemu we Lwowie IX. i X. rata ka- pitału z odsetkami 4% od pożyczki hipotecznej 100.000 K.	4.665	—
	50.	Na splate pożyczki inwestycyjnej	12.500	—
	51.	Podatek gruntowy i domowy	200	—
		<u>Suma rubryki VII. . . . .</u>	<u>17.365</u>	<u>—</u>
VIII.	52.	Utrzymanie 12-tu uczniow w domu zakladowym na miejscach fundusz. po 800 K.	9.600	—
IX.	53.	Rozmaite nieprzewidziane	1.000	—
X.		Utrzymanie domu zakladowego.		
	54.	a) Administrator domu zakł., płaca . . . . . 960 K. wikt . . . . . 588 " . . . . . opał i światło . . . . . 200 "	1.748	—
		b) Portyer, płaca . . . . . 300 K. wikt . . . . . 360 " . . . . . opał i światło . . . . . 80 " . . . . . ubranie . . . . . 120 "	860	—
		c) Magazynier (jak pobory portyera) . . . . . 860 K. dwa dodatki pięcioletnie po 80 K. . . . . 160 "	1.020	—
		d) Czterech służących, pobory po 740 K.	2.960	—
		e) Trzech stróżów pobory po 408 K.	1.224	—
		f) Dwóch pomocników na zimę pobory po 210 K.	420	—
	55.	Wikt 80 uczniow przez 10 miesięcy po 57 K	45.600	—
	56.	Pranie i naprawa pościeli	1.200	—
	57.	Opał domu zakladowego	3.675	—
	58.	Oświetlenie domu zakladowego	1.800	—
	59.	Utrzymanie a) budynku . . . . . 1.200 K. b) sprzętów . . . . . 1.000 "	2.200	—
		<u>Suma rubryki X. . . . .</u>	<u>62.707</u>	<u>—</u>
		<u>Suma wydatków</u>	226.956	26.070
		Razem	253.026	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I. Subwencye.				
	1.	Z c. k. Skarbu państwa	20.000	—
	2.	Z funduszu kultury krajowej	14.401	—
<u>Suma rubryki I.</u>			34.401	—
II. Opłaty od uczniów.				
	3.	Wpisowe od 80 uczniów po 20 K.	1.600 K.	1.120
		na uwolnienie 24 uczniów	480 „	
	4.	Czesne od 80 uczniów po 200 K.	16.000 K.	11.200
		na uwolnienie 24 uczniów	4.800 „	
	5.	Opłaty za ćwiczenia w laboratoryach od 80 uczniów po 80 K.	6.400 K.	4.480
		na uwolnienie 24 uczniów	1.920 „	
	6.	Opłaty za utrzymanie w domu zakładowym: a) od 68 uczniów po 800 K.	54.400 K.	64.000
		b) od 12 uczniów przyjętych na koszt fun- duszu kraj. (obacz rubr. VIII. poz. 52. wyd.) po 800 K.	9.600 „	
<u>Suma rubryki II.</u>			80.800	—
III.	7.	Dochód z pasieki	100	—
IV.	8.	Sprzedż pldów z pola doświadczonego i ogrodu	480	—
V.	9.	Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibińskiego .	176	—
VI.	10.	Dochody rozmaite	400	—
<u>Suma dochodów .</u>			116.357	
W porównaniu z wydatkami .			253.026	
<u>Okazuje się niedobór .</u>			136.669	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz Akademii rolniczej w Dublinach i wstawić wydatki w sumie 253.026 K. do rubr. X. poz. 1 wydatków, dochody w sumie 116.357 K. do rubr. X. poz. 1 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Szkoła niższa rolnicza w Dublanach.

Do rubr. X. poz. 2 wydatków i poz. 2 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego Komisya budżetowa wnosi:

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy-	nadzw-
rubryki	pozytyj		czajne	czajne
			K o r o n y	
I.		WYDATKI.		
		Płace nauczycieli.		
1		Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych		
		<i>zwycz. nadzwycz.</i>		
		płaca	2.400 K. — K.	
		dodatek aktywalny	240 " — "	
		" pięcioletni	450 " — "	
		" za nadzór nad inter-		
		natem	— " 300 "	300
			3.090	300
2.		Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych		
		płaca	2.400 K.	
		dodatek aktywalny	240 "	
			2.640	—
3.		Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca	1.400 K.	
		dodatek aktywalny	200 "	
		2 dodatki pięcioletnie	320 "	
			1.920	—
4.		Docent weterynaryi	300	—
5.		Koszta nabożeństwa i nauki religii dla uczniów		
		obu obrządków	1.600	—
6.		Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów .	1.200	—
		Suma rubryki I.	10.750	300
II.		Koszta administracyjne.		
7.		Zarząd: Remuneracja dyrektora akademii rolniczej .	800	—
8.		Opał i oświetlenie	750	—
9.		Utrzymanie budynków, ubezpieczenie i kominiarz .	1 000	1.320
		Dowóz wody	350	—
		Sprzęty i ruchomości	300	—
		Suma rubryki III.	3.200	1 320
10.				
11.		Do przeniesienia	13.950	1.620

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
rubryki	pozycji		K o r o n y	
		Z przeniesienia . . .	13.950	1.620
III.		Utrzymanie uczniów.		
	12.	Stołowanie 40 uczniów po 376 K.	15.040	—
	13.	Odzież, pościel i pranie dla 40 uczniów po 120 K.	4.800	—
	14.	Koszta leczenia uczniów	200	—
		<u>Suma rubryki III. . . . .</u>	<u>20 040</u>	<u>—</u>
IV.		Potrzeby naukowe.		
	15.	Zaprzęgi do demonstracji	160	—
	16.	Przybory do pisanía i nauki uczniów	400	—
	17.	Przykupno modeli, machin i narzędzi	400	—
	18.	Biblioteka i czytelnia	200	—
		<u>Suma rubryki IV. . . . .</u>	<u>1.160</u>	<u>—</u>
V.		Kursy specjalne.		
	19.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	20.	Kurs stelmachstwa i kołodziejstwa	500	700
		<u>Suma rubryki V. . . . .</u>	<u>600</u>	<u>700</u>
VI.	21.	Rozmaite nieprzewidziane	200	—
		<u>Suma wydatków . . . . .</u>	<u>35.950</u>	<u>2.320</u>
		Razem	38.270	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
Dochody.				
I.	1	Subwencya z e. k. Skarbu Państwa	6.000	—
II.	2	Zarobek 40 uczniów po 36 K.	1.440	—
III.	3	Oplaty od uczniów:		
		a) Oplaty za utrzymanie (od jednego pełna, od jednego pół opłaty) . . . . . 450 K.		
		b) wpisowe od 30 uczniów po 10 K. . . . . 300 „	750	—
IV.	4	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma dochodów			8.290	
W porównaniu z wydatkami			38.270	
Okazuje się niedobór			29.980	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz szkoły niższej rolniczej w Dublinach i wstawić wydatki w sumie K. 38 270 do rubr. X poz. 2 wydatków, dochody w sumie K. 8 290 do rubr. X poz. 2 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Szkoła gorzelnicza w Dublinach.

Do Rubr. X poz. 3 wydatków i poz. 3 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Komisya przyjmuje preliminarz bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
I. WYDATKI.				
Płace nauczycieli.				
	1.	Kierownik szkoły zarazem profesor, płaca . . . . . 3.600 K. dodatek aktywalny . . . . . 720 „	4.320	—
	2.	Asystent płaca . . . . . 1.200 K. dodatek na mieszkanie . . . . . 318 „	1.518	—
	3.	Docenci :		
		a) matematyki, fizyki i rysunków	600	—
		b) nauki o kotłach i maszynach	400	—
		c) nauki o opodatkowaniu	400	—
		d) administracji i rachunkowości	180	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	7.418	—
II. Koszta administracyjne.				
	4.	Druki, inseraty, portorya i t. p.	120	—
	5.	Służący, płaca . . . . . 480 K. dodatek na mieszkanie . . . . . 192 „	672	—
	6.	Opał	200	—
	7.	Zwrot funduszowi stacyi za gaz	400	—
	8.	Koszta przewozu prelegentów	200	—
	9.	Kurs dla straży skarbowej	500	—
	10.	Koszta podróży kierownika w sprawach szkolnych	120	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	2.212	—
III. Potrzeby naukowe.				
	11.	Dotacya dla pracowni gorzelniczej	1.200	1.100
	12.	Książki i czasopisma	300	—
	13.	Wycieczki naukowe z uczniami	200	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	1.700	1.100
IV. Zapomogi dla uczniów :				
		a) z funduszków krajowych . . . . . 600 K.		
		b) z subwencji państwowej . . . . . 1.000 „	1.600	—
V. Rozmaite nieprzewidziane				
	15.		200	—
		<u>Suma wydatków</u>	13.130	1.100
		<u>Razem</u>	14.2	—

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
I.		DOCHODY.		
	1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa :		
		<i>a)</i> na utrzymanie szkoły :	3.000	—
		<i>b)</i> na zapomogi dla uczniów	1.000	—
		<u>Suma rubryki I. . . . .</u>	4.000	—
II.	2.	Opłaty od uczniów	1.300	—
III.	3.	Dochód z analiz	200	—
		<u>Suma dochodów . . . . .</u>	5.500	
		W porównaniu z wydatkami	14.230	
		<u>okazuje się niedobór</u>	8.730	

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz szkoły gorzelniczej w Dublanach i wstawić wydatki w sumie K. 14.230 — do rubryki X. *poz. 3.* wydatków, dochody w sumie K. 5.500 — do rubr. X. *poz. 3.* dochodów funduszu krajowego.

Za prz ewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Gorzelnia krajowa w Dublanach

Do Rubr. X. poz. 4. wydatków i poz. 4. dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

W rozprawach Komisji budżetowej poruszono myśl, aby wszystkie wydatki gorzelni, wynikające z doświadczeń, spowodowanych zadaniem nauczania ująć w osobną cyfrę i tą sumą obciążyć budżet szkoły gorzelniczej a nie gorzelni krajowej.

Cyfry preliminarza przyjęto bez zmiany mianowicie:

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace.				
	1	Gorzelnik	1.200	—
	2	2 robotników po 30 K. miesięcznie przez 4 miesiące i jeden przez cały rok	600	—
<u>Suma rubryki I.</u>			1.800	—
II. Koszta wyrobu spirytusu.				
	3	Opał	1.600	—
	4	Ziemniaki (1.800 q. po 3 K.)	5.400	—
	5	Jęczmień (80 q. po 14 K.)	1.120	—
	6	Żyto, kukurudza i proso (40 q. po 14 K.)	560	—
	7	Światło, smarowidło, drożdże i t. p.	400	—
	8	Naprawa maszyn i uzupełnienie przyrządów	600	—
	9	Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robotników	400	—
<u>Suma rubryki II.</u>			10.080	—
III. Rozmałe.				
		Utrzymanie budynków i podwórza	200	—
	10	Podatek zarobkowy	200	—
	11	Koszta komisji lustracyjnych, posyłki i wyjazdy w sprawach gorzelnii	100	—
	12			
<u>Suma rubryki III.</u>			500	—
Suma wydatków			12 380	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Ze sprzedaży spirytusu (200 hl. po 36 K.) .	7.200	—
II.	2	Ze sprzedaży wywarów (2500 Hl po 24 g.) .	600	—
III.	3	Bonifikacya za 200 Hl. spirytusu po 10 K. .	2.000	—
<u>Suma dochodów .</u>			9.800	
W porównaniu z wydatkami .			12.380	
<u>okazuje się niedobór .</u>			2.580	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

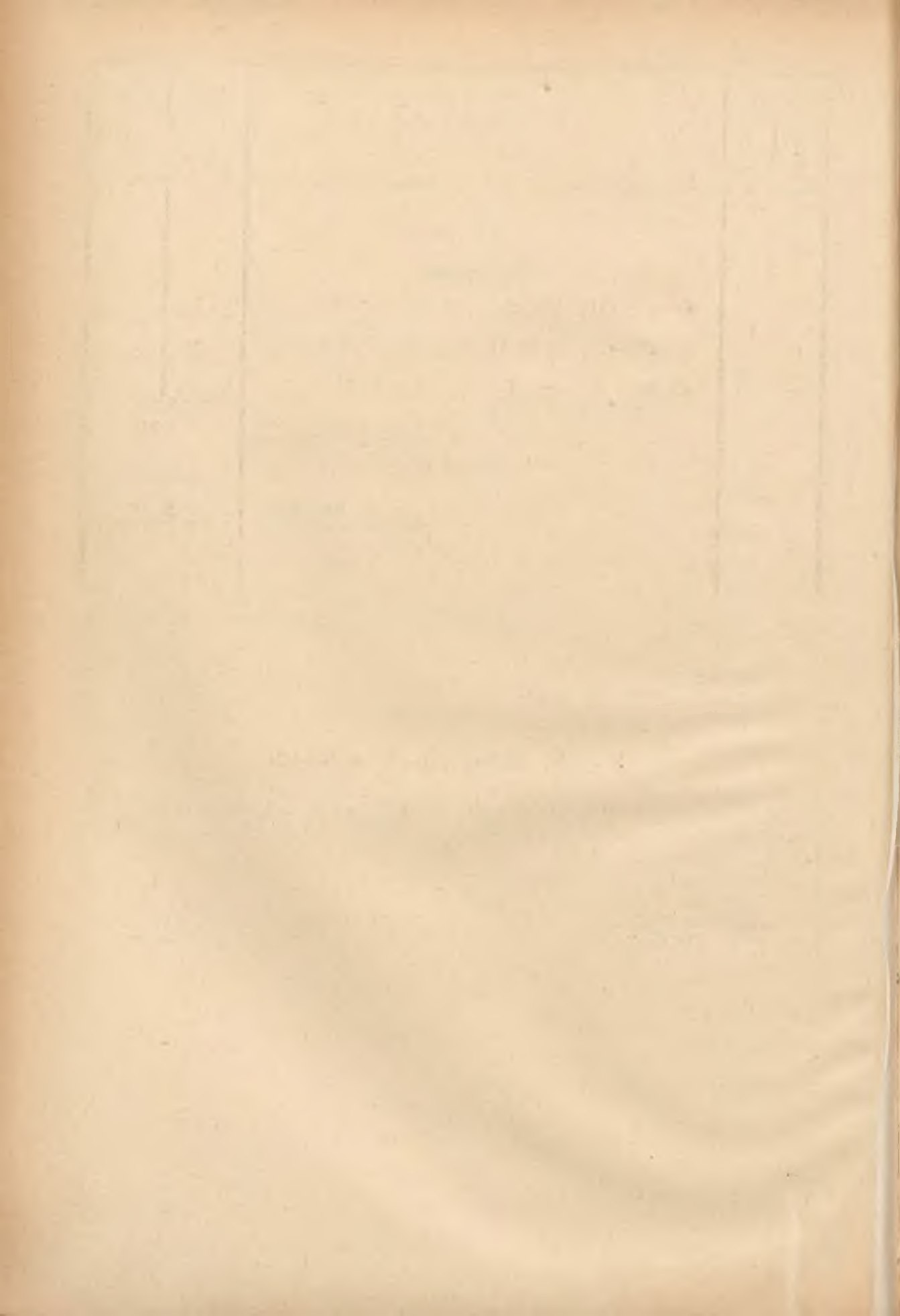
powyższy preliminarz gorzelnii krajowej w Dublanach i wstawić wydatki w sumie K 12.380 do rubr. X. poz. 4. wydatków, dochody w sumie K. 9.800 do rubr. X. poz. 4. dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Folwark w Dublanach.

Do rubr. X. poz. 5. wydatków i poz. 5, dochodów,

Sprawozdawca poseł Milewski.

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozyty		czajne	czajne
			Korony	
A) WYDATKI FOLWARKU.				
I.		Wydatki na gospodarstwo.		
	1.	Płace i zasługi	6.400	—
	2.	Najem robotnika	10.000	—
	3.	Zmiana i dokupno nasienia	600	—
	4.	Dokupno nawozów dopełniających:		
		a) na pole . . . . . 2.500 K.		
		b) na łąki . . . . . 500 "	3.000	—
	5.	Dokupno karmy (owsa, makuchów, kielków)	8.600	—
	6.	Wymiana zużytych koni i uprzęży	1.500	—
	7.	Utrzymanie budynków	1.200	—
	8.	Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	1.000	2.350
	9.	Utrzymanie dróg i rowów	200	—
	10.	Melioracje łąk:		
		a) Utrzymanie narzędzi melioracyjnych i dokupno materiałów 300 K. 10.00 K.	700	10.000
		b) Wynagrodzenie łąkowego 400 " — "		
	11.	Zabezpieczenie od pożaru i gradu	1.500	—
	12.	Kuchnia folwarczna	700	—
	13.	Koszta kancelaryjne	160	—
	14.	Światło i smarowidło	100	—
	15.	Kultura lasu i utrzymanie stawów	400	—
	16.	Posyłki i jazdy w sprawach folwarku	200	—
	17.	Koszta leczenia czeladzi i dobytku	300	—
		Suma rubryki I.	36.560	12.350
II.	18.	Podatki, daniny i opłaty	1.400	—
III.	19.	Rozmaite nieprzewidziane	300	—
		Suma działu A)	38.260	12.350
		Razem	50.610	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			k o r o n y	
IV.		B) Ekwiwalent, spłata długów i renty.		
19.		Ekwiwalent za VI. dziesięciolecie	1.055	—
20.		Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu we Lwowie:		
		a) 55 i 56 rata kapitału z odsetkami od pożyczki		
		10.000 K. . . . . 600 K.		
		b) 43 i 44 rata kapitału z odsetkami od		
		pożyczki 23.200 K. . . . . 1.219 „	1.819	—
21.		Renta wieczysta c. k. galic. Towarzystwu gospodar-		
		czemu	3.200	—
		Suma działu B)		6.074
		ZESTAWIENIE.		
		Suma działu A)	50.610	
		" " B)	6.074	
		Suma wszystkich wydatków		56.684

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I. Dochody z gospodarstwa.				
	1.	Ze sprzedaży ziemiopłodów	21.000	—
	2.	Z wynajętych łąk i pastwisk	3.300	—
	3.	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:		
	a)	Krowiarnia:		
	α)	mleko . . . . . 10.000 K.		
	β)	przychówek . . . . . 5.000 „ 15.000 K.		
	b)	Nierogacizna . . . . . 500 „		
	c)	Owce . . . . . 150 „		
	d)	Braki i opasy . . . . . 4.000 „	19.650	—
	4.	Ryczałt od szkół za straty wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb tychże szkół	2.000	—
	5.	Za wynajęte konie	1.000	—
	6.	Z lasu i stawów	800	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	47.750	—
II. Z dzierżaw.				
	7.	Z polowania	50	—
III. 8. Rozmaite nieprzewidziane				
			200	—
		<u>Suma dochodów</u>	48.000	
		W porównaniu z wydatkami folwarku	50.610	
		okazuje się nadwyżka wydatków	2.610	
		a po uwzględnieniu spłaty długów i renty	6.074	
		<u>okaże się niedobór</u>	8.684	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz folwarku w Dublanach i wstawić wydatki w sumie K. 56.684— do rubr. X. poz. 5. wydatków, dochody w sumie K. 48.000— do rubr. X. poz. 5. dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Bađeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach.

Do Rubr. X. poz. 6 wydatków i poz. 6 dochodów.

Spr. wozdawca poseł Milewski.

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace personalu.				
	1	Kierownik stacyi	2.400	
	2	5 Asystentów :		
		a) Asystent pierwszy (etatowy),		
		płaca	2.000 K.	
		dodatek aktywalny	200 "	
		dodatek pięcioletni	400 "	
		dodatek osobisty	400 "	3.000 K.
		b) 2 asystentów (nieetato-		
		wych) płaca po	1.600 K. 3.200 K.	
		na mieszkanie po	240 " 480 "	
		na opał po	78 " 156 "	3.836 K.
		c) 2 asystentów (nieeta-		
		towych) płaca po	1.200 K. 2.400 K.	
		na mieszkanie po	240 " 480 "	
		na opał po	78 " 156 "	3.036 K.
			9 872	
	3	Laborant, płaca	zwyocz. 900 K. nadzwycz. — K.	
		na mieszkanie	200 " — "	
		dodatek nadzwycz.		
		do płacy	— " 360 "	1.100 360
	4	Pomocnik kancelaryjny płaca	720	
	5	Trzech służących, płace po	600 K. 1.800 K.	
		dodatki na mieszkanie po	192 " 576 "	2.376
		Suma rubryki I.	16.468	360
II. Utrzymanie stacyi.				
	6	Koszta utrzymania laboratorium	7.500	960
	7	" prowadzenia doświadczeń wegetacyjnych i wa-		
		zozonowych	1.200	
	8	Koszta prowadzenia doświadczeń polowych na fer-		
		mach doświadczalnych	5.000	
	9	Doświadczenia z uprawą buraków cukrowych	600	
	10	Doświadczenia z żywieniem inwentarza	400	
		Do przeniesienia	14.700	960
			16.468	360

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia . }	16.468	360
			14.700	960
II.	11	Koszta kancelar., druk świadectw, portorya	1.400	—
	12	Druki sprawozdań	1.200	—
	13	Prenumerata pism i zakupno podręczników	600	—
	14	Koszta podróży kierownika i asystentów	2.600	—
		Ubezpieczenie od wypadków funkcyonaryuszów stacyi	600	—
	15	Ubezpieczenie ruchomości stacyi od ognia	700	—
	16	Utrzymanie i opał budynku	500	—
	17			
		Suma rubryki II. .	22.300	960
III.		Koszta ruchu gazowni dla produkcji gazu do oświetlania i dla laboratoryów.		
	18	Monter wynagrodzenie . . . . . 1.200 K. dodatek na mieszkanie . . . . . 240 „	1.440	—
		Palacz wynagrodzenie	600	—
		Olej	1.400	—
	19	Koks	1.650	—
	20	Utrzymanie aparatów, pieców i rurociągu	1.000	—
	21	Ubezpieczenie budynku i robotników	400	—
	22			
	23			
		Suma rubryki III. .	6.490	—
		Suma wydatków .	45.258	1.320
		Razem .	46.578	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
II.	2	Dochód z analiz	10.000	—
III	3	Ze sprzedaży mazi pogazowej	300	—
IV.		Zwroty od zakładów za gaz :		
	4	Od Akademii rolniczej w Dublanach	3.000	—
	5	Od szkoły gorzelniczej w Dublanach	400	—
		Suma rubryki IV.	3.400	—
		<u>Suma dochodów . . . . .</u>	19.700	
		W porównaniu z wydatkami	46.578	
		<u>Okazuje się niedobór</u>	26.878	

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach i wstawić wydatki w sumie K. 46.578.— do rubr. X. poz. 6 wydatków, dochody w sumie K. 19.700.— do rubr. X. poz. 6 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :
K. Badeni.

Sprawozdawca :
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie.

Do rubr. X. poz. 8. wydatków i poz. 7. dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Prehminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace personalu.				
1.		Kierownik stacji:		
		płaca	4.800 K.	
		dodatek aktywalny	1.120 "	
		dodatek osobisty	3.760 "	
			9.680	—
2.		Asystenci:		
		a) Asystent pierwszy etatowy, płaca	2.000 K.	
		dodatek aktywalny	200 "	2.200 K.
		b) 2 asystentów nieetatowych, płaca		
		po 1.200 K.	2.400 K.	
		na mieszkanie po 400 K	800 "	
		" opał po 78 K.	156 "	3.356 "
			5.556	—
3.		Laborant, płaca	1.100 K.	
		na mieszkanie	360 "	
			1.460	—
		Suma rubryki I.	16.696	—
II. Koszta administracji.				
4.		Zarząd: a) koszta kancelaryjne	800 K.	
		b) służący	720 "	
			1.520	—
5.		Najem pomieszkania	3.000	—
6.		Oświetlenie i opał	900	—
		Suma rubryki II.	5.420	—
III. Utrzymanie stacji.				
7.		Koszta utrzymania stacji	3.500	800
8.		" " ogrodu górskiego na połoninach	2.000	—
9.		Utrzymanie pól doświadczalnych i analizy z pól u- trzymywanych kosztem Towarz. gospodarczego	1.200	—
10.		Założenie i prowadzenie pól selekcyjnych przy szkołach rolniczych	600	—
11.		Koszta druków i wydawnictw	400	—
12.		Prenumerata pism i zakupno dzieł fachowych	600	—
13.		Koszta podróży kierownika i asystentów	1.500	—
		Suma rubryki III.	9.800	800
		Suma wydatków	31.916	800
		Razem	32.716	

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycji			
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	4.000	—
II.	2.	Dochód z analiz	1.600	—
III.	3.	Dochód z pól i ogrodu	400	—
<u>Suma dochodów . . . . .</u>			6.000	
W porównaniu z wydatkami			32.716	
<u>Okazuje się niedobór . . . . .</u>			26.716	

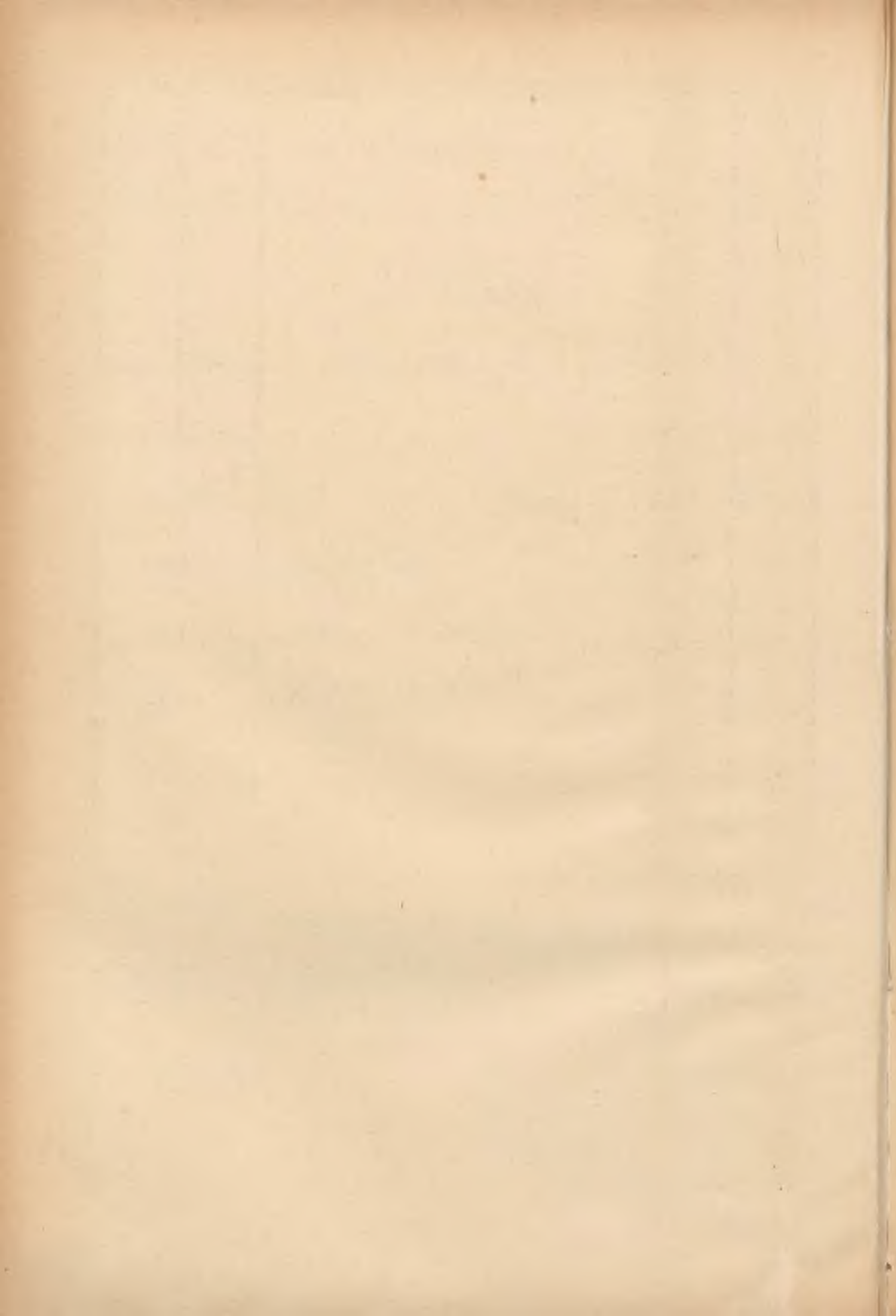
Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej botanicznej w Dublinach i wstawić wydatki w sumie K. 32.716—do rubr. X. poz. 8. wydatków, dochody w sumie K. 6.000—do rubr. X. poz. 7. dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

**Szkoła gospodarstwa lasowego
we Lwowie.**

Do Rubr. X. poz. 9 wydatków i poz. 8 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski)

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

W dyskusji wyrażono przekonanie, że pomieszczenie takiej średniej szkoły lasowej odpowiedniejszym byłoby na wsi przy lesie, co by dydaktycznie i pedagogicznie mogło lepsze rokować wyniki.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
1.		Profesor fachowy, zarazem dy- rektor, płaca	4.800 K.	
		dodatek aktywalny	840 "	
		dodatek osobisty	1.200 "	
		dodatek pięcioletni	400 "	
			7.240	—
2.		Trzech profesorów fachowych ;		
		a) dla dwóch, płaca po 3.200	6.560 K.	
		dodatki aktywne po 720	1.440 "	
		dodatki 5-letnie dla jednego	1.200 "	
		b) dla jedn go ex ra statum		
		płaca	3.280 "	
		dodatek aktywalny	720 "	
			13.200	—
3.		Trzech nauczycieli-adjunktów :		
		a) dla dwóch, płaca po 2.400	4.800 K.	
		dodatki aktywne po 600	1.200 "	
		dodatek osobisty dla j dnego	300 "	
		dodatki 5-letnie dla jednego	900 "	
			7.200	—
		b) dla jednego płaca	2.400 K.	
		dodatek aktywalny	600 "	
4.		Docenci (nauczyciele pomocnicy)		
		a) języka polskiego i niemiecki go	1.600 "	
		b) fizyki (ksperymentalnej)	600 "	
		c) matematyki	900 "	
		d) zarysu inżynieryi, konstrukcyi i ry- sunków	2.000 "	
		e) chemii ogólnej :		
		α) za wykłady . . . . . 600 K.		
		β) za prowadzenie éwi- czeń w laboratorium chemii . . . . . 400 "	1.000 "	
		f) ekonomii społecznej	400 "	
		g) encyklopedyi rolnictwa	600 "	
		h) zarysu prawa i administracyi	500 "	
		i) nauki o pomocy w nagłych wy- padkach	200 "	
			7.800	—
		Suma rubryki I.	35.440	—
		Do przeniesienia .	35.440	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
		Z przeniesienia	35.440	—
II.		Koszta administracyi.		
	5	Koszta kancelaryjne, druki i portorya	600	—
	6	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekeji	480	—
	7	Ubezpieczenie budynków i zbiorów	80	—
	8	Opał, oświetlenie i należytość za wodę	880	—
	9	Utrzymanie budynków	400	—
	10	Sprzęty i ruchomości	100	—
	11	Dozorca domu i pomocnik dozorecy	1.800	—
	12	Podatki	45	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	4.385	—
III.		Środki naukowe.		
	13	Biblioteka i czytelnia	600	200
	14	Laboratorya :		
		a) chemii ogólnej i technologicznej	zwycz. 280 K. nadzw. — K.	
		b) botaniczno-fizyologiczne	120 " — "	
		c) urządzenie laboratorium	— " 800 "	400 800
	15	Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń :		
		a) do geografii fizycznej i politycznej	zwycz. 20 K. nadzw. — K.	
		b) do fizyki	40 " 200 "	
		c) " meteorologii i klimatologii	40 " — "	
		d) do inżynierji leśnej	300 " 250 "	
		e) " botaniki, fizyologii, geognozy i mineralogii.	120 " 50 "	
		f) do zoologii	40 " — "	
		g) " technologii chemicznej	100 " 100 "	
		h) " leśnictwa w ogóle i uprawy lasu	300 " 60 "	960 660
	16	Na utrzymanie szkółki drzewek w Winnikach i Brzuchowicach	—	1.000
	17	Wycieczki naukowe z uczniami	2.000	—
	18	Utrzymanie ogrodu przy szkole	300	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	4 260	2.660
IV.		Splata pożyczki.		
	19	Gal. Kasie oszczędności we Lwowie, 59 i 60 rata na kapitał i odsetki	1.042	—
V.	20	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	45.227	2.660
		Razem	47.887	

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw y- czajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	14.000	—
II.	2	Opłaty od uczniów :		
		a) wpisowe od 20 uczniów po 4 K. . . . . 80 K.		
		b) czesne od 30 uczniów po 20 „ . . . . . 600 „	680	—
III.	3	Różne nieprzewidziane	100	—
Suma dochodów			14.780	
W porównaniu z wydatkami			47.887	
<u>okazuje się niedobór</u>			33.107	

Komisja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie i wstawić wydatki w sumie K. 47.887— do rubr. X. poz. 9 wydatków, dochody w sumie K. 14.780— do rubr. X. poz. 8 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

**Szkoła średnia rolnicza
w Czernichowie.**

Do Rubr. X. poz. 10. wydatków i poz. 9. dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Petycję profesorów i urzędników krajowej szkoły rolniczej Czernichowskiej (L. 300) odstąpiono Wydziałowi krajowemu.

Liczba		Poszczególnienie	wy-	nadzwyczajne
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
		Z przeniesienia	60.657	—
		Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.		
12.		Lekarz zakładowy, płaca . . . . . 1.000 K. opał . . . . . 100 „	1.100	
13.		Ogrodnik zakładowy, płaca	1.000	
		<u>Suma rubryki III. . . . .</u>	2.100	—
		Koszta utrzymania służby szkolnej.		
14.		Służba wyższa :		
		a) Tereyan szkoły, zarazem woźny :		
		płaca z wiktem . . . . . 800 K. na ubiór . . . . . 100 „ 900 K		
		b) Woźny dyrekcji, zarazem obsługujący infirmeryę i kaplicę zakładową :		
		płaca z wiktem . . . . . 500 K. na ubiór . . . . . 100 „ 600 K.		
		c) Portyer bramy głównej :		
		płaca z wiktem . . . . . 600 K. na ubiór . . . . . 100 „ 700 „		
		d) Portyer drugiej bramy zakładowej :		
		płaca . . . . . 350 K. na ubiór . . . . . 100 „ 450 „		
		e) Lampiarz, zarazem służący przy kasie i pokoju gościnnym :		
		płaca z wiktem i ubranie . . . . . 550 „	3.200	
15.		Służba niższa :		
		a) Służący przy laboratorium chemii :		
		płaca z wiktem . . . . . 372 K.		
		b) 3 chłopców przy muzeach, zbiorach i sa- lach wykładowych :		
		płace z wiktem po 372 K. . . . . 1.116 „		
		c) stróż domowy, płaca z wiktem . . . . . 372 „		
		d) Stróż, zarazem ogrodniczek przy parku, płaca z wiktem . . . . . 420 „	2.280	
16.		Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekcji)	300	
		<u>Suma rubryki IV. . . . .</u>	5.780	—
		Do przeniesienia	68.537	—

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-y-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			k o r o n y	
		Z przeniesienia	68.537	—
V.		Koszta administracyjne.		
17.		Zarząd :		
		a) pomoc kancelaryjna dla Kuratoryi <i>zwyczaj. nadzwyczaj.</i> szkoły . . . . . 400 K. -- K.		
		b) potrzeby kancelar. szkoły . . . . . 300 " — "		
		c) druki i inseraty . . . . . 200 " 250 "		
		d) portorya i przesyłki . . . . . 300 " — "		
		e) koszta podróży w interesach za- kładu i przywóz środków nau- kowych . . . . . 900 " — "		
		f) koszta przyjazdu docenta wete- rynaryi . . . . . 300 " — "		
		g) utrzymanie koni administra- cyjnych . . . . . 600 " — "		
		h) zaprzysiężony strażnik obszaru dworskiego . . . . . 300 " — "	3.300	250
18.		Opał w gmachu szkolnym i internacie	3.000	—
19.		Oświetlenie "	2.200	—
20.		Utrzymanie "budynek" i ogrodzeń "	3.500	2.000
21.		Wywóz nieczystości, popiołów, mycie podłóg i okien i t. p.	900	100
22.		Zabezpieczenie budynków i zbiorów	800	—
23.		Najem pomieszczeń dla funkcyonaryuszów szkoły	988	—
24.		Płaca kominiarza	400	—
25.		Sprzęty i ruchomości	400	390
26.		Koszta lustracyi zakładu	400	—
27.		Koszta nabożeństwa	240	70
28.		Na aptekę	400	—
29.		Utrzymanie dziedzińców i parku	800	400
		Suma rubryki V.	17.328	3.210
		Do przeniesienia	85.865	3.210

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozyeyi		czajne	czajne
			Korony	
		Z przeniesienia .	85.865	3.210
VI.		Utrzymanie uczniów.		
30.		Żywność dla 60 uczniów	35.000	—
31.		Pranie za ryczałtowem wynagrodzeniem	1.492	—
32.		Służba internatu:		
		a) 4 chłopców do obsługi uczniów:		
		płaca z wiktem po 372 K.	1.488 K.	
		b) palacz do obsługi kaloryferów i łazienki,		
		płaca z wiktem	800 K.	
		mieszkanie, opał i światło	240 „ 1.040 „	
		c) pomocnik palacza i stróż nocny w in-		
		ternacie	420 „	2.948 —
33.		Sprzęty:		
		<i>zwycz. nadzwycz.</i>		
		a) do sal sypialnych	200 K. — K.	
		b) „ infirmeryi	60 „ 150 „	
		c) „ sali rekreacyjnej i gim-		
		nastycznej	100 „ — „	360 150
34.		Odzież dla 60 uczniów po 120 K.	7 200	—
35.		Pościel	200	—
		<u>Suma rubryki VI. . . . .</u>	<u>47.200</u>	<u>150</u>
VII.	36.	Utrzymanie czterech uczniów na koszt funduszu krajowego	2.940	—
VIII.		Potrzeby naukowe.		
37.		Eksperymenta przy wykładach:		
		<i>zwycz. nadzwycz.</i>		
		a) dla profesora rolnictwa	60 K. — K.	
		b) „ „ hodowli	50 „ — „	
		c) „ „ zootomii	40 „ — „	
		d) „ „ weterynaryi	50 „ — „	
		e) „ „ botaniki	60 „ — „	
		f) „ „ fizyki	40 „ — „	
		g) „ „ miernictwa	50 „ — „	
		h) „ „ chemii ogólnej	100 „ — „	
		i) „ „ mleczarstwa	100 „ — „	
		j) „ „ rybactwa	50 „ — „	
		k) narzędzia ręczne do praktyki		
		gospodarskiej	100 „ — „	
		l) dla profesora administracyi	— „ 200 „	700 200
		<u>Do przeniesienia . . . . .</u>	<u>700</u>	<u>200</u>
			136 005	3.360

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzwyczajne
rubryki	pozytywi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	136.005	3.860
			700	200
VIII.	38.	Zbiory i muzea:		
		<i>zwyczaj.</i> <i>nadzwyczaj.</i>		
		a) zbiór rolniczy . . . . . 200 K. — K.		
		b) " hodowlany . . . . . 100 " — "		
		c) " fizyczny . . . . . 200 " — "		
		d) " geograficzny . . . . . 50 " — "		
		e) " botaniczny . . . . . 100 " — "		
		f) " zoologiczny . . . . . 100 " — "		
		g) " zootomiczny . . . . . 50 " — "		
		h) " mechaniczny . . . . . 100 " — "		
		i) " mineralogiczny . . . . . 40 " — "		
		j) " technologiczny . . . . . 100 " — "		
		k) " okazów leśnych . . . . . 60 " — "		
		l) " okazów weterynaryjn. . . . . 60 " — "		
		m) " narzędzi rolniczych . . . . . 200 " — "		
		n) " modeli do budownictwa . . . . . 50 " — "		
		o) " przyrządów mierniczych . . . . . 100 " — "		
		p) " mleczarski . . . . . 50 " — "		
		r) " ogrodniczy . . . . . 100 " — "		
		s) " melioracyjny . . . . . 50 " — "		
		t) " rybacki . . . . . 50 " — "		
		u) Stacja meteorologiczna . . . . . 60 " 60 "	1 820	60
	39.	Laboratoria:		
		a) chemii ogólnej i gabinet . . . . . 600 K.		
		b) " rolniczej . . . . . 400 "		
		c) " technologicznej . . . . . 100 "		
		d) zootomiczne . . . . . 100 "		
		e) roślinno - fizjologiczne . . . . . 200 "		
		f) rolnicze . . . . . 200 "	1.600	—
	40.	Biblioteka:		
		a) przykupno dzieł . . . . . 800 K.		
		b) oprawa książek . . . . . 200 "		
		c) czasopisma naukowe i polityczne . . . . . 600 "	1.600	—
	41.	Utrzymanie i uzupełnienie ogrodu pomologicznego i warzywnego	1.500	—
	42.	Ogród botaniczny	200	—
	43.	Utrzymanie pola doświadczalnego	400	—
	44.	Wycieczki naukowe uczniów z profesorami	1.000	—
		Suma rubryki VIII.	8.820	260
IX.	45.	Rozmaite nieprzewidziane	350	—
		Suma wydatków	145.175	3.620
		Razem	148.795	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	14.000	6.000
II.	Opłaty od uczniów.			
	2.	Opłaty na utrzymanie:		
		a) od 56 uczniów po 735 K. . . . . 41.160 K.		
		b) od 4 uczniów przyjętych na koszt fund. kraj. (obacz rub. VIII. wyd.) po 735 K. . . . . 2.940 .	44.100	--
	3.	Czesne szkolne od 60 uczniów po 100 K. . . . . 6.000 K. po strąceniu czesnego od 20 uczniów, uwolnionych od opłaty przez Wydział krajowy 2.000	4.000	--
		Suma rubryki II.	48.100	--
III.	4.	Ze sprzedaży płodów z ogrodów	1.000	--
IV.	5.	Zwrot z funduszu folwarku za administracyę	400	--
V.	6.	Różne nieprzewidziane	200	--
		Suma dochodów	63.700	6.000
		Razem	69.700	
		W porównaniu z wydatkami	148.795	
		okazuje się niedobór	79.095	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz szkoły średniej rolniczej w Czernichowie i wstawić wydatki w sumie 148.795 K do rubr. X. poz. 10. wydatków, dochody w sumie 69.700 K do rubr. X. poz. 9. dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Folwark w Czernichowie.

Do rubr. X. poz. 11 wydatków i poz. 10 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
A) WYDATKI FOLWARKU.				
I. Wydatki na gospodarstwo.				
	1	Płace i zasługi: a) Nauczyciel - instruktor za administrację folwarku . . . . . 400 K. b) służba folwarczna (zasługa i ordynarya) . . . . . 2.800 „	3.200	—
	2	Najem robotnika	2.000	—
	3	Dokupno i zmiana nasienia	600	—
	4	„ nawozów dopełniających	500	—
	5	„ słomy i karmy	1.800	—
	6	Inwentarz użytkowy (naprawa uprzęży)	450	250
	7	Utrzymanie budynków folwarcznych	250	—
	8	Naprawa narzędzi i sprzętów, oraz kucie koni	300	500
	9	Utrzymanie rowów	200	—
	9a	Dokupno koni	—	800
	10	Zabezpieczenie od pożarów i gradobicia	120	—
	11	Potrzeby kancelaryjne, światło, opał i smarowidło	120	—
	12	Gratyfikacye służbie (do rozporządzalności dyrekeji)	100	—
		<u>Suma rubryki I. . . . .</u>	9.640	1.550
II. Las i plantacye wikla.				
	13	Służba, roboty i zalesienie	1.700	—
	14	Utrzymanie wikli i uzupełnienie plantacyi	1.000	—
	15	Wynagrodzenie ogrodnika	400	—
		<u>Suma rubryki II. . . . .</u>	3.100	—
	16	Utrzymanie brzegów Wisły	400	300
III.	17	Podatki i daniny	960	—
IV.	17a	Naprawa pieca wapiennego	—	1.200
IV.a	18	Utrzymanie zaprzysiężonego strażnika obszaru dworskiego	300	—
V.		Do przeniesienia	14.400	3.050

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			korony	
		Z przeniesienia .	14.400	3 050
VI.		Rozmaite nieprzewidziane.		
	19	Koszta drenowania pól na Żakowcu	—	4 750
	20	Rozmaite	400	—
		Suma rubryki VI. .	400	4.750
		Suma działu A) .	14.800	7.800
		Razem .	22.600	
VII.		B) Ekwiwalent, spłata kapitałów i odsetek dłużnych:		
	21	Ekwiwalent za VI. dziesięciolecie	700	—
	22	Bankowi krajowemu we Lwowie 20. i 21. rata, wraz z 4% ^o odsetkami od pożyczki 13.000 koron .	608	—
		Suma działu B) .	1.308	
		ZESTAWIENIE.		
		Suma działu A)	22.600	
		„ „ B)	1.308	
		Suma wszystkich wydatków .	23.908	

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadz.
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			korony	
DOCHODY.				
I. Z gospodarstwa.				
	1	Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni	3.200	—
	2	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych: (krowiarnia)	2.800	—
	3	Z wynajętych ról i pastwisk	1.300	—
	4	Za wynajęte konie	700	—
	5, 6	Zwrot z funduszu szkoły za utrzymanie koni	600	—
<u>Suma rubryki I.</u>			8.600	—
II. Z lasu i wikła.				
	7	Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego	3.400	—
	8	Z wikła i trawy wśród wikła	5.000	—
<u>Suma rubryki II.</u>			8.400	—
III.	9	Z pieca wapiennego	600	—
IV. Inne dochody.				
	10	Olborne za łamanie kamienia	100	—
	11	Z dzierżawy placu targowego, zwanego „Rynek“	40	—
<u>Suma rubryki IV.</u>			140	—
V.	12	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
<u>Suma dochodów</u>			17.840	
W porównaniu z wydatkami folwarku			22.600	
okazuje się niedobór			4.760	
a z uwzględnieniem ekwiwalentu i spłaty długów			1.308	
<u>okaże się niedobór</u>			6.068	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz Folwarku w Czernichowie i wstawić wydatki w sumie K. 23.908 do rubr. X. poz. 11 wydatków, dochody w sumie K. 17.840 do rubr. X. poz. 10 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

**Krajowa niższa szkoła rolnicza
w Bereźnicy.**

Do Rubr. X. poz 12. wydatków i poz. 11. dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycji		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
1		Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca . . . . . 3.000 K. dodatek aktywalny . . . . . 300 „	3 300	—
2		Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca . . . . . 2.400 K. dodatek aktywalny . . . . . 240 „ „ pięcioletni . . . . . 300 „	2.940	—
3		Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów pła	1.200	—
4		Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca . . . . . 1.400 K. dodatek aktywalny . . . . . 140 „ dodatek pięcioletni . . . . . 160 „	1.700	—
5		Katecheta obrz. łac. i gr. kat.: płaca . . . . . 960 K. wydatki z powodu nabożeństwa . . . . . 400 „	1.360	—
		Suma rubryki I.	10.500	—
II. Koszta administracyjne.				
6		Zarząd: a) pomoc kancelaryjna . . . . . 240 K. b) koszta kancelaryjne! . . . . . 200 „ c) służa szkolny i stróż nocny . . . . . 600 „	1.040	—
7		Opał	1.200	—
8		Oświetlenie	350	—
9		Utrzymanie budynków	1.200	600
10		Sprzęty i ruchomości	400	—
11		Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800	—
12		Podatek i opłata myta	400	—
		Suma rubryki II.	5.390	600
III. Utrzymanie uczniów.				
13		Stołowanie . . . . . } dla 45 uczniów	13.500	—
14		Odzież, pościel i pranie . . . . . } po 300 K.		
15		Lekarz i apteka		
16		Uczeń praktykan	300	—
		Suma rubryki III.	14.200	—
		Do przeniesienia .	30.090	600

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozyty			
			Korony	
		Z przeniesienia	30,090	600
IV.		Potrzeby naukowe.		
	17	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p.)	240	—
	18	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstraeyi . . . . . 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia . . . . . 250 „		
		c) ogród szko'ny . . . . . 300 „	850	—
	19	Wycieczki naukowe z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>1.190</u>	<u>—</u>
V.		Kursy specjalne.		
	20	Kurs ewiczeń dla szkolnej st aży pożarnej	100	—
	21	„ mleczarstwa	100	400
	22	„ stelmachstwa i koszykarstwa	200	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	<u>400</u>	<u>400</u>
VI.	23	Gospodarstwo:		
		a) Wydatki na gospodarstwo . . . . . 10.000 K.		
		b) Czynnz na dodzierżawienie 40 mor- gów gruntu . . . . . 1.000 „	11.000	—
VII.	24	Rozmaite nieprzewidzi ne.	200	—
		<u>Suma wydatków</u>	<u>42 880</u>	<u>1.000</u>
		<u>Razem</u>	<u>43.880</u>	

Liczba		Poszczególuienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyji		Korony	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
II.	2	Zarobek 45 uczniów po 24 K.	1.080	—
III.	3	Dochód z gospodarstwa :		
		a) Dochód z gospodarstwa szkolnego . . . . . 12.500 K.		
		b) " z ogrodu . . . . . 300 "	12.800	—
IV.	4	Opłaty od uczniów	400	—
V.	5	Rozmaite nieprzewidziane	—	—
Suma dochodów			20.280	
W porównaniu z wydatkami			43.880	
okazuje się niedobór			23.600	

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz krajowej niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy i wstawić wydatki w sumie K. 43.880 do nrbr. X. poz. 12 wydatków, dochody w sumie K. 20.280 do rubr. X. poz. 11 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

**Krajowa niższa szkoła rolnicza
w Horodence.**

Do Rubr. X. poz. 13 wydatków i poz. 12 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca . . . . . 3.000 K. dodatek aktywalny . . . . . 500 "	3 300	—
	2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca . . . . . 2.400 K. dodatek aktywalny . . . . . 240 "	2 640	—
	3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca 1.200	1.200	—
	4.	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca . . . . . 1.400 K. dodatek aktywalny . . . . . 140 " dodatek pięcioletni . . . . . 213 "	1.753	—
	5.	Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	600	—
		Suma rubryki I	9.493	—
II. Koszta administracyjne.				
	6.	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna . . . . . 240 K. b) koszta kancelaryjne . . . . . 200 " c) służa szkolny i stróż nocny . . . . . 600 "	1.040	—
	7.	Opał	1.600	—
	8.	Oświetlenie	300	—
	9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	1.000	2.900
	10.	Sprzęty i ruchomości	300	200
	11.	Dowóz wody do zakładu	400	100
	12.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800	—
	13.	Utrzymanie bydła i chlewni	600	—
	14.	Ekwiwalent i podatek od gruntu szkolnego	100	—
		Suma rubryki II.	6.140	3.200
		Do przeniesienia	15.633	3.200

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			k o r o n y	
		Z przeniesienia	15.633	3.200
III.		Utrzymanie uczniów.		
15.		Stołowanie . . . . . (dla 42 uczniów		
16.		Odzież, pościel i pranie . . . . . / po 300 K.	12.600	—
17.		Lekarz i apteka	400	—
18.		Uczeń praktykant	300	—
		<u>Suma rubryki III. . . . .</u>	<u>13.300</u>	<u>—</u>
IV.		Potrzeby naukowe.		
19.		Przybory do nauki i pisanja dla uczniów (książki, papier, zeszyty, i t. p)	240	—
20.		Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przy- rządy do demonstracyi i ćwiczeń prak- tycznych . . . . . 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia . . . . . 200 „		
		c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy i t. p.) . . . . . 300 „	800	—
21.		Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	40	—
22.		Wycieczki z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki IV. . . . .</u>	<u>1.180</u>	<u>—</u>
V.		Kursy specjalne.		
23.		Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
24.		„ mleczarstwa	100	—
25.		„ uprawy tytoniu	120	—
26.		„ stelmachstwa	150	—
		<u>Suma rubryki V. . . . .</u>	<u>470</u>	<u>—</u>
VI.	27.	Rozmaite nieprzewidziane	200	—
		<u>Suma wydatków . . . . .</u>	<u>30 783</u>	<u>3 200</u>
		<u>Razem . . . . .</u>	<u>33.983</u>	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1.	Subwencya z c. k. Skarbu P. ństwa	6.000	—
II.	2.	Oplaty na utrzymanie uczni6w:		
		a) Rada powiatowa horodeńska, 3 stypendya po 200 K. i 1 stypendyum 300 K.	900	
		b) Gmina miasta Horod nki, 1 stypendyum 200	1.100	—
III.	3.	Oplaty na utrzymanie uczni6w	600	—
IV.	4.	Doch6d z ogrodu (pola) szkolnego i z ogr6dka do- świadczalnego tytoniowego	300	—
V.	5.	Doch6d z bydła i chlewni	800	—
Suma dochod6w			8.800	
W por6wnaniu z wydatkami			33.983	
okazuje si6 niedob6r			25.183	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence i wstawić wydatki w sumie K. 33 983.— do rubr. X. poz. 13. wydatków, dochody w sumie K. 8.800.— do rubr. X. poz. 12. dochod6w funduszu krajowego.

za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy.

Do Rubr. X, poz. 14 wydatków i poz. 13 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca	3.000 K.	
		dodatek aktywalny	300 "	
		dodatki pięcioletnie	1.400 "	
		dodatek osobisty	400 "	
			5.100	—
	2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca	2.400 K.	
		dodatek aktywalny	240 "	
		dodatki pięcioletnie	1.400 "	
			4.040	—
	3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	4.	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca	1.400 K.	
		dodatek aktywalny	140 "	
		" pięcioletni	120 "	
			1.660	—
	5.	Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	500	—
		Suma rubryki I.	12.500	—
II. Koszta administracyi.				
	6.	Zarząd:		
		a) pomoc kancelaryjna	240 K.	
		b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	200 "	
		c) służa szkolny i stróż nocny	600 "	
			1.040	—
	7.	Opał	1.200	—
	8.	Oświetlenie	200	—
	9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominarz)	700	2.000
	10.	Sprzęty i ruchomości	400	—
	11.	Ekwiwalent i podatki	50	—
		Suma rubryki III.	3.590	2.000
III. Utrzymanie uczniów.				
	12.	Stołowanie		
	13.	Odzież, pościel i pranie		
	14.	Lekarz i apteka	400	—
	15.	Uczeń praktykant	300	—
		Suma rubryki III	12.700	—
		Do przeniesienia	28.790	2.000

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
		Z przeniesienia	28.790	2.000
IV.		Potrzeby naukowe.		
16.		Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty, itp.)	200	—
17.		Środki naukowe:		
	a)	modele, maszyny, i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych . . . . . 300 K.		
	b)	biblioteka i czytelnia . . . . . 200 „		
	c)	ogród szkolny . . . . . 100 „	600	—
18.		Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	40	—
19.		Wycieczki z uczniami	100	—
		Suma rubryki IV	940	—
V.		Kursy specjalne.		
20.		Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
21.		„ uprawy i suszenia tytoniu	200	—
		Suma rubryki V.	300	—
VI.	22.	Gospodarstwo:		
	a)	Wydatki na gospodarstwo . . . . . 8.000 K.		
	b)	Czynsz dzierżawny za grunta odstąpione szkole przez skarb jagiелnicki . . . . . 1.000 „		
	c)	Czynsz za budynki . . . . . 500 „	9.500	—
VII.	23.	Rozmaite nieprzewidziane	200	—
		Suma wydatków	39.730	2.000
		Razem	41.730	

Liczba		Poszczególńienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
II.	2.	Oplaty od uczni6w	200	—
III.	3.	Zarobek 40 uczni6w po 24 K.	960	—
IV.	4.	Dochody z gospodarstwa szkolnego	10.600	—
V.	5.	Rozmaite nieprzewidziane	—	—
<u>Suma dochod6w . . . . .</u>			17.760	
W por6wnaniu z wydatkami			41.730	
<u>okazuje si6 niedob6r . . . . .</u>			28.970	

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz krajowej niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy i wstawić wydatki w sumie K. 41.730 do rubr. X. poz. 14 wydatków, dochody w sumie K. 17.760 do rubr. X. poz. 13 dochod6w funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :
K. Badeni.

Sprawozdawca :
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Krajowa niższa szkoła rolnicza
w Kobiernicach.

Do Rubr. X. poz. 15 wydatków i poz.
14 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
rubryki	pozycji		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
1		Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
		płaca	3.000 K.	
		dodatek aktywalny	300 "	
		dodatek pięcioletni	400 "	
			3.700	—
2		Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:		
		płaca	2.400 K.	
		dodatek aktywalny	240 "	
			2.640	—
3		Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów,		
		płaca	1.200	—
4		Nauczyciel do nauk elementarnych:		
		płaca	1.400 K.	
		dodatek aktywalny	140 "	
		dodatek pięcioletni	160 "	
			1.700	—
5		Katecheta obrz. łac. płaca	500 K	
		wydatki z powołania do służby	200 "	
			700	—
		Suma rubryki I	9.940	
II. Koszta administracji.				
6		Zarząd: a) pomoc kancelaryjna	240 K.	
		b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	200 "	
		c) służa szkolny i stróż nocny	600 "	
			1.040	—
7		Opał	1.200	—
8		Oświetlenie	350	—
9		Utrzymanie budynków	1.000	1.100
10		Sprzęty i ruchomości	300	400
11		Utrzymanie koni do postóg administracyjnych	1.000	—
		Suma rubryki II.	4.890	1.500
		Do przeniesienia	14.830	1.500

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycey		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	14.830	1.500
III.		Utrzymanie uczniów.		
	12.	Stołowanie, ...		
	13.	Odzież, pościel } dla 40 uczniów po 300 K. i pranie	12.000	—
	14.	Lekarz i apteka	400	—
	15.	Uczeń praktykant	300	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	12.700	—
IV.		Potrzeby naukowe		
	16.	Przybory do nauki i pisanie dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.)	240	—
	17.	Srodki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyii ćwiczeń praktycznych 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia . . . . . 250 „		
		c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy i t. p.) . . . . . 250 „	800	—
	18.	Wycieczki naukowe z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	1.140	—
V.		Kursy specjalne.		
	19.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	20.	„ mleczarstwa	100	150
	21.	„ stelmachstwa	200	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	400	150
VI.	22.	Gospodarstwo:		
		a) Wydatki na gospodar-		
		stwo . . . . . 8.200 K.		
		b) Czynnosc dzierżawny		
		α) za folwark z inwentarzem 2.000 K.		
		β) za wynajęte mieszkanie		
		dla służby . . . . . 120 „ 2.120 „	10.320	—
VII.	23.	Bozmaite nieprzewidziane	200	—
		<u>Suma wydatków</u>	39.590	1.650
		<u>Razem</u>	41.240	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6 000	—
II.	2	Opłaty na utrzymanie uczniów:		
		a) Rada powiatowa bialska . . . . . 900 K.		
		b) Od ucznia na własnem utrzymaniu . . . . . 300 „		
		c) Opłaty od uczniów . . . . . 600 „	1 800	—
III.	3	Zarobek 40 uczniów po 24 K.	960	—
IV.	4	Dochód z ogrodu szkolnego	250	—
V.	5	Dochody z gospodarstwa:		
		Dochód z folwarku	9.600	—
<u>Suma dochodów</u>			18.610	
W porównaniu z wydatkami			<u>41.240</u>	
<u>Okazuje się niedobór</u>			22.630	

Komisya budżetowa wnosi;

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz krajowej niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach i wstawić wydatki w sumie K. 41.240— do rubr. X. poz. 15 wydatków i dochody w sumie K. 18.610— do rubr. X. poz. 14 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Suchodole.

Do Rubr. X. poz. 16. wydatków i poz. 15 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI				
I. Płace nauczycieli.				
1.		Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
		płaca	3.000 K.	
		dodatek aktywalny	300 "	
		dodatek pięcioletni	400 "	
			3.700	—
2.		Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:		
		płaca	2.400 K.	
		dodatek aktywalny	240 "	
			2.640	—
3.		Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fa-		
		chowych: płaca	1.600 "	
		dodatek aktywalny	160 K.	
			1.760	—
4.		Instruktor do robót ręcznych i dozorca		
		uczniów, płaca	1.200	—
5.		Nauczyciel do nauk elementarnych:		
		płaca	1.400 K.	
		dodatek aktywalny	140 "	
			1.540	—
6.		Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	900	—
		Suma rubryki I.	11.740	—
II. Koszta administracji.				
7.		Zarząd:		
		a) pomoc kancelaryjna	240 K.	
		b) koszta kancelaryjne	200 "	
		c) służa szkolny i stróż nocny	600 "	
			1.040	—
8.		Opał	1.200	—
9.		Oświetlenie	400	—
10.		Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, ko-		
		miniaryz)	1.000	—
11.		Sprzęty i ruchomości	400	—
12.		Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800	—
		Suma rubryki II.	4.840	—
III. Utrzymanie uczniów.				
13.		Stołówanie . . . . . dla 48 uczniów po		
14.		Odzież, pościel i pranie	300 K.	
			14.400	—
15.		Lekarz i apteka	400	—
16.		Uczeń praktykant	300	—
		Suma rubryki III.	15.100	—
		Do przeniesienia	31.680	—

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozyty			
			K o r o n y	
		Z przeniesienia .	31.680	—
IV.		Potrzeby naukowe.		
	17.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p.)	240	—
	18.	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi . . . . . 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia . . . . . 200 "		
		c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy i t. p.) . . . . . 200 "	700	—
	19.	Wyieczki naukowe z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	1.040	—
V.		Kursy specjalne.		
	20.	K urs mleczarstwa	100	—
	21.	" ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	22.	" wyprawy lnu i konopi	100	—
	23.	" stelmachstwa i koszykarstwa	150	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	450	—
VI.	24.	G ospodarstwo: <i>zwyczaj. nadzwyczaj.</i>		
		a) Wydatki na gospodarstwo . . . . . 9.800 K. — K.		
		b) Czynnosc dzierżawny za grunta dzierżawione od gminy . . . . . 1.000 " 462 "	10.800	462
VII.	25.	R ozmaite nieprzewidziane	200	—
		<u>Suma wydatków</u>	44.170	462
		<u>Razem</u>	44.632	

Liczba		Poszczególnicie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozywi		k o r o n y	
DOCHODY.				
I. Subwencye.				
	1.	Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
II.	2.	Oplaty od uczniów	150	—
III.	3.	Zarobek 45 uczniów po 24 K.	1.152	—
IV.	4.	Dochód z gospodarstwa szkolnego	11.750	—
Suma dochodów .			19.052	
W porównaniu z wydatkami			44.632	
Okazuje się niedobór			25.580	

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz krajowej niższej szkoły rolniczej w Suchodole i wstawić wydatki w sumie K. 44 632 do rubr. X. poz. 16 wydatków, dochody w sumie K. 19.052 do rubr. X. poz. 15 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :
K. Badeni.

Sprawozdawca :
Milewski.

**Krajowa niższa szkoła rolnicza
w Mitocinie.**

Do Rubr. X. poz. 17. wydatków i poz. 16. dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1.	Nauczyciel fachowy zarazem kierownik: płaca . . . . . 3.000 K. dodatek aktywalny . . . . . 300 „ 2 dodatki pięcioletnie . . . . . 800 „	4.100	—
	2.	Nauczyciel fachowy: płaca . . . . . 2.400 K. dodatek aktywalny . . . . . 240 „	2.640	—
	3.	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca . . . . . 1.400 K. dodatek aktywalny . . . . . 140 „	1.540	—
	4.	Instruktor, płaca	1.200	—
	5.	Katecheta	400	—
		Suma rubryki I. .	9.880	—
II. Koszta administracyjne.				
	6.	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna . . . . . 240 K. b) koszta kancelaryjne . . . . . 200 „ c) służa szkolny i stróż nocny . . . . . 600 „	1.040	—
	7.	Opał	1.200	—
	8.	Oświetlenie	300	—
	9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie i ko- miniarsz)	1.200	—
	10.	Sprzęty i ruchomości	400	—
	11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	1.000	—
	12.	Podatek gruntowy	200	—
		Suma rubryki II. .	5.340	—
III. Utrzymanie uczniów.				
	13.	Stołowanie	12.000	—
	14.	Odzież, pościel i pranie } dla 40 uczniów po 300 K.		
	15.	Lekarz i apteka 400		
	16.	Uczeń praktykant 300	300	—
		Suma rubryki III. .	12.700	—
		Do przeniesienia .	27.920	—

Liczba		Poszczególńienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
		Z przeniesienia .	27.920	—
IV.		Potrzeby naukowe.		
	17.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t. p.)	240	—
	18.	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych	300 K.	
		b) biblioteka i czytelnia	300 "	
		c) ogród szkolny (na iona, okazy roślin, nawozy i t. p)	600 "	
	19.	Wycieczki z uczniami	100	—
		Suma rubryki IV.	1.540	—
V.		Kursy specjalne.		
	20.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	21.	" mleczarstwa	100	—
	22.	" stelmactwa i koszykarstwa	300	—
		Suma rubryki V.	500	—
VI.		Gospodarstwo :		
	23.	Dokupno nasienia	1.000	—
	24.	" nawozów	800	—
	25.	" karmy	4.000	—
	26.	Najem robotnika	2.000	—
	27.	Utrzymanie dróg i rowów	500	—
	28.	Naprawa statków gospodarskich, ubezpieczenie ziemiopłodów	600	—
		Suma rubryki VI.	8.900	—
VII.		Spłata długu.		
	29.	Fundacyi Dra Jana Towarnickiego I. rata z pięćdziesięciolecia na spłatę ceny kupna Miłocina	4.000	—
VIII.	30.	Rozmaite nieprzewidziane	200	—
		Suma wydatków	43.060	—
		Razem	43.060	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
II.	2.	Opłaty od uczniów	100	—
III.	3.	Zarobek 40 uczniów po 24 K	960	—
IV.	4.	Dochody z gospodarstwa :		
	5.	Sprzedaż ziemiopłodów	2.500	—
	6.	Krowiarnia i chlewnia	2.500	—
		Dochód z ogrodu szkolnego	300	—
Suma rubryki IV.			5.300	—
Suma dochodów			12.360	
W porównaniu z wydatkami			43.060	
okazuje się niedobór			30.700	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie i wstawić wydatki w sumie K. 43.060— do rubr. X poz. 17. wydatków, dochody w sumie K. 12.360— do rubr. X. poz. 16. dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

**Szkoła mleczarska
w Rzeszowie.**

**Do rubr. X. poz. 20 wydatków i poz. 17
dochodów.**

Sprawozdawca poseł Milewski.

W ciągu dyskusji podniesiono odmienny w tej pozycji sposób budżetowania, mianowicie wstawianie tylko czystego zysku z mleczarni w dochody, podczas kiedy przy gorzelnii krajowej, folwarkach i t. d. jest przyjętą zadana budżetowania brutto. Na niejednolitość tę zwrócono uwagę wyrażając życzenie ujednostajnienia i w tej rubryce sposobu budżetowania.

Preliminarz przyjęto bez zmiany, mianowicie:

Liczba		Poszczególnicnie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		k o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca . . . . . 3.000 K. dodatek aktywalny . . . . . 300 »	3.300	—
	2	Serkarz, płaca	1.800	—
	3	Instruktor-mleczarz do robót ręcznych, zarazem do- zorca uczniów. płaca	1.200	—
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych, wynagrodzenie	480	—
	5	Docent do nauki o kotłach parowych	200	—
	6	Katecheta	200	—
		Suma rubryki I.	7.180	—
II. Koszta administracyjne.				
	7	Zarząd: a) Koszta kancelaryjne . . . . . 200 K. b) sługa szkolny i stróż nocny . . . . . 600 »	800	—
	8	Utrzymanie budynków, ogrodu i podwórza, ubezpie- czenie robotników i kominiarz	700	2.000
	9	Sprzęty i ruchomości	250	270
	10	Opał	700	—
	11	Oświetlenie	200	—
		Suma rubryki II.	2.650	2.270
III. Utrzymanie uczniów.				
	12	Stołowanie 12 uczniów po 360 K.	4.320	—
	13	Pościel i pranie	200	160
	14	Lekarz i apteka	100	—
		Suma rubryki III.	4.620	160
		Do przeniesienia	14.450	2.430

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycy		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	14.450	2.430
IV.		Potrzeby naukowe.		
	15	Potrzeby do nauki i pisanie dla uczniów	150	—
	16	Środki naukowe:		
		a) modele i maszyny do demonstra-		
		cy . . . . . 250 K.		
		b) chemikalia i środki naukowe . . . . . 300 „		
		c) biblioteka i czytelnia . . . . . 250 „	800	2.000
		Cwiczenia w ślusarstwie i montowaniu	150	—
		Na wycieczki z uczniami	100	—
	17	<u>Suma rubryki IV. . . . .</u>	<u>1.200</u>	<u>2.000</u>
	18	Rozmaite nieprzewidziane	200	—
		<u>Suma wydatków . . . . .</u>	<u>15 850</u>	<u>4 430</u>
V.	19	<u>Razem</u>	<u>20.280</u>	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		Korony	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.000	—
II.	2	Czysty zysk z mleczarni szkolnej	1.000	—
III.	3	Opłaty od uczniów	400	—
Suma dochodów			6.400	
W porównaniu z wydatkami			20.280	
Okazuje się niedobór			13.880	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić
 powyższy preliminarz krajowej szkoły mleczarskiej w Rzeszowie i wstawić wydatki
 w sumie K. 20.280.— do rubr. X poz 20 wydatków, dochody w sumie K. 6.400.—
 do rubr. X poz. 17 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego.

K. Badeni.

Sprawozdawca.

Milewski.

Krajowa szkoła ogrodnicza
w Jarnowie.

Do rubr. X. poz. 21 wydatków i poz. 18 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1.	Nauczyciel fachowy i kierownik:		
		płaca	3.000 K.	
		dodatek aktywalny	300 "	
		dodatki pięcioletnie	1.400 "	4.700
	2.	Nauczyciel fachowy pomocniczy:		
		płaca	2.400 K.	
		dodatek aktywalny	240 "	
		dodatki pięcioletnie	600 "	
		ryczałt na mieszkanie	400 "	3.640
	3.	Nauczyciel pomocniczy do miernictwa i ry- sunków, płaca		480
	4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:		
		płaca	1.400 K.	
		dodatek aktywalny	140 "	
		dodatki pięcioletnie	320 "	
		ryczałt na mieszkanie	360 "	2.220
	5.	Ochmistrz i instruktor, płaca	1.200 K.	
		dodatek na mieszkanie	440 "	1.640
	6.	Kapelan i katecheta: płaca	300 K.	
		wydatki z powodu nabożeństwa	100 "	400
		Suma rubryki I.		13.080
II. Koszta administracyjne.				
	7.	Zarząd:		
		a) pomoc kancelaryjna	240 K.	
		b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	250 "	
		c) sługa szkolny i stróż nocny	720 "	1.210
	8.	Opał		900
	9.	Oświetlenie		300
	10.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, ko- miniaryz)		400
	11.	Sprzęty i ruchomości		200
		Suma rubryki II.		3.010
		Do przeniesienia		16.090

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
		Z przeniesienia .	16.090	—
III		Utrzymanie uczniów.		
	12.	Stołowanie . . . . . } dla 28 uczniów		
	13.	Odzież, pościel i pranie . . . . . } po 330 K.	9.240	—
	14.	Lekarz i apteka	400	—
	15.	Uczeń praktykant	600	—
		Suma rubryki III.	10.240	—
IV.		Potrzeby naukowe.		
	16.	Przybory do nauki	300	—
	17.	Zbiory środków do demonstracji	200	—
	18.	Biblioteka i czytelnia	200	—
	19.	Wycieczki naukowe	200	—
	20.	Na utrzymanie ogrodu szkolnego . . . . . 2.000 K.		
		Czynsz dzierżawny za 7 morgów ogrodu . . . . . 210 "	2.210	—
		Suma rubryki IV.	3.110	—
V.	21.	Rozmaite nieprzewidziane	60	—
	22.	Koszta urządzenia 7 morgów gruntu	—	10.000
		Suma rubryki V.	60	10.000
		Suma wydatków	29.500	10.000
		Razem	39.500	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadawy-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
DOCHODY.				
I. Subwencye.				
	1.	Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
		Od gminy miasta Tarnowa	500	—
	2.	Od Rady powiatowej w Tarnowie	600	—
	3.			
		<u>Suma rubryki I.</u>	7.100	—
II.	4.	Oplaty na utrzymanie uczniów	660	—
III.	5.	Dochód z ogrodu szkolnego	3.200	—
IV.	6.	Rozmaite nieprzewidziane	60	—
		<u>Suma dochodów</u>	11.020	
		W porównaniu z wydatkami .	39.500	
		<u>okazuje się niedobór</u>	28.480	

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić
 powyższy preliminarz krajowy szkoły ogrodniczej w Tarnowie i wstawić wydatki w sumie K. 39.500.-- do rubr. X poz. 21 wydatków, dochody w sumie K. 11.020.— do rubr. X poz. 18 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego

K. Badeni.

Sprawozdawca

Milewski.

**Krajowy zakład sadowniczy
w Zaleszczykach.**

Do Rubr. X. poz. 22. wydatków i poz. 19. dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski.)

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I.		Płace nauczycieli.		
	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
		płaca	2,600 K	
		dodatek aktywalny	280 "	
		" pięcioletni	400 "	
			3.280	—
	2.	Inspektor ogrodu, zarazem nauczyciel fachowy:		
		płaca	2.000 K	
		dodatek aktywalny	200 "	
			2.200	—
		<u>Suma rubryki I. .</u>	5.480	—
II.		Koszta administracyjne.		
	3.	Zarząd:		
		a) koszta kancelaryjne	250 K	
		b) pomoc kancelaryjna	240 "	
			490	—
	4.	Dwóch stróżów:		
		a) stróż przy bramie zakładu	480 K	
		b) stróż w gmachu szkolnym	360 "	
			840	—
	5.	Furman	480	—
	6.	Opał	800	—
	7.	Oświetlenie	250	—
	8.	Utrzymanie budynków	200	500
	9.	Wynagrodzenie za użytkowanie wody	1.200	—
	10.	Sprzęty i ruchomości	100	—
	11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800	—
	12.	Ubezpieczenie budynków i z'iorów oraz podatki	240	—
		<u>Suma rubryki II. .</u>	5.400	500
III.	13.	Potrzeby zakładu.		
	14.	Pomochnik ogrodnika, płaca	720 K	
		na mieszkanie	120 "	
			840	—
		a) Najem robotnika	2.500 K	
		b) Zapłata za robociznę uczniom	2.000 "	
			4.500	—
		Do przeniesienia	5 340	—
			10.880	500

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia . {	10.880	500
			5.340	—
III.	15	Materyały do opakowania	700	—
	16	Materyały i drobne wydatki na ogród	700	—
	17	Nawozy	800	—
	18	Nasiona	700	—
	19	Środki do nauki i pracy:		
		a) narzędzia . . . . . 300 K		
		b) biblioteka . . . . . 100 „	400	—
	20	Budowa wodociągów	—	1.000
	21	Fabrykacja przeróbek owocowych	2.000	—
		<u>Suma rubryki III. . . . .</u>	<u>10.640</u>	<u>1.000</u>
		Rozmaite.		
IV.	22	Koszta objazdów	600	—
	23	Dokupno gruntu poszpitalnego (II. rata)	—	8.000
	24	Oparkanie	—	1.600
	25	Wydatki nieprzewidziane	200	—
		<u>Suma rubryki IV. . . . .</u>	<u>800</u>	<u>9.600</u>
		<u>Suma wydatków . . . . .</u>	<u>22.320</u>	<u>11.100</u>
		Razem	33.420	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		korony	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.000	—
II.	2	Dochód z ogrodu szkolnego	8.000	—
III.	3	Zwrot kosztów opakowania	700	—
IV.	4	Zwrot kosztów prowadzenia przeróbek owocowych	2.000	—
<u>Suma dochodów . . . . .</u>			15 700	
W porównaniu z wydatkami			33.420	
<u>okazuje się niedobór . . . . .</u>			17.720	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz krajowego zakładu sadowniczego w Za'eszczykach i wstawić wydatki w sumie K. 33.420.— do rubr. X. poz. 22. wydatków, dochody w sumie K. 15.700.— do rubr. X. poz. 19. dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca;
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Krajowy skład publiczny w Krakowie.

Do rubr. X. poz. 20 dochodów i 55 wydatków.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Preliminarz przyjęto bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	zwyczajne	nadzwyczajne	
rubryki	pozycyi				
			K o r o n y		
WYDATKI.					
I.	Koszta zarządu i służby.				
	1.	Dyrektor	3.000	—	
	2.	Likwidator	2.400	—	
	3.	Buchalter	1.360	—	
	4a.	Praktykant	720	—	
	4b.	Dyurnista	450	—	
	5.	Magazynier	2.000	—	
	6.	Woźny	990	—	
	7.	Odźwierny	580	—	
	8.	Stół	600	—	
		Suma rubryki I.	12.100	—	
II.	Koszta administracji.				
	9.	Podatki:			
		a) zarobkowy	1.000	—	
		b) gruntowy	1.720	—	
		c) należność ekwiwalentowa	1.281	—	
	10.	Utrzymanie zabudowań i urządzeń:			
		a) budynków administracyjnych	125	—	
		b) magazynów zbożowych	1.500	—	
	11.	Zabezpieczenie:			
		a) budynków od ognia	420	—	
		b) robotników od wypadków i w kasie chorych	350	—	
	12.	Potrzeby kancelaryjne:			
		a) ogłoszenia i dzienniki	35	—	
		b) księgi i druki	500	—	
		c) telefon	100	—	
		d) rozmaite kancelaryjne	230	—	
	13.	Opał i światło	650	—	
	14.	Opłata drogi dojazdowej	300	—	
	15.	Remuneracye	1.700	—	
		Suma rubryki II.	9.911	—	
III.	Ekspozytura cłowa.				
	16.	Ryczałt c. k. Skarbowi Państwa	600	—	
		Do przeniesienia	22.611	—	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	radawy-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	22.611	—
IV.		Koszta manipulacyi zbożowej.		
	17.	Robocizna	10.000	—
	18.	Szpagat	500	—
	19.	Asekuracya	750	—
	20.	Stemple i porta	740	—
	21.	Rozmaite	180	—
		Suma rubryki IV.	12.170	—
V.	22.	Odsetki od dotacyi	500	—
		Suma wydatków	35.281	
		DOCHODY		
I.	1.	Składowe od zboża i towarów	15.500	—
II.		Manipulacye przy zbożu, względnie towarach.		
	2.	Dostawa wagonów	1.300	—
	3.	Ekspedycya	200	—
	4.	Wyładowanie	4.000	—
	5.	Załadowanie	3.000	—
	6.	Asekuracya	1.200	—
	7.	Stemple	1.200	—
	8.	Odsetki	1.250	—
	9.	Rozmaite:		
		a) czyszczenie i wietrzenie	5.000	—
		b) załatwianie formalności cłowych	1.000	—
		c) wypożyczanie worów	800	—
		d) szpagat	500	—
		e) zawiadomienia odbiorcze	400	—
		Suma rubryki II.	19.850	—
		Suma dochodów	35.350	
		W porównaniu z wydatkami	35.281	
		Nadwyżka dochodów	69	

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

Powyższy preliminarz krajowego składu publicznego w Krakowie i wstawić wydatki w sumie K. 35.281— do rubr. X. poz. 55. wydatków, dochody w sumie K. 35.350— do rubr. X. poz. 22. dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka X.

ROLNICTWO.

Dział B. (poz. 39. do 54. i 56. do 58. wydatków).

Dział C. (poz. 59. do 74. wydatków).

Dział D. (poz. 75. do 81. wydatków),

tudzież (poz. 22. i 26. do 32. dochodów).

Sprawozdawca poseł Andrzej Lubomirski.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Dział B) Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

Poz. 39 Krajowa Komisya dla spraw rolniczych, komisye naukowe i konferencye nauczycieli

zwyczajne nadzwyczaj.

	niższych szkół rolniczych (do dyspozycji Wydziału krajowego)	6.000 K.
Poz 40	Na rozmaite zasilki, mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego tudzież wiedzy rolniczej, do dyspozycji Wydziału krajowego	10.000 „
„ 41	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie	16.000 „
„ 42	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	12.000 „
„ 43	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na zasilenie działalności towarzystw okręgowych	10.000 „
„ 44	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie, na zasilenie działalności oddziałów	14.000 „
„ 45	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu na utrzymanie i koszty podróży referenta dla spraw rolniczych	5.000 „
„ 46	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu, na utrzymanie i koszty podróży instruktora rolnictwa i referenta dla spraw rolniczych	5.000 „
„ 47	Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych, urządzanych przez krajowe Towarzystwo rolnicze	2.500 „
„ 48	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników	1.000 „
„ 49	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie, na utrzymanie biura handlowego	2.000 „
„ 50	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu dla syndykatu towarzystw rolniczych w Krakowie	1.000 „
„ 51	Obydwu Towarzystwom rolniczym, na premie dla sług	1.000 „
	Do przeniesienia	85.500 K. — K.

	zwyczajne	nadzwycz.
Z przeniesienia	85.500 K.	— K.

Komitet Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego zwraca się do Wysokiego Sejmu w petycji o podwyższenie tej kwoty o 2.000 K. Komisya uznając szczegółowo wykazane zużycie za odpowiednie i dalszą działalność w tym kierunku za pożądaną, ze względów finansowych nie przedkłada jednak innego wniosku.

Rozdział tej kwoty między oba krajowe Towarzystwa rolnicze, ma nastąpić w stosunku przybliżonym do ich obszaru działania, tj. wedle zwyczajnie zastosowywanego klucza, czyli $\frac{2}{3}$ dla Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego a $\frac{1}{3}$ dla Krakowskiego Towarzystwa rolniczego.

Równocześnie proponuje Komisya :

Wzywa się c. k. Rząd, aby w stosunku do subwencji krajowej na premie dla sług, udzielił odpowiedniej subwencji.

Uchwałą tą załatwi Sejm petycye Galic. Towarzystwa Gospodarskiego L. 1038/845.

Par. 52	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na do- świadczenia polowe	2.000 „
----------------	---	---------

W petycji L. 1039/846 zwraca się Galic. Towarzystwo Gospodarskie, w petycji zaś L. 1421/1173 Krakowskie Towarzystwo rolnicze do Wysokiego Sejmu o udzielenie subwencji w kwocie 15.000 K. na założenie przy Akademii rolniczej w Dublanach zakładu hodowli i uszlachetnienia roślin uprawnych, względnie o udzielenie subwencji w kwocie 5.000 K. na założenie i prowadzenie szkółek krajowych odmian roślin uprawnych. Komisya nie jest w możności proponowania uwzględnienia tych życzeń w budżecie tegorocznym, lecz w uznaniu potrzeby rozwinięcia działalności w wspomnianym kierunku, proponuje *odstąpienie tych*

Do przeniesienia	87.500 K.	— K.
----------------------------	-----------	------

	zwyczajne	nadzwycz.
Z przeniesienia	87.500 K.	--- K.

petycji Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedłożenia wniosków przy następnym budżecie i wnosi następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, aby analogiczne zgdania obywateli Towarzystw rolniczych krajowych uwzględnił z funduszu państwowych.

Poz. 53 Dla Kółek rolniczych:

a) na koszt zakładania i lustrację tychże	15.000 K.
b) na koszt administracyjne	4.000 „
c) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich	8 000 „
d) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy Kółek rolniczych	4.000 „
e) na ogólne cele rozwoju rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek rolniczych, pod kierunkiem i kontrolą Zarządu	12.000 „
f) na utrzymanie i koszt podróży jednego inspektora rolnictwa	5.000 „
g) na lustratora rolniczego	4.000 „
h) na instruktorów dla zarządów powiatowych	6.000 „
i) na tworzenie nowych zarządów powiatowych	3.000 „
k) na specjalne kursa i utrzymanie instruktora organizacyjnego	5.000 „

czyli pod tą pozycją o 14.000 K. więcej, niż proponuje Wydział krajowy.

Niniejszem zostaje załatwiona petycja Towarzystwa kółek rolniczych L. 1183, w której Towarzystwo to ze wszech miar dla kraju i lu-

---

Do przeniesienia	153.500 K.	--- K.
----------------------------	------------	--------

zwyczajne   nadzwycz.
153.500 K.   —   K.

Z przeniesienia

dnosci zaslužone wykazuje potrzebę organizacyi pośredniej między Zarządem głównym a Kółkami. Komisya uznając słuszność tych żądań, wypływających z prowadzenia w życie reorganizacyi doradzonej przez Wydział krajowy w ostatniem jego sprawozdaniu, w ograniczonej mierze w miarę możności finansowej zaleca ich uwzględnienie przez wstawienie powyższych kwot pod literami: h), i), k).

Poz. 54 Na wydawnictwa czasopism :

a) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“	2.000 „
b) na wydawnictwo „Rolnika“	4.000 „
c) Na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“	3 000 „
d) Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo czasopisma „Sylwan“	400 „
e) Na wydawnictwo innych czasopism, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	3.500 „

Petycję Krakowskiego Towarzystwa rolniczego L. 1362/1120, zawierającą zyczenie podwyższenia subwencji na wydawnictwo „Tygodnika Rolniczego“ o 2.000 K.

zaleca Komisya odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w następnych latach.

Petycję Galicyjskiego Towarzystwa lekarzy weterynaryjnych L. 1690 1375 wnosi Komisya :

odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia z ryczałtu pod lit. e) tejże pozycji.

Do przeniesienia   166.400 K.   —   K.

Z przeniesienia

zwyczajne nadzwycz.
166.400 K. — K.

Petycja Galicyjskiego Towarzystwa leśnego L. 1477/1222 znajduje załatwienie pod lit. d.) tej pozycji.

*Poz. 55. Krajowy skład publiczny w Krakowie.
(wedle osobnego sprawozdania)
referent poseł Milewski.*

<i>Poz 56</i>	Umerzenie pożyczki 800.000 K. zaciągniętej w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, na założenie składów publicznych we Lwowie i w Krakowie		
	a) XXVII. i XXVIII. rata kapitału	39.873 K. 96 g	
	b) 4 $\frac{1}{2}$ % odsetki z góry	<u>13.110 „ 04 „</u>	52.984 „
„ 57	Na zalesienia ochronne w myśl ustawy z dnia 15. czerwca 1904 (Dz. u. kraj. Nr. 94.)		5.000 „
„ 58	Austryacki centralny Komitet dla ochrony interesów rolniczych i lasowych, przy zawieraniu układów handlowych		<u>1.000 K.</u>
	Niniejszem zostaje załatwiona petycja tegoż Komitetu L. 1180/966.		
	<u>Suma działu B. (z wyłączeniem poz. 55)</u>	<u>224.384 K.</u>	<u>1.000 K</u>
			<u>225.384 K.</u>

C. Wydatki na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

<i>Poz. 59</i>	Na podniesienie hodowli bydła, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. lipca 1902. z dnia 14. i 22 listopada 1905 :		
	a) dziesiąta i jedenasta półroczna rata z 10 lecia od 1. lipca 1902		100.000 K.
	Do przeniesienia	{ 100.000 K.	— K.
		{ 224.384 „	1.000 „

		zwyczajne	nadzwyczaj.
Ł przenieſienia		224.384 K.	1.000 K.
		100.000 K.	— K.
Poz 59	b) na koſzta komisji licencyjonujących, po myſli §. 4. ustawy z d. 10. lipca 1902 (z uwzględnieniem ſubwencji rządowej w rubr. X. poz. 26. dochodów)	25.000 K.	
	e) na wystawy targowe bydła rozplodowego:		
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie	2.500 „	
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	1.500 „	
	d) na kontrolę mleczności :		
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu	4.000 „	
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	2.500 „	
	e) na ogólne cele hodowlane, a mianowicie na wzmoczenie hodowli bydła mięsnego .	30.000 „	

czyli pod poz. 59 o 30.000 K. więcej od preli-
minarza Wydziału krajowego.

W petycyach L. 1036/843 i L. 1360/1118 wykazują obydwa krajowe Towarzystwa rolnicze nieodzowną potrzebę wydatniejszej pomocy na cele hodowlane i żądają podwyższenia ſubwencji o 30.000 K. względnie o 15.000 K. Jako środek skuteczny ku temu zamierzają również zakładać zarodowe obory gminne, a to w celu zaopatrzenia włościan i średnich właścicieli nie tylko w męzki, lecz także i żeński doborowy materiał rozplodowy, na warunkach odpowiednio określonych. Na podstawie wywodów zawartych w petycyach, a nie mniej wobec znanego powszechnie i ſtatystyką ſtwierdzonego ubytku w ſpedzie bydła na targach krajowych miejskich, a ſzczególnie Lwowa i Krakowa i z powodu wynikłej z tego drożyzny mięsa, przyszła Komisya do przekonania, że nie obejdzie ſię bez znacznych nakładów ze ſtrony kraju i że nakłady te będą bardzo dobrą lokacyą. Wobec bowiem wysokich

Do przenieſienia	165.500 K.	— K.
	224.384 K.	1.000 K.

zwyczajne   nadzwycz.

Z przeniesienia

224.384 K.	1.000 K.
165.000 K.	— K.

cen mięsa wynikających z braku podaży, hodowcy ulegają zbyt częstej pokusie wysprzedawania cieląt kilkumiesięcznych; aby ten ubytek w hodowli ograniczyć, wypada koniecznie hodowców sposobami wskazanymi przez Towarzystwo rolnicze, a może i innymi zachęcić do intensywniejszej produkcji dorosłego bydła mięsnego. Ministerstwo rolnictwa w udzielonym Towarzystwom reskrypcie do Namiestnictwa z 12/12 1906 L. 38411/1255, zwróciło uwagę na ten stan niekorzystny i okazało gotowość przyczynienia się również funduszami państwa wymi. Wyjątkowe te okoliczności skłaniają Komisję do wstawienia pod lit. e) kwoty 30.000 K. na ogólne cele hodowlane w specjalnym kierunku kwantytatywnego powiększenia chowu bydła mięsnego; Komisya nie wątpi, że Wydział krajowy zbadawszy stan rzeczy i powyższe petycje, przyjdzie w roku przyszłym z odpowiednimi wnioskami, a c. k. Rząd w myśl wspomnianego reskryptu, usiłowania Towarzystw rolniczych i kraju funduszami państwowymi wesprze. Wobec stanowiska c. k. Rządu, zajętego w tej sprawie, uważa Komisya wystosowanie do Rządu wezwania za zbędne.

Petycje obydwóch Towarzystw rolniczych L. 1037 844 i 1361/1119 w sprawie tworzenia zarodowych obór gminnych kosztem 50.000 K. wzgl. 21.000 K. zaleca Komisya

odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedłożenia wniosków na następane lata.

Poz. 60	Na zwiększenie stałego funduszu hodowlanego o 50.000 K. do kwoty 150 000 K. (I. rata z pięciolecia)	10.000 „
61	Na rozszerzenie targowicy miejskiej dla bydła wywozowego w Krakowie (II. rata z dziesięciolecia), w myśl uchwały Sejmu z dnia 21. listopada 1905	20.000 „
62	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskiem, płaca 3.000 K. ryczałt na koszta podróży 1.000 „	4.000 „
Do przeniesienia		199.500 K. — K. 224.384 K. 1.000 K.

			zwyczajne nadwycz.
	Z przeniesienia	}	224.384 K. 1.000 K.
			199.500 " — "
Poz. 63.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczym krakowskim (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od zatwierdzenia Wydziału krajowego)		4.000 "
" 64.	Na akcyę tępienia gruzlicy u bydła i subwencya rządowa	5.000 K. <u>5.000</u>	10.000 "
" 65.	Towarzystwu hodowców czerwonego bydła		4.000 "
" 66.	Na podniesienie chowu koni roboczych i włościańskich		25.000 "

Nie mogąc zalecać ze względów finansowych wstawienia już w tym roku wyższej kwoty na chów koni roboczych, komisya uznając potrzebę intensywnej pracy nad podniesieniem chowu inwentarza roboczego

zaleca Wysokiemu Sejmowi odstąpienie petycji L. 1354/1112 i L. 1363/1121. obydwóch Towarzystw rolniczych w których proszą o znaczne podwyższenie subwencyi z tej pozycyi. Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w następnych latach :

Poz. 67.	Na kursa kucia koni, obydwom Towarzystwom krajowym po 1.000 K.		2.000 "
" 68.	Na podniesienie chowu owiec i kóz dla galic. Towarzystwa gospodarskiego		1.000 "
" 68. a)	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu na chów kóz		1.000 "

Pozycyę tę nową zaleca Komisya Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia ze względu na potrzebę przyjęcia z pomocą ludności okolic kraju, w których z powodu ubóstwa gleby, nie dopuszczającej intensywnej kultury, chów bydła rogatego nie przedstawia korzyści.

Uchwałą tą załatwi Wysoki Sejm petycyę Krakowskiego Towarzystwa rolniczego L. 1359/1117.

Do przeniesienia	}	246.500 K. — K.
		224.384 K. 1.000 K.

zwyczajne nadzwycz.

Z przeniesienia	224.384 K.	1.000 K.
	246.500 „	— „

Poz. 69. Na podniesienie chowu świń obydwom Towarzystwem rolniczym . . . . . 35.000 „

czyli o 15.000 więcej od preliminarza Wydziału krajowego. Wobec zdziesiątkowania trzody chlewnej przez rozmaite klęski elementarne, które kraj w ostatnich latach nawiedziły, jak pomór, posucha i powódzie, uznała Komisya za nieodzowne przyjść tej gałęzi produkcyi zwierzęcej, stanowiącej podporę bytu szczególnie uboższej ludności wiejskiej, z pomocą bezpośrednią i bezwłoczną i wnosi podwyższenie tej pozycyi o powyższą kwotę do podziału między oba Towarzystwa rolnicze według klucza zwyczajnego, t. j. $\frac{2}{3}$ dla galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego, a $\frac{1}{3}$ dla krakowskiego Towarzystwa rolniczego.

Tę uchwałą załatwi Wysoki Sejm petycye obydwóch Towarzystw rolniczych — L. 1336/1090 i L. 1357 1115.

„ 70. Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi :

a) krajowy instruktor mleczarstwa	4.000 „
b) instruktor - adjunkt	2.000 „
c) pomocnik instruktora	1.440 „
d) ryczałt na koszta podróży służbowych instruktorów mleczarstwa	4.500 „
e) stypendya mleczarskie i serkarskie	2.000 „
f) na potrzeby biura mleczarskiego	1.000 „

Do przeniesienia	296.440 K.	— K.
	224.384 „	1.000 „

		zwyczajne nadzwycz.	
	Z przeniesienia	224.384 K.	1.000 K.
		296.440 „	— „
g) subwencya dla galicyjskiego Towarzystwa mleczarskiego w Krakowie:			
	z) na utrzymanie biura handlowego	1.000 „	
	3) na utrzymanie sekretarza zara- zem fachowego konsultenta To- warzystwa mleczarskiego . . .	1.200 „	
Poz. 71.	Na podniesienie chowu drobiu, ryczałt do dys- pozycji Wydziału kraj. (II. rata z trzech- lecia), w myśl uchwały Wys. Sejmu z 11. listopada 1904. i 7. marca 1907. . . .	6.000 „	3.000 „
<p style="text-align: center;"><i>Petycyę Towarzystwa chowu drobiu w Ja- rosławiu L. 123 44. o udzielenie pożyczki bez- procentowej, lub subwencji na założenie za- kładu hodowli drobiu zaleca komisya odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentu- alnego uwzględnienia.</i></p>			
„ 72.	Na założenie kurnika zarodowego Towarzystwa chowu drobiu we Lwowie (I. rata z 15.000 Koron) w myśl uchwały Wys. Sejmu z 7. marca 1907.		7.500 „
Poz. 73.	Zakład produkcyi narybku w Oparach, IV. ra- ta z pięciolecia	2.450 „	
„ 74.	Towarzystwo rybackie w Krakowie	800 „	
	Suma działu C.	307.890 K.	10.500 K.

Petycyę L. 1047,854. powiatowego Towa-
rzystwa rybackiego w Gorlicach o udzielenie
subwencji na podniesienie gospodarstwa rybne-
go w powiecie, zaleca Komisya

odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i uwzględnienia z funduszu rybackiego w kwocie co najmniej 300 K. i ewentualnego uwzględnienia w następnym budżecie.

D) Na podniesienie innych gałęzi gospodar- stwa domowego.

Poz. 75. Towarzystwo dla podniesienia uprawy tytoniu
II. rata z sześciolecia od r. 1906. (uchwała

Do przeniesienia   532.274 K.   11 500 K.

zwyczajne nadzwyc.

Z przeniesienia

532 274 K 11.500 K.

Sejmu z 4. listopada 1904.)	6.000 K.	
i subwencya rządowa (jak poz.		
30 dochodów)	2.000 „	8.000 „

- Poz. 76. Na popieranie celów Zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie . . . . . 600 „
- „ 77. Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie subwencya 2.000 „
- „ 77. a Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie na Zakład sadowniczy „Glinka“ . . . . . 2.000 „

Tą uchwałą załatwi Sejm petycye Towarzystwa ogrodn. w Krakowie ls. 1466/1211. i 1700/1384. Towarz. ogrodnicze w Krakowie otrzymywało przez sześć lat do r. 1906. subwencję roczną po 6.000 K. na spłatę pożyczki na zakupno gruntu. Towarz. prosi o przyznanie takiej subwencji na dalszych 6 lat. Komisya uznając pożyteczną działalność zakładu sadowniczego „Glinka“, potrzebę jego rozszerzenia i chcąc tem zapewnić przyznanie warunkowo przyrzeczonej subwencji rządowej, zaleca wstawienie powyższej kwoty.

Petycye galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego L. 1044/851 o subwencję na podniesienie uprawy lnu, petycye Towarzystwa Selskiej Hospodar we Lwowie L. 719/552 o subwencję w kwocie 12.000 K. i petycye Antoniego Mermela w Maniowie L. 1582/1303.

zaleca Komisya odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

- „ 78. Subwencye na cele sadownictwa :
a) Towarzystwu rolniczemu w Jaśle na utrzymanie instruktora sadownictwa	1.000 „	
b) Wydziałowi powiatowemu w Limanowej na utrzymanie instruktora sadownictwa	1.500 „	
c) na utrzymanie instruktorów sadownictwa w innych powiatach, ryczał do dyspozycji Wydziału krajowego	2.000 „	
d) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Olesku	1.000 „	
e) na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Selski Hospodar“ w Olesku		1.000 „
f) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Łańcucie	400 „	
-

Do przeniesienia } 18.500 K.	1.000 K.
} 532.274 „	11.500 „

		zwyczajne nadwycz.	
Z przeniesienia		532.274 K.	11.500 K
		18.500	1.000 "
	g) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w innych powiatach, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	2.000	"
Poz. 79.	Zasilek dla zakładu sadowniczego pp. Niemczewskich w Okopach		1.000 "
Ta uchwałą załatwi Wysoki Sejm petycję Braci Niemczewskich w Okopach L. 487/371.			
" 80.	Dołkowskemu Henrykowi na produkcję ziemniaków nasiennych		2.000 "
" 81.	Na produkcję nasion traw na łąki torfowe w Moszczanach (pow. Jarosław)	1.000	"
Suma działu D		21 500 K.	4.000 K.
<i>Ogółem wydatki działów B, C, D, (z wyłączeniem pozycji 55 z działu B) zwyczajne .</i>		553.774 K.	— K.
<i>nadwyczajne .</i>		— "	15.500 "
Razem		569.274 K.	

Petycję Komitetu wystawy przemysłowo-rolniczej w Wadowicach L. 686/520, zaleca Komisya

odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia.

Dochody:

*Poz. 1—21. Sprawozd. poseł
Milewski.*

Poz. 22. Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich . . . . . 27.000 K.

*Poz 23—24. Sprawozd. poseł
Pastor.*

*Poz. 25. Sprawozd. poseł
Milewski.*

" 26. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na koszta licencyonowania buhajów . . . . . 12.500 "

" 27. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na 2 in-

Do przeniesienia 39.500 K.

	Z przeniesienia	39 500 K.
	strukturów hodowli bydła	4.000 „
Poz. 28.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na utrzymanie instruktora mleczarstwa	2.000 „
„ 29.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie pomocnika instruktora mleczarstwa	1.200 „
„ 30.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na podniesienie uprawy tytoniu	2 000 „
„ 31.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi	2.000 „
„ 32.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na akcyję tępienia gruźlicy u bydła	5 000 „
	Suma	<u>55 000 K.</u>

We Lwowie, dnia 9. Marca 1907.

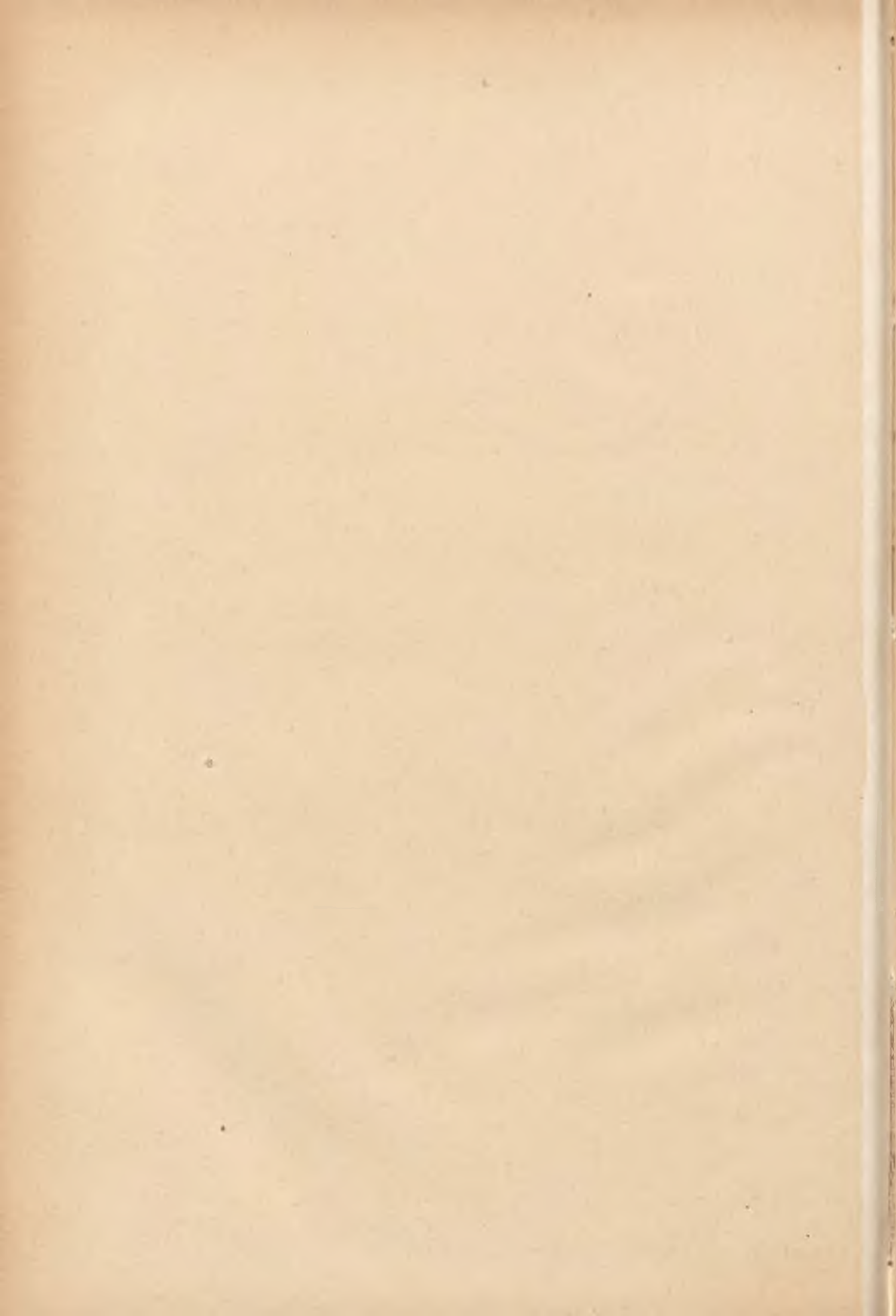
Zastępca Przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Andrzej Lubomirski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka X.

ROLNICTWO.

- Dział **E. Na kosztę komisji agrarnych** (poz. 82 wydatków).
- „ **F. Na organizację spółek kredytowych wśród ludności rolniczej** (poz. 83 i 84 wyd. i poz. 23 doch.).
- „ **G. Włości rentowe** (poz. 85 i 86 wydatków).
- „ **H. Zapobieganie klęskom elementarnym** (poz. 86 a) do 88 wyd. i poz. 24 doch.).
- „ **I. Fundusz kultury krajowej** (poz. 89 wyd. i 34 doch.).

Sprawozdawca poseł Pastor.

Dział E Na kosztę komisji agrarnych.

Poz. 82

A) Personal techniczny.

a) dwóch inżynierów komasacyjnych z płacą roczną po	2.800 K.	
i dodatkiem aktywalnym po	800 „	7.200 K.
	<hr/>	
b) dwóch adjunktów komasacyjnych z płacą po	2.200 „	
i dodatkiem aktywalnym po	640 „	5.680 „
	<hr/>	
Do przeniesienia		12.880 K.

	Z przeniesienia	12.880 K.
c)	sześciu asystentów komasacyjnych z płacą po . . . . . 1.600 K. i dodatkiem aktywalnym po . . . . . 480 „	12.480 „
d)	dwóch pomocników technicznych z płacą po . . . . . 1.680 K.	3.360 „
e)	pięciu dyetaryuszy, z tych trzech z płacą po 3 korony dziennie . . . . . 3.285 K. dwóch z płacą po 4 korony dziennie . . . . . 2.720 „	6.005 „
f)	Na dodatek osobisty dla asystenta komasacyjnego Stanisława Niesiołowskiego	80 „
g)	Na ryczałty kancelaryjne dla personelu technicznego	342 „
h)	Na wsparcia, zapomogi i remuneracje, do dyspozycji Wydziału krajowego	1.000 „
i)	Na prenumeratę czasopism fachowych i na zakupno dzieł technicznych	120 „
	Razem	36.267 K.
B)	Fundusz podręczny	29.340 K.
C)	Na koszt komisyjne personelu technicznego	13.193 „
	<u>Suma działu E. . . . .</u>	<u>78.800 K.</u>

Wysoki Sejm uchwałą z dnia 5. Marca 1907. pomnożył etat urzędników komasacyjnych o dwóch adjunktów, dwóch asystentów, 1. pomocnika technicznego i 2 dyetaryuszy, zwiększył także kwotę na fundusz podręczny dla c. k. komisarza agrarnego, wskutek czego w Rubryce X. poz. 82. E. wynika nadwyżka w wydatkach o kwotę 21.900 K.

Dział F. „Na organizację spółek kredytowych wśród ludności rolniczej.”

Wydatki.

Poz. 83 a) Na utworzenie funduszu pożyczkowego dla spółek oszczędności i pożyczek do wysokości

Z przeniesienia		113.650 K.
c) sprzęty, przybory kancelaryjne, itd.		2.000 „
d) wydawnictwa:		
czasopisma, roczniki, broszury itp.	4.000 K.	
książki rachunkowe formularze i inne podręczniki	<u>30.000 „</u>	34.000 „
e) praktyczne kursa naukowe		4.000 „
f) zasiłki dla 70 nowych Spółek po	400 „	28.000 „
g) „dla spółek mleczarskich i innych rolniczych		<u>4.000 „</u>
Suma wydatków działu F'.		<u>185.650 K.</u>

Dochody.

Poz. 23 Dochody Biura patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek :

a) ze sprzedaży wydawnictw i innych przedmiotów	32.000 K.	
b) subwencja rządowa na cele spółek oszczędności i pożyczek	20.000 „	
c) zwrot od funduszu pożyczkowego za prodzenie zbiorowych rachunków (pobory praktykanta rachunkowego i dyetaryusza)	2.629 „	
d) część zysków „Zbiorowego rachunku bieżącego„	<u>6.000 „</u>	60.629 K.

Dział G. Włości rentowe.

Poz. 85

A) Koszta Komisji :

1. Dyety i koszta podróży członków komisji	2.000 K.	
2. Ryczałt dla c. k. komisarza rządowego	1.000 „	3.000 K.
Do przeniesienia		<u>3.000 K.</u>

Z przeniesienia . . . . . 3.000 K.

B) Utrzymanie biura:

1. Kierownik biura	5.920 K.	
2. Referent rolniczy, wynagrodzenie	5.000 „	
3. Referent hipoteczny, ryczałt	3.600 „	
4. Pisarz, wynagrodzenie	1.000 „	
5. Ryczałt na czasowo potrzebną pomoc kancelaryjną	400 „	
6. Służący, zasługa	600 „	
7. Sprzęty i przybory kancelaryjne	1.000 „	
8. Druki	1.000 „	
9. Portorya	<u>500 „</u>	19.020 „

C) Dyety i koszty podróży . . . . . 10.000 „

Razem poz. 85 . . . . . 32.020 K.

Poz. 86. Dotacja funduszu na oprocentowanie listów rentowych, II. rata z 10-lecia, w myśl uchw. Sejmu z d. 26. Października 1905. . . . . 25.000 „

Suma działu G. . . . . 57.020 K.

Przy pozycji 85 lit. A. 1. 2. „Ryczałt dla c. k. komisarza rządowego“ w kwocie 1.000 K., wyraziła Komisya budżetowa przekonanie, iż kwota ta nie jest uzasadnioną, gdyż instytucya włości rentowych nie jest obliczoną na zyski — i listy rentowe nie posiadają gwarancyi państwowej.

Dział H. Zapobieganie klęskom elementarnym.

Wydatki.

Poz. 86 a) Na koszt strzeżenia granic kraju w czasie wybuchu zarazy na bydło, Komisya budżetowa

zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego
żadnej nie wstawia kwoty, gdyż od sze-
regu lat zarazy nie ma . . . . .

— K.

Poz. 86 b) Na subwencyonowanie tępienia myszy pol-
nych i dalsze doświadczenia nie wstawia
się żadnej kwoty, gdyż zapasy z dawniej-
szych lat wynoszą około 20.000 K. . . . .

— „

„ 87 Na raty amortyzacyjne od pożyczki 700.000 K.
zaciągniętej dla ludności dotkniętej klęskami
elementarnymi w roku 1903 . . . . .

85.190 „

„ 88 Na spłatę procentów od pożyczek zaciągniętych
przez powiaty i Spółki wodne na naprawę
dróg i budowli wodnych, zniszczonych przez
powodzie w roku 1906. . . . .

15.000 „

Suma wydatków działu H. . . . . 100.190 K.

Tem sprawozdaniem uważa się za załatwione następujące petycje:
L 780/612 gminy Świętoniowa, L. 444 328 gminy Budy przeworskie, L. 976 790
gminy Dzeduszyce małe, L. 98.609 8.234 ex 1906. gminy Filipowice pow. Brzesko,
L 1.744 1.416 Franciszka Węglarza z Mszany górnej, mianowicie Komisya budżetowa

przechodzi nad temi petycjami do porzątku dziennego.

Dochody.

Poz. 24 Zwroty pożyczek dotkniętym klęską elementarną
wr 1903, udzielonych w myśl uchwały Sejmku z dnia 26. października 1903:

a) od powiatów	7.300 K.	
b) „ gmin	19.050 „	
c) „ osób prywatnych	<u>13.750 „</u>	40.100 K.

Dział I. Fundusz kultury krajowej.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego wnosi Komisya budżetowa :

<i>Poz. 89</i>	Wydatki funduszu kultury krajowej	.	.	14 551 K.
" 34	Dochody	"	"	14.551

We Lwowie, dnia 7. marca 1907.

Zast. Przewodniczącego

K. Badeni.

Sprawozdawca

Pastor.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka XI.

Górnictwo.

Sprawozdawca poseł Korol.

Zgodnie z Wydziałem krajowym Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W y d a t k i.

<i>Poz. 1.</i>	Na badanie kraju w celu zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania	5.000 K.
<i>Poz. 2.</i>	Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	19.560 „
<i>Poz. 3.</i>	Na stację doświadczalną produktów naftowych	3.400 „
<i>Poz. 4.</i>	Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego	600 „
<i>Poz. 5.</i>	Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkcji i handlu nafty i wosku ziemnego	1.000 „
<i>Poz. 6.</i>	Stypendya i zasiłki dla górników i słuchaczy górnictwa w wyższych szkołach, lub w praktycznych szkołach wiertniczych	5.000 „
<i>Poz. 7.</i>	Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	300 „
	Ogólna suma wydatków	<u>34.860 K.</u>

D o c h o d y.

Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu . . . . . 9.000 K.

Petycją stałej Delegacyi Zjazdu polskich górników l. 1374 1132 o subwencję na mającą się założyć prywatną szkołę górniczą na wschodnim Śląsku dla potrzeb wschodnio-śląskiego i zachodnio galicyjskiego okręgu węglowego,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

We Lwowie, dnia 5. marca 1907.

Zastępca Przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Korol.

Rubryka XII.

Przemysł i rękodzieła.

Sprawozdawca poseł Małachowski.

Komisya budżetowa przyjmuje w zupełności jako całkiem uzasadnione motywa faktyczne przytoczone przez Wydział krajowy, uzasadniające powiększenie wydatków funduszu krajowego na r. 1907 na ten cel ogółem netto o 52.655 K.

Wydatki te są w zupełności usprawiedliwione ciągle postępującym rozwojem szkolnictwa przemysłowego i handlowego, co tylko jako pocieszający objaw uznane być musi, a następnie wzrastającym duchem przedsiębiorczości i w ślad za tem zwiększającymi się potrzebami finansowymi zakładów, przez kraj subwencyonowanych stowarzyszeń i jednostek, coraz więcej zawodowi przemysłowemu się poświęcających.

Zmiana kwot przeznaczonych na poszczególne cele uzasadnioną jest przy każdej pozycji. Komisya budżetowa przyjmuje to faktyczne uzasadnienie w całej pełni i dlatego wnosi:

W pozycjach rozchodów tej rubryki od poz. 1 aż do 143 włącznie następnie poz. 144a i 145, dalej poz. 147—149 włącznie, poz 150—153 włącznie, tudzież we wszystkich pozycjach dochodów zupełnie zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego.

1) Co się tyczy pozycji 144 obejmującej „zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe“, zważyć należy, że podania samoistnych producentów o te zasiłki ciągle wzrastają. Są to prawie wyłącznie prośby młodych ludzi, którzy ukończywszy szkoły zawodowe i odbywszy przepisana praktykę w kraju, potrzebują dla zupełnego wykształcenia jeszcze wyjazdu za granicę, by przypatrzeć się postępowi innych krajów i nabyć w ten sposób dalsze praktyczne wiadomości niezbędne w naszej sytuacji do konkurencyjnej walki z obcym przemysłem. Ponadto są to jednostki zupełnie ukwalifikowane do rozpoczęcia samoistnego przemysłu lub rękodzieła, jednak nieposiadające środków materialnych potrzebnych do otwarcia warstata.

Zgłaszają się ludzie z nader pochlebnymi świadectwami, wykazującymi niezwykle nieraz zdolności fachowe, a których dotychczasowe zachowanie się daje zupełną gwarancję, że niewielka kilkasetkronowa pomoc w początku ich zawodu może im dać podstawę bytu, może zapewnić im przyszłość podczas gdy brak

tego zasilku może wprost uniemożliwić im rozpoczęcie zawodu i stworzyć niezadowolone rozgoryczone, egzystencye, których szczególnie w zawodzie przemysłowym unikać należy.

Tak ze sprawozdania komisji przemysłowej jak i ze sprawozdania Wydziału krajowego widzimy zatem, że przeznaczony na ten cel kredyt w Sie 20.000 koron, który — zaznaczamy to z naciskiem — od r. 1899 aż do zeszłego roku nie byłpodwyższanym jest tak małą na ten cel kwotą, że właściwie dziwić się należy, że dotąd w tych ramach został utrzymany.

Pomiędzy wyżopisanymi kompetentami znajdują się siły, które mogłyby być pożytecznymi obywatelami na niwie przemysłu i rękodzieła i li tylko z braku dostatecznych funduszków komisya przemysłowa i Wydział krajowy widzieli się zmuszeni wielu z tych kompetentów odmówić żądanego, a potrzebnego zasilku.

Stan ten nie może być więc nadal utrzymany i ze względu na powyż przytoczone okoliczności, już Wydział krajowy widział się spowodowany zaproponować zwiększenie dotyczącego kredytu z kwoty 20. 000 koron na 24.000 K.

Sejmowa komisya przemysłowa, zastanawiała się również wyczerpująco nad tą sprawą i przyszła do przekonania, że kredyt ten wręcz niewystarczający a to z powodów, które wyżej przytoczyliśmy.

Dlatego też komisya budżetowa sądzi, że zwiększenie tego kredytu co najmniej w dwójnasób jest powyższymi faktami uzasadnione i dlatego komisya budżetowa wnosi podwyższenie tej pożyczki z cyfry 20.000 K. na 40.000 K.

2) Co do pożyczki 146.

Ze sprawozdania komisji przemysłowej i z dat statystycznych, będących do dyspozycji komisji przekonujemy się, że w ostatnich latach weszliśmy w znacznie żywsze tempo rozwoju przemysłowego. Powstał cały szereg nowych zakładów i ciągle dalej nowe zakładane są przedsiębiorstwa. Z istniejących zakładów znaczna część zwiększa swoje warstwy pracy, modernizuje swoje urządzenia. Coraz częściej i coraz więcej obce kapitały i siły fachowe także z innych przemysłowo bardziej rozwiniętych dzielnic Polski zgłaszają się do nas szukając lokacji i pracy w przemyśle galicyjskim.

Mowa JE. p. Marszałka przy otwarciu sesji tego rocznej wskazuje również na znaczne ożywienie ruchu przemysłowego w naszym kraju.

Stan ten może być illustrowany wymownymi cyframi: Od 1. lipca 1905. do 30. grudnia 1906. liczba podań o pożyczki z krajowego funduszu przemysłowego wynosiła 198 a suma pożyczek, o które proszono 6.863.600 K. Gdyby nie pomoc krajowego funduszu przemysłowego, cały żywszy ruch przemysłowy musiałby doznać co najmniej znacznego opóźnienia a — co nie ulega kwestyi — częściowo nawet przepadłby dla nas bezpowrotnie, albowiem krajowy kapitał prywatny nie jest jeszcze dla celów przemysłowych tak uruchomiony i wolny od uprzedzeń, iżby początkującemu przemysłowcowi było możliwem u osób prywatnych znaleźć dostateczne środki czy to na rozpoczęcie czy też na rozwój przedsiębiorstwa. A także i w instytucjach bankowych nie ma jeszcze dostatecznie zorganizowanego kredytu przemysłowego, iżby działy te mogły odpowiedzieć potrzebom tego ruchu, który w ostatnich czasach tak nagle i tak silnie wzrasta, tak stanowczo zwraca się specjalnie w kierunku przemysłowym i dla tego pomocna ręka funduszu przemysłowego w dzisiejszej sytuacji jest jeszcze o wiele więcej potrzebną i wręcz niezbędną.

Możnaby zacytować cały szereg specjalnych wypadków z ostatnich 2 lat, gdzie bądź to założenie bądź też rozszerzenie przedsiębiorstwa przemysłowego nie byłoby zupełnie doszło do skutku, gdyby nie pomoc w pożyczkach z krajowego funduszu przemysłowego.

Zważyć także należy i tę okoliczność, że Węgrzy ciąglą i niezwykle silną konkurencyą, ofertami znacznych beneficjów i ulg wyrządzają rozwojowi naszego przemysłu wielkie szkody, ściągając przedsiębiorcze siły do swojego kraju,

W tej chwili mamy 64 podań o pożyczki opiewających na sumę 1.713.000 K. niezalatwionych — a wiadomo jest Komisji, że w najbliższym czasie zgłosi

się do funduszu przemysłowego jeszcze cały szereg bardzo poważnych przedsięwzięć z żądaniem pomocy, której nie należałoby odmówić ze względu na doniosłość przedsięwzięć.

Petycja centr. Związku gal. przemysłu fabrycznego wniesiona w ostatnich czasach do Sejmu, przytacza w tej mierze konkretne cyfry i daty — a w szczególności: W toku jest utworzenie drugiej wielkiej tkalni mechanicznej bawełny w Żywcu, fabryki worków jutowych dla młynarstwa, rolnictwa itp., fabryki niezbędnej dla wyzwolenia odbiorców z wyzysku kartelu jutowego, dalej fabryki sukna łańcuckiego Towarzystwa akcyjnego, której zmodernizowanie i rozszerzenie jest koniecznością, nie dającą się dłużej odwlekać, dalej wielkiej łuszczałni ryżu i t. p., i t. p.

Wszystko to są sprawy, które w najbliższych kilku miesiącach w zupełności dojrzeją i wyciągną dłoń o wydatną krociową pomoc z funduszu przemysłowego.

Byłoby wręcz pożałowania godnym objawem, jeżeliby tym chwalebnym przedsięwzięciom nie było możliwe udzielić wydatnej koniecznej pomocy.

Uwzględniając te wszystkie okoliczności, nie ulega kwestyi, że już w najbliższym czasie dojdziemy do nowej cyfry 3,000 000 Koron jako sumy pożyczek, które w najbliższym czasie będą żądane.

Jeżeli z tej sumy przyjmujemy co najmniej $\frac{2}{3}$ t. j. około 2,000,000 Kor. jako takie, których udzielenie będzie wpływem rozumnej celowej polityki ekonomicznej, to zadajemy sobie zarazem pytanie, czem będzie dysponował fundusz przemysłowy w r. 1907. na pokrycie tego niezwyklego zapotrzebowania.

Odpowiedź na to wypada nader smutna. albowiem fundusz przemysłowy dysponuje obecnie małą sumą 121.000 Kor! gdy się bowiem uwzględni wpływy funduszu przemysłowego w r. 1907., które się składają z sumy 100.000 K. jako zwyczajnej rocznej dotacji, 500.000 K. zaliczonych na poczet przyszłych dotacji przez Bank krajowy i 400.000 K., które prawdopodobnie wpłyną ze spłaty pożyczek, to suma ta przedstawia razem okrągło 1,000.000 Kor.

A gdy na tem cięży już suma 880.000 K. jako już uchwalone, przyznane pożyczki, to wynika z tego, że na pokrycie wyż wykazanej potrzeby 3,000.000 K, względnie 2,000.000 K. prawie nic nie pozostanie.

A dalej wobec tego, że Bank krajowy wyczerpie już dozwolone zaliczki, w r. 1908. fundusz przemysłowy będzie miał do dyspozycji już tylko około 750.00 K. a w r. 1909. i następnych już tylko mniej więcej po 500.000 K., które to cyfry przez zwiększone wpływy ze spłaty dawniejszych pożyczek tylko bardzo nieznacznie się powiększą.

Jeżeli więc przyjmujemy, że w najbliższych miesiącach zapotrzebowanie — jak wyżej wykazano — tylko 2,000.000 K. wynosić będzie, to na zaspokojenie tej potrzeby musiałoby być wyczerpane wszystkie dochody krajowego funduszu przemysłowego aż do r. 1911! na pokrycie zaś dalszego wzrostu zapotrzebowania, które niewątpliwie od r. 1908.—1911. się objawi, a które również obracać się będzie w zapotrzebowaniu cyfrowem kilku milionów, absolutnie już żadnego nie będzie funduszu.

Cyfry te są istotnie bardzo wymowną ilustracją stanu rzeczy. Jeżeli dotacja funduszu przemysłowego nie będzie znacznie zwiększona, jeżeli akcja w kierunku popierania przemysłu nie wejdzie na szersze tory, to grozi nam bezpośrednio już stagnacja całej akcji finansowej kraju. Jeżeli Sejm w dniu 12. listopada 1904. wyraził niedwuznacznie swoją wolę i chęć rozwinięcia całej akcji, to nie wolno jest stanąć w połowie raz obranej drogi bez narażenia rozwoju przemysłu wręcz na zanik zupełny.

Skutek byłby o tyle jeszcze więcej fatalny, że wobec rozwiniętego ducha przedsiębiorczości osłabienie jego musiałoby być wręcz klęską, gdyż najwięcej obawiać się należy tego, co jest zresztą i psychologicznie i doświadczeniami lat ubiegłych uzasadnionem, — iż wszelkie cofanie się kraju w akcji popierania prywatnych przedsięwzięć musi wpłynąć demoralizu-

jąco na tych, którzy do tego przemysłu się garną i wyjdzie tylko na korzyść konkurencyjnych sił sąsiednich krajów, które czyhają na każdą sposobność, ażeby z naszego kraju zyski wyciągać

Możnaby zarzucić, że zwiększenie dotacyi funduszu przemysłowego może nie jest w tej chwili wskazane ze względu, że w osobnem sprawozdaniu proponuje Wydział krajowy utworzenie osobnego funduszu inwestycyjnego z zysków banku krajowego.

Jednakże, jeżeli zbadamy dotyczące sprawozdanie, to przekonujemy się, że sposób utworzenia i użycia tego funduszu wcale nie rokuje nadziei, ażeby ten fundusz mógł dostatecznie zastąpić podwyższenie zapasów i dotacyi krajowego funduszu przemysłowego a to z następujących przyczyn.

Przedewszystkiem rozwój przemysłu naszego wymaga właśnie w tej obecnej chwili — jak wykazaliśmy — silnego poparcia finansowego, Tymczasem fundusz inwestycyjny ma być stworzony dopiero z przyszłych zysków i to tylko z 40% zysku Banku krajowego w następujących latach.

Sumy te zresztą nie będą znaczne. Dalej istnieje zamiar ukrócenia tego funduszu przez przeniesienie w swoim czasie na jego rachunek tych udziałów i akcji przedsiębiorstw przemysłowych, które znajdują się w kasie banku krajowego a których suma wynosi obecnie 750.000 K. Następnie fundusz ten inwestycyjny tylko w pewnej części bliżej nieokreślonej, może także dopomóc przemysłowi, albowiem znaczna część pójdzie na potrzeby rolnictwa, górnictwa i handlu.

W końcu zaznacza Wydział krajowy wyraźnie, że wykluczona jest myśl, ażeby przemysłowcy korzystali równocześnie i z funduszu przemysłowego i z funduszu inwestycyjnego, wobec czego przemysłowiec, któremu udzielona została pożyczka, w razie jeżeliby chciał przedsiębiorstwo swoje rozszerzyć, nie będzie mógł z tego funduszu inwestycyjnego korzystać. A wiadomo nam przecież, że właśnie i to przeważnie na rozszerzenie przedsiębiorstw, dotacya funduszu przemysłowego w pierwszej linii jest potrzebna.

A któż nam zaręczy, że i rozwój rolnictwa a szczególnie syndykatów rolniczych postępować będzie w tym stopniu i w tem tempie. że np. na rozwój zdrojowisk krajowych i t.p. inne rzeczy wymagające znacznych wkładów fundusz inwestycyjny będzie tak wyczerpany, że na udział przemysłowy absolutnie nie pozostanie. I zdarzyć się może, że wobec 2 funduszy niejednokrotnie przedsiębiorstwo jakieś znajdzie się bez żadnego funduszu, nie mogąc ani tu ani tam uzyskać pomocy.

Wreszcie uwzględnić należy i tę okoliczność, że obecnie biuro krajowego funduszu przemysłowego nie jest dostatecznie uposażone w siły tak, że podania interesantów muszą nieraz kilka miesięcy wyczekiwać na załatwienie.

Jest nadzieja, że biuro w najbliższym czasie należycie zorganizowane fungować będzie sprężyściej i szybciej a okoliczność ta wpłynie znowu na zwiększenie się potrzeb, gdyż w ten sposób stworzy się szybszy obrót przemysłowy, którego wyniki także i większem zapotrzebowaniem finansowem dadzą się uczuć.

Z tych wszystkich powodów komisya budżetowa sądzi zgodnie z wywodami sejmowej komisji przemysłowej i krajowej komisji przemysłowej, że zwiększenie dotacyi krajowego funduszu przemysłowego jest rzeczą nieodpartej konieczności i dlatego proponuje podwyższenie poz 146 do kwoty 150.000 K,

3) Liga pomocy przemysłowej wniosła petycję o zakupienie 10.000 egzemplarzy skorowidza przemysłowo-handlowego za sumę 10.000 K.

Petycja ta była przedmiotem gruntownego rozpatrzenia w sejmowej komisji przemysłowej, która też wypracowała w tym przedmiocie wyczerpujące sprawozdanie

Komisya podnosi przedewszystkiem konieczność wydawania skorowidza, który w dzisiejszych stosunkach zmodernizowania przemysłu, konieczności reklamy i informacji w każdej gałęzi jest środkiem niezbędnym do zyskania odbiorców na produkowany towar. Bez anonsów, bez wciskania reklamowanych dat

i szczegółów, bez rozpowszechniania dokładnych informacji o cenach i innych zaletach produkowanych towarów nie podobna dziś przemysłowcowi i kupcowi istnieć.

Nie jest mu możliwem zyskać w inny sposób odbiorców, chociażby nawet jak najsumienniej pracował, chociażby wytwarzał towar lepszy od innych. Publiczność chce łatwej, wygodnej informacji, publiczność nie chce trudzić się, i tracić czas potrzebny i drogi w dzisiejszych stosunkach na poszukiwanie i porównywanie. A jestto tem potrzebniejsze, że sąsiednie konkurujące z nami kraje nietylko naszej monarchii ale i zagranicy zrozumiały to oddawna i zasypują kraj nasz obcymi katalogami zręcznie ilustrowanymi i stylizowanymi i wydają na ten cel znaczne sumy. A co więcej — przedsiębiorstwa te reklamowo-katalogowe są nadzwyczajnie wysoko subwencyowane przez fundusze krajowe innych sąsiednich krajów jak Węgry, Morawa, Czechy i t. p. jedynie w tym celu, ażeby wcisnąć te katalogi w nasz kraj i tym sposobem przeszkodzić rozszerzeniu naszego krajowego towaru, wykazywać korzyści obcego towaru i tym sposobem wytwarzać zbył dla swego przemysłu.

Takim konkurencyjnym skorowidzem jest znane dokładne wydawnictwo Dorna, cieszące się znaczną subwencyą rządową — niestety i u nas nader rozpowszechnione a wręcz faworyzujące niemieckie wyroby.

Liga pomocy przemysłowej, walcząc skutecznie z tą konkurencyą podjęła śmiałą myśl przeciwdziałania temu niebezpieczeństwu przez wydawnictwo własnego polskiego skorowidza.

Przedsiębiorstwo to, nie mogło się jednak opłacić w pierwszych latach i wykazuje deficyt, albowiem publiczność nieobznajomiona jeszcze z tego rodzaju wydawnictwami musi być do tego dopiero powoli przyzwyczajona.

Należy przez rozpowszechnianie — bezpłatne na razie — przekonać publiczność i wszystkie interesowane koła, że to nasze wydawnictwo jest potrzebne jest wskazane, że musi być w każdym warstwie, w każdej kancelaryi fabrycznej i przemysłowej, należy wykazać i przekonać, że obce katalogi i informacje są błędne działają z niekorzyścią dla naszego przemysłu, należy w ten sposób obudzić wzajemną solidarność, pobudzić ducha wspólności wszystkich oddających się krajowemu przemysłowi i popierających ten przemysł czynników.

A tak samo, jak ruchome wystawy otwierają nieraz oczy nieobznajomionym, choćby nawet w innym kierunku nader inteligentnym warstwom naszego społeczeństwa, tak samo i taki dobrze ułożony skorowidz otwiera nieraz oczy na taki dział naszego przemysłu, o którym dotychczas publiczność może nawet wcale nie wie, że istnieje.

Sprawozdanie komisji przemysłowej wykazuje, że przedsiębiorstwo takie w pierwszych latach absolutnie opłacić się nie może i że tu krajowy fundusz musi przyjść z wydatną pomocą finansową, inaczej chwalebne intencje Ligi pomocy przemysłowej będą zupełnie bezskuteczne.

Jedynem środkiem do poparcia tego dzieła — jak wykazuje słusznie komisya przemysłowa będzie zakupienie znacznej ilości egzemplarzy celem rozpowszechnienia ich po kraju, rozesłania instytucjom, szkołom, zakładom i t. p.

Uznając słuszność tej argumentacji komisya budżetowa wnosi, ażeby w poz. 149a wstawić na ten cel jako pozycyę nadzwyczajną kwotę 5.000 K.

4) Do tej rubryki wpłynęło cały szereg petycyi a w szczególności:

a) petycyja Stanisława Ingłota i Teodora Lauruka o subwencyę na wydawnictwo gazety młynarskiej;

b) petycyja stowarzyszenia kobiet „Pomoc Przemysłowa“ we Lwowie o jednorazową subwencyę w kwocie 6.000 K. jakoteż przyznanie stałej rocznej subwencyi po 1.000 K.

c) Zofii Antonowiczowej o zapomogę na kształcenie córki w rysunkach.

Komisya nie mogła zbadać o ile petycyje te zasługują na uwzględnienie i dlatego wnosi: na przekazanie ich Wydziałowi krajowemu do odpowiedniego załatwienia;

d) petycyja „Towarzystwa Św. Stanisława Kostki, Opieka nad terminatorami“ o jednorazowy zasiłek. Komisya budżetowa znając dodatnią działalność

tego Towarzystwa, nie mogąc jednak ocenić stanu funduszków i potrzeb tegoż, wnosi przekazać tę petycję Wydziałowi krajowemu do możliwości uwzględnienia;

e) dwie równobrzmiące petycje krakow. Towarzystwa technicznego L, s. 1375. i 1540. o przyjęcie przez kraj amortyzacji $\frac{1}{3}$ części kosztów budowy domu Towarzystwa technicznego i nieustającej wystawy przemysłu budowlanego w Krakowie Komisya budżetowa uznając w zasadzie pożyteczność takiego przedsięwzięcia a nie mogąc dokładnie zbadać dat cyfr i faktów w petycjach przytoczonych, wnosi na przekazanie tych petycji Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia odpowiedniego wniosku.

f) petycję Teresy Harasymowicz, wdowy po instruktorze szkoły koszykarskiej w Jurkowie o pensję miesięczną na utrzymanie syna;

g) tudzież Towarzystwa pomocy naukowej dla uczniów szkoły zawodowej przemysłu drzewnego w Zakopanem o znaczniejszą subwencję na budowę internatu, wnosi komisya budżetowa z tych samych powodów, które ad e) przytoczono, przekazać Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku;

h) petycja gminy m. Krakowa o podwyższenie subwencji krajowej dla kursów handlowych przy szkole wydziałowej żeńskiej im. św. Scholastyki i szkoły robót kobiecych w Krakowie załatwiona jest w poz. 124.

i) petycja „Stowarzyszenia pracy kobiet“ we Lwowie o subwencję jest załatwiona w pozycyi 125.

j) petycja Stowarzyszenia „Trud“ o subwencję załatwiona jest w poz. 129.

k) petycja gm. m. Krakowa o przyczynienie się do kosztów zamierzonej budowy muzeum przemysłowego w Krakowie załatwiona jest w pozycyi 135.

l) petycja gm. m. Krakowa o podwyższenie subwencji na koszt bukwy akademii handlowej w Krakowie załatwiona w pozycyi 140 b.

m) petycję Towarzystwa „Muzeum przemysłowe w Rzeszowie“ o subwencję ze względu na pożyteczny cel towarzystwa, wnosi Komisya przekazać Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia, wreszcie:

n) petycję nowego, dopiero od 1 Stycznia b. r, wychodzącego w Krakowie wydawnictwa „Kupiec polski“ Komisya wnosi przekazać Wydziałowi krajowemu do zbadania

Wobec tego Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz rubr. XII.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
Wydatki.					
I. Szkolnictwo przemysłowe i handlowe.					
A) <i>Szkoły przemysłowe uzupełniające.</i>					
1	W	Białej	6.880	—	6.880
2	"	Bochni	3.034	—	3.034
3	"	Brodach	4.102	—	4.102
4	"	Brzesku	2.555	—	2.555
5	"	Brzeżanach	3.092	—	3.092
6	"	Buczaczu	3.300	—	3.300
7	"	Chrzanowie	3.170	—	3.170
8	"	Drohobyczu	5.621	—	5.621
9	"	Gorlicach	3.618	—	3.618
10	"	Jarosławiu	3.754	—	3.754
11	"	Jaśle	3.335	—	3.335
12	"	Kałuszu	3.020	—	3.020
13	"	Kętach	2.583	—	2.583
14	"	Kołomyi I. im. Sobieskiego	4.380	—	4.380
15	"	" II. im. St. Szczepanowskiego	5.006	—	5.006
16	"	Krakowie na Kleparzu	8.805	—	8.805
17	"	" przy ul. Lubomirskiego	4.730	—	4.730
18	"	" na Smoleńsku	4.010	—	4.010
19	"	" " Kazimierz	5.300	—	5.300
20	"	" " przy ul. Dietla	4.350	—	4.350
21	"	" Krośnie	3.315	—	3.315
22	W	Lwowie im. św. Anny	6.035	—	6.035
23	"	" " Antoniego	4.745	—	4.745
24	"	" " króla Sobieskiego	5.600	—	5.600
25	"	" " Elżbiety	2.865	—	2.865
26	"	" " Konarskiego	4.820	—	4.820
27	"	" " św. Marcina	5.695	—	5.695
28	"	" " Mickiewicza	3.905	—	3.905
29	"	" " Piramowicza	2.865	—	2.865
30	"	" " Staszica	5.695	—	5.695
31	"	" " Bernsteina (izraelicka)	4.700	—	4.700
32	W	Łańcucie	2.626	—	2.626
33	"	Myslenicach	2.606	—	2.606
34	"	Nowym Sączu	5.812	—	5.812
35	"	Nowym Targu	2.804	—	2.804
36	"	Podgórzu	4.934	—	4.934
37	"	Przemysłu I. w śródmieściu	4.882	—	4.882
38	"	" II. na przedmieściu lwowsk.	3.462	—	3.462
39	"	Rzeszowie	5.036	—	5.036
40	"	Samborze	3.351	—	3.351
41	"	Sanoku	3.040	—	3.040
Do przeniesienia			173.438	—	173.438

Liczb		Poszczególńienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
		Z przeniesienia	173.438	—	173.438
42	"	Stanisławowie	6.280	—	6.280
43	"	Starym Samborze	2.748	—	2.748
44	"	Starym Sączu	2.892	—	2.892
45	"	Stryju	3.582	—	3.582
46	"	Tarnopolu	3.390	—	3.390
47	"	Tarnowie	5.570	—	5.570
48	"	Tarnobrzegu	2.832	—	2.832
49	"	Turce (nad Stryjem)	3.056	—	3.056
50	"	Wadowicach	3.100	—	3.100
51	"	Wieliczce	3 300	—	3.300
52	"	Złoczowie	4.232	—	4.232
53	"	Zółkwi	2.760	—	2.760
54	"	Żywcu	3.200	—	3.200
		<u>Suma wydatków poz. 1—54 . . . . .</u>	<u>220.380</u>	<u>—</u>	<u>220.380</u>
55		Na uzupełnienie przyborów i na druki . . . . . 1.500 K. subwencya państwowa . . . . . 1.000 "	2 500	—	2.500
56		Na nagrody za najlepsze rysunki	1.000	—	1.000
57		Na nowo założyc się majace szko- ły i kursa handlowe . . . . . 3 000 K subwencya państwowa . . . . . 4.000 "	7.000	—	7.000
58		Na nieprzewidziane oddziały równorzędne	1.000	—	1.000
59		Na wykonanie w kraju wzorów i modeli dla szkół	—	2.400	2.400
		<u>Suma grupy A . . . . .</u>	<u>231.880</u>	<u>2.400</u>	<u>234.280</u>
		B. Szkoły zawodowe, warsztaty naukowe i kursa majsterskie.			
		<i>a) Zakłady krajowe:</i>			
60		Kraj. szkoła koszykarska w Brzezowcu	4.382	—	4.382
61		Kraj. szkoła koszykarska w Brzostku (prze- niesiona z Warzyc)	4.000	500	4.500
62		Kraj. szkoła koszykarska w Dynowie	3.740	—	3.740
63		" " " " Dzurowie	4 700	—	4.700
64		" " " " Leżajsku	5.632	—	5.632
65		" " " " Nieznanowicach	12.940	—	12.940
66		" " " " Niżniowie	6.470	—	6.470
67		Kraj. szkoła koszykarska w Tarnobrzegu (przeniesiona z Wielowci)	3.300	500	3.800
68		Kraj. szkoła koszykarska w Wojsławiu	3 370	—	3.370
69		" " " " w Zatorze	5.860	—	5 860
70		Kraj. centralny kurs koszykarski we Lwo- wie	16.580	—	16.580
		<u>Do przeniesienia . . . . .</u>	<u>70.974</u>	<u>1.000</u>	<u>71.974</u>
			<u>231.880</u>	<u>2.400</u>	<u>234.280</u>

Liczba			zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycje	Poszczególienie	K o r o n y		
			Z przeniesienia	231.880	2.400
			70.974	1.000	71.974
71		Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Grybowie:			
		a) na utrzymanie . . . . . 16.770 K			
		b) na budowę IV. i V. rata pożycz. komun. 54.000 K <u>3.240 "</u>	16.770	3.240	20.010
72		Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Grzymałowie	16.634	—	16.634
73		Krajowa szkoła kołodziejska i ciesielska w Kamionce strumiłowej	25.360	—	25.360
74		Kraj. szkoła zawodowa kołodziejska w Tłumaczu	18.510	532	19.042
75		Kraj. szkoła stolarska w Stanisławowie:			
		a) na utrzymanie . . . . . 25.370 K			
		b) na budowę szkoły IV. i V. rata pożyczki hipot. 50.000 K. . . . . <u>3.000 "</u>	25.370	3.000	28.370
76		Kraj. szkoła stolarska w Kalwarii:			
		a) na utrzymanie . . . . . 24.550 K			
		b) na urządzenie maszynowe III i IV. rata pożyczki hi- potecznej 34.000 K. . . . . <u>1.870 "</u>	24.550	1.870	26.420
77		Krajowy warsztat dla wyrobu zabawek w Jaworowie:			
		a) na utrzymanie . . . . . 37.940 K			
		b) na budowę szkoły VII. i VIII. rata pożyczki komun. 56.000 K. . . . . <u>3.360 "</u>			
		c) na dalsze urządzenie ma- szynowe . . . . . <u>3.200 "</u>			
		d) na budowę szopy i suszarni <u>6.200 "</u>	37.940	12.760	50.700
78		Kraj. szkoła garncarska w Kołomyi			
		a) na utrzymanie . . . . . { 20.380 K 300 "			
		b) na rozszerzenie budynku 1. półroczna rata pożycz. . . . . <u>2.500 "</u>	20.380	2.800	23.180
79		Kraj. kursa dla przemysłu ceramicznego w Podgórzu	16.028	—	16.028
80		Kraj. warsztat szewski w Witkowie	9.672	—	9.672
81		" " " " " Starym Sączu	16.296	—	16.296
82		" szkoła szewska w Dobczycach (względ- nie w Kopyczyńcach)	10.210	600	10.810
83		" szkoła szewska w Kołomyi	8.260	250	8.510
84		" szkoła tkacka w Krośnie	18.150	—	18.150
			<u>335.104</u>	<u>26.052</u>	<u>361.156</u>
		Do przeniesienia	231.880	2.400	234.280

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
		Z przeniesienia	231.880	2.400	234.280
			335.104	26.052	361.156
85		Kraj. naukow. warsztat tkacki w Glinianach .			
		a) na utrzymanie . . . . . 5.399 K			
		b) na zakupno realności rata			
		wstępna od poz. 35.000 K <u>2.475</u> „	5.399	2.475	7.874
86		Kraj. nauk. warsztat tkacki w Gorlicach .	4.138	—	4.138
87		" " " " " Kosowie .	6.240	—	6.240
88		" " " " " Łańcucie .	6.380	—	6.380
89		" " " " " Rychwałdzie .	3.680	—	3.680
90		Krajowa szkoła sukiennicza w Rakszawie :			
		a) na utrzymanie . . . . . 22.500 K			
		b) na budowę piwnic, kadz do			
		farbowania i dynamometr . <u>2.550</u> „	22.500	2.550	25.050
91		Kraj. szkoła koronkarska w Zakopanem .	11.910	—	11.910
92		" " " " " Bobowej .	3.690	—	3.690
93		Kraj. szkoła hafciarska w Makowie .	6.600	—	6.600
94		Krajowa ceramiczna stacya doświadczalna			
		przy c. k. szkole politechnicznej we			
		Lwowie .	10.460	—	10.460
95		Kraj. mechaniczna stacya doświadczalna			
		przy c. k. szkole politechnicznej we			
		Lwowie .	5.140	—	5.140
96		Kraj. szkoła rzemiosł w Drohowyżu .	33.000	—	33.000
		<u>Suma wydatków poz. 60 96 .</u>	454.241	31.077	485.318
97		Na druki dla szkół zawodowych i na wy-			
		dawnictwo wzorów	3.000	—	3.000
98		Koszta inspekyi i nadzoru szkół przemy-			
		słowych	6.000	—	6.000
99		Zaliczki na płace funkcyonaryuszy w kra-			
		jowych szkołach przemysłowych i w biu-			
		rze kraj. Komisji przemysłowej	4.000	—	4.000
100		Na nowe warsztaty zawodowe powstać			
		mające w roku 1907	6.000	—	6.000
101		Nauczyciel wędrowny dla majster. kursów			
		szewskich	2.400	—	2.400
102		Nauczyciele wędrowni dla tkactwa, koszy-			
		karstwa i innych	4.000	—	4.000
103		Na kursa majsterskie	14.000	—	14.000
		<u>Razem . . . . .</u>	493.641	31.077	524.718
		Do przeniesienia	231.880	2.400	234.280

Liczba		Poszczególñienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
		Z przeniesienia	231.880	2.400	234.280
		b) Zakłady subwencyonowane.			
104		Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Czerwonej Woli . . . . . 2.400 K. subwencya państwowa . . . . . 2.200 „	4.600	—	4.600
105		Subwencya dla pracowni koszykarskiej w Albigowej . . . . . 500 K. subwencya państwowa . . . . . 400 „	900	—	900
106		Subwencya dla pracowni koszykarskiej w Bilince . . . . . 600 K. subwencya państwowa . . . . . 400 „	1.000	—	1 000
107		Subwencya dla pracowni koszykarskiej w Chyszewicach . . . . . 500 K. subwencya państwowa . . . . . 300 „	800	—	800
108		Subwencya dla pracowni koszykarskiej w Milezycach . . . . . 500 K. subwencya państwowa . . . . . 300 „	800	—	800
109		Subwencya dla Towarzystwa Muzeum przemysłowego w Rzeszowie na pracownię koszykarską w Przewrotnem 600 K. subwencya państwowa . . . . . 300 „	900	—	900
110		Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Rudkach . . . . . 1.200 K. subwencya państwowa . . . . . 1.300 „	2.500	—	2.500
111		Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Siekierzycach . . . . . 400 K. subwencya państwowa . . . . . 400 „	800	—	800
112		Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Trembowli . . . . . 400 K. subwencya państwowa . . . . . 300 „	700	—	700
113		Subwencya dla pracowni koszykarskiej w Warzycach	800	—	800
114		Subwencya dla krajow. Związku przemysłowego na pracownię koszykarską w Wieloszi	800	—	800
115		Subwencya dla pracowni koszykarskiej w Żurawnie . . . . . 600 K. subwencya państwowa . . . . . 400 „	1.000	—	1.000
		Do przeniesienia	15.600	—	15.600
			231.880	2.400	234.280

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
		Z przeniesienia	231,880	2,400	234,280
			15,600	—	15,600
116		Subwencya dla pracowni garncarskie w Toustem . . . . . 800 K subwencya państwowa . . . . . 300 „	1,100	—	1,100
117		Subwencya dla Tow. tkackiego św. Syl- westra w Korczynie . . . . . 1,100 „ subwencya państwowa . . . . . 1,400 „	2,500	—	2,500
118		Subwencya dla kraj. Związku przemysł- owego na warsztat tkacki w Wilamo- wicach . . . . . 1,760 K subwencya państwowa . . . . . 1,200 „	2,960	—	2,960
119		Subwencya dla produkcyjnego warsztatu tkackiego w Budzanowie . . . . . 880 K subwencya państwowa . . . . . 400 „	1,280	—	1,280
120		Subwencya dla pracowni powroźniczej w Stryju	800	—	800
121		Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Kań- czudze . . . . . 1,800 K. subwencya państwowa . . . . . 1,400 „	3,200	—	3,200
122		Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Ja- worowie, ... 1,200 K subwencya państwowa . . . . . 500 „	1,700	—	1,700
123		Subwencya dla szkoły koronkarskiej SS. Miłosierdzia w Przeworsku	600	—	600
124		Subwencya dla szkoły praktycznych robót kobiecych przy szkole św. Scholastyki w Krakowie . . . . . 5,000 K subwencya państwowa . . . . . 2,400 „	7,400	—	7,400
125		Subwencya dla szkoły robót utrzymywanej przez Towarzystwo „Pracy kobiet“ we Lwowie . . . . . 1,400 K subwencya państwowa . . . . . 1,600 „	3,000	—	3,000
126		Subwencya dla szkoły robót u PP. Bene- dyktynek w Przemysłu . . . . . 1,000 K subwencya państwowa . . . . . 700 „	1,700	—	1,700
		Do przeniesienia	41,840	—	41,840
			231,880	2,400	234,280

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
		Z przeniesienia	331.880	2.400	234.280
			41.840	—	41.840
127		Subwencya dla Towarzystwa „Pracy ko- biet“ w Kołomyi . . . . . 1.600 K subwencya państwowa . . . . . 1.500 „	3.100	—	3.100
128		Subwencya dla Stowarzyszenia „Pracy ko- biet“ w Przemyśle . . . . . 600 K subwencya państwowa . . . . . 700 „	1.300	—	1.300
129		Subwencya dla Spółki przemysłowej robót kobiecych „Trud“ we Lwowie	1.000	—	1.000
130		Subwencya dla Stowarzyszenia konfekcyi damskiej im. św. Józefa we Lwowie	1.000	—	1.000
131		Subwencya dla warsztatu kapeluszniczego w Myslenicach	1.680	—	1.680
132		Subwencya dla szkoły rzemieślniczej OO. Salezjanów w Oświęcimiu	4.000	—	4.000
133		Subwencya dla Tow. „Powściągliwość i Praca“ w miejscu Piastowem	3.000	—	3.000
134		Subwencya dla Muzeum przemysłowego we Lwowie :			
		a) na utrzymanie	8.000	—	8.000
		b) ny umorzenie pożyczki 100.000 K na budowę	—	5.000	5.000
135		Subwencya dla Muzeum przemysłowego w Krakowie	8.000	—	8.000
		Razem b)	72.920	5.000	77.920
		c) C. k. Szkoły państwowe subwencyonowane ze skarbu krajowego.			
136		C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Ko- łomyi	2.200	—	2.200
137		C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Za- kopianem :	3.600	—	3.600
			5.800	—	5.800
		Do przeniesienia	231.880	2.400	234.280

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pożyczki		K o r o n y		
		Z przeniesienia	231.880	2.400	234.280
			5.800	—	5.800
138		C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach :			
		a) na utrzymanie	3.108	—	3.108
		b) na kurs majsterski	800	—	800
139		C. k. szkoła zawodowa przemysłu żelaznego w Sułkowicach :			
		a) na utrzymanie	1.024	—	1.024
		b) na kurs majstrów	1.000	—	1.000
		c) spłata pożyczki 8.000 K na budowę hali maszynowej :			
		a) w kapitale V. i VI. rata . 1.600 K			
		b) 3% odsetki . . . . . 108 „	—	1.708	1.708
		Razem c)	11.732	1.708	13.440
		Do tego suma a)	493.641	31.077	524.718
		„ „ „ b)	72.920	5.000	77.920
		Suma grupy B.	578.293	37.785	616.078
		<i>C) Szkoły handlowe.</i>			
140		Wyższa szkoła handlowa w Krakowie :			
		a) na utrzymanie	16.000	—	16.000
		b) na umorzenie pożyczki 70 000 K na budowę	—	3.500	3.500
		c) na pokrycie niedoboru funduszu eme- rytalnego nauczycieli	1.414	—	1.414
141		Akademia handlowa we Lwowie	16.000	—	16.000
		Suma grupy C.	33.414	3.500	36.914
		<i>D) Stypendya przemysłowe i handlowe.</i>			
142		Na stypendya przemysłowe :			
		a) zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół przemysł- owych i handlowych uzupełniających .	4.000	—	4.000
		b) stypendya przemysłowe	35.000	—	35.000
		Do przeniesienia	39.000	—	39.000
			843.587	43.685	887.272

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki			K o r o n y		
		Z przeniesienia	843.587	43.685	887.272
			39.000	—	39.000
143		Stypendya dla młodzieży handlowej	6.000	—	6.000
		<u>Suma grupy D.</u>	<u>45.000</u>		<u>45.000</u>
		II. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe i handlowe.			
144		Zasiłki bezwrotne na cele przemysłowe	40.000	—	40.000
145		Na wydawnictwo „Przewodnika przemy- słowego“	2.000	—	2.000
146		Dotacja krajowa funduszu przemysłowego (IV. rata z 35-lecia)	—	150.000	150.000
147		Subwencya dla „Krajowego Związku prze- mysłowego we Lwowie“ za pośredni- ctwo w sprzedaży wyrobów krajowych	30.000	—	30.000
148		Subwencya dla „Ligi pomocy przemysł- owej“ we Lwowie	—	10.000	10.000
149		Liga pomocy przemysłowej na urządzenie ruchomych wystaw	—	6.000	6.000
149a		Na zakupno „Skorowidza przemysłowo-hand- lowego Król. Galicyi“ wydanego przez Ligę pom. przem.	—	5.000	5.000
150		Na cele lustracyi spółek przemysłowo-wy- twórczych, do rozporządzalności Wy- działu krajowego	4.800	—	4.800
151		Zasiłki na wystawy przemysłowe	—	8.000	8.000
		<u>Suma działu II.</u>	<u>76.800</u>	<u>179.000</u>	<u>255.800</u>
		III. Komisya kraj. dla spraw przemysłowych.			
152		Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	400	—	400
153		Biurowisko Komisji kraj. dla spraw przemy- słowych:			
		a) koszta podróży, diety i inne wydatki członków i urzędników komisji	10.000	—	10.000
		b) sekretarz:			
		a) płaca . . . . . 4.800 K.			
		β) dodatek aktywalny . . . . . 840 „	5.640	—	5.640
		<u>Do przeniesienia . . . . .</u>	<u>16.040</u>	<u>—</u>	<u>16.040</u>
			965.387	222.685	1,188.072

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
		Z przeniesienia	965.387	222.685	1,188.072
			16.040	—	16.040
		c) referent techniczny :			
		α) płaca . . . . . 3.600 K.			
		β) dodatek aktywalny . . . . . 720 „	4.320	—	4.320
		d) aplikant	1.400	—	1.400
		e) mundant	600	—	600
		f) referent dla oddziału statystycznego: (z poborami adjunkta conceptowego)			
		α) płaca . . . . . 2.800 K.			
		β) dodatek aktywalny . . . . . 600 „	3.400	—	3.400
		g) pomoc kancelaryjna w oddziale statysty- cznym	1.200	—	1.200
		h) ryczałt na badanie ankiety i t. p.	1.000	—	1.000
		Suma działu III.	27.960	—	27.960
		Ogółem suma wydatków	993.347	222.685	1,216.032

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
Dochody.					
I. Szkolnictwo przemysłowe i handlowe.					
A) Szkoły przemysłowe uzupełniające.					
			Subwenc. czynników miejsc.	Subwenc. państw- wa	
K o r o n y					
1	W	Białej	2.760	2.060	4.820
2	"	Bochni	1.000	1.090	2.090
3	"	Brodach	1.800	1.134	2.934
4	"	Brzesku	800	800	1.600
5	"	Brzeżanach	700	1.170	1.870
6	"	Buczaczu	1.100	1.100	2.200
7	"	Chrzanowie	1.100	1.100	2.200
8	"	Drohobyczu	1.470	2.230	3.700
9	"	Gorlicach	1.200	1.250	2.450
10	"	Jarosławiu	1.088	1.400	2.488
11	"	Jaśle	840	1.170	2.010
12	"	Kałuszu	400	1.260	1.660
13	"	Kętach	816	950	1.766
14	"	Kołomyi I. im. Sobieskiego	1.800	1.350	3.150
15	"	" II. " S. Szczepanowskiego	1.803	1.500	3.303
16	"	Krakowie na Kleparzu	2.852	3.100	5.952
17	"	" przy ul. Lubomirskiego	1.415	1.900	3.315
18	"	" na Smoleńsku	1.380	1.290	2.670
19	"	" na Kaźmierzu	1.825	1.650	3.475
20	"	" przy ul. Dietla	1.474	1.402	2.876
21	"	Krośnie	700	1.346	2.046
Do przeniesienia			28.323	30.252	58.575

Liczba		Poszczególne	Subwenc. czynników miejsc.	Subwenc. państwa	zwy-	nadzw-	Łazem
rubryki	pozycyi				czajne	czajne	
					K o r o n y		
Z przeniesienia			28.323	30.252			58.575
22	We	Lwowie im. św. Anny	2.027	1.980			4.00
23	"	" " Antoniego	1.630	1.480			3.11
24	"	" " Sobieskiego	1.900	1.800			3.70
25	"	" " Elżbiety	952	960			1.91
26	"	" " Konarskiego	1.585	1.650			3.23
27	"	" " św. Marcina	1.952	1.790			3.742
28	"	" " Mickiewicza	1.292	1.320			2.612
29	"	" " Piramowicza	952	960			1.912
30	"	" " Staszica	1.912	1.870			3.782
31	"	" " M. Bernsteina (izr.)	2.810	950			3.760
32	W	Łańcucie	540	1.015			1.555
33	"	Myślenicach	800	920			1.720
34	"	Nowym Sączu	1.600	2.060			3.660
35	"	Nowym Targu	844	1.000			1.844
36	"	Podgórzu	1.781	1.670			3.451
37	"	Przemysłu I. w śródmieściu	1.200	1.730			2.930
38	"	" II. na przed. lwow.	800	1.320			2.120
39	"	Rzeszowie	950	1.590			2.540
40	"	Samborze	500	1.490			1.990
41	"	Sanoku	738	1.130			1.868
42	"	Stanisławowie	984	2.560			3.544
43	"	Starym Samborze	800	950			1.750
44	"	Starym Sączu	1.100	920			2.020
45	"	Stryju	1.480	1.110			2.590
46	"	Tarnopolu	1.200	1.172			2.372
47	"	Tarnowie	1.580	1.960			3.540
48	"	Tarnobrzegu	1.000	898			1.898
49	"	Turce (nad Stryjem)	800	950			1.750
50	"	Wadowicach	1.400	882			2.282
51	"	Wieliczce	850	1.225			2.075
52	"	Złoczowie	800	1.620			2.420
53	"	Żółkwi	1.000	880			1.880
54	"	Żywcu	800	1.200			2.000
Suma dochodów poz. 1—54			68.872	75.264	144.136	—	144.136
55	Subwencya państwowa na uzupełnienie przyborów i druki				1.000	—	1.000
56	Subwencya państwowa na nowo założyć się mające szkoły i kursa handlowe				4.000	—	4.000
Suma grupy A)					149.136	—	149.136
Do przeniesienia					149.136	—	149.136

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-	Razem	
rubryki	pozycyi		czajne	czajne		
			K o r o n y			
		Z przeniesienia	149.136	—	149.136	
		<i>B) Szkoły zawodowe, warsztaty naukowe i kursa majsterskie.</i>				
		a) zakłady krajowe:				
			Ze sprze-	Subwenc.	Subwenc.	
			daży wyro-	czynnik.	państwo-	
			bów i inue	miejsc.	wa	
			K o r o n y			
57		Krajowa szkoła koszykarska w Brzezowcu	1.500	800	800	3.100
58		Krajowa szkoła koszykarska w Brzostku (przeniesiona z Warszyc)	1.500	400	1.500	3.400
59		Krajowa szkoła koszykarska w Dynowie	1.300	200	800	2.300
60		Krajowa szkoła koszykarska w Dźurowie	1.700	300	1.000	3.000
61		Krajowa szkoła koszykarska w Leżajsku	2.800	500	1.000	4.300
62		Krajowa szkoła koszykarska w Nieznanowicach	9.300	800	1.000	11.100
63		Krajowa szkoła koszykarska w Niżniowie	3.300	500	1.200	5.000
64		Krajowa szkoła koszykarska w Tarnobrzegu (przeniesiona z Wielowsi)	1.500	300	900	2.700
65		Krajowa szkoła koszykarska w Wojsławiu	1.000	500	1.000	2.500
66		Krajowa szkoła koszykarska w Zatorze	2.900	560	1.200	4.660
67		Krajowy Centralny kurs koszykarski we Lwowie	4.200	—	2.400	6.600
68		Kraj. naukowy warsztat kołodziejski w Grybowie	8.500	200	3.400	12.100
69		Kraj. naukowy warsztat kołodz. w Grzymałowie	7.000	1.000	3.400	11.400
70		Kraj. szkoła kołodziejska i cieślińska w Kamionce strum.	9.860	—	3.600	13.460
71		Kraj. szkoła zawodowa kołodziejska w Tłumaczu	6.100	1.000	3.200	10.300
72		Kraj. szkoła stolarska w Stanisławowie	8.000	2.000	5.000	15.000
73		Kraj. szkoła stolarska w Kalwaryi	4.100	200	4.400	8.700
74		Kraj. nauk. warsztat dla wyrobu zabaw. w Jaworowie	21.800	1.200	4.000	27.000
		Do przeniesienia	96.360	10.460	39.800	146.620
			149.136	—	149.136	

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
			149.136	—	149.136
			—	—	146 620
		K o r o n y			
XII.		Z przeniesienia	96.360	10.460	39 800
	75	Krajowa szkoła garncarska w Kołomyi	2.050	—	6.000
	76	Kraj. kursa dla przemysłu kera- micznego w Podgórzu	—	200	4.000
	77	Kraj. naukowy warsztat szewski w Witkowie	3.300	—	1.600
	78	Kraj. naukowy warsztat szewski w Starym Sączu	11.000	600	1.400
	79	Krajowa szkoła szewska w Dob- czycach	6.000	200	1 000
	80	Krajowa szkoła szewska w Ko- łomyi	3.120	300	1.400
	81	Krajowa szkoła tkacka w Kro- śnie	800	—	8.000
	82	Kraj. naukowy warsztat tkacki w Glinianach	—	340	2 500
	83	Kraj. naukowy warsztat tkacki w Gorlicach	—	1.160	900
	84	Kraj. naukowy warsztat tkacki w Kosowie	—	380	1.700
	85	Kraj. naukowy warsztat tkacki w Łańcucie	—	1.100	1.500
	86	Kraj. naukowy warsztat tkacki w Rychwałdzie	—	—	1.000
	87	Krajowa szkoła sukiennicza w w Rakszawie	50	1.000	7.000
	88	Krajowa szkoła koronkarska w Zakopanem	4.000	—	1.600
	89	Krajowa szkoła koronkarska w Bobowej	1.200	350	1.000
	90	Krajowa szkoła hafciarska w Makowie	2.300	146	1.200
	91	Krajowa ceramiczna stacya doś- wiadczalna we Lwowie	800	—	—
	92	Krajowa mechaniczna stacya dośw a dczalna we Lwowie	2.000	—	—
	93	Krajowa szkoła rzemiosł w Dro- howyżu	—	5.000	—
		Suma dochodów poz. 57—93	132.980	21.236	81.600
			235 816	—	235.816
		Do przeniesienia	235 816	—	235.816
			149.136	—	149.136

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycya		K o r o n y		
		Z przeniesienia . . .	149.136	—	149.136
			235.816	—	235.816
94		Zwroty zaliczek na płace od funkcjonaryuszy w kraj. szkołach przemysłowych i w biurze kraj. komisji przemysłowej	2.000	—	2.000
		Razem a)	237.816	—	237.816
		b) Zakłady subwencyonowane (subwencye państwowe).			
95					
96		Dla szkoły koszykarskiej w Czerwonej Woli	2.200	K	
97		" pracowni koszykarskiej w Albigowej	400	"	
98		" " " " Bilince	400	"	
99		" " " " Chyszewicach	300	"	
100		" " " " Milczycach	300	"	
101		" Muzeum przemysłowego w Rzeszowie na pracownię koszykarską w Przewrotnem	300	"	
102		" szkoły koszykarskiej w Rudkach	1.300	"	
103		" " " " Siekierzycach	400	"	
104		" " " " Trembowli	300	"	
105		" pracowni koszykarskiej w Żurawnie	400	"	
106		" " garncarskiej w Tousten	300	"	
107		" Tow. tkac. św. Sylwestra w Korczynie	1.400	"	
108		" Kraj. Związku przemysłowego na warsztat tkacki w Wilamowicach	1.200	"	
109		" produkcyjnego warsztatu tkackiego w Budzanowie	400	"	
110		" szkoły koronkarskiej w Kańczudze	1.400	"	
111		" " " " Jaworowie	500	"	
		" " " " praktycznych robót kobiecych i kursów handlowych przy szkole św. Scholastyki w Krakowie	2.400	"	
112		" szkoły robót utrzymywanej przez Towarzystwo »Pracy kobiet« we Lwowie	1.600	"	
113		" szkoły robót u PP. Benedyktynek w Przemysłu	700	"	
114		" Towarz. »Pracy kobiet« w Kołomyi	1.500	"	
115a)		" " " " Przemysłu	700	"	
			18.400	K	
		Razem b)	18.400	—	18.400
		Do tego suma a)	237.816	—	237.816
		Suma grupy B	256.216	—	256.216
		Do przeniesienia	405.352	—	405.352

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem
rubryki	pozycyi		K o r o n y		
		Z przeniesienia	405.352	—	405 352
		II. Zwroty pożyczek na cele przemysłowe.			
116		Przemysł, Konwent PP. Benedyktynek zwrot pożyczki na budowę szkoły robót kobiecych w kwocie 10 000 koron spłacalnej w 17 ratach od r. 1897 po 600 K rocznie (17 i ostatnia cała w r. 1913 w kwocie 400 K) XI. rata	—	600	600
117		Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki na zakupno realności dla kraj. szkoły koszykarskiej w Dżurowie w kwocie 6.000 K spłacalnej w 15 ratach od r. 1898 po 400 K rocznie X. rata	—	400	400
118		Stary Sącz, krajowy naukowy warsztat szewski, zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 800 K spłacalnej w 10 ratach od r. 1903 po 80 K półrocznie IX i X. i ostatnia rata	—	160	160
119		Rudki, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki na poparcie produkcji wyrobów okolicznych w kwocie 1.000 K spłacalnej w 5 ratach od r. 1905 po 200 K rocznie III rata	—	200	200
120		Świątniki c. k. szkoła ślusarska, zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 2.000 K spłacalnej w 5 ratach od r. 1906 po 400 K rocznie II rata	—	400	400
121		Maków, krajowa szkoła hafciarska, zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 1.000 K spłacalnej w 5 ratach od r. 1907 po 200 K rocznie I. rata	—	200	200
122		Jaworów, kraj. naukowy warsztat dla wyrobu zabawek zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 5.000 K spłacalnej w 10 ratach od r. 1907 po 500 K rocznie, I. rata	—	500	500
		Suma działu II.	—	2.460	2.460
		Ogółem suma dochodów	405.352	2.460	407.812

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Małachowski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka XIII.

Długi krajowe.

Sprawozdawca poseł Dr. Oleśnicki.

W układzie tej rubryki nastąpiła w porównaniu z budżetami lat ubiegłych ta zmiana, że obejmuje ona nie tylko wydatki, ale także i dochody, które w budżecie roku poprzedniego umieszczone były w osobnej ogólnej rubryce dochodów.

A. Wydatki.

Na potrzeby tej rubryki preliminuje się	3,028.204 K.
w porównaniu z wnioskiem komisji budżetowej na r. 1906	<u>2.936.457 „</u>
<i>więcej o</i>	91.747 K.

Różnica ta powstała z przyczyn następujących:

a) Na umorzenie 4 ₀ / ₀ pożyczki krajowej z r. 1893 im. wartości 58,850.000 K. (<i>poz 1.</i>) zaciągniętej na spłatę reszty długu indemnizacyjnego preliminowano:	
na pokrycie XXVIII. i XXIX. raty kapitał	649.900 K
na 4 ₀ / ₀ odsetki wedle planu umorzenia	2,081.090 „
na druki, inseraty, porta i prowizye banków przeciętną wynikłość z ostatnich trzech lat	4.100 „
	<u>razem 2,735.090 K</u>
wobec czego pozycya ta przedstawia różnicę <i>więcej o</i>	556 K

- b) na spłatę niezgłoszonych obligacji i kuponów byłych funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej, zachodniej i W. Ks. Krakowskiego (poz. 2.) preliminowano z uwagi, że wynikłości w r. 1905 wyosiły z tego tytułu tylko 315 K oraz ze względu, że wskutek zaginięcia obligacji znaczna ich część do wypłaty przedłożoną nie będzie — tylko 1.500 K
wobec czego pozycya ta przedstawia różnicę *mniej o* 1.700 K
- c) w pozycji rozmaitych wydatków b funduszków indemnizacyjnych (poz. 3.) preliminowano z uwagi na coraz zmniejszające się wydatki z tego tytułu 100 K
wobec czego pozycya ta przedstawia różnicę *mniej o* 100 K
- d) w pozycji „odsetki bierne od chwilowych pożyczek“ (poz. 4.) preliminowano przeciętną wynikłą z zamknięć rachunkowych za trzy ostatnie lata w sumie zaokrąglonej 75.000 K
wobec czego pozycya ta przedstawia różnicę *więcej o* 20.000 K
- e) w pozycji „4% odsetki od zaciągnięć się mającej pożyczki na koszt wystawienia koszar i szpitali dla c. k. wojska w zamian za ustąpienie z Wawelu (poz. 5.) preliminowano 4% odsetki:
od sumy 1,479.494 K przypadającej do pokrycia po koniec roku 1906. 59.180 K
od sumy 250.000 K. przypadającej do zapłaty c. k. Skarbowi wojskowemu w dniu 1. maja 1907 za czas od 1. maja do 31. grudnia 1907 6.667 „
od sumy 250.000 K przypadającej do zapłaty c. k. Skarbowi wojskowemu w dniu 1. listopada 1907 za czas od 1. listopada do 31. grudnia 1907. 1.667 „
razem 67.514 K
wobec czego pozycya ta przedstawia różnicę *więcej o* 10.423 K
- f) w poz. 4° odsetki od pożyczki 2,225.000 K. zaciągniętej na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1906 (poz. 6.) preliminowano w myśl obliczenia do L. W. 48 094|906 89.000 K
wobec czego pozycya ta przedstawia różnicę *mniej o* 20 „
- g) wstawiono poz. 7. nową „4% odsetki od pożyczki 1,500.000 K zaciągnięć się mającej po myśli uchwały Sejmu z 16. listopada 1905 (L. W. 68.571|906)“ w kwocie 60.000 K.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Rubr. XIII. Wydatki:

poz. 1. umorzenie pożyczki z r. 1893	2,735.090 K
„ 2. spłata obligacji i kuponów b. funduszków indemn.	1.500 „
„ 3. rozmaite wydatki tych funduszków indemn.	100 „
„ 4. odsetki bierne od chwilowych pożyczek	75.000 „
„ 5. odsetki 4% od pożyczki zaciągnięć się mającej na wystawienie koszar i szpitali wojskowych w zamian za ustąpienie z Wawelu	67.514 „
„ 6. odsetki 4% od pożyczki 2,225.000 K. zaciągniętej na pokrycie niedoboru w r. 1906	89.000 „
„ 7. odsetki 4% od pożyczki zaciągnięć się mającej 1,500.000 K., w myśl uchwały sejmu z 16. listopada 1906 na ułatwienie krycia dachów materiałem ogniotrwałym	60.000 „
Suma wydatków rubryki XIII.	<u>3,028.204 K</u>

B. Dochody.

W rubryce XIII. preliminowano dochody w łącznej sumie 29.294 K. a mianowicie.

poz. 1. Dochody byłych funduszów idemmzacyjnych:

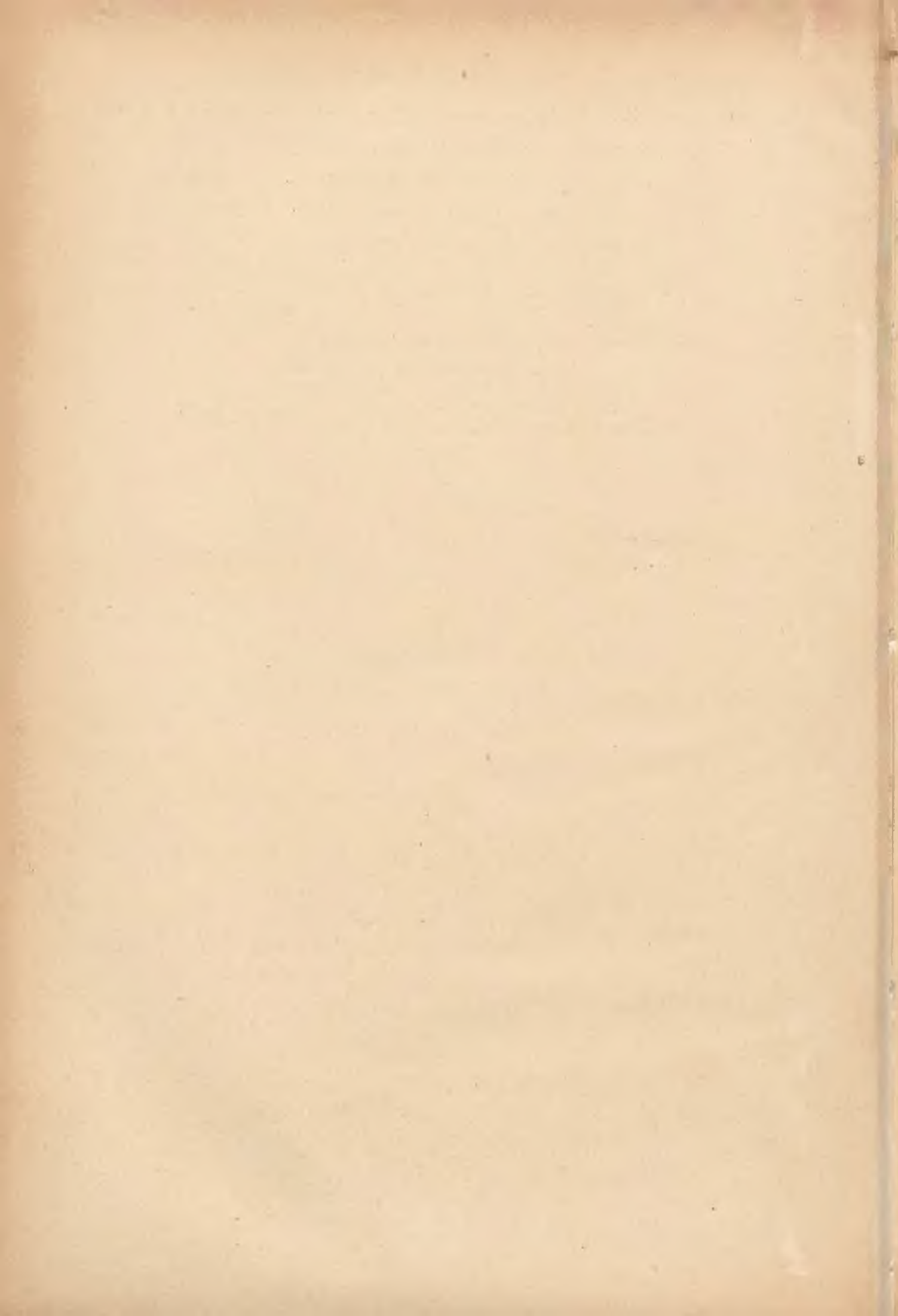
a) wpłata kapitału i rent od obowiązanych .	94 K.
b) odsetki zwłoki i rozmaite inne dochody.	300 „
c) Dochód z zaległych dodatków indemm. od kontrybuentów	4.000 „
„ 2. z aktywów funduszu 6% pożyczki krajowej z r. 1873	400 „
„ 3. odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	24.000 „
„ 4. IV-ta roczna rata pożyczki bezprocentowej 14.000 K. udzielonej Czytelni polskiej w Białej	500 „
Ogółem sum a dochodów tej rubryki .	<u>29.294 K.</u>

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Dr. Oleśnicki.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka XIV.

Pensye emerytalne, zaopatrzenia, dary z łaski.

Sprawozdawca poseł Skalkowski.

W tej rubryce objęte są wszelkie pensye emerytalne, pensye wdowie, zasiłki dla sierót, oraz dary z łaski dla urzędników i służ, tudzież ich rodzin. Do tej rubryki należą także petycye o zasiłki, które komisji budżetowej przekazane zostały do załatwienia.

Oparte na emerytalnym statucie, lub na osobnych uchwałach sejmowych, dotacje dożywotnie, pensye emerytalne i wdowie, zaopatrzenia sieroce — komisya przyjmuje zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego bez zmiany, mianowicie :

Wydatki :

<i>I. Dotacje dla wdów po członkach Wydziału krajowego, poz. 1 do 4 . . . . .</i>	9.600 K.
<i>II. Emerytury urzędników i służ Wydziału krajowego, poz. 5 do 45. . . . .</i>	97.436 „
Do przeniesienia	107.036 K.

Z przeniesienia 107.036 K.

III. Pensye emerytalne urzędników zakładów krajowych, poz. 46 do 57.	<u>34.041 K.</u>
IV. Pensye dla wdów i sierót po urzędnikach i służbach Wydziału krajowego poz. 58 do 127	<u>76 924 K.</u>
V. Pensye dla wdów i sierót po urzędnikach zakładów krajowych, poz. 128 do 140	<u>13.630 K.</u>
VI. Dary z łaski dla funkcjonaryuszów krajowych, tudzież ich wdów i sierót, poz. 141 do 200 zgodnie z preliminarem Wydziału krajowego	13.286 K.

W załatwieniu petycji przekazanych komisji budżetowej,
wnosi komisya :

Poz. 201. załatwiając petycyę L. 143. Wandy Dziubińskiej	400 „
„ 202. na petycyę Rozalii Piotrowskiej L 161. dla niej i głuchoniemej córki	500 „
„ 203. na petycyę Maryi Baryckiej L. 169.	300 „
„ 204. „ „ Anny Wojtynowej L. 170.	200 „
„ 205. „ „ Maryi Bubesowej L. 171.	100 „
„ 206. „ „ Leontyny Sapałaczyńskiej L 177.	300 „
„ 207. „ „ Julianny Gering L. 298.	200 „
„ 208. „ „ Maryi Langnerowej L. 442.	500 „
„ 209. „ „ Sabiny Niewiadomskiej L. 448.	180 „
„ 210. „ „ Anieli Van Roy L. 513.	200 „
„ 211. „ „ Kornelii Strnad L. 523.	200 „
„ 212. „ „ Józefy Markowskiej L. 578.	150 „
„ 213. „ „ Seweryny Mateckiej L. 579.	100 „
„ 214. „ „ Emilii Sternalowej L. 599.	300 „
„ 215. „ „ Maryanny Zakrzewskiej L. 695.	200 „
„ 216. „ „ Heleny Babińskiej L. 712.	300 „
„ 217. „ „ Ferdynanda Baczyńskiego L. 844.	100 „
„ 218. „ „ Augusty Baranowskiej L. 857.	100 „

Do przeniesienia { 17.616 K.
231.631 „

	Z przeniesienia	{	231.631 K.
			<u>17.616 K.</u>
Poz. 219.	na petycę Franciszki Kratochwilowej L. 906.		200 "
" 220.	" " Matyldy Polińskiej L. 1175.		400 "
" 221.	" " Teofili Rzeczyckiej L. 1199.		200 "
" 222.	" " Ludwika Siemieńskiej L. L. 1221.		200 "
" 223.	" " Stanisława Tarnawskiego L. 1331.		500 "
" 224.	" " Zofii Horoszkiewiczówny L. 1358.		500 "
" 225.	" " Zofii Zielińskiej L. 1483		300 "
" 226.	" " Magdaleny Stipalowej L. 1484.		300 "
" 227.	" " Apolonii Sternalowej L. 1529.		200 "
" 228.	" " Małgorzaty Kozubowej L. 1829.		100 "

Wszystkie te wnioski komisji budżetowej są zgodne z odnośnymi pozycjami w budżecie na rok 1906 uchwalonemi, z wyjątkiem poz. 222, 225, 226, 228.

Następujące petycje wnosi komisja odesłać Wydziałowi krajowemu do zbadania :

- L. 173. Waleryi Schmidt, wdowy po zarządcy szpitala w Przemyślu ;
- L. 175. Anny Załuckiej wdowy po słudze kancelaryjnym ;
- L. 178. Maryi Hanaczewskiej, wdowy po słudze kancelaryjnym ;
- L. 305. Kazimiry Schmidowej, wdowy po zarządcy szpitala w Śniatynie ;
- L. 512. Maryi Zajączkowskiej, wdowy po pisarzu etatowym ;
- L. 522. Heleny Niedzielskiej, wdowy po dyetaryuszu ;
- L. 698. Walentyny Bobrowskiej, wdowy po inżynierze ;
- L. 1004. Waleryi Bienkowskiej, wdowy po archiwście ;
- L. 1018. Edwarda Stapińskiego, emerytowanego zarządcy szpitalu w Jaśle ;
- L. 1073. Sierót po Kazimierzu Sałamaszyńskim, słudze kancelaryjnym ;
- L. 1165. Edwarda Turczyńskiego, byłego sługi kancelaryjnego ;
- L. 1215. Bazylego Bojdunika, emerytowanego dróżnika ;

Do przeniesienia { 20.516 K.
231.631 "

- L. 1267. Straży wałowej nad Wisłą i Sanem w powiecie Tarnobrzeskim ;
- L. 1546. Franciszki Bojkowskiej, wdowy po portyerze.

Wreszcie przedkłada komisya następujące wnioski, odnośnie do petycyi emerytowanych urzędników, które Wydziałowi krajowemu uchwałą sejmową z 21. listopada 1905. do zbadania przekazano, a o których Wydział krajowy w sprawozdaniu z czynności, mianowicie w sprawozdaniu dotyczącem biura prezydyalnego, przedłożył szczegółowe wyjaśnienia, nie stawiając jednak żadnych wniosków:

Komisya streszcza relacyę Wydziału krajowego co do wszystkich petentów i przedstawia swoje wnioski:

1. Epifaniusz Jaremwicz prosi, aby mu policzono do wymiaru emerytury cały czas w służbie spędzony od 3 marca 1873
Petent służył jako dyetaryusz przeszło 9 lat. Przy wymiarze emerytury policzono mu z tego obecnie tylko lat 5. Komisya wnosi na uwzględnienie tej petycyi i przedkłada Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia następującą *rezolucyę*:

W załatwieniu petycyi E. Jaremwicza, emer. kancelisty, Sejm zezwala, aby petentowi policzono przy wymiarze emerytury cały czas w służbie krajowej faktycznie spędzony.

2. Edmund Dąbrowski wstąpił do służby w r. 1883. i pracował jako dyetaryusz lat 10. Przy przejściu na emeryturę policzono mu z lat tych tylko połowę, tak iż po służbie 22 letniej przyznano mu do wymiaru emerytury tylko lat 17.

Komisya wnosi:

W załatwieniu petycyi E. Dąbrowskiego, em. asystenta rachunkowego, Sejm zezwala, aby mu przy wymiarze emerytury policzono cały czas, w służbie krajowej faktycznie spędzony.

Z przeniesienia $\left\{ \begin{array}{l} 231.631 \text{ K.} \\ 20.516 \text{ K.} \end{array} \right.$

3. Konstanty Olszewski prosi, aby mu 1) policzyć do wymiaru emerytury jeszcze lat 3, tudzież 2) doliczyć osobisty dodatek 300 koron, jakie w czynnej służbie pobierał.

Komisya przychyła się do prośby ad 1) i *wnosi na uchwalenie rezolucyi:*

Przychylając się częściowo do petycji K. Olszewskiego, zezwala Sejm, aby mu wymierzono pełną emeryturę od jego poborów służbowych, nie biorąc jednak w rachubę dodatku osobistego w czynnej służbie pobieranego.

4. Petycja emer. archiwisty ś. p. Adama Zielińskiego, stała się bezprzedmiotową w skutek śmierci petenta.
5. Seweryn Krogulski, służył lat 32, i cały ten czas został mu przy wymiarze emerytury policzony. Petent przytacza jednak, że w służbie stracił zdrowie i zmuszony był przejść w stan spoczynku wcześniej, aniżeli było to jego życzeniem, prosi zatem aby mu do wymiaru emerytury jeszcze lat 3 policzono.

Komisya budżetowa niemając należytych dowodów co do kwestyi, czy petent w służbie zdrowie postradał, czy zatem żądanie petenta o podwyższenie poborów emerytalnych, uzasadnione jest utratą zdrowia w skutek pełnienia służby w warunkach nader uciążliwych i dla zdrowia szkodliwych — wnosi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawdził przytoczone przez petenta S. Krogulskiego okoliczności co do utraty zdrowia w służbie krajowej i przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski.

6. Wiktor Żórawski służył lat 35, a cały ten czas przyjęto mu przy wymiarze emerytury.

Komisya nie mając żadnych wniosków Wydziału o podwyższenie poborów emerytalnych, nie przedkłada też żadnych propozycyi.

Do przeniesienia $\left\{ \begin{array}{l} 20.516 \text{ K.} \\ 231.631 \text{ „} \end{array} \right.$

Z przeniesienia { $\frac{231.631 \text{ K.}}{20.516 \text{ K.}}$

7. Michał Orłowicz, sługa, spensyonowany po 26 latach z płacą emerytalną 30 K. miesięcznie.

Komisya nie otrzymała żadnych wniosków Wydziału, zatem nie czyni od siebie żadnych propozycyi o podwyższenie emerytury petenta, przyznanej mu jako dar z łaski.

Przekazaną została jeszcze komisyi petycja l. 168. p. Karola Kality, który przedstawia że otrzymał wprawdzie emeryturę odpowiadającą 32 latom służby krajowej, lecz nieuwzględniono wcale jego służby wojskowej 17-letniej, którą petent porzucił w r 1863. bez wszelkich zastrzeżeń, a obecnie licząc 77 lat wieku, niemoże utrzymać się z rodziną ze szczupłej emerytury.

Komisya uwzględniając zasługi petenta oraz jego wiek podeszły i zły stan zdrowia, wnosi na przyznanie mu podwyższenia emerytury przez dożywotni dar z łaski w kwocie 506 K. 80 h. i przedstawia do uchwalenia wniosek następujący jako pozycyę 229 tej rubryki.

Poz. 229. Karolowi Kalicie jako uzupełnienie płacy emerytalnej stały dar z łaski	507 „
Suma działu VI. poz. 141 — 229. . .	<u>21.023 K.</u>

VII. Rozmaite zaopatrzenia i dary z łaski.

Komisya wnosi zgodnie z Wydziałem:

Poz 230. Na zapomogi dla wdów i sierót po lekarzach okręgowych (<i>w myśl uchwały Sejmu z 5 marca 1907</i>)	10.000 K.
„ 231. Waleryi Schmidowej	200 „
„ 232. Maryi Rampeltowej	400 „
„ 233. Józefie Grabaszewskiej	200 „
„ 234. Maryi Ilnickiej	720 „
„ 235. Salomei Lipińskiej	300 „
„ 236. Felicyi Korosteńskiej	<u>160 „</u>
Do przeniesienia	11.980 K. . 252.654 K.

	Z przeniesienia	11.980 K.	252.654 K.
" 237. Falinie Ogonowskiej		720 "	
" 238. Annie Szaraniewiczowej		720 "	
" 239. Jadwidze Głuchowskiej		500 "	
" 240. Eulalii Brzozowskiej		200 "	
" 241. Michalinie Romanowej		200 "	
" 242. Emilowi Baczyńskiemu		400 "	
" 243. Chmiałowskiej Maryi wdowie po profesorze Uniwersytetu		600 "	

Załatwiając petycję l. 1460. p. Reginy Starzewskiej, wdo wy po ś. p. Mieczysławie Starzewskim, dyrektorze krajowych Składow w Krakowie, komisya przekonała się z aktów, przez Wydział kraj. przedłożonych, że ś. p. Starzewski objął w r. 1893. prowizoryczną posadę buchaltera z płacą 3 000 K. przy rzezonem przedsiębiorstwie krajowem, a następnie posadę dyrektora w r. 1894. również prowizoryczną, na której aż do swej śmierci 4. października 1906 urzędował.

Liczył zatem ś. p. Starzewski lat służby 13 i otrzymywał kilkakrotnie od Wydziału krajowego wyrazy uznania swej działalności. — Ponieważ posada ta była prowizoryczną, przeto p. została wdowa, do pensyi wdowiej nie uprawniona, uprasza o zaopatrzenie dożywotnie jako dar z łaski.

Komisya budżetowa proponuje, przyznać dożywotni dar z łaski dla p. Reginy Starzewskiej w kwocie 700 K. jako odpowiadający stanowisku i poborom służbowym ś. p. męża petentki, i wnosi, aby wstawić do budżetu:

" 244. Reginie Starzewskiej	700 "
---------------------------------------	-------

Suma działu VII. poz. 230 do 244. . . . . 16.020 K.

W załatwieniu petycji L. 875. Bronisława Błockiego, partej przez Wydział krajowy, wnosi komisya do uchwalenia następującą *rozolucye* :

Sejm upowaznia Wydział krajowy, aby p. Bronisławowi Błockiemu, profesorowi krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, policzył w razie przeniesienia go na eme-

Do przeniesienia 268.674 K.

Z przeniesienia 268.674 K.

ryturę, do wymiaru płacy emerytalnej także lata służby nauczycielskiej spędzone na posadzie nieetatowej.

Petycję L. 388. Stefanii Skwirzyńskiej, wdowy po inspektorze szkolnym okręgowym, proponuje komisya odstąpić c. k Radzie szkolnej krajowej i wnosi:

Sejm odstępuje do załatwienia c. k Radzie szkolnej krajowej petycję L. 388. Stefanii Skwirzyńskiej o zapomogę lub dar z łaski.

Suma wydatków Rubr. XIV. . . . . 268.674 K.

Dochody

tej rubryki wstawia komisya zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego:

poz. 1. „Z wkładek emerytalnych od plac urzędników“ . . . . . 32.000 K.

Zastępca przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Skatkowski.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka XV. Opłaty konsumcyjne.

Sprawozdawca poseł Mieczysław Urbański.

Wysoki Sejmie!

Komisyja budżetowa preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym, wydatki w kwocie 13 500 K, a to na podstawie przecięcia z 3 ostatnich lat, dochody zaś na 7,290.000 K, t. j. więcej o 30.000 K niż w r. 1906, a mianowicie w pozycji udziału kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu. Wprawdzie wynikiłości r. 1905 wykazują dochód z opłaty konsumcyjnej od piwa w kwocie 2,014.676 K, zatem wyższy o 114.676 K, zaś udział w dochodzie z podatku od spirytusu wykazuje w r. 1905 5,390.341 K, t. j. więcej o 90.341 K od preliniowanego, jednak komisyja budżetowa z uwagi, że nie jest wykluczonem obniżenie dochodu z udziału w podatku od spirytusu, i również z uwag, że ostrożne preliniowanie jest rzeczą wskazaną, wstawia do budżetu pozycyę dochodów i wydatków rubryki XV. w wysokości preliniowanej przez Wydział krajowy, a mianowicie:

Wydatki.

Poz. 1. Koszta komisyjne	1.000 K
„ 2. Koszta manipulacyi i prowizyi c. k. pocztowej Kasy oszczędności	2.000 „
„ 3. Koszta kancelaryjne	2.500 „
„ 4. Papier i druki.	5.000 „
„ 5. Rozmaite wydatki tudzież remuneracye i zasiłki	3.000 „
„ 6. Doradca prawny	— „
Ogółem suma wydatków	<u>13.500 K</u>

Dochody.

Poz. 1. Dochody krajowych opłat konsumcyjnych :

a) od piwa, (w myśl ust. z 13. lutego 1903 Nr. 24 Dz. ust. kr.)..	1,900.000 K
b) 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, (w myśl ust. z 4. lipca 1899 Nr. 93. 93 Dz. u. kr.)	90.000 „
c) udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu, w myśl ust. z 8. lipca 1901 Nr. 86. Dz. p. p.)	5,300.000 „
Ogółem suma dochodów	<u>7,290.000 K</u>

We Lwowie, dnia 21. lutego 1907.

Zast. Przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Mieczysław Urbański.

Budżet krajowy na rok 1907.

Rubryka XVI.

Rozmaite wydatki.

Sprawozdawca poseł Skołyszewski.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce wydatki w łącznej kwocie 400.950 K., a to kwotę 396.450 K. w wydatkach zwyczajnych, a kwotę 4.500 K. w wydatkach nadzwyczajnych.

Wnioski Komisji budżetowej opiewają na łączną kwotę 402.950 K., a to w wydatkach zwyczajnych 396.950 K. o 500 K. więcej niż preliminarz Wydziału krajowego, tudzież w wydatkach nadzwyczajnych kwotę 6.000 K. o 1.500 K. więcej od kwoty preliniowanej przez Wydział krajowy.

Podwyższenie sumy wydatków zwyczajnych tej rubryki proponuje Komisja budżetowa przez podniesienie w pozycji 7. na cele domu polskiego w Morawskiej Ostrawie z 500 K. na 1.000 K., motywując takowe z jednej strony wielką doniosłością tej instytucji kresowej, z drugiej strony trudnością położenia finansowego towarzystwa.

Podwyższenie wydatków nadzwyczajnych o kwotę 1.500 K. w porównaniu z preliminarzem Wydziału krajowego, wypływa z uwzględnienia petycji gminy miasta Krakowa l. s. 626/492 o przyznanie stałej rocznej subwencji na cele przyjęcia uczestników wycieczek włościańskich i szkolnych do Krakowa. Ze względu, że wycieczki takowe mają wielką kulturalną doniosłość, Komisja budżetowa proponuje częściowe uwzględnienie petycji gminy miasta Krakowa i udzielenie miastu rocznej subwencji 1.500 K.

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907		
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne	razem
K o r o n y					
Wydatki.					
XVI.	1	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	60.000	—	
	2	Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I.	24.000	—	
	3	Na misye katolickie, do rozporządzal- ności Wydziału krajowego	6.000	—	
	4	Na pokrycie 71% dodatku krajowego do podatku zarobkowego, opłacać się ma- jącego przez galic. fundusz propina- cyjny, w myśl §. 100 ustawy z dnia 25. października 1896 Dz. p. p. Nr. 220 i uchwały Sejmu z 29. stycznia 1898 r.	140 059	—	
	5	Na bonifikacyę dla funduszów powiato- wych za ubytek w dochodach, opła- canych do końca roku 1897 z galic. funduszu propinacyjnego w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 29. sty- cznia 1898 r.	100.000	—	
	6	Na koszta urządzenia i utrzymania dwóch kursów dla pisarzy gmin wiej- skich (w myśl uchwały sejmowej z dnia 2. listopada 1903)	16.000	—	
	7	Na cele „Domu polskiego“ w Morawskiej Ostrawie	1.000	—	
	8	Towarzystwo tatrzańskie <i>stała</i> subwencya	1.000	—	
	9	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych, zasiłek <i>stały</i>	10.000	—	
	10	Na biura pośrednictwa pracy	14.830	—	
	11	Dla spółki ochrony i pomocy narodowej w Białej, na cele „Domu polskiego .	—	2.000	
	12	IV. i V. rata od gwarantowanej przez kraj pożyczki dla gminy Zakopane w kwocie 400.000 K na budowę wo- dociągów	20.061	—	
	13	Dotacya dożywotnia dla Władysława Mickiewicza, w myśl uchwały sejm- wej z 2. listopada 1904 r.	4.000	—	
		Do przeniesienia	396.950	2.000	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1907		
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne	razem
K o r o n y					
		Z przeniesienia	396.950	2.000	—
XVI.	14	Towarzystwo tatrzańskie w Krakowie, stała subwencya <i>nadzwyczajna</i> aż do umorzenia pożyczki na budowę schroniska t. j. do r. 1956 włącznie	—	2.500	
	15	Gminie miasta Krakowa na kosztą przyjęcia wycieczek młodzieży i włościańskich	—	1.500	
		Ogólna suma wydatków	396.950	6.000	402.950
		Dochody.			
	1	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	463.039	
	2	Odsetki zwłoki od dodatków krajowych do podatków państwowych	40.000	—	
	3	Bonifikacya z c. k. Skarbu państwa za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego	720.000	—	
	4	Bonifikacya z gal. funduszu propinacyjnego za ubytek w dochodach z dodatków od podatków opłacanych przez ten fundusz do r. 1898 : a) dla kraju . . . . . 300.000 K. b) dla powiatów. . . . . 100.000 K.	400.000	—	
	5	Udział kraju w czystym dochodzie Banku krajowego po myśli §. 102. statutu Banku krajowego	80.000	—	
	6	Na uzupełnienie rat annuitetowych pożyczki 400.000 K. zaciągniętej na budowę wodociągu w Zakopanem : a) z dzierżawy opłat gminnych od napoi spirytusowych 7.000 K. b) z datku od stacyi klimatycznej . . . . . 5.000 „ c) z 20% dodatku gminnego w Zakopanem	12.000	—	
	7	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody	1.520	—	
		Ogółem suma dochodów	1,253.520	463 039	1,716.559

Odnosnie do przekazanych Komisji budżetowej petycji, dotyczących rubr. XVI., przedkłada Komisya następujące sprawozdania i wnioski.

Petycję l. 1300 1068 gminy miasta Kalwaryi o udzielenie subwencji na budowę wodociągu,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem sprawdzenia rzeczy na miejscu, sprawdzenia planów i kosztorysów, ewentualnie sporządzenia nowych planów i kosztorysów, przeprowadzenia rokowania z c k Rządem i przedłożenia wniosków o ile możliwości na najbliższej sesji sejmowej.

Petycja L. 626/492 znajduje uwzględnienie w pozycji 15 wydatków,
 „ L. 852/681 częściowe uwzględnienie w pozycji 6 wydatków,
 „ L. 1613/1326 uwzględnienie w pozycji 11 wydatków.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje L. 353/255 Krajowego związku turystycznego o subwencyę,
 „ L. 1586/1307 Tow. budowy tanich domów dla urzędników w Tarnowie o subwencyę,
 „ L. 1057 864 Ks. Kaspra Słonińskiego o poparcie polskiego wychodźstwa w Paranie,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Zastępca Przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Skotyszewski.